

EA-regelverket

Det ekonomiadministrativa regelverket (EA-regelverket)

Statskontoret beslutar om föreskrifter och allmänna råd till ett antal förordningar inom det ekonomiadministrativa området. Statskontoret ansvarar även för Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd (ESVFA), som beslutades under myndighetens tidigare namn. ESVFA gäller till dess att föreskrifterna upphävs. Statskontoret beslutar föreskrifter under namnet Statskontorets föreskrifter och allmänna råd (STKFA).

Här presenterar vi myndighetens föreskrifter och allmänna råd tillsammans med de förordningar de hör till. Föreskrifterna är markerade med blå bakgrundsfärg och de allmänna råden med grå bakgrundsfärg. Vi presenterar även andra förordningar inom Statskontorets verksamhetsområden och länkar till författningar som kan vara relevanta för dig som arbetar vid en statlig myndighet.

EA-regelverket uppdateras när nya bestämmelser träder i kraft och de senaste ändringarna markeras med kantstreck i sidans vänstermarginal. Eventuella tidigare publicerade versioner av regeltexterna hittar du i toppen av sidan för respektive förordning med föreskrifter och allmänna råd. I denna versionshistorik finns inga äldre regeltexter än de som publicerades i februari 2023.

Innehållsförteckning

1 Förvaltning

[Intern styrning och kontroll](#)

[Statliga myndigheters lokalförsörjning](#)

[Överlåtelse av statens lösa egendom](#)

2 Finansiering

[Anslag och inkomstitlar](#)

[Avgift för administration av vissa statliga lån](#)

[Avgifter](#)

[Donationer](#)

[Kapitalförsörjning](#)

[Myndigheters rätt till kompensation för ingående mervärdesskatt](#)

3 Redovisning

[Myndigheters bokföring](#)

[Underlag för årsredovisning för staten](#)

[Årsredovisning och budgetunderlag.\(FÅB\)](#)

4 Revision

[Internrevision](#)

1 Förvaltning

Förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll

Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd

(ESVFA 2022:8) om intern styrning och kontroll

Föreskrifter till förordningen

Inledning

1 § Denna författning innehåller föreskrifter och allmänna råd till förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll.

Tillämpningsområde

1 § Denna förordning gäller för förvaltningsmyndigheter under regeringen som har skyldighet att följa internrevisionsförordningen (2006:1228).

Intern styrning och kontroll

2 § Myndighetsledningen ansvarar för att det finns en process för intern styrning och kontroll vid myndigheten som fungerar på ett betryggande sätt. Denna process ska säkerställa att myndigheten med rimlig säkerhet fullgör sina uppgifter, uppnår verksamhetens mål och uppfyller kraven i 3 § myndighetsförordningen (2007:515).

Processen för intern styrning och kontroll ska även förebygga att verksamheten utsätts för korruption, otillbörlig påverkan, bedrägeri och andra oegentligheter.

Myndighetsledningen ska säkerställa att det inom myndigheten finns en god intern miljö som skapar förutsättningar för en väl fungerande process för intern styrning och kontroll. (F. 2018:1343)

Allmänna råd till 2 § förordningen

Intern styrning och kontroll

Myndighetens arbete med intern styrning och kontroll utgår från de uppgifter och mål som framgår av myndighetens instruktion och regleringsbrev eller av andra författningar och regeringsbeslut.

Myndigheten bör i den utsträckning den bedömer det vara lämpligt integrera processen för intern styrning och kontroll med övrig styrning av verksamheten. Rimlig säkerhet innebär att en ändamålsenligt utformad och väl införd process för intern styrning och kontroll inte kan garantera fullständig säkerhet.

Myndighetens interna miljö innefattar de interna förutsättningar som påverkar en verksamhets förmåga att fullgöra sina uppgifter och nå sina mål enligt kraven för verksamheten. Exempel på sådana förutsättningar är organiseringen av verksamheten samt fördelningen av ansvar och befogenheter. Andra exempel är sådant som ledarstil, erfarenhet och kompetens hos medarbetarna, integritet och etik samt annat som ger uttryck för en organisations värdegrund.

Risakanalys

3 § En riskanalys ska göras i syfte att identifiera omständigheter som utgör en väsentlig risk för att myndigheten inte ska kunna fullgöra sina uppgifter, uppnå verksamhetens mål och uppfylla kraven i 3 § myndighetsförordningen (2007:515). (F. 2018:1343)

Risakanalys - föreskrifter till 3 § förordningen

2 § Myndigheten ska vid behov uppdatera genomförd riskanalys för att säkerställa att den omfattar aktuella omständigheter som utgör en väsentlig risk.

Allmänna råd till 3 § förordningen

Myndigheten bör i riskanalysen identifiera och värdera omständigheter som utgör en väsentlig risk för att därefter ta ställning till om risken ska accepteras eller åtgärdas.

Med väsentlig risk avses de omständigheter som påverkar myndighetsledningens möjligheter att fullgöra ansvaret för verksamheten.

En riskanalys genomförd enligt en bestämmelse i någon annan författning bör också ses som riskanalys enligt förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll.

Åtgärder

4 § Med ledning av riskanalysen ska de åtgärder vidtas som är nödvändiga för att myndigheten med rimlig säkerhet ska kunna fullgöra sina uppgifter, uppnå verksamhetens mål och uppfylla kraven i 3 § myndighetsförordningen (2007:515). (F. 2018:1343)

Åtgärder - föreskrifter till 4 § förordningen

3 § Berörda myndigheter ska samarbeta i de fall en åtgärd kan vidtas på annan myndighet än den som löper risken.

Allmänna råd till 4 § förordningen

Myndigheten bör göra en avvägning mellan den kostnad en viss åtgärd för med sig och den förväntade nyttan av åtgärden.

Om nödvändiga åtgärder, som endast kan vidtas av annan myndighet, inte genomförs efter samarbete mellan myndigheterna bör myndigheten informera regeringen.

Uppföljning

5 § Den interna styrningen och kontrollen skall systematiskt och regelbundet följas upp och bedömas.

Vid bedömningen skall iakttagelser som lämnas vid extern revision och internrevision beaktas.

Uppföljning - föreskrifter till 5 § förordningen

4 § I uppföljningen ingår att myndigheten ska pröva om vidtagna åtgärder fungerar på avsett sätt.

Dokumentation

6 § Riskanalysen och de åtgärder som vidtas med anledning av analysen ska dokumenteras i den utsträckning som är nödvändig för myndighetens uppföljning och bedömning av om den interna styrningen och kontrollen är betryggande. (F. 2018:1343)

Allmänna råd till 6 § förordningen

Dokumentation

En sammanställning av de risker som har bedömts vara väsentliga för myndighetens förmåga att fullgöra sina uppgifter, uppnå verksamhetens mål och uppfylla kraven i 3 § myndighetsförordningen (2007:515) bör finnas för myndigheten som helhet. Av

sammanställningen bör också framgå vidtagna eller planerade åtgärder och hur de ska eller har följts upp och bedömts. Här kan även ansvar för genomförande och tidsramar redovisas.

Verkställighetsföreskrifter

7 § Statskontoret får meddela de föreskrifter som behövs för verkställigheten av denna förordning. Förordning (2025:1209).

Föreskrifter

Undantag

5 § Ekonomistyrningsverket kan i enskilda fall pröva och meddela undantag från dessa föreskrifter.

Övergångsbestämmelser till föreskrifter och allmänna råd

ESVFA 2022:8

1. Denna författning träder i kraft den 1 januari 2023.
2. Genom författningen upphävs Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd (ESV Cirkulär 2007:6) till förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll.

Förordningen (1993:528) om statliga myndigheters lokalförsörjning

Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd

(ESVFA 2022:10) om statliga myndigheters lokalförsörjning

Föreskrifter till förordningen

Inledning

1 § Denna författning innehåller föreskrifter och allmänna råd till 7 § förordningen (1993:528) om statliga myndigheters lokalförsörjning.

Inledande bestämmelser

1 § Denna förordning gäller för myndigheter under regeringen. För affärsverken gäller dock inte 9 § andra och fjärde styckena samt 10 §. Förordning (2007:710).

2 § En myndighet som enligt beslut av regeringen ska fördela medel från ett anslag till en annan statlig myndighet får överlåta ansvar och befogenheter enligt denna förordning till den mottagande myndigheten. Förordning (2007:710).

3 § Med lokalförsörjning avses i denna förordning åtgärder för att, genom hyra eller arrende, förse en myndighet med lokaler, mark och anläggningar för myndighetens verksamhet.

4 § Bestämmelser om förvaltning av fast egendom som tillhör staten finns i förordningen (1993:527) om förvaltning av statliga fastigheter, m. m.

4 a § Har upphävts genom förordning (2025:1190).

Ansvar

5 § Har upphävts genom förordning (1997:1297).

6 § Varje myndighet ansvarar för hur de lokaler som den disponerar används. Myndigheten företräder därvid staten som arbetsgivare i frågor enligt arbetsmiljölagstiftningen. Den företräder också staten som lokalhyresgäst eller arrendator i frågor enligt jordabalken.

Uppgiftsskyldighet avseende hyresavtal

7 § Varje myndighet ska lämna uppgifter om ingångna hyresavtal och om förändringar i dessa till Statskontoret.

Skyldigheten enligt första stycket gäller inte uppgifter som omfattas av sekretess. Förordning (2025:1190).

Föreskrifter till 7 § förordningen

Vilka hyresavtal som avses

2 § Myndigheternas uppgiftsskyldighet avseende hyresavtal gäller förhyrning av lokaler m.m. från samtliga hyresvärdar, även från andra myndigheter. För fastighetsförvaltande myndigheter gäller uppgiftsskyldigheten även intern förhyrning av lokaler m.m. för egen verksamhet.

Vad som ska lämnas

3 § De uppgifter som myndigheten ska lämna till Statskontoret ska lämnas i form av kopior av följande handlingar:

1. undertecknat hyresavtal eller motsvarande,
2. tillägg till hyresavtal,
3. annullering av hyresavtal i samband med avflyttning, och
4. andra liknande handlingar.

Med hyresavtal avses i detta sammanhang även upplåtelseavtal mellan myndigheter.

Myndigheten ska även lämna uppgift om lokalernas fördelning på skilda verksamheter samt om eventuella andrahandsuthyrningar.

Myndigheter som delvis finansierar lokalkostnaderna över förvaltningsanslag ska lämna uppgift om i vilken omfattning som respektive hyresavtal inte varaktigt finansieras över myndighetens förvaltningsanslag. Myndigheter som endast disponerar lokaler enligt ett hyresavtal behöver inte lämna sådana uppgifter. (ESVFA 2025:3).

Allmänna råd till 7 § förordningen

Av 7 § andra stycket förordningen (1993:528) om statliga myndigheters lokalförsörjning framgår att uppgiftsskyldigheten inte gäller uppgifter som omfattas av sekretess.

Ritningar och omfattande tekniska beskrivningar som är inkluderade i hyresavtal bör inte bifogas vid uppgiftslämnandet. Med tekniska beskrivningar avses till exempel kravspecifikationer såsom lokalprogram eller lokalförteckningar och handlingar som beskriver hur lokalerna byggnadstekniskt ska iordningställas. (ESVFA 2025:3).

Föreskrifter till 7 § förordningen

När uppgiftslämnandet ska ske

4 § Handlingar och övriga uppgifter enligt 3 § ska skickas in snarast efter det att handlingarna undertecknats, dock senast inom en månad.

Hur uppgiftslämnandet ska ske

5 § Handlingar och övriga uppgifter enligt 3 § ska skickas i elektronisk form, som pdf-fil, eller annat vedertaget filformat med motsvarande säkerhet. Varje handling ska skickas som en separat fil som inte är lösenordskyddad.

Till vem handlingar och uppgifter ska lämnas

6 § Handlingar och övriga uppgifter enligt 3 § ska skickas till Statskontoret till den e-postadress som myndigheten anvisar. (ESVFA 2025:3).

7 a § Bestämmelser om hur en myndighet ska redovisa förväntade större förändringar i sitt behov av lokaler finns i 9 kap. 3 a § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Förordning (2007:710).

Befogenheter

8 § Inom ramen för vad regeringen beslutat i fråga om lokalisering av myndigheten och med de begränsningar som följer av 9 och 10 §§, får varje myndighet besluta om sin egen lokalförsörjning.

9 § Inom ramen för de resurser som myndigheten förfogar över får en myndighet ingå de hyres- och arrendeavtal som myndigheten behöver för sin verksamhet.

Andra myndigheter än universitet och högskolor får ingå sådana avtal med en längre löptid än sex år endast efter regeringens medgivande till löptiden. Har avtalet en kortare löptid än sex år, krävs i stället regeringens medgivande till den ekonomiska förpliktelsen om resultatet vid en beräkning enligt följande formel blir större än 6:

$$((a \times z) + b) / a$$

där a = hyres- eller arrendekostnaden per år

z = den avtalade löptiden i antal år, och

b = övriga kostnadsåtaganden i avtalet.

Universitet och högskolor får ingå sådana avtal med en längre löptid än tio år endast efter regeringens medgivande till löptiden. Har avtalet en kortare löptid än tio år, krävs i stället regeringens medgivande till den ekonomiska förpliktelsen om resultatet vid en beräkning enligt formeln i andra stycket blir större än 10. Detsamma gäller myndigheter som enligt beslut av regeringen är huvudman för högre utbildning och forskning, när de ingår avtal om lokaler m.m. för den verksamheten.

Myndigheten ska inhämta yttrande från Statskontoret om sådana hyresavtal som kräver regeringens medgivande. Förordning (2025:1190).

9 a § En myndighet får inte ingå hyresavtal för bostadslägenhet i syfte att upplåta lägenheten i andra hand för att förse någon enskild med bostad.

Första stycket gäller inte

1. universitet och högskolor som omfattas av högskolelagen (1992:1434) och som i syfte att säkerställa internationaliseringen i högskolan och rörligheten bland forskare upplåter bostadslägenheter till studenter eller forskare i enlighet med förordningen (2022:1515) om möjlighet för universitet och högskolor att tillhandahålla bostäder,
2. utlandsmyndigheter,
3. om något annat följer av lag eller annan författning, eller
4. om regeringen i ett enskilt fall beslutat annat. Förordning (2022:1516).

10 § Om en planerad lokalförändring förutsätter ökad tilldelning av anslagsmedel, höjning av avgifter eller motsvarande får myndigheten besluta om förändringen endast efter medgivande av regeringen.

Begäran om sådant medgivande ska ges in när myndigheten lämnar sitt budgetunderlag till regeringen. Förordning (2007:710).

10 a § Att Statskontoret samlar in och tillhandahåller uppgifter om den statliga lokalförsörjningen framgår av förordningen (2025:681) med instruktion för Statskontoret. Förordning (2025:1190).

Överklagande

11 § Beslut enligt denna förordning får inte överklagas.

Verkställighetsföreskrifter

12 § Statskontoret får meddela de föreskrifter som behövs för verkställigheten av 7 § första stycket. Förordning (2025:1190).

1993:528

1. Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1993.
2. Genom förordningen upphävs regeringens beslut den 15 februari 1979 med allmänna anvisningar för handläggning av statliga lokalförsörjningsärenden.

Övergångsbestämmelser till föreskrifter och allmänna råd

ESVFA 2022:10

1. Denna författning träder i kraft den 1 januari 2023.

Genom författningen upphävs Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd (ESV Cirkulär 2007:10) till förordningen (1993:528) om statliga myndigheters lokalförsörjning.

ESVFA 2025:3

Denna författning träder i kraft den 1 januari 2026.

Förordningen (1996:1191) om överlåtelse av statens lösa egendom

Inledande bestämmelser

1 § I denna förordning finns bestämmelser i anslutning till 8 kap. 4, 6 och 7 §§ budgetlagen (2011:203). Förordning (2011:220).

2 § Förordningen gäller för myndigheter under regeringen. Förordning (1998:1427).

3 § Denna förordning gäller försäljning av statens lösa egendom. Vad som sägs om försäljning gäller även byte.

4 § Förordningen gäller inte försäljning av frivilligt efterfrågade varor som staten tillhandahåller som ett led i en avgiftsbelagd verksamhet. Bestämmelser om detta finns i avgiftsförordningen (1992:191).

Förordningen gäller inte heller försäljning som är förenad med rätt till hyra och återköp eller liknande förfarande. Bestämmelser om detta finns i 2 kap. 5 § kapitalförsörjningsförordningen (2011:210).

I förordningen (1996:1190) om överlåtelse av statens fasta egendom, m.m. finns bestämmelser om upplåtelse av tomträtt samt överlåtelse av tomträtt och sådan byggnad som är lös egendom. Förordning (2011:220).

Aktier

5 § Försäljning av aktier och andelar får endast ske efter särskilt medgivande från regeringen.

Ett sådant medgivande krävs inte vid försäljning av aktier som är upptagna till handel på en reglerad marknad eller föremål för handel på någon annan organiserad marknadsplats, om en myndighet har tagit emot dem som gåva eller förvärvat dem genom förordnande i testamente. Förordning (2011:220).

Övrig lös egendom

6 § Försäljning av övrig lös egendom får ske om egendomen inte längre behövs för statens verksamhet eller blivit obrukbar.

Affärsmässighet

7 § Försäljning skall genomföras affärsmässigt.

8 § I kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) finns bestämmelser om dispositionen av försäljningsinkomster. Förordning (2011:220).

9 § Statskontoret får meddela de föreskrifter som behövs för verkställigheten av denna förordning. Förordning (2025:1195).

2 Finansiering

Anslagsförordningen (2011:223)

Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd (ESVFA 2022:3) om anslag och inkomstitlar

Föreskrifter till förordningen

Inledning

1 § Denna författning innehåller föreskrifter och allmänna råd till anslagsförordningen (2011:223).

Inledande bestämmelser

1 § I denna förordning finns bestämmelser i anslutning till 3 kap. 1, 4, 5 och 7–12 §§, 4 kap. samt 6 kap. 1 och 2 §§ budgetlagen (2011:203).

2 § Förordningen gäller för myndigheter under regeringen.

Allmänna råd till 2 § förordningen

Tillämpningsområde

Bestämmelserna i anslagsförordningen (2011:223) tillämpas i första hand av myndigheter som disponerar anslag på statens budget. Även myndigheter som inte disponerar något anslag tillämpar dock vissa bestämmelser, exempelvis de om redovisning mot inkomstitel.

3 § Förordningen ska tillämpas om inte något annat följer av lag eller förordning eller regeringens beslut i enskilda fall.

4 § I förordningen avses med ett anslag ett av riksdagen anvisat ramanslag som regeringen tilldelat en myndighet med ett visst belopp för ett bestämt ändamål. En indragning av ett anslagsbelopp innebär att beloppet förs bort och inte längre får användas.

Med en anslagspost avses ett belopp som har förts upp under ett anslag och som avser ett visst deländamål. En delpost är en underindelning av en anslagspost.

Bestämmelserna i denna förordning om anslag gäller även för anslagsposter och delposter.

Allmänna råd till 4 § förordningen

Indragning av anslagsbelopp

Indragning av anslagsbelopp kan bli aktuell

1. genom regleringsbrev eller annat regeringsbeslut, eller
2. enligt villkoren för anslag i 6 och 7 §§ anslagsförordningen (2011:223).

Innebörden av en indragning är att regeringen tar bort dispositionsrätt som tidigare överlåtits till en myndighet genom anslagstilldelningen.

5 § I förordningen avses med en inkomsttitel en post i statens budget mot vilken inkomster som myndigheten inte får disponera ska redovisas. En undertitel är en underindelning av en inkomsttitel. Bestämmelserna i denna förordning om inkomstitlar gäller även för undertitlar.

Allmänna råd till 5 § förordningen

Inkomstitlar och undertitlar

De närmare bestämmelserna om vad som ska redovisas mot de olika inkomstitlarna och vilka myndigheter som får redovisa inkomster mot dessa framgår av Ekonomistyrningsverkets inkomstliggare för respektive budgetår.

Ekonomistyrningsverket tilldelar undertitlar för varje myndighet som ska redovisa mot en inkomsttitel.

Villkor för anslag

6 § Ett anslag får disponeras med det tilldelade beloppet, med tillägg av disponibelt anslagssparande enligt 7 § andra stycket och anslagskredit enligt 8 § andra stycket, och med avdrag för indragningar och utnyttjad anslagskredit från föregående år.

Allmänna råd till 6 § förordningen

Medgivet överskridande

Ett utnyttjande av ett anslag kan, utöver vad som anges i 6 § anslagsförordningen (2011:223), även grundas på ett medgivet överskridande som beslutas av

regeringen. Den merbelastning som blir följd är en engångsföreteelse för det aktuella budgetåret och påverkar inte överföringsbeloppet.

7 § Med ett anslagssparande avses vad en myndighet vid budgetårets slut inte utnyttjat av ett anslag sedan indragningar räknats bort.

Ett anslagssparande på ett anslag som huvudsakligen avser förvaltningsutgifter får disponeras med tre procent av det tilldelade beloppet. Sparande på övriga anslag får endast disponeras efter särskilt beslut av regeringen.

Ett anslagssparande får disponeras under två budgetår efter det att anslaget senast var uppfört på statens budget.

Anslagssparande som inte får disponeras förs bort som indragning.

Tilldelat anslag och anslagssparande – föreskrifter till 7 § förordningen

2 § Vid beräkning av det tilldelade anslaget för året ska myndigheten beakta förändringar i dispositionsrätten under året, till exempel tilläggsanslag, indragningar av årets tilldelade medel och omdispositioner.

För andra anslag än anslag för förvaltningsutgifter får en myndighet disponera ett anslagssparande endast om regeringen särskilt har angivit det i regleringsbrevet för det aktuella året.

Allmänna råd till 7 § förordningen

Anslagssparandet ska beräknas enligt uppställningsformen för anslagsredovisningen som framgår av bilaga 3 i Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd (ESVFA 2022:1) om årsredovisning och budgetunderlag.

Beräkningen av anslagssparandet ska göras för varje post som myndigheten disponerar i enlighet med 4 § tredje stycket anslagsförordningen (2011:223).

Hur anslagsmedel som tillförts myndighetens räntekonto likvidmässigt ska överföras vid en indragning av anslagssparande framgår av 4 kap. 3 § kapitalförsörjningsförordningen (2011:210).

Äldre anslag – föreskrifter till 7 § förordningen

3 § Ett anslag som inte längre är uppfört på statens budget benämns äldre anslag.

8 § Med anslagskredit avses en rätt för en myndighet att överskrida ett anslag. En myndighet får disponera en anslagskredit på ett anslag som huvudsakligen avser förvaltningsutgifter med tre procent av det tilldelade beloppet. För övriga anslag beslutar regeringen särskilt om anslagskreditens storlek.

Anslagskredit – föreskrifter till 8 § förordningen

4 § I de fall det finns en utnyttjad anslagskredit på ett äldre anslag ska myndigheten informera regeringen om detta.

Allmänna råd till 8 § förordningen

Hur stor anslagskredit en myndighet har rätt att disponera för andra anslag än sådana som huvudsakligen avser förvaltningsutgifter framgår av myndighetens regleringsbrev.

Beräkning för att fastställa om en myndighet har utnyttjat en anslagskredit ska göras enligt uppställningsformen för anslagsredovisningen som framgår av bilaga 3 i Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd (ESVFA 2022:1) om årsredovisning och budgetunderlag.

9 § Bedömer en myndighet att det finns risk för att det anslag som myndigheten får disponera enligt 6 § är otillräckligt, ska myndigheten snarast informera regeringen om detta och föreslå nödvändiga åtgärder.

Prognoser för anslagsutnyttjande – föreskrifter till 9 § förordningen

5 § En myndighet ska löpande under budgetåret följa upp och göra prognoser för anslagsutnyttjandet. Uppföljning och prognoser ska göras för samtliga anslag som en myndighet disponerar.

Myndigheten ska kort ange orsakerna till ett befarat överskridande när den informerar regeringen enligt 9 § anslagsförordningen (2011:223).

Allmänna råd till 9 § förordningen

Med löpande avses att myndigheten följer upp och gör prognoser för sina anslag så att kravet på god utgiftskontroll tillgodoses. För flertalet anslag bör detta därför göras minst en gång per månad.

Utnyttjande av anslagsmedel

10 § En myndighet som tilldelats ett anslag har rätt att enligt gällande villkor och bestämmelser använda statens medel för de ändamål som anslaget avser och är skyldig att redovisa utgifter och inkomster mot anslaget enligt 12, 14 och 15 §§.

Utnyttjande av anslagsmedel – föreskrifter till 10 § förordningen

6 § Om regeringen inte har beslutat annat, ska en myndighets samtliga utgifter för verksamheten, inklusive utgifter för hantering av utbetalning av transfereringar, belasta myndighetens anslag för förvaltning.

Redovisningen mot ett anslag, en anslagspost eller en delpost ska ske i enlighet med indelningen i regleringsbrevet eller annat regeringsbeslut.

Allmänna råd till 10 § förordningen

Med gällande villkor avses de villkor som anges i 6–9 §§ anslagsförordningen (2011:223) och de villkor som framgår av regleringsbrevet. Med gällande bestämmelser avses bland annat bestämmelser i lagar, förordningar och föreskrifter.

I informationssystemet Hermes finns bland annat följande registrerat för de anslag, anslagsposter eller delposter som enligt regleringsbrev eller annat regeringsbeslut får disponeras av myndigheten:

1. Anslag som finns uppfört på statens budget eller i ändringsbudget.
2. Anslag som får disponeras men som inte finns uppfört på statens budget eller ändringsbudget, så kallat äldre anslag.
3. Omfördelningar av anslagssparande (ingående överföringsbelopp) och omdisponeringar av årets tilldelade anslag.
4. Indragningar av anslagssparande (ingående överföringsbelopp) och indragningar av årets tilldelade anslag.
5. Ingående överföringsbelopp.

Registrering av anslagsbeloppen för tilldelning eller indragning i informationssystemet Hermes är inte en ekonomisk händelse som ska redovisas mot anslaget.

11 § Utbetalning av bidrag från anslag ska göras i nära anslutning till att bidraget ska användas av mottagaren.

Utbetalning av bidrag – föreskrifter till 11 § förordningen

7 § En myndighet får betala ut bidrag från ett anslag endast om det är förenligt med anslagets ändamål och de villkor som gäller för anslaget enligt 10 § anslagsförordningen (2011:223).

Myndigheten ska säkerställa att den årliga belastningen på anslaget och därmed utfallet på statens budget inte är missvisande.

Myndigheten ska upplysa mottagaren om de villkor som gäller för bidraget och bestämma en lämplig utbetalningsplan.

Allmänna råd till 11 § förordningen

Utbetalning av bidrag kan även göras vid andra tidpunkter än vad som följer av 11 § anslagsförordningen (2011:223) om det framgår av lag, förordning eller annat beslut av regeringen.

Myndigheten får avgöra vad som är en lämplig utbetalningsplan med hänsyn till att bidraget ska betalas ut i nära anslutning till att bidraget ska användas av mottagaren. Ett bidrag kan antingen betalas ut som engångsbelopp eller uppdelat på flera tillfällen och antingen betalas i förväg eller i efterskott. Den bidragsgivande myndigheten bör sträva efter att minimera eventuella ränteeffekter för såväl myndigheten själv som mottagaren.

Ett bidrag som betalas ut i förväg för att finansiera fortlöpande verksamhet bör inte betalas ut som ett engångsbelopp. I stället bör bidraget betalas löpande under den tid som verksamheten planeras pågå. En lämplig utbetalningsplan kan i sådana fall vara att betala ut bidrag i början av varje kvartal. Avstämning bör göras med mottagaren för att säkerställa att bidraget har använts enligt plan. Detta bör göras minst en gång per år, inför årets sista utbetalning. Vid väsentliga förseningar

eller andra avvikelser bör utbetalningen av nya medel anpassas till genomförandet.

Betalningsflöden för inomstatliga bidrag – föreskrifter till 11 § förordningen

8 § Ett bidrag som betalas ut av en myndighet från ett icke räntebelagt betalningsflöde ska normalt tas in i ett icke räntebelagt betalningsflöde hos den mottagande myndigheten. Om bidraget även finansierar förvaltningsutgifter hos den mottagande myndigheten ska korrigerings mellan betalningsflödena normalt göras i efterhand.

Om det är känt på förhand hur bidraget ska användas får beloppet istället fördelas mellan betalningsflödena då bidraget erhålls.

Om hela beloppet ska användas i den egna verksamheten eller om endast en ringa del avser transferering får räntekontot användas.

Redovisning mot inkomstitlar och anslag

12 § Redovisning mot anslag ska ske på följande sätt.

1. Utgifter för transfereringar ska redovisas det budgetår då betalning sker.
2. Förvaltningsutgifter ska redovisas det budgetår som kostnaderna hänför sig till. Utgifter för varor och tjänster som en myndighet anskaffar för transferering ska likställas med förvaltningsutgifter.
3. Övriga utgifter ska redovisas det budgetår som utgifterna hänför sig till. Utgifter för avhjälpande av miljöskador på mark, vattenområde eller grundvatten räknas som övriga utgifter.

Utgifter för anskaffning av tillgångar ska redovisas mot anslag med ett belopp som motsvarar anskaffningsvärdet. Förordning (2017:492).

Redovisning mot anslag – föreskrifter till 12 § förordningen

Allmänt om redovisning mot anslag

9 § Med utgifter avses i detta sammanhang de transaktioner och händelser som finansieras från anslag på statens budget. Med kapitaltransaktioner avses i de

följande sådana utgifter som inte påverkar kostnader eller intäkter när den ekonomiska händelsen inträffar.

Justering av anslagsutfall till följd av byte av redovisningsprincip eller rättelse av fel enligt 2 kap. 17–18 §§ Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd (ESVFA 2022:1) om årsredovisning och budgetunderlag ska redovisas mot anslaget det budgetår då justeringen redovisas i bokföringen.

Utgifter för transfereringar

10 § Med betalning avses utöver kontanta medel även andra förmögenhetsöverföringar, till exempel reverser och överföring av tillgångar.

Allmänna råd till 12 § förordningen

När en myndighet vid transferering av varor och tjänster anskaffar en vara eller tjänst som överlämnas eller görs tillgänglig för mottagaren likställs utgiften för detta enligt 12 § anslagsförordningen (2011:223) med förvaltningsutgifter.

I de fall mottagaren, med stöd av författning eller särskilt beslut, anskaffar en vara eller tjänst, och myndigheten först i efterhand helt eller delvis ersätter en leverantör för den tillhandahållna varan eller tjänsten liknar myndighetens uppgift lämnande av kontantbidrag. Den typen av transaktion är inte myndighetens anskaffning av varor och tjänster för transfereringar och utgiften redovisas därför mot anslag det budgetår då betalning sker.

Redovisning mot anslag – föreskrifter till 12 § förordningen

Förvaltningsutgifter

11 § Med förvaltningsutgifter avses i huvudsak sådana utgifter som i myndighetens resultaträkning redovisas under rubriken Verksamhetens kostnader.

Övriga utgifter

12 § Med övriga utgifter avses utgifter som inte är transfereringar, förvaltningsutgifter eller utgifter för anskaffning av tillgångar. Det är huvudsakligen fråga om kapitaltransaktioner.

Kapitaltransaktioner, såsom utlåning samt kapitalinsatser i och kapitaltillskott till juridiska personer m.m., ska redovisas mot anslag det budgetår då betalning sker. I fråga om kapitaltransaktioner anses således utgiften uppkomma det år då betalningen sker. I de fall det finns en skyldighet att betala ut medel, men någon betalning inte skett, ska dock redovisning mot anslag göras det budgetår då betalningsskyldigheten föreligger.

Med utgifter för avhjälpande av miljöskador på mark, vattenområde eller grundvatten avses utredning, efterbehandling och andra åtgärder för att avhjälpa en föroreningskada eller en allvarlig miljöskada enligt miljöbalken. Utgifter för återställande, nedmontering och bortforsling av anläggningstillgångar räknas inte som avhjälpande av miljöskador.

Utgifter för anskaffning av tillgångar

13 § Med utgifter för anskaffning av tillgångar avses

1. anläggningstillgångar som vid anskaffningen ska finansieras med anslag enligt 2 kap. 6 § kapitalförsörjningsförordningen (2011:210), eller
2. tillgångar som enligt anslagsvillkor eller annat regeringsbeslut vid anskaffningen ska finansieras med anslag.

Med anskaffningsvärde avses det värde som en pågående anskaffning eller färdigställd tillgång har tagits upp till i balansräkningen. Om en tillgång uppförs under flera år ska redovisning mot anslag göras med ett belopp motsvarande bruttoökningen av anskaffningsvärdet under året. Framtida utgifter för nedmontering och bortforsling av anläggningstillgångar enligt 5 kap. 14 § Ekonomistyrningsverkets föreskrifter (ESVFA 2022:1) om årsredovisning och budgetunderlag med tillhörande allmänna råd, ska dock inte redovisas mot anslag när tillgången anskaffas utan först när utgiften faktiskt uppkommer.

Allmänna råd till 12 § förordningen

Vad som ska ingå i anskaffningsvärdet för anläggningstillgångar regleras i 5 kap. 3 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Redovisning mot anslag – föreskrifter till 12 § förordningen

Tillämpning av övergångsbestämmelserna för semestereskuld per den 31 december 2008

14 § Vid tillämpning av punkten 2 i övergångsbestämmelserna till anslagsförordningen (2011:223) gäller följande vid uttag av sparade semesterdagar för anställda som har semesterdagar sparade från tiden före den 1 januari 2009:

1. Redovisning mot anslag ska göras enligt övergångsbestämmelsen fram till dess att hela beloppet har avräknats "Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag" under balansposten Avräkning med statsverket.
2. Redovisning mot anslag ska göras med ett belopp som motsvarar värdet av under året uttagna semesterdagar.

Vid beräkning av det belopp som ska redovisas mot anslag enligt första stycket får förenklade beräkningsmetoder användas, förutsatt att de tillämpas konsekvent.

Tillämpning av övergångsbestämmelserna för värdeförändringar avseende avsättningar för miljöskador

15 § Vid tillämpning av punkten 3 i övergångsbestämmelserna till förordningen (2017:492) om ändring i anslagsförordningen (2011:223) ska värdeförändringar som avser avsättningar för framtida utgifter för avhjälpan av miljöskador inte redovisas mot anslag. Detta gäller även för de avsättningar som fram till och med 31 december 2017 har redovisats mot anslag på kostnadsföreläggelse grund.

13 § Redovisning mot inkomstitlar ska ske på följande sätt.

1. Inkomster av skatter, socialavgifter och allmän pensionsavgift ska redovisas det budgetår då betalning sker.
2. Inkomster från avgifter och andra liknande ersättningar ska redovisas det budgetår som intäkterna hänför sig till.
3. Bidrag från Europeiska unionen, överskott från myndigheter, utdelningar och återbetalningar av lån ska redovisas det budgetår då betalning sker.
4. Övriga inkomster ska redovisas det budgetår som inkomsterna hänför sig till.

Statskontoret får meddela föreskrifter om att inkomster enligt första stycket 1 ska redovisas mot inkomstitel även vid annan tidpunkt. Förordning (2025:1214).

Redovisning mot inkomstitlar – föreskrifter till 13 § förordningen

Allmänt om redovisning mot inkomstitlar

16 § Med inkomster avses i detta sammanhang de transaktioner och händelser som redovisas mot inkomstitel på statens budget. Med kapitaltransaktioner avses i de följande de inkomster som inte påverkar kostnader eller intäkter när den ekonomiska händelsen inträffar.

Justering av utfall på inkomstitel till följd av byte av redovisningsprincip eller rättelse av fel enligt 2 kap. 17–18 §§ Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd (ESVFA 2022:1) om årsredovisning och budgetunderlag ska redovisas mot inkomstitel det budgetår då justeringen redovisas i bokföringen.

Allmänna råd till 13 § förordningen

Återbetalning av tidigare redovisade inkomster bör redovisas mot statens budget genom en minskning av redovisat belopp på inkomstitel på motsvarande sätt som den ursprungliga transaktionen eller händelsen.

Redovisning mot inkomstitlar – föreskrifter till 13 § förordningen

Inkomster från avgifter och andra liknande ersättningar

17 § Med andra liknande ersättningar avses försäljningsinkomster, kostnadsersättningar och finansiella ersättningar som till sin karaktär liknar avgifter. Kapitaltransaktioner och andra liknande transaktioner ska däremot inte redovisas på intäktsmässig grund, till exempel inleverans av avkastningspliktigt kapital och pensionspremier. Inte heller räntor som löper på fordringar som rör bidragsmedel (transfereringar) och på skattefordringar ska redovisas intäktsmässigt, utan ska i förekommande fall redovisas kassamässigt mot inkomstitel enligt samma princip som kapitalbeloppet.

Om en fordran för vilken intäkten redovisats intäktsmässigt mot inkomstitel skrivs ned för befarade förluster, ska redovisningen mot inkomstitel reduceras med motsvarande belopp.

Allmänna råd till 13 § förordningen

Bestämmelser om redovisning av intäkter finns i förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Redovisning mot inkomstitlar – föreskrifter till 13 § förordningen

Bidrag från Europeiska unionen

18 § Med bidrag från Europeiska unionen avses bidrag för ändamål vars utgifter finansieras genom anslag på statens budget och som redovisas på särskilda inkomstitlar på statens budget.

Återbetalning av lån

19 § Med återbetalning av lån likställs återbetalning av ränta som har påförts en lånefordran tidigare år (kapitaliserad ränta).

Övriga inkomster

20 § Med övriga inkomster avses sådana inkomster som inte regleras i 13 § 1–3 anslagsförordningen (2011:223), till exempel försäljningsinkomster vid avyttring av anläggningstillgångar.

Vid avyttring av anläggningstillgångar ska försäljningsinkomster redovisas mot inkomstittel det budgetår då faktura ställs ut. Om fakturering inte sker ska redovisning mot inkomstittel göras det budgetår då betalning mottas.

14 § Redovisning mot anslag och inkomstitlar ska göras minst en gång i månaden.

Allmänna råd till 14 § förordningen

Löpande redovisning mot anslag och inkomstitlar

Löpande redovisning av förvaltningsutgifter

Förvaltningsutgifter bör redovisas mot anslag den månad då bokföringsskyldigheten föreligger enligt bestämmelserna i förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring. Oavsett när bokföringsskyldigheten föreligger bör utgifter för lokal- och markhyra samt avskrivningar redovisas mot anslag den månad till vilken kostnaden hänför sig. Dessutom bör sådana utgifter som har stor påverkan på månadens utfall för ett enskilt anslag redovisas mot

anslag den månad till vilken kostnaden hänför sig. Vid den löpande redovisningen behöver inte hänsyn tas till månadens förändring av semesterlöneskulden.

Löpande redovisning av avgifter och andra liknande ersättningar

Avgifter och andra ersättningar bör redovisas mot inkomstitel den månad då bokföringsskyldigheten föreligger enligt bestämmelserna i förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring. Oavsett när bokföringsskyldigheten föreligger bör sådana inkomster från avgifter och andra liknande ersättningar som har stor påverkan när det gäller att bedöma årets utfall för en enskild inkomstitel redovisas mot inkomstiteln den månad till vilken intäkten hänför sig.

Anslag som ska finansiera del av verksamhet

För att ge en i huvudsak riktig bild av anslagsförbrukningen löpande under året bör utgifterna för verksamhet som delvis finansieras med anslag redovisas mot anslag månadsvis med bedömd andel av finansieringen.

Bokföring av redovisning mot anslag

Redovisning mot anslag kan göras för varje enskild transaktion eller på grundval av summerade bokföringsrapporter.

15 § Inkomster som en myndighet får disponera och som till en obestämd del ska täcka utgifterna i en viss verksamhet, ska redovisas mot anslag.

Inkomster som förekommer på ett anslag ska redovisas mot anslaget på samma grund som utgifterna enligt 12 §.

Inkomster som ska redovisas mot anslag – föreskrifter till 15 § förordningen

21 § Med inkomster som till en obestämd del ska täcka utgifter avses inte bidrag eller inkomster enligt 13 och 16 §§ anslagsförordningen (2011:223).

Inkomster enligt 4 § avgiftsförordningen (1992:191) och ränteinkomster som har uppkommit i anslagsfinansierad verksamhet ska redovisas mot anslag.

Allmänna råd till 15 § förordningen

Om inkomsterna ska finansiera en bestämd del av utgifterna får dock inkomsterna hanteras enligt bestämmelserna i 16 § anslagsförordningen (2011:223).

Inkomster som ska redovisas mot anslag – föreskrifter till 15 § förordningen

22 § Inkomster under anslag ska redovisas brutto endast i de fall regeringen har föreskrivit det. I annat fall utgör de redovisade inkomsterna mot anslag endast en återföring av tidigare redovisade utgifter.

16 § Inkomster som en myndighet får disponera och som helt eller till en bestämd del ska täcka utgifterna i en verksamhet, ska inte redovisas mot inkomstittel eller anslag.

Allmänna råd till 16 § förordningen

Tillfällig redovisning mot anslag

En myndighet får redovisa sådana transaktioner och händelser som inte löpande kan hänföras till avgifts- eller bidragsfinansierad verksamhet mot anslag under förutsättning att det inte har stor påverkan på anslagets utfall. En återföring bör i sådana fall göras så snart detta kan ske, dock senast i samband med att årsredovisningen upprättas.

Beställningsbemyndiganden

17 § För det ändamål och intill det belopp som regeringen beslutat för budgetåret, får en myndighet beställa varor eller tjänster samt besluta om bidrag, ersättning, lån eller liknande, som medför utgifter under följande budgetår.

En myndighet får dock utan bemyndigande ingå sådana åtaganden som avses i första stycket om de totala utestående åtagandena vid årets slut högst uppgår till tio procent av den anslagspost eller delpost som åtagandet avser. Om det totala tilldelade beloppet överstiger 100 miljoner kronor, gäller dessutom att en myndighets totala åtaganden inte får överstiga det belopp som man får genom att multiplicera 10 miljoner kronor med summan av de poster som myndigheten disponerar av anslaget, dividerat med det totala tilldelade beloppet.

En myndighet får vidare utan bemyndigande träffa avtal om anställning av personal, hyra av utrustning, leverans av tjänster och förbrukningsmateriel och liknande som medför utgifter under längre tid än tilldelat anslag avser, om detta är nödvändigt för att myndighetens löpande verksamhet ska fungera tillfredsställande.

Beställningsbemyndiganden – föreskrifter till 17 § förordningen

23 § Ett beställningsbemyndigande anger det högsta belopp som myndighetens samtliga ekonomiska åtaganden för ett visst ändamål får uppgå till vid budgetårets slut. Beställningsbemyndigandet anger även med ett slutår hur långa ekonomiska åtaganden som får göras med stöd av bemyndigandet.

Med ekonomiskt åtagande avses i detta sammanhang ett avtal eller en utfästelse som är bindande och som leder till framtida utgifter vilka ska finansieras med anslag. En utfästelse om ett bidrag är bindande om en handling blivit överlämnad till mottagaren eller om andra omständigheter visar att utfästelsen är avsedd att vara känd.

Ekonomiska åtaganden vid årets slut är:

- Ekonomiska åtaganden vid årets början som har gjorts tidigare budgetår
- + Nya ekonomiska åtaganden som görs under året och som medför utgifter under ett följande budgetår
- - Utgifter som redovisas mot anslag till följd av ekonomiska åtaganden från tidigare år
- +/- Övriga förändringar av ekonomiska åtaganden från tidigare år.

Den myndighet som har ett beställningsbemyndigande ska säkerställa att samtliga ekonomiska åtaganden som görs med stöd av bemyndigandet kan rymmas inom bemyndigandet, även om myndigheten inte är den som gör åtagandena. (ESVFA 2024:2).

Allmänna råd till 17 § förordningen

Ett beställningsbemyndigande ger en myndighet befogenhet att göra ekonomiska åtaganden som medför utgifter som ska redovisas mot anslag under ett följande budgetår. Ett beställningsbemyndigande behövs för att en myndighet ska ha rätt att göra sådana ekonomiska åtaganden även i de fall verksamhet bedrivs med stöd av författning eller särskilt beslut av riksdag eller regering, såsom investeringsplaner. Ett beställningsbemyndigande behövs dock inte för ekonomiska åtaganden som görs med stöd av 17 § andra och tredje stycket anslagsförordningen (2011:223).

Ett beställningsbemyndigande är alltid kopplat till en anslagspost eller delpost som de framtida utgifterna ska redovisas mot.

Regeringens beslut om ett beställningsbemyndigande för ett visst ändamål framgår av ett regleringsbrev.

Ett beställningsbemyndigande avser ett budgetår. I förekommande fall måste därför ett nytt beställningsbemyndigande finnas för varje år. Om myndigheten inte har för avsikt att göra nya ekonomiska åtaganden behöver den inte ett nytt bemyndigande.

En myndighet bör omvärdera ekonomiska åtaganden som kvarstår från tidigare år om ny information finns som väsentligt påverkar de framtida utgifter som ska redovisas mot anslag. Ett ekonomiskt åtagande i utländsk valuta bör värderas till balansdagens kurs.

Ekonomiska åtaganden kan göras av andra än den myndighet som har fått ett beställningsbemyndigande av regeringen, till exempel när regeringen har reglerat detta i en förordning eller när utbetalning av bidrag hanteras i flera steg och den bidragsmottagande myndigheten ännu inte erhållit bidraget. (ESVFA 2024:2).

Beställningsbemyndiganden – föreskrifter till 17 § förordningen

Undantag från krav på beställningsbemyndigande

24 § En myndighet får göra sådana ekonomiska åtaganden som avses i 17 § första stycket anslagsförordningen (2011:223) upp till 10 procent av tilldelat anslag utan ett beställningsbemyndigande (undantagsregel), förutsatt att inte riksdagen har beslutat om ett beställningsbemyndigande för anslaget. De totala ekonomiska åtagandena på samtliga anslagsposter och delposter under ett anslag på statens budget får dock uppgå till högst 10 miljoner kronor (begränsningsregel).

Med tilldelat anslag avses:

- + Årets tilldelning enligt regleringsbrev eller annat regeringsbeslut
- +/- Omdisponeringar av anslagsbelopp
- - Indragningar hänförliga till tilldelat anslag.

Om flera myndigheter tilldelas var sitt belopp av ett anslag ska myndighetens andel enligt begränsningsregeln beräknas med utgångspunkt i anvisat anslag på

statens budget. Förändringar av tilldelade medel, omDispositioneringar eller indragningar under året påverkar dock inte myndighetens andel enligt begränsningsregeln.

Om en myndighet har fått ett beställningsbemyndigande ska samtliga ekonomiska åtaganden för det avsedda ändamålet redovisas mot bemyndigandet. Undantagsregeln kan då inte tillämpas. (ESVFA 2024:2).

Allmänna råd till 17 § förordningen

En myndighet bör kontrollera om det finns ett beställningsbemyndigande kopplat till anslaget innan den gör ekonomiska åtaganden med stöd av undantagsregeln.

Begränsningsregeln blir tillämplig endast om det totala anslagsbeloppet överstiger 100 miljoner kronor. Om myndigheten disponerar flera anslagsposter eller delposter på ett anslag kan myndigheten fritt fördela sin andel enligt begränsningsregeln mellan posterna. (ESVFA 2024:2).

Beställningsbemyndiganden – föreskrifter till 17 § förordningen

Generellt bemyndigande för förvaltningsutgifter

25 § De ekonomiska åtaganden som en myndighet kan göra med stöd av det generella bemyndigandet i 17 § tredje stycket anslagsförordningen (2011:223) avser framtida förvaltningsutgifter med undantag för sådana utgifter för att förse myndigheter med lokaler, mark och anläggningar som regleras i förordningen (1993:528) om statliga myndigheters lokalförsörjning.

En myndighet får inte göra ekonomiska åtaganden som förutsätter ökad tilldelning av anslag. (ESVFA 2023:4).

Allmänna råd till 17 § förordningen

Vad som avses med förvaltningsutgifter framgår av 12 § anslagsförordningen (2011:223).

Ekonomiska åtaganden för inköp av anläggningstillgångar i verksamheten och köp av varor och tjänster i anslutning till myndighetens lokaler innefattas i det generella bemyndigandet.

Bestämmelser om ekonomiska åtaganden avseende leasing finns i kapitalförsörjningsförordningen (2011:210). (ESVFA 2024:2).

18 § Samtliga åtaganden enligt 17 § första stycket som medför utgifter under följande budgetår ska redovisas mot bemyndiganderam.

Redovisning mot beställningsbemyndigande – föreskrifter till 18 § förordningen

26 § De uppgifter som myndigheten redovisar om hur ett beställningsbemyndigande utnyttjats ska vara verifierbara. Under året ska löpande noteringar föras om de ekonomiska åtaganden myndigheten gör med stöd av ett beställningsbemyndigande.

Den myndighet som har ett beställningsbemyndigande ska även redovisa ekonomiska åtaganden som andra har gjort med stöd av bemyndigandet. (ESVFA 2024:2).

Allmänna råd till 18 § förordningen

Hur ett beställningsbemyndigande redovisas i årsredovisningen framgår av uppställningsformen för anslagsredovisning i bilaga 3 i Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd (ESVFA 2022:1) om årsredovisning och budgetunderlag.

Ett ekonomiskt åtagande som gjorts är normalt inte en ekonomisk händelse som enligt 5 § förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring ska bokföras. Åtagandet bör dock kunna verifieras med en handling, exempelvis ett expedierat beslut om bidrag, ett undertecknat kontrakt eller liknande. I huvudsak bör samma krav ställas på detta underlag som på en verifikation till en ekonomisk händelse enligt 14 § förordningen om myndigheters bokföring.

Om andra än den myndighet som har ett beställningsbemyndigande gör ekonomiska åtaganden med stöd av bemyndigandet, bör sådana uppgifter lämnas mellan myndigheterna så att det kan säkerställas att de totala ekonomiska åtagandena vid årets slut ryms inom bemyndigandet och att de kan redovisas av den myndighet som har bemyndigandet. (ESVFA 2024:2).

Verkställighetsföreskrifter

19 § Statskontoret får meddela de föreskrifter som behövs för verkställigheten av denna förordning. Förordning (2025:1214).

Föreskrifter

Undantag

27 § Ekonomistyrningsverket kan i enskilda fall pröva och meddela undantag från dessa föreskrifter.

Övergångsbestämmelser

2011:223

1. Denna förordning träder i kraft den 1 april 2011, då anslagsförordningen (1996:1189) ska upphöra att gälla.
2. För en myndighets ackumulerade semesterlöneskuld per den 31 december 2008 gäller 16 § den upphävda förordningen i sin lydelse enligt SFS 1996:1189.

2017:492

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2018.
2. Förordningen tillämpas första gången för räkenskapsåret 2018.
3. Någon justering av anslagsutfallet ska inte göras för avsättningar som fram till och med den 31 december 2017 har redovisats mot anslag på kostnadsmässig grund.

Övergångsbestämmelser till föreskrifter och allmänna råd

ESVFA 2022:3

1. Denna författning träder i kraft den 1 januari 2023.
2. Genom författningen upphävs Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd (ESV Cirkulär 2011:1) till anslagsförordningen (2011:223) och Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd (ESV Cirkulär 1998:8) till anslagsförordningen (1996:1189).

ESVFA 2023:4

Denna författning träder i kraft den 1 januari 2024.

ESVFA 2024:2

Denna författning träder i kraft den 15 december 2024.

Förordningen (1983:737) om avgift för administration av vissa statliga lån

1 § Låntagaren skall betala uppläggningsavgift och aviseringsavgift för lån som beviljats eller som tidigare har beviljats och övertas enligt

1. förordningen (1977:395) om försöksverksamhet med statligt kreditstöd till bokhandel,
2. förordningen (1977:523) om stöd till tidningar på andra språk än svenska,
3. förordningen (1981:409) om statligt stöd till dagstidningar,
4. förordningen (1978:250) om statligt stöd till jordbrukets rationalisering,
5. förordningen (1978:516) om statligt stöd till fiskets rationalisering, m. m.,
6. förordningarna (1977:174, 1979:1141) om statligt stöd till trädgårdsföretag,
7. förordningen (1979:638) om statligt stöd till glesbygder,
8. §§ 57--70 arbetsmarknadskungörelsen (1966:368),
9. kungörelsen (1964:411) om statslån till sjukhem,
10. kungörelsen (1966:173) om statsbidrag och lån till barnstugor,
11. förordningen om ändring av reglementet för utdelning av lån till utländska läkare för viss efterutbildning (N 1977:158),
12. förordningen (1985:439) om statligt stöd till yrkesfisket m. m.,
13. förordningen (1977:1123) om statligt stöd till strukturåtgärder inom specialstålindustrin m. m.
14. förordningen (1971:324) om lån till den mindre skeppsfarten och
15. förordningen (1985:325) om statligt stöd till bokhandeln.

Detsamma skall gälla för lån som beviljas personal inom utrikesförvaltningen m. m. och biståndsförvaltningen m. m. enligt särskilda regeringsbeslut. Förordning (1988:773).

2 § Uppläggningsavgiften är 200 kr. per lån och skall betalas när lånet eller första delposten av lånet betalas ut.

3 § Aviseringsavgiften är 15 kr. per lån och avisering och skall betalas varje gång låntagaren aviseras att betala ränta eller kapitalbelopp.

4 § Inkomster av uppläggningsavgiften och aviseringsavgiften enligt denna förordning skall redovisas under den inkomsttitel där ränteinkomsterna för resp. lån redovisas eller, om ränta inte utgår för lånet, under inkomsttiteln Övriga

ränteinkomster. Avgifterna skall särredovisas på ett konto i myndigheternas räkenskaper.

5 § Statskontoret får meddela de föreskrifter som behövs för tillämpningen av denna förordning. Förordning (2025:1187).

Övergångsbestämmelser

1983:737

Denna förordning träder i kraft den 1 september 1983.

Bestämmelserna om uppläggningsavgift tillämpas för lån som beviljas fr. o. m. den 1 september 1983. Bestämmelserna om aviseringsavgift tillämpas för avisering som görs fr. o. m. den 1 september 1983.

1988:773

1. Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1988.
2. Bestämmelserna om uppläggningsavgift tillämpas för lån som beviljas efter ikraftträdandet. Bestämmelserna om aviseringsavgift tillämpas för avisering som görs efter ikraftträdandet.

Avgiftsförordningen (1992:191)

Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd (ESVFA 2022:5) om avgifter

Föreskrifter till förordningen

Inledning

1 § Denna författning innehåller föreskrifter och allmänna råd till avgiftsförordningen (1992:191).

Förordningens tillämpningsområde

1 § I denna förordning finns bestämmelser i anslutning till 3 kap. 4, 6 och 7 §§ budgetlagen (2011:203). Förordning (2011:216).

1 a § Förordningen gäller för myndigheter under regeringen. För affärsverken gäller endast 3 § och 5 § första stycket samt 15–25 §§. Förordning (2011:216).

Allmänna råd till 1 a § förordningen

Tillämpningsområde

Bestämmelserna i avgiftsförordningen (1992:191) gäller för myndigheter som bedriver avgiftsbelagd verksamhet oavsett om inkomsterna disponeras av myndigheten eller inte.

2 § Förordningen skall tillämpas om inte något annat följer av en annan förordning eller av ett särskilt beslut av regeringen. Förordning (1996:1196).

Rätten att ta ut avgifter

3 § En myndighet får ta ut avgifter för varor och tjänster som den tillhandahåller bara om det följer av en lag eller förordning eller av ett särskilt beslut av regeringen.

Allmänna råd till 3 § förordningen

Rätten att ta ut avgifter

Utöver de avgifter som en myndighet tar ut med stöd av ett särskilt bemyndigande kan en myndighet ta ut avgifter med stöd av de generella bemyndiganden som ges i 4 och 15 §§ avgiftsförordningen (1992:191).

4 § En myndighet får, om det är förenligt med myndighetens uppgift enligt lag, instruktion eller annan förordning, mot avgift tillhandahålla

1. tidskrifter och andra publikationer,
2. informations- och kursmaterial,
3. konferenser och kurser,
4. rådgivning och annan liknande service,
5. lokaler,
6. utrustning,
7. offentlig inköps- och resurssamordning,
8. automatisk databehandlingsinformation i annan form än utskrift,
9. upplysningar per telefon, om denna service går utöver myndighetens serviceskyldighet enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) och förvaltningslagen (2017:900), och
10. tjänsteexport.

Varor och tjänster enligt första stycket får tillhandahållas bara om verksamheten är av tillfällig natur eller av mindre omfattning. Förordning (2018:956).

Rådgivning och annan liknande service – föreskrifter till 4 § förordningen

2 § Innan en myndighet beslutar om att ta ut en avgift för rådgivning eller annan liknande service ska myndigheten pröva att

1. tjänsten är förenlig med myndighetens uppgift, och
2. tjänsten innebär en service som går utöver den hjälp som ska lämnas enligt 6 och 8 §§ förvaltningslagen (2017:900).

Allmänna råd till 4 § förordningen

Utrustning

Bemyndigandet avser uthyrning eller liknande av utrustning. Bestämmelser om försäljning av utrustning finns i förordningen (1996:1191) om överlåtelse av statens lösa egendom.

Offentlig inköps- och resurssamordning

Rätten att ta ut avgift för offentlig inköpssamordning innebär att en myndighet som har kostnader för att till exempel sluta avropsavtal med en leverantör får ta ut ersättning för detta.

Offentlig resurssamordning innebär att en myndighet samordnar sitt resursutnyttjande avseende varor och tjänster med en annan statlig myndighet, en kommun eller en region. Skriftliga överenskommelser eller avtal om samordningen bör träffas mellan de berörda parterna. Ansvarsfördelningen mellan myndigheterna bör läggas fast.

Automatisk databehandlingsinformation i annan form än utskrift

Enligt tryckfrihetsförordningen är en myndighet skyldig att på begäran lämna ut en kopia eller utskrift av allmän handling om denna inte är sekretessbelagd. Myndigheten är emellertid enligt samma författning inte skyldig att tillgodose önskemål om att få utskriften uppställd på ett visst sätt eller i viss form i större utsträckning än vad som följer av lag. Bemyndigandet ger en myndighet stöd för att ta betalt för uppgifter som på begäran lämnas ut på något annat lagringsmedium än papper.

Tjänsteexport

Tjänsteexport är sådana tjänster som inom eller utom riket tillhandahålls avnämare i utlandet.

Verksamhet av mindre omfattning – föreskrifter till 4 § förordningen

3 § Vid en bedömning av om verksamheten är av mindre omfattning ska de sammanlagda intäkterna under budgetåret enligt 4 § 1–10 avgiftsförordningen (1992:191) ställas mot de totala förvaltningskostnaderna för myndigheten under året. Om intäkterna under en längre tid än två år överstiger ett belopp som motsvarar fem procent av de totala kostnaderna ska verksamheten inte anses vara av mindre omfattning.

Allmänna råd till 4 § förordningen

Förvaltningskostnader för myndigheten är normalt de kostnader som redovisas under avsnittet Verksamhetens kostnader i myndighetens resultaträkning.

Verksamhet av tillfällig natur – föreskrifter till 4 § förordningen

4 § För verksamhet av tillfällig natur finns inga begränsningar för hur stora intäkterna får vara. Det är först när intäkterna som tas ut med stöd av 4 § avgiftsförordningen (1992:191) totalt sett inte kan anses vara av mindre omfattning som myndigheten behöver undersöka om en del av dessa är av tillfällig natur. Om så är fallet ska myndigheten beräkna om intäkterna, exklusive intäkter av verksamhet av tillfällig natur, härrör från verksamhet av mindre omfattning.

Beslut om storleken på avgifter, samråd m.m.

5 § En myndighet får bestämma storleken på andra avgifter än de som avses i 4 § endast efter särskilt bemyndigande från regeringen.

Om inte regeringen har föreskrivit något annat, ska avgifter beräknas så att de helt täcker verksamhetens kostnader (full kostnadstäckning).

För avgifter som tas ut enligt 4 § första stycket 1–9 får myndigheten själv, upp till full kostnadstäckning, besluta om storleken på avgifterna om inte regeringen har föreskrivit något annat. Förordning (2014:1432).

Beräkning av avgifter – föreskrifter till 5 § förordningen

5 § För att uppnå full kostnadstäckning i respektive avgiftsbelagd verksamhet ska myndigheten beräkna avgiftsnivån så att den långsiktiga självkostnaden täcks. Detta innebär att avgifterna ska beräknas så att intäkterna på ett eller några års sikt täcker samtliga med verksamheten direkt eller indirekt förenade kostnader.

Allmänna råd till 5 § förordningen

För varor och tjänster som en myndighet avgiftsbelägger med stöd av 4 § 1–9 avgiftsförordningen (1992:191) får myndigheten själv bestämma om avgifterna ska sättas så att hela eller bara en del av självkostnaden täcks. Vägledande vid valet av prissättningsprincip är att denna inte bör motverka syftet med verksamheten.

Om verksamheten är konkurrensutsatt bör myndigheten beräkna avgifterna så att självkostnaden täcks. I vissa fall, då det är svårt att beräkna självkostnaden, kan myndigheten ta ut en avgift motsvarande marknadspriset.

Av 5 § första och andra styckena avgiftsförordningen följer att myndigheten själv får bestämma avgiftens storlek för tjänsteexport så att full kostnadstäckning uppnås.

6 § Har upphävts genom förordning (2011:216).

7 § En myndighet ska vart tredje år samråda med Statskontoret om de avgifter som myndigheten tar ut.

Samråd ska även genomföras om myndigheten avser att väsentligt förändra en avgift eller ta ut en ny avgift.

Om det finns särskilda skäl får Statskontoret medge undantag från samrådsskyldigheten. Förordning (2025:1189).

Underlag för avgiftssamråd – föreskrifter till 7 § förordningen

6 § Myndigheten ska följa Ekonomistyrningsverkets anvisningar om underlag för avgiftssamråd.

Samråd om väsentligt förändrad eller ny avgift – föreskrifter till 7 § förordningen

7 § Samråd om väsentligt förändrad eller ny avgift ska genomföras före beslut om avgiften.

En avgift ska anses vara väsentligt förändrad om avgiftskonstruktionen ändras väsentligt eller om avgiftsnivån höjs eller sänks väsentligt i förhållande till senast genomfört samråd.

Om en avgiftsbelagd verksamhet tas över av en myndighet från en annan ska berörda avgifter anses vara väsentligt förändrade.

Allmänna råd till 7 § förordningen

Med avgiftskonstruktion avses hur avgiften utformas, till exempel som fast pris eller löpande räkning.

Vid bedömning av om avgiften är väsentligt förändrad bör hänsyn tas till hur mycket förändringen påverkar den som betalar avgiften.

8 § En myndighet ska på begäran av Statskontoret lämna uppgifter om de varor och tjänster som myndigheten tar ut avgifter för. Förordning (2025:1189).

Förfarandet vid uttag av vissa ansökningsavgifter

9 § Bestämmelserna i 10-14 §§ gäller, när det är särskilt föreskrivet, avgifter som statliga myndigheter skall ta ut för prövning av ärenden.

10 § Föreskrivna avgiftsklasser motsvarar följande belopp:

Avgiftsklass	Avgift kronor
1	360
2	990
3	1 890
4	3 300
5	5 200
6	8 100
7	12 200
8	18 100
9	27 000
10	54 000

Myndigheten ska regelbundet se över att rätt avgiftsklass tillämpas för myndighetens ansökningsavgifter och meddela regeringen när det finns behov av att byta avgiftsklass. Förordning (2024:1169).

Regelbunden översyn av tillämpad avgiftsklass – föreskrifter till 10 § förordningen

8 § Myndigheten ska åtminstone vart femte år se över att rätt avgiftsklasser tillämpas för myndighetens ansökningsavgifter enligt 10 § avgiftsförordningen (1992:191).

11 § Avgiften ska betalas när ansökan ges in. Om inte detta sker ska sökanden föreläggas att betala avgiften inom en viss tid. Ett sådant föreläggande får sändas till sökanden med post eller förmedlas på annat lämpligt sätt. Följs inte föreläggandet ska ansökan avvisas. Sökanden ska upplysas om detta i föreläggandet.

Om sökanden är en myndighet som ger in ett stort antal ansökningar, får den myndighet som ansökan ges in till göra undantag från kravet att avgiften ska betalas när ansökan ges in. Om det finns synnerliga skäl får myndigheten även i andra fall göra sådant undantag. Förordning (2011:216).

Betalning av ansökningsavgift – föreskrifter till 11 § förordningen

9 § Avgiften ska betalas till den myndighet som tar emot ansökan, även om den myndigheten ska överlämna ansökan till en annan myndighet som slutligt ska avgöra ärendet.

12 § Ansökningsavgift skall betalas för varje avgiftsbelagt ärende som en ansökan avser.

13 § En myndighet får, om det finns särskilda skäl, betala tillbaka hela eller en del av ansökningsavgiften.

Allmänna råd till 13 § förordningen

Återbetalning av ansökningsavgift

Återbetalning bör endast komma i fråga om ett uttag av full avgift i det enskilda fallet skulle vara oskäligt.

14 § En myndighets beslut om ansökningsavgift får överklagas i samma ordning som gäller för det ärende ansökan avser. Om andra beslut i ärendet inte kan överklagas

får beslut om ansökningsavgift överklagas till Skatteverket. Verkets beslut får inte överklagas. Förordning (2003:956).

Avgifter för kopior, bevis och registerutdrag m. m.

15 § En myndighet ska ta ut en avgift enligt bestämmelserna i 16–22 §§ för att den efter särskild begäran lämnar ut

1. kopia eller avskrift av allmän handling,
2. utskrift av upptagning för automatisk databehandling,
3. kopia av video- eller ljudbandsupptagning eller utskrift av ljudbandsupptagning, eller
4. sådana bevis och registerutdrag som avses i 20 §.

När en avgift tas ut ska myndigheten samtidigt ta ut ersättning för kostnaden för att sända den begärda handlingen eller kopian till mottagaren. Förordning (2018:1544).

16 § Om en beställning omfattar tio sidor eller mer, skall avgift tas ut för kopior av allmänna handlingar och för utskrifter av upptagningar för automatisk databehandling enligt 15 § 1 och 2.

Avgiften för en beställning av tio sidor är 50 kronor. För varje sida därutöver är avgiften 2 kronor.

Myndigheten får besluta om undantag från första och andra styckena om det finns särskilda skäl.

Första -- tredje stycket gäller även när en handling sänds till beställaren via telefax. Förordning (1995:687).

17 § Avgiften för avskrift av allmän handling enligt 15 § 1 eller för utskrift av ljudbandsupptagning enligt 15 § 3 är 125 kronor per påbörjad fjärdedels arbetstimme.

Avgiften för kopia av videobandsupptagning enligt 15 § 3 är 600 kronor per band.

Avgiften för kopia av ljudbandsupptagning enligt 15 § 3 är 120 kronor per band. Förordning (2011:216).

18 § Om en myndighet enligt en särskild föreskrift ska framställa bestyrkta avskrifter eller kopior av handlingar som getts in, ska avgift tas ut med 125 kronor per påbörjad fjärdedels arbetstimme för framställningen av avskrift och med 2 kronor för varje framställd kopia, dock lägst 50 kronor. Förordning (2011:216).

19 § Vid beställning av kopia bestäms avgiften efter det antal sidor som fordras för att utföra beställningen med den utrustningen som myndigheten normalt använder för sådant ändamål.

20 § När det är särskilt föreskrivet att avgift för bevis eller registerutdrag ska tas ut efter viss avgiftsklass i denna förordning gäller följande belopp:

Avgiftsklass	Avgift kronor
A	255
B	510
C	1 140

Förordning (2024:1169).

21 § Staten är fri från sådana avgifter som avses i 15 §.

Misstänkta och deras försvarare samt målsägande och målsägandebiträden är fria från avgift för ett exemplar av kopia eller avskrift av protokoll eller anteckning vid förundersökning eller annan motsvarande utredning av Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Tullverket, Kustbevakningen eller en åklagarmyndighet.

I rättshjälpslagen (1996:1619) finns bestämmelser om avgiftsfrihet i vissa fall för den som har beviljats rättshjälp.

Parter i mål och ärenden, sådana målsägande i brottmål som inte för talan samt offentliga försvarare och målsägandebiträden är fria från avgift för dom, utslag, slutligt beslut, protokoll i ärende om testamentsvittnesförhör eller sjöförklaring eller protokoll som innefattar slutligt beslut och för bevis om edgång eller försäkran. Avgift ska inte heller tas ut för utskrift av skiljaktig mening, som lämnas ut samtidigt med en dom eller ett slutligt beslut, för skriftligt besked om beslut i en ersättningsfråga till den som i ett mål eller ärende begär ersättning av allmänna medel eller för beslut i fråga om häktning.

Den som enligt fjärde stycket har rätt att få ett exemplar utan avgift kan endast om det finns särskilda skäl avgiftsfritt få ut ytterligare exemplar. Förordning (2014:1195).

22 § I förordningen (2003:234) om tiden för tillhandahållande av domar och beslut, m.m. finns bestämmelser om hur avgiftsbelagda handlingar ska lämnas ut. Förordning (2011:216).

23 § Om någon anser att den avgift som en myndighet tagit ut av honom enligt 15 § är oriktig får han, inom 30 dagar efter den dag då avgiften betalades, hos

myndigheten begära ett särskilt skriftligt beslut om avgiften.

Allmänna råd till 23 § förordningen

Skriftligt beslut om avgifter för kopior, bevis och registerutdrag m.m.

Myndigheten behöver endast fatta ett särskilt skriftligt beslut om avgiften när ett sådant begärs.

24 § Ett särskilt beslut enligt 23 § får överklagas hos Skatteverket. Verkets beslut får inte överklagas. Förordning (2003:956).

Rätten att disponera avgiftsinkomster

25 § En myndighet får disponera avgiftsinkomster endast efter ett särskilt bemyndigande.

Myndigheten får dock disponera sådana avgiftsinkomster som avses i 4 och 15 §§. Förordning (1996:1196).

25 a § En myndighet som får disponera inkomster från avgiftsbelagd verksamhet ska balansera räkenskapsårets resultat i ny räkning.

Om det ackumulerade överskottet uppgår till mer än 10 procent av den avgiftsbelagda verksamhetens omsättning under räkenskapsåret, ska myndigheten lämna ett förslag till regeringen om hur hela överskottet ska disponeras.

Har det uppkommit ett underskott i avgiftsbelagd verksamhet som inte täcks av ett balanserat överskott från tidigare räkenskapsår, ska myndigheten lämna ett förslag till regeringen om hur underskottet ska täckas. Förordning (2014:1432).

Allmänna råd till 25 a § förordningen

Avgiftsinkomster som får disponeras

Bestämmelserna i 25 a § avgiftsförordningen (1992:191) gäller endast för sådan avgiftsbelagd verksamhet där avgifterna helt eller till en bestämd del beräknas täcka verksamhetens kostnader och där myndigheten har rätt att disponera avgiftsinkomsterna.

Med räkenskapsårets resultat avses här det överskott eller underskott som sammantaget har uppstått i en myndighets avgiftsbelagda verksamheter.

Med omsättning avses de totala avgiftsintäkterna under räkenskapsåret i dessa avgiftsbelagda verksamheter.

Om summan av balanserat resultat och räkenskapsårets resultat innebär ett ackumulerat överskott som motsvarar mer än 10 procent av omsättningen enligt ovan, ska myndigheten föreslå regeringen hur hela det ackumulerade överskottet ska disponeras.

25 b § En myndighet som redovisar belastande avgifter i en offentligrättslig verksamhet med bestämt ekonomiskt mål mot en inkomsttitel ska meddela regeringen om det ackumulerade över- eller underuttaget i den verksamheten uppgår till mer än 10 procent av de avgiftsintäkterna under räkenskapsåret. Förordning (2014:1432).

Allmänna råd till 25 b § förordningen

Avgiftsinkomster som inte får disponeras

Bestämmelserna i 25 b § avgiftsförordningen (1992:191) gäller enbart för offentligrättsliga bruttoredovisade avgifter med bestämt ekonomiskt mål där regeringen i budgeten för avgiftsbelagd verksamhet i regleringsbrevet har begärt att både intäkter och kostnader ska redovisas för verksamheten. Har regeringen bara krävt att till exempel intäkter ska redovisas gäller inte kravet att lämna upplysningar om ackumulerade över- eller underuttag.

Offentligrättsliga avgifter används här i samma betydelse som belastande avgifter.

Procentsatsen för det ackumulerade över- eller underuttaget ska beräknas i förhållande till avgiftsintäkterna för respektive avgiftsbelagd verksamhet.

26 § Inkomster från avgiftsbelagd verksamhet, som en myndighet inte får disponera enligt 25 §, skall tillföras statens centralkonto i Riksbanken och redovisas under den inkomsttitel på statsbudgeten som regeringen bestämmer. Förordning (2006:1101).

27 § Har upphävts genom förordning (1999:899).

28 § Har upphävts genom förordning (1999:899).

29 § Har upphävts genom förordning (1999:899).

30 § Har upphävts genom förordning (1999:899).

Indrivning

30 a § För sådana avgifter som avses i 9 och 15 §§ gäller följande.

Indrivning ska begäras för en avgift som inte har betalats in i rätt tid. Indrivning behöver dock inte begäras för en fordran som understiger 100 kronor om indrivning inte krävs från allmän synpunkt.

Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. och i indrivningsförordningen (1993:1229). Vid indrivning får verkställighet enligt utsökningsbalken ske. Överklagande av beslut inverkar inte på skyldigheten att betala avgiften. Förordning (2011:216).

Tillämpningsföreskrifter

31 § Statskontoret får meddela de föreskrifter som behövs för tillämpningen av denna förordning. Förordning (2025:1189).

Föreskrifter

Undantag

10 § Ekonomistyrningsverket kan i enskilda fall pröva och meddela undantag från dessa föreskrifter.

Övergångsbestämmelser

1992:191

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1992.

Genom förordningen upphävs expeditionskungörelsen (1964:618), stämpelförordningen (1964:619) och ersättningsförordningen (1991:354).

Expeditionskungörelsens bestämmelser gäller fortfarande i fråga om framställningar som gjorts före ikraftträdandet i ärenden upptagna i kungörelsens bilaga, avdelning II.

En myndighet som ännu inte skall lämna en årsredovisning till regeringen enligt förordningen (1993:134) om myndigheters årsredovisning och anslagsframställning skall foga uppgifter enligt 29 och 30 §§ till sitt årsbokslut. Förordning (1993:431).

1995:687

1. Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1995.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om framställningar som gjorts före ikraftträdandet.

1997:629

1. Denna förordning träder i kraft den 1 december 1997.
2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande om allmän rättshjälp har beviljats enligt rättshjälpslagen (1972:429).

2003:956

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2004. Äldre föreskrifter i 14 och 24 §§ gäller fortfarande för Riksskatteverkets beslut.

Övergångsbestämmelser till föreskrifter och allmänna råd

ESVFA 2022:5

1. Denna författning träder i kraft den 1 januari 2023.
2. Genom författningen upphävs Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd (ESV Cirkulär 1998:6) till avgiftsförordningen (1992:191).

Donationsförordningen (1998:140)

Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd (ESVFA 2022:6) om donationer

Föreskrifter till förordningen

Inledning

1 § Denna författning innehåller föreskrifter och allmänna råd till donationsförordningen (1998:140).

Tillämpningsområde

1 § Förordningen gäller för myndigheter under regeringen och innehåller bestämmelser om mottagande och förvaltning av donationer samt om åtagande att förvalta en stiftelse. Förordning (2011:221).

2 § Med en donation avses i denna förordning varje slag av överlåtelse av egendom till en myndighet genom gåva eller testamentariskt förordnande som sker utan krav på motprestation eller särskild förmånsställning och där egendomen inte bildar en stiftelse.

Tillämpningsområde – föreskrifter till 2 § förordningen

2 § Ett donationsförordnande används för att beteckna såväl donators viljeförklaring som den handling där denna förklaring är intagen. Handlingen ska vara skriftlig och undertecknad av donator, som kan utgöras av en fysisk eller juridisk person, eller kunna verifieras på annat sätt. En fysisk person kan även avge en viljeförklaring genom ett testamentariskt förordnande.

Allmänna råd till 2 § förordningen

Med en donation avses varje benefik överlåtelse oavsett värde. Ett bidrag är att betrakta som en donation om det uppfyller förordningens krav för en sådan. Begreppet donator används genomgående för såväl bidragsgivare som testator.

En donation som får förbrukas i myndighetens verksamhet redovisas som en bidragsintäkt.

I de fall då donatorn föreskrivit att kapitalet inte ska förbrukas utan endast avkastningen, blir i normalfallet donationen att betrakta som en stiftelse, eftersom det så kallade varaktighetskriteriet i stiftelselagen (1994:1220) då är uppfyllt. I speciella fall kan det dock förekomma att myndigheten får en donation som inte ska bilda en stiftelse, trots förbehåll om att endast kapitalets avkastning får förbrukas. I dessa fall redovisas den mottagna donationen i myndighetens balansräkning som donationskapital.

Att en donator vill få rapporter eller liknande om hur donationens ändamål uppfyllts m.m. behöver i sig inte innebära att krav på en motprestation eller en särskild förmånsställning föreligger. Däremot kan en motprestation eller särskild förmånsställning föreligga om villkor knutits till gåvan som innebär att givaren har ensamrätt till ett resultat, även ett tidsbegränsat sådant. Det kan i sådant fall vara fråga om avgift eller annan ersättning för en motprestation.

3 § Förordningen gäller inte egendom som tas emot från

1. en annan statlig myndighet,
2. en stiftelse som bildats med medel som härrör från avvecklingen av löntagarfonderna, eller
3. en mellanstatlig organisation till vilken Sverige är anslutet.

Allmänna råd till 3 § förordningen

Europeiska unionen, Förenta nationerna och Nordiska ministerrådet är exempel på mellanstatliga organisationer som Sverige är anslutet till.

Mottagande av en donation

4 § En myndighet får ta emot en donation, om ändamålet med donationen har ett nära samband med myndighetens verksamhet eller om en närmare bestämning av ändamålet saknas.

Mottagande av en donation – föreskrifter till 4 § förordningen

3 § En donation ska anses mottagen av myndigheten när egendomen frivilligt avskilts och överlämnats av donatorn, det vill säga gåvan ska vara fullbordad. Myndigheten ska därefter ha förfoganderätt till donationen och med den följande rättigheter och skyldigheter.

Om en ändamålsbestämmelse saknas eller om den är allmänt hållen ska donationen användas inom ramen för myndighetens verksamhet.

Allmänna råd till 4 § förordningen

Den bestämning av myndighetens verksamhet och uppgifter som framgår av instruktion, regleringsbrev eller annat regeringsbeslut är avgörande vid en bedömning av om en donation ska accepteras eller inte.

5 § En donation får inte tas emot om den skulle medföra ett ökat behov för myndigheten av medel från statsbudgeten eller om donationen är förenad med villkor som strider mot någon bestämmelse i denna förordning.

När en myndighet inte får ta emot en donation – föreskrifter till 5 § förordningen

4 § Med medel från statens budget ska här avses anslag som tilldelats myndigheten, lån eller andra krediter i Riksgäldskontoret samt medel från statsbudgeten som erhålls från en annan statlig myndighet.

Egendom som är belånad till ett belopp som överstiger beräknad försäljningsintäkt efter täckande av samtliga kostnader fram till och med försäljningstillfället, är inte att betrakta som en donation som får tas emot.

För att göra åtaganden som ska infrias med bidrag som ännu inte har mottagits ska ett avtal eller motsvarande finnas som säkerställer att gjorda åtaganden inte behöver infrias med anslagsmedel.

Allmänna råd till 5 § förordningen

Av bestämmelserna i 5 kap. budgetlagen (2011:203) följer att statliga myndigheter inte får ta upp lån eller ta över ansvaret för lån i andra institut än Riksgäldskontoret. Efter regeringens bestämmande kan dock ett affärsverk få denna möjlighet.

Medel från statens budget som myndigheten disponerar kan endast användas inom de ramar som regeringen angivit samt i den utsträckning som det inte minskar myndighetens möjligheter att uppnå de mål som regeringen angett för myndighetens olika verksamheter. Om myndigheten bedömer att den till exempel utan ytterligare anslag kan klara kostnader för drift och underhåll av donerade kulturföremål eller utrustning kan den i princip ta emot donationen.

Donationsmedel får tas i anspråk för samfinansiering av projekt eller liknande verksamhet inom ramen för myndighetens verksamhetsområde om ändamålet med donationen inte hindrar detta. Myndigheten bör fatta ett särskilt beslut om samfinansiering senast i samband med mottagandet. Av beslutet bör framgå finansieringsgrad för varje finansiär samt rättigheter och skyldigheter avseende aktuellt projekt eller motsvarande.

Genomförandet av verksamhet som bara delvis finansieras med en eller flera donationer får inte medföra att befintliga resurser såsom anslag, lån, krediter eller bidrag från andra myndigheter, blir otillräckliga för att genomföra ordinarie verksamhet med den volym och kvalitet som avsetts. Som ett led i myndighetens ekonomistyrning bör regler fastställas för när en donation ska täcka samtliga kostnader för den aktuella verksamheten.

6 § Mottagandet av en donation kräver medgivande av regeringen, om den överlätna egendomen

1. utgörs av fast egendom, tomträtt eller byggnad som är lös egendom om egendomen skall behållas av staten längre än två år efter det att myndigheten får fri dispositionsrätt till egendomen,
2. utgörs av aktier som motsvarar hälften eller mer än hälften av rösterna för samtliga aktier i ett aktiebolag, en andel i ett handelsbolag eller en insats i en ekonomisk förening,
3. utgörs av rätt till patent,
4. skall användas för att förvärva sådan egendom som anges i 1- 3, eller
5. inte får avyttras.

Regeringens medgivande till mottagande av donation – föreskrifter till 6 § förordningen

5 § Regeringens beslut om medgivande ska vara fattat innan myndigheten tar emot en donation som omfattas av 6 § donationsförordningen (1998:140).

Om myndigheten avser att avyttra mottagen egendom ska donationen finansiera kostnaderna för förvaltningen av egendomen fram till och med försäljningstillfället.

Allmänna råd till 6 § förordningen

En mottagen fastighet som inte är avsedd att stadigvarande brukas eller innehas utgör en omsättningstillgång enligt 5 kap. 7 § Ekonomistyrningsverkets föreskrifter (ESVFA 2022:1) om årsredovisning och budgetunderlag.

7 § Om egendomen utgörs av ett kulturföremål, eller av ett föremål som skall ingå i en myndighets samlingar, får myndigheten ta emot egendomen trots att den inte får avyttras.

Förvaltning av en donation

8 § Egendom som en myndighet tagit emot som donation utgör statens egendom.

Förvaltning av en donation – föreskrifter till 8 § förordningen

6 § En av myndigheten mottagen donation får inte föras till en redan befintlig stiftelse om donatorn inte uttryckligen angett att så får ske.

9 § En myndighet som har tagit emot en donation skall se till att egendomen förvaltas på det sätt som är lämpligt med hänsyn till donationens ändamål och används för det ändamål som donatorn bestämt eller, om en närmare bestämning saknas, för ett ändamål inom myndighetens verksamhetsområde.

Kapital som placeras i finansiella instrument – föreskrifter till 9 § förordningen

7 § Om donationen utgörs av kapital som ska placeras i finansiella instrument ska myndigheten fastställa en placeringspolicy som ett led för att uppnå en säker och ändamålsenlig förvaltning samt upprätthålla en tillfredsställande betalningsberedskap och riskspridning. Av policyn ska framgå placeringarnas fördelning på olika tillgångsslag (till exempel räntebärande placeringar och aktier). Placeringspolicyn ska hållas aktuell.

För myndigheter, som får placera medel på annat sätt än vad som följer av 11 § donationsförordningen (1998:140), gäller dessutom att placeringspolicyn ska innehålla donationsförvaltningens organisation, riktlinjer för värdepappersportföljens sammansättning och eventuella begränsningar. Den ska även reglera vem som ansvarar för och har beslutanderätt vid köp, försäljning och byte samt inom vilka beloppsgränser detta får ske.

Vid köp, försäljning eller byte av finansiella instrument ska myndigheten se till att avräkningsnotor erhålls i original. Oavsett kapitalförvaltare ska avräkningsnotan vara utställd i myndighetens namn. Värdepapperskonton hos värdepapperscentralen och värdepappersdepåer ska vara registrerade i myndighetens namn.

Finansiella tillgångar som avser donationer får inte belånas eller pantförskrivas.

Myndigheten ska även årligen fastställa och dokumentera det belopp som beräknas svara mot de närmaste två årens behov av likvida medel för aktuell verksamhet samt löpande följa utfallet. Motsvarande medel ska hållas på räntekonto i Riksgäldskontoret.

Allmänna råd till 9 § förordningen

Genom att myndigheten fastställer de närmaste två årens behov av likvida medel, och placerar motsvarande belopp i Riksgäldskontoret, säkerställs myndighetens likviditet samtidigt som risken för förluster vid en påtvingad försäljning minimeras. Att myndigheten ska dokumentera det fastställda beloppet är ett av flera moment i syfte att uppnå en god intern kontroll.

10 § Om särskilda villkor föreskrivits för förvaltningen eller placeringen av egendomen, skall dessa tillämpas.

Allmänna råd till 10 § förordningen

Kapitalförvaltare

Om de särskilda villkoren i donationsförordnandet inte föreskriver annat ska Riksgäldskontoret och Kammarkollegiet anlitas vid kapitalförvaltning om inte myndigheten har regeringens medgivande enligt 12 § donationsförordningen (1998:140).

11 § Om särskilda villkor knutna till donationen inte hindrar det, skall likvida medel sättas in på myndighetens räntekonto eller på ett annat konto i Riksgäldskontoret. Medel som inte skall förbrukas inom de närmaste två åren får myndigheten uppdra åt Kammarkollegiet att förvalta enligt förordningen (1987:778) om placering av fondmedel under Kammarkollegiets förvaltning.

12 § Efter medgivande av regeringen får en myndighet, om inte särskilda villkor knutna till en enskild donation hindrar detta, placera donationsmedel som inte ska förbrukas inom de närmaste två åren i svenska statsobligationer och statsskuldväxlar, värdepappersfonder enligt lagen (2004:46) om värdepappersfonder eller i aktier inregistrerade vid en reglerad marknad i Sverige.

Regeringen kan också medge att myndigheten får uppdra åt någon annan att placera medlen på dessa sätt.

Om regeringen har medgett att placering får göras i aktier, får högst 5 procent av det i aktier placerade kapitalet utgöras av aktier i ett och samma bolag. Vidare får ett innehav inte överstiga 5 procent av röstvärdet för samtliga aktier i ett och samma bolag. Förordning (2013:591).

Krav på upphandlad leverantör – föreskrifter till 12 § förordningen

8 § Vid upphandling av en tjänst hos värdepappersinstitut eller annan kapitalförvaltare ska myndigheten säkerställa en effektiv och sund hantering av myndighetens donationsmedel. Myndigheten ska tillse att upphandlad leverantör, såväl vid upphandlingstillfället som därefter, uppfyller de krav som ställs på ett värdepappersbolag, bankinstitut eller annat bolag som bedriver handel och tillhandahåller tjänster på värdepappersmarknaden och som står under Finansinspektionens tillsyn i Sverige eller motsvarande tillsyn i ett annat land.

Allmänna råd till 12 § förordningen

I fråga om upphandling av leverantör tillämpas lagen (2016:1145) om offentlig upphandling.

13 § En myndighet som förvaltar en donation som kan ge ekonomisk avkastning skall varje år ta ut ersättning för de kostnader som myndigheten har för att tillgodose ändamålet med donationen och för förvaltningen av egendomen.

Ekonomisk avkastning och kostnader – föreskrifter till 13 § förordningen

9 § Med ekonomisk avkastning avses i detta sammanhang ränta, utdelning, realisationsvinst och andra inkomster som donationen genererar.

Med myndighetens kostnader avses samtliga direkta och indirekta kostnader hänförliga till förvaltningen m.m. av donationen.

Allmänna råd till 13 § förordningen

Om donationen avser till exempel utrustning eller varor som används i myndighetens verksamhet behöver normalt sett inte någon särskild ersättning tas ut.

14 § Om myndigheten i fråga om en donation bedömer att förhållandena har ändrats på sådant sätt att förutsättning för permutation föreligger, skall den förvaltande myndigheten ansöka om sådan.

Permutation – föreskrifter till 14 § förordningen

10 § Vid ändring av ett villkor som enskild meddelat i donationsförordnande eller liknande handling bör myndigheten först kontakta donatorn om så är möjligt. Därefter prövas ändringen enligt permutationslagen (1972:205). Det räcker således inte att endast kontakta den enskilde donatorn för att en permutation ska kunna genomföras.

Åtagande att förvalta en stiftelse

15 § En myndighet får åta sig att förvalta en stiftelse, om ändamålet med stiftelsen har ett nära samband med myndighetens verksamhet.

Åtagande att förvalta en stiftelse – föreskrifter till 15 § förordningen

11 § I det fall det inte längre föreligger ett nära samband mellan myndighetens verksamhet och den av myndigheten förvaltade stiftelsen ska myndigheten i egenskap av förvaltare avsäga sig förvaltningsuppdraget eller verka för att

stiftelsens ändamål ändras genom permutation, om stiftelseförordnandet så medger.

Allmänna råd till 15 § förordningen

Bestämmelser om förvaltning av en stiftelse finns i stiftelselagen (1994:1220). Av lagen framgår att när en myndighet har åtagit sig att förvalta en stiftelse i enlighet med stiftelseförordnandet sker detta genom anknuten förvaltning. Det är myndighetschefen, i vissa fall styrelsen, eller den tjänsteman som myndighetschefen eller styrelsen utser, som utövar befogenheter i egenskap av förvaltare av stiftelsen.

16 § Ett åtagande att förvalta en stiftelse kräver medgivande av regeringen, om det föreskrivs i stiftelseförordnandet att stiftelsen inte får ersätta myndigheten för förvaltningskostnaderna.

Regeringens medgivande till förvaltning av stiftelse – föreskrifter till 16 § förordningen

12 § Myndigheten måste ha mottagit regeringens beslut om medgivande innan stiftelsens egendom avskiljs från stiftaren och omhändertas av myndigheten i egenskap av förvaltare.

17 § En myndighet som förvaltar en stiftelse skall varje år begära ersättning av stiftelsen för de kostnader myndigheten har för sin förvaltning av stiftelsen. Om regeringen lämnat ett medgivande enligt 16 §, skall myndigheten inte begära ersättning.

Ersättning för förvaltningskostnader – föreskrifter till 17 § förordningen

13 § Med myndighetens kostnader avses samtliga direkta och indirekta kostnader för förvaltning av stiftelsen, om regeringen inte föreskrivit något annat.

Allmänna råd till 17 § förordningen

Av bestämmelserna i 2 kap. 22 § stiftelselagen (1994:1220) framgår att förvaltaren har rätt till skäligt arvode i efterskott för kalenderår, om inte annat föreskrivits i

stiftelseförordnandet. Har myndigheten däremot löpande utlägg för en stiftelses räkning, såsom porto, courtageavgifter, hyror och dylikt bör dessa faktureras löpande.

Uppgifter i årsredovisningen

18 § Om en myndighet i mer betydande omfattning förvaltar donerad egendom eller egendom som tillhör en stiftelse, skall myndigheten i årsredovisningen särredovisa kostnader och ersättningar för förvaltningen av den egendom som kan ge ekonomisk avkastning.

Sådan särredovisning skall alltid lämnas för fast egendom, tomträtt eller byggnad som är lös egendom.

Allmänna råd till 18 § förordningen

Särredovisning av kostnader och ersättningar i årsredovisningen

Särredovisningen av kostnader och ersättningar enligt 18 § första stycket donationsförordningen (1998:140) upprättas om kostnaderna för myndighetens totala egendomsförvaltning avseende donationer överstiger sju basbelopp.

Redovisningen omfattar inte kostnader och ersättningar för myndighetens ändamålsförvaltning och inte heller kostnader som direkt bärs av stiftelserna.

Särredovisning enligt 18 § donationsförordningen lämnas lämpligen i resultatredovisningen.

19 § Om de förvaltade donationerna har en mer betydande omfattning skall myndigheten i årsredovisningen lämna en samlad redovisning för donationernas storlek, valda placeringsformer och avkastningen. Sådan särskild redovisning behöver dock inte lämnas för kapital som satts in på myndighetens räntekonto i Riksgäldskontoret.

Redovisning av donationsmedel i årsredovisningen – föreskrifter till 19 § förordningen

14 § Av myndighetens ekonomiska redovisning ska framgå hur myndighetens donationsmedel fördelar sig på olika tillgångsslag.

Allmänna råd till 19 § förordningen

De förvaltade donationerna kan anses ha en betydande omfattning om deras sammanlagda bokförda värde, inklusive tillgodohavanden hos Riksgäldskontoret, överstiger tre hundra basbelopp.

Redovisning avseende donationernas storlek, valda placeringsformer och avkastning lämnas lämpligen i resultatredovisningen. Vid analys av årets avkastning är det lämpligt att använda mått och jämförelsenormer som är vedertagna för finansmarknaden.

Av 7 kap. 44 § Ekonomistyrningsverkets föreskrifter (ESVFA 2022:1) om årsredovisning och budgetunderlag framgår att erhållna bidrag som periodiseras för att täcka framtida kostnader ska redovisas under balansposten Oförbrukade bidrag och specificeras i not till årsredovisningen. Om myndigheten periodiserar donationer, som enligt förordnandet får förbrukas, särredovisas de i not i förhållande till övriga oförbrukade bidrag.

20 § En myndighet, som under året tagit emot en donation av större värde eller som åtagit sig att förvalta en stiftelse, skall ange detta i årsredovisningen.

Allmänna råd till 20 § förordningen

Donation av större värde

En donation kan anses ha ett större värde om donationens bokförda värde vid mottagandet överstiger trettio basbelopp. För dessa donationer bör uppgift om donator, belopp och ändamål lämnas i årsredovisningen.

För samtliga förvaltningsåtaganden som gjorts under räkenskapsåret bör uppgift avseende stiftelsekapital, stiftare och ändamål lämnas.

Tillämpningsföreskrifter

21 § Statskontoret får meddela de föreskrifter som behövs för tillämpningen av denna förordning. Förordning (2025:1198).

Föreskrifter

Undantag

15 § Ekonomistyrningsverket kan i enskilda fall pröva och meddela undantag från dessa föreskrifter.

Övergångsbestämmelser

1998:140

1. Denna förordning träder i kraft den 1 maj 1998.
2. Genom förordningen upphävs förordningen (1964:484) om mottagande för statens räkning av gåvo- och donationsmedel, kungörelsen (1968:453) om placering av donations- och fondmedel som förvaltas av statlig myndighet samt Statskontorets cirkulär (1968:773) om överlämnande av donations- och liknande medel till förvaltning hos Statskontorets fondbyrå.
3. Medel som före den 1 maj 1998 har placerats på annat sätt än som föreskrivs i 11 § skall placeras enligt bestämmelserna i denna förordning i samband med att placeringarna ändras, dock senast den 31 december 2001.
4. Innan ett medgivande från regeringen enligt 12 § erhållits, får en myndighet fortsätta att själv förvalta donationsmedel eller låta annan förvalta medlen, dock längst till utgången av år 1999.
5. Om en myndighet före den 1 maj 1998 har åtagit sig att förvalta en stiftelse där stiftelseförordnandet hindrar att myndigheten erhåller ersättning för sina förvaltningskostnader får myndigheten behålla förvaltningsuppdraget även efter ikraftträdandet.

2004:78

1. Denna förordning träder i kraft den 1 april 2004.
2. Vad som sägs i 12 § om värdepappersfonder skall också gälla sådan värdepappersfond som förvaltas av fondbolag som med stöd av 3 § lagen (2004:47) om införande av lagen (2004:46) om investeringsfonder driver verksamhet enligt lagen (1990:1114) om värdepappersfonder.

Övergångsbestämmelser till föreskrifter och allmänna råd

ESVFA 2022:6

1. Denna författning träder i kraft den 1 januari 2023.

2. Genom författningen upphävs Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd (ESV Cirkulär 1998:1) till donationsförordningen (1998:140).

Kapitalförsörjningsförordningen (2011:210)

Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd (ESVFA 2022:4) om kapitalförsörjning

Föreskrifter till förordningen

Inledning

1 § Denna författning innehåller föreskrifter och allmänna råd till kapitalförsörjningsförordningen (2011:210).

1 kap. Inledande bestämmelser

1 § I denna förordning finns bestämmelser i anslutning till 7 kap. samt 8 kap. 3 och 8–12 §§ budgetlagen (2011:203).

2 § Förordningen gäller för myndigheter under regeringen. För affärsverken gäller dock endast 2 kap. 7 § första stycket, 5 kap. 1, 2 och 6 §§ samt 7 kap. 2 §.

3 § Förordningen ska tillämpas om inte något annat följer av en annan förordning eller av regeringens beslut i ett enskilt fall.

2 kap. Finansiering av investeringar och utlåning

1 § Anläggningstillgångar som används i en myndighets verksamhet ska finansieras med lån i Riksgäldskontoret, om inte annat följer av 3–5 §§.

Regeringen beslutar särskilt om det högsta beloppet för en myndighets lån.

Anläggningstillgångar i myndighetens verksamhet – föreskrifter till 2 kap. 1 § förordningen

1 § Med anläggningstillgångar som används i myndighetens verksamhet (verksamhetsinvesteringar) avses såväl färdigställda tillgångar som tillgångar som uppförs med avsikt att användas.

Allmänna råd till 2 kap. 1 § förordningen

Av 5 kap. 1 och 2 §§ förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt 5 kap. 1–13 §§ Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd (ESVFA 2022:1) om årsredovisning och budgetunderlag framgår vad som avses med anläggningstillgångar. Hur sådana tillgångar ska redovisas framgår av 4 kap. 9, 10 och 26 §§ samt 5 kap. 14–24 §§ Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning och budgetunderlag.

En myndighet får göra åtaganden för inköp av anläggningstillgångar i verksamheten med stöd av 17 § tredje stycket anslagsförordningen (2011:223), under förutsättning att åtagandena inte medför att låneramen behöver höjas kommande år.

Anläggningstillgångar i myndighetens verksamhet – föreskrifter till 2 kap. 1 § förordningen

2 § Lån ska tas upp för anläggningstillgångar som myndigheten har anskaffat och som är färdigställda.

För anläggningstillgångar som är under uppförande ska lån tas upp för utgifter som har uppkommit i verksamheten och som myndigheten bedömer kommer att redovisas som tillgång.

3 § Det högsta beloppet för en myndighets lån (låneramen) är gränsen för vad myndigheten får ha som låneskuld i Riksgäldskontoret per den 31 december.

Anläggningstillgångar som myndigheten finansierar genom finansiell leasing i enlighet med 2 kap. 5 § kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) ska rymmas inom låneramen. Även utgifter för anläggningstillgångar som fastställs i samband med att årsredovisningen upprättas och som kommer att finansieras med lån, ska rymmas inom låneramen.

Allmänna råd till 2 kap. 1 § förordningen

Den högsta låneskuld en myndighet får ha i Riksgäldskontoret under året är det högsta av föregående års utgående låneram eller den aktuella låneramen.

Med låneskuld avses summan av lån som avser anläggningstillgångar som används i verksamheten.

Ramen för myndighetens lån framgår av regleringsbrevet eller annat beslut av regeringen.

2 § En myndighets samlade lån enligt 1 § får inte väsentligt avvika från motsvarande tillgångars bokförda värden per den 30 juni och per den 31 december.

Riksgäldskontoret ska fastställa lånevillkor som baseras på kontorets upplåningskostnader på kapitalmarknaden.

Avstämning mellan låneskuld och bokförda värden – föreskrifter till 2 kap. 2 § förordningen

4 § Avstämning mellan lån för anskaffning av anläggningstillgångar som ska användas i verksamheten och de lånefinansierade tillgångarnas bokförda värden ska göras minst två gånger per år. Om skulden vid avstämningstillfället är lägre än det bokförda värdet belastas normalt avistalånet med ett belopp motsvarande skillnaden. Är skulden högre görs vanligen en amortering på avistalånet.

Allmänna råd till 2 kap. 2 § förordningen

Avistalån får belastas respektive amorteras löpande vid behov och således inte bara vid avstämningstillfällena. Även bundna lån kan amorteras respektive tas upp löpande.

Vilka utgifter som bör räknas in i anskaffningsvärdet framgår av 5 kap. 14–20 §§ Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd (ESVFA 2022:1) om årsredovisning och budgetunderlag.

Myndigheten får ha avvikelser mellan upptagna lån och det bokförda värdet hänförliga till bokslutstransaktioner eller ekonomiska händelser sent under året. Eventuella skillnader mellan lån och det bokförda värdet på anläggningstillgångar justeras vid nästa lånetillfälle.

Exempel på bokslutstransaktioner och händelser som kan påverka det bokförda värdet på anläggningstillgångar är nedskrivningar och sent inkomna fakturor samt ställningstaganden om vilka utgifter som ska ingå i anskaffningsvärdet vid uppförande av anläggningstillgångar.

Lån tas inte upp för uppskrivning av anskaffningsvärde eller för framtida utgifter för nedmontering och bortforsling även om dessa utgifter ingår i anskaffningsvärdet.

Till den del anläggningstillgångar används i en anslagsfinansierad verksamhet belastas anslaget med kostnaden för avskrivningar och ränta.

Till den del anläggningstillgångar används i en avgiftsfinansierad verksamhet finansieras kostnaden för avskrivningar och ränta med avgiftsintäkter.

För bidragsfinansierade anläggningstillgångar finns ytterligare bestämmelser i 2 kap. 3 § kapitalförsörjningsförordningen (2011:210).

3 § En anläggningstillgång som används i en myndighets verksamhet får helt eller delvis finansieras med bidrag som mottagits från icke-statliga givare.

Bidragsfinansiering av verksamhetsinvesteringar – föreskrifter till 2 kap. 3 § förordningen

5 § Bestämmelsen om bidragsfinansierade anläggningstillgångar i 2 kap. 3 § kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) gäller även sponsringsmedel som en myndighet får ta emot och disponera enligt bestämmelserna i 6 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen förutsatt att avtalet med sponsorn tillåter att medlen används för att finansiera anskaffning av en anläggningstillgång.

Allmänna råd till 2 kap. 3 § förordningen

Med icke-statliga givare avses andra än statliga myndigheter. Till bidrag från en icke-statlig givare räknas även bidrag från EU, FN och Nordiska ministerrådet.

Bidrag från flera icke-statliga givare kan läggas ihop för att finansiera anskaffning av en anläggningstillgång förutsatt att detta ryms inom ändamålet med respektive bidrag, donationsvillkoren eller motsvarande.

Om ett bidrag från en icke-statlig givare endast förmedlas av en statlig myndighet till en annan får även ett sådant bidrag användas av den mottagande myndigheten för att finansiera anskaffning av en anläggningstillgång.

4 § En anläggningstillgång får finansieras med sådana försäljningsinkomster som avses i 5 kap. 2 § första stycket.

5 § En anläggningstillgång får anskaffas genom att en myndighet ingår ett avtal om hyra eller hyrköp (leasing). Ett sådant avtal får dock endast ingås om det, sett över tillgångens hela ekonomiska livslängd, leder till en lägre kostnad för staten än anskaffning genom köp.

Ett avtal om försäljning och återhyra eller återköp eller andra liknande avtalsformer får endast träffas efter ett särskilt bemyndigande av regeringen.

Leasingavtal – föreskrifter till 2 kap. 5 § förordningen

6 § Bestämmelsen om leasingavtal i 2 kap. 5 § kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) gäller både finansiell och operationell leasing. Den gäller dock inte överenskommelser om inomstatlig resurssamordning eller liknande.

Med avtal om försäljning och återhyra eller återköp avses så kallad sale-lease-back. Om en myndighet överväger andra leasingformer, till exempel investorleasing, ska frågan underställas regeringen för prövning på motsvarande sätt som vid avtal om sale-lease-back i 2 kap. 5 § andra stycket kapitalförsörjningsförordningen.

Allmänna råd till 2 kap. 5 § förordningen

När den planerade användningstiden sammanfaller med hela den förväntade ekonomiska livslängden blir leasing av utrustning i regel dyrare för staten än köp. Om myndigheten har möjlighet att köpa utrustningen, till exempel genom att ta upp lån i Riksgäldskontoret, torde köp oftast även för myndigheten vara ekonomiskt mer fördelaktigt än att leasa utrustningen. Leasingalternativet kan dock vara fördelaktigt för staten när utrustningen bara behövs en begränsad tid i förhållande till utrustningens livslängd.

Leasing bör användas endast om fördelarna är uppenbara. Vid investeringsbedömningen bör hänsyn tas till samtliga effekter av investeringen, vilket inkluderar finansiella effekter och övriga såväl kvantitativa som kvalitativa effekter. De finansiella effekterna av en investering bör sammanfattas i en kalkyl som dokumenteras.

6 § En infrastrukturell anläggningstillgång ska finansieras med anslag eller med sådana försäljningsinkomster som avses i 5 kap. 2 § första stycket.

Allmänna råd till 2 kap. 6 § förordningen

Investeringar som finansieras med anslag

Förutom infrastrukturella anläggningstillgångar som väg- och järnvägsanläggningar, betraktas inte heller krigsmateriel och befästningar, konst- och kulturföremål samt naturmiljöstillgångar som anläggningstillgångar som används i verksamheten. De ska därför inte finansieras med lån enligt bestämmelserna i 2 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen (2011:210).

7 § En myndighet får inte utan regeringens medgivande förvärva aktier eller andelar i ett företag, göra kapitaltillskott eller på annat sätt öka statens röst- eller ägarandel i ett företag.

En åtgärd enligt första stycket ska finansieras med anslag.

Förvärv av och kapitaltillskott till företag – föreskrifter till 2 kap. 7 § förordningen

7 § Med företag avses självständiga rättssubjekt som bolag, stiftelser eller föreningar. Bestämmelsen i 2 kap. 7 § kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) innebär att en myndighet inte utan regeringens medgivande får gå in som ägare i ett sådant rättssubjekt eller göra utfästelser om framtida tillskott av ägarkapital.

Förutsatt att det är förenligt med en myndighets verksamhet får dock en myndighet eller en anställd vid myndigheten vara medlem i en förening och betala sådan medlemsavgift eller motsvarande som framgår av stadgarna för föreningen. Detta gäller så länge engagemanget i föreningen inte är förenat med några ytterligare ekonomiska åtaganden utöver vad som följer av medlemsavgiften.

Allmänna råd till 2 kap. 7 § förordningen

Med kapitaltillskott avses tillskott av riskbärande kapital i ett företag.

8 § En myndighet får inte utan regeringens medgivande besluta om utlåning.

Utlåning enligt förordningen (2011:211) om utlåning och garantier ska finansieras med lån i Riksgäldskontoret. Övrig utlåning ska finansieras med anslag.

Allmänna råd till 2 kap. 8 § förordningen

Utlåning

Om en myndighets utlåning ska finansieras med lån i Riksgäldskontoret framgår det av regleringsbrevet genom att myndigheten får en särskild låneram för ändamålet.

Sådana förskott eller fordringar som normalt förekommer i en myndighets löpande verksamhet är inte utlåning.

3 kap. Rörelsekapital och deponerade medel

1 § Rörelsekapital får finansieras med kredit på räntekonto eller med annan kredit i Riksgäldskontoret.

Riksgäldskontoret ska fastställa kreditvillkor som baseras på kontorets upplåningskostnader på kapitalmarknaden.

Allmänna råd till 3 kap. 1 § förordningen

Rörelsekapital och räntekonto

Med rörelsekapital avses i ett likviditetsbehov som myndigheten behöver finansiera.

För att en myndighet ska ha rätt att inneha ett räntekonto med kredit i Riksgäldskontoret krävs att regeringen har beslutat om det. Detta beslutas normalt i myndighetens regleringsbrev.

2 § Regeringen beslutar för varje budgetår om det högsta beloppet för en myndighets krediter.

Allmänna råd till 3 kap. 2 § förordningen

Myndighetens krediter

En kredit kan vara knuten till myndighetens räntekonto eller avse andra krediter i Riksgäldskontoret. Om myndigheten förutser att en tilldelad kreditram inte kommer att räcka bör myndigheten lämna en begäran om en höjd kreditram till regeringen.

Ramen för myndighetens krediter framgår av regleringsbrevet eller annat beslut av regeringen.

3 § En myndighet som har tilldelats ett räntekonto i Riksgäldskontoret ska använda detta för de likvida medel myndigheten disponerar i sin verksamhet.

Efter särskilt beslut av regeringen får även ett annat konto i Riksgäldskontoret användas.

Hantering av myndighetens räntekonto – föreskrifter till 3 kap. 3 § förordningen

1 § Betalningar till och från myndighetens räntekonto ska göras via de bankkonton som är anslutna till räntekontot.

Förutom medel som myndigheten disponerar för att finansiera den egna verksamheten får räntekontot användas för sådana medel som avses i 3 kap. 4 § och 4 kap. 4 § kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) samt i 11 § donationsförordningen (1998:140).

En myndighet disponerar de ränteintäkter respektive finansierar de räntekostnader som uppstår på räntekontot om inte regeringen har beslutat något annat.

Allmänna råd till 3 kap. 3 § förordningen

Myndigheter som har både ett räntebelagt och ett icke räntebelagt betalningsflöde kan behöva ta ställning till vilket betalningsflöde som ska användas initialt. Normalt bör fakturor från en och samma leverantör som kan komma att betalas från såväl ett räntebelagt som ett icke räntebelagt flöde, betalas från ett bankkonto som är kopplat till räntekontot. Därefter görs en korrigerig mellan betalningsflödena.

Korrigeringar mellan betalningsflöden bör göras minst en gång i månaden. Är beloppet väsentligt bör dock korrigerig mellan betalningsflöden göras så snart som möjligt.

4 § Medel som deponerats hos en myndighet ska, om inte särskilda skäl talar mot det, sättas in på myndighetens räntekonto i Riksgäldskontoret. Räntan ska tillgodoräknas deponenten.

Deponerade medel som förvaltas av myndigheten – föreskrifter till 3 kap. 4 § förordningen

2 § Myndighetens redovisning ska vara ordnad så att depositionerna kan särskiljas från varandra. Uppgifter ska finnas om deponent, belopp, depositionstid, ränta

och annan relevant information om depositionen.

Allmänna råd till 3 kap. 4 § förordningen

Med deponerade medel avses likvida medel som tillhör en enskild person eller organisation och som en myndighet tillfälligt förvaltar med avsikt att senare återbetala till deponenten eller den som annars förfogar över depositionen. Vidare ska det vara reglerat i lag, förordning, särskilt beslut av regeringen eller en myndighets föreskrifter att medlen ska placeras räntebärande. Sådana regler finns bland annat i jordabalken, utsökningsbalken, lagen (1927:56) om nedsättning av pengar hos myndighet, expropriationslagen (1972:719), förordningen (1927:485) om nedsättning av pengar hos myndighet, samt utsökningsförordningen (1981:981).

Ränta på deponerade medel behöver bara redovisas i myndighetens balansräkning. Räntan bör tillgodoräknas deponenten i den takt som Riksgäldskontoret betalar räntan.

Med särskilda skäl avses främst det som framgår av 8 § lagen (1927:56) om nedsättning av pengar hos myndighet.

4 kap. Anslagsmedel och räntekonto

1 § Anslagsmedel som ska föras till en myndighets räntekonto en viss månad, ska vara insatta på kontot den 25 i den månaden.

Överföringar till eller från en myndighets räntekonto ska verkställas av Riksgäldskontoret.

Allmänna råd till 4 kap. 1 § förordningen

Utbetalning av anslag

Vilka anslagsmedel som ska tillföras myndighetens räntekonto och i vilken takt detta ska ske framgår av regleringsbrev.

2 § Har en myndighet under löpande budgetår tilldelats ytterligare medel på ett anslag som ska föras till myndighetens räntekonto, ska Riksgäldskontoret föra över beloppet jämnt fördelat på de betalningstillfällen som återstår under budgetåret, om inte regeringen har beslutat annat.

Om regeringen beslutat om en indragning av ett anslagsbelopp, som har förts till myndighetens räntekonto, ska det belopp som återstår att föra över till myndighetens räntekonto under budgetåret reduceras på det sätt som anges i första stycket. Om indragningen överstiger de överföringar som återstår under budgetåret, ska återbetalning göras enligt 3 §.

Indragning av årets anslag – föreskrifter till 4 kap. 2 § förordningen

1 § Om en indragning av anslagsbelopp beslutats så sent på budgetåret att den inte kan regleras genom minskning av de anslagsmedel som förs till räntekontot, ska myndigheten så snart som möjligt föra över medlen till statens centralkonto.

Om regeringen under löpande år beslutar att ett visst belopp som står till en myndighets disposition och som går i ett räntebelagt betalningsflöde ska ställas till regeringens disposition ska myndigheten hantera detta på samma sätt som ett beslut om indragning av anslag.

Allmänna råd till 4 kap. 2 § förordningen

Indragningar som avses i 4 kap. 2 § andra stycket kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) är indragningar under löpande år till följd av beslut om ändring i regleringsbrev eller annat regeringsbeslut.

3 § En myndighet som har tilldelats anslagsbelopp som inte får disponeras följande budgetår ska, om medlen förts till myndighetens räntekonto, återföra beloppet plus ränta från årsskiftet till dagen för återbetalning. Beloppet ska föras över till statens centralkonto snarast efter det att beslut om indragning av anslagsbelopp finns registrerat i informationssystemet Hermes.

Allmänna råd till 4 kap. 3 § förordningen

Indragning av tidigare års anslag

Bestämmelserna i 4 kap. 3 § kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) gäller indragningar i samband med årsskifte av medel som tillförts en myndighets räntekonto. En sådan indragning kan bli aktuell om en myndighet har ett större anslagssparande vid årets slut än vad den har rätt att disponera enligt anslagsvillkoren som anges i anslagsförordningen (2011:223) eller regleringsbrev.

Om regeringen beslutar att ett visst belopp av en myndighets anslagssparande från ett anslag som går i ett räntebelagt betalningsflöde ska ställas till regeringens disposition ska myndigheten hantera detta på samma sätt som ett beslut om indragning enligt 4 § kap. 3 § kapitalförsörjningsförordningen.

Ränta på anslagsmedel som ska överföras till statens centralkonto kan beräknas schablonmässigt. Ränteberäkningen grundas då på en uppskattning av den tid medlen varit räntebärande och på en ränta som motsvarar genomsnittsräntan för räntekontot under denna tid.

4 § En myndighet som tar emot inkomster som den inte får disponera, ska föra över medlen till statens centralkonto. Om inkomsterna är av mindre omfattning, får medlen i stället sättas in på myndighetens räntekonto i Riksgäldskontoret för att senast vid budgetårets utgång föras över till statens centralkonto.

Inkomster som tillfälligt får föras till räntekonto – föreskrifter till 4 kap. 4 § förordningen

2 § De inkomster som avses i 4 kap. 4 § kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) är av mindre omfattning om summan av de sammanlagda inkomster som myndigheten redovisar mot olika inkomsttitlar bedöms vara högst 100 000 kronor under ett budgetår. Vid bedömningen beaktas bland annat vad som tidigare år bokförts mot inkomsttitlar. Överföring till statens centralkonto ska göras så snart som möjligt, dock senast den 15 januari året efter det aktuella budgetåret.

Även oförutsedda belopp som överstiger 100 000 kronor får tillfälligt föras till räntekontot om myndigheten saknar bankkonto i ett icke-räntebelagt flöde. Överföring till statens centralkonto av sådana belopp ska göras senast under efterföljande månad.

5 § En myndighet som disponerar anslag som inte ska föras över till ett räntekonto får utnyttja statens centralkonto för betalningar som är hänförliga till anslaget.

Allmänna råd till 4 kap. 5 § förordningen

Hantering av betalningar om myndigheter har två betalningsflöden

I 3 kap. 1 § med tillhörande allmänna råd finns bestämmelser om betalningar respektive korrigeringar mellan betalningsflöden i det fall en myndighet har både ett räntebelagt och ett icke räntebelagt betalningsflöde.

5 kap. Disposition av försäljningsinkomster

1 § Har regeringen beslutat om försäljning av egendom som en myndighet förvaltar, ska myndigheten redovisa inkomsten mot inkomsttitel, om inte regeringen bestämt annat.

I 2–5 §§ anges hur en myndighet får disponera inkomsten i de fall den själv har beslutat om försäljningen.

Försäljningsinkomster som myndigheten inte disponerar – föreskrifter till 5 kap. 1 § förordningen

1 § Vid försäljning av egendom ska myndigheten redovisa inkomster som den inte disponerar mot en inkomsttitel inom inkomsttypen Inkomster av försåld egendom och överföra beloppet till statens centralkonto.

Med inkomst avses nettoförsäljningsvärdet, det vill säga den försäljningsinkomst som återstår efter att eventuella direkta försäljningskostnader har räknats bort. Med direkta försäljningskostnader avses sådana kostnader som myndigheten inte skulle ha haft om någon försäljning inte skulle ha skett, till exempel mäklararvode och courtage. Kostnader för egen personal och så kallad overhead får inte inkluderas i direkta försäljningskostnader.

Allmänna råd till 5 kap. 1 § förordningen

Bestämmelserna i 5 kap. 1–5 §§ kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) gäller oregelbundna inkomster främst från försäljning av egendom som har använts i myndighetens verksamhet, till exempel fast egendom, inventarier, utrustning, fordringar, rättigheter, förbrukningsmaterial och avfallsprodukter.

Enligt 6 § förordningen (1996:1191) om överlåtelse av statens lösa egendom får en myndighet sälja egendom som inte längre behövs i statens verksamhet eller som blivit obrukbar.

I 5 § förordningen om överlåtelse av statens lösa egendom finns särskilda bestämmelser om överlåtelse av aktier.

Regler om försäljning av egendom finns även i förordningen (1996:1190) om överlåtelse av statens fasta egendom m.m.

I 6 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen finns regler om försäljning av sådant goodwillvärde som följer av överlåtelse av exponeringstjänster inom ramen för

sponsringsarbeten.

2 § Om egendomen har använts i en verksamhet som regeringen har meddelat en investeringsplan för, får myndigheten disponera inkomsten för att finansiera investeringar som ingår i planen.

Bestämmelser om disposition av inkomster från försäljning av egendom som inte använts i en sådan verksamhet som avses i första stycket finns i 3–5 §§.

Allmänna råd till 5 kap. 2 § förordningen

Verksamhet med investeringsplan

Med investeringsplan avses en av riksdagen godkänd och av regeringen meddelad sammanställning av kommande investeringar och en beskrivning av hur dessa ska finansieras.

3 § Om egendomen har finansierats med lån, ska låneskulden regleras. Ett överskott får disponeras av myndigheten i den verksamhet där den sålda egendomen har använts.

Om försäljningen avser fast egendom eller aktier, ska dock ett eventuellt överskott redovisas mot inkomsttitel.

Försäljning av lånefinansierad egendom – föreskrifter till 5 kap. 3 § förordningen

2 § Med överskott avses nettoförsäljningsvärdet minskat med lån i Riksgäldskontoret. Vad som avses med nettoförsäljningsvärdet framgår av 5 kap. 1 §.

Allmänna råd till 5 kap. 3 § förordningen

Överstiger försäljningsinkomsten tillgångens bokförda värde får myndigheten disponera den överskjutande delen av inkomsten i den verksamhet där tillgången använts. Om den försålda egendomen redan är helt avskriven får myndigheten disponera inkomsten i sin helhet.

Understiger försäljningspriset tillgångens bokförda värde bör regleringen av låneskulden finansieras med medel som myndigheten disponerar i den verksamhet där tillgången använts.

Bestämmelser om reglering av låneskulden finns i 2 kap. 4 §.

4 § Om egendomen har finansierats med anslag, ska den del av inkomsten som motsvarar tillgångens bokförda värde föras över till statens centralkonto och redovisas mot inkomsttitel. Ett eventuellt överskott får disponeras av myndigheten i den verksamhet där den sålda egendomen har använts.

Om försäljning har skett av invärderad egendom som använts i verksamheten, får myndigheten disponera hela inkomsten i den verksamhet där den sålda egendomen har använts.

Om försäljningen avser fast egendom eller aktier, ska dock inkomsten redovisas mot inkomsttitel.

Försäljning av anslagsfinansierad egendom – föreskrifter till 5 kap. 4 § förordningen

3 § Om försäljningsinkomsten understiger det bokförda värdet ska endast ett belopp som motsvarar inkomsten redovisas mot inkomsttitel och överförs till statens centralkonto.

Om en verksamhet som en invärderad tillgång har använts i har upphört när tillgången säljs ska försäljningsinkomsten redovisas mot inkomsttitel.

Allmänna råd till 5 kap. 4 § förordningen

För kostnadsförda tillgångar, till exempel inventarier med en ekonomisk livslängd understigande tre år, finns inget bokfört värde och hela försäljningsinkomsten får då disponeras av myndigheten.

Invärderade tillgångar är tillgångar som en myndighet invärderade i samband med övergången till den nya redovisningsmodellen under 1990-talet.

5 § Om egendomen har finansierats på annat sätt än med anslag eller lån, får myndigheten disponera inkomsten i den verksamhet där den sålda egendomen har använts.

Allmänna råd till 5 kap. 5 § förordningen

Finansiering av egendom på annat sätt än med lån eller anslag

Med finansiering på annat sätt än med lån eller anslag avses till exempel gåvor, donationer, bidrag, sponsringsmedel och avgiftsinkomster samt sådana fall där finansieringen inte kan knytas till en bestämd källa bland annat beroende på egendomens ålder.

6 § Bestämmelserna i 1–5 §§ gäller inte inkomster från försäljning av frivilligt efterfrågade varor som staten tillhandahåller som ett led i en avgiftsbelagd verksamhet. Bestämmelser om sådana inkomster finns i avgiftsförordningen (1992:191).

Allmänna råd till 5 kap. 6 § förordningen

Inkomster som omfattas

Bestämmelserna i 5 kap. 6 § kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) innebär att 5 kap. 1–5 §§ förordningen gäller inkomster från försäljning av andra tillgångar än sådana som är avsedda att omsättas i en myndighets avgiftsbelagda verksamhet där avgifter sätts för att helt eller delvis täcka kostnaderna för verksamheten.

6 kap. Disposition av andra icke-statliga medel

1 § En myndighet får ta emot och disponera icke-statliga medel, om inkomsten är av tillfällig natur eller mindre omfattning och den inte rubbar förtroendet för myndighetens opartiskhet i dess myndighetsutövning eller annars skadar dess anseende.

En myndighet får inte ingå avtal som innebär att myndigheten tar emot medel som avses i första stycket, om avtalet medför ett ökat behov av medel från statens budget eller att högre avgifter måste tas ut i avgiftsfinansierad verksamhet.

Första och andra styckena gäller inte i de fall rätten för en myndighet att ta emot och disponera icke-statliga medel regleras på annat sätt.

Inkomster från icke-statliga medel – föreskrifter till 6 kap. 1 § förordningen

1 § Medel som en myndighet får från mellanstatliga organisationer som Sverige är anslutet till betraktas här som statliga medel och omfattas inte av 6 kap. 1 §

kapitalförsörjningsförordningen (2011:210). Exempel på sådana organisationer är EU, FN och Nordiska ministerrådet.

En myndighet som avser att med stöd av 6 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen ta emot och disponera icke-statliga medel för att finansiera ett samarbete ska upprätta ett skriftligt avtal med samarbetsparten om villkoren för samarbetet.

Allmänna råd till 6 kap. 1 § förordningen

Exempel på inkomster som omfattas av 6 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) är sponsring, ersättning för rättegångskostnader, försäkringsersättning, ersättning för skada och andra kostnadsersättningar.

En myndighet får med stöd av 6 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen disponera ersättning för rättegångskostnader, skada eller liknande såvida inte myndigheten i särskild ordning har fått kompensation för kostnaden eller skadan via statens budget. Om ersättning för en skada eller liknande överstiger vad som kan anses vara en rimlig ersättning för de kostnader som skadan har orsakat myndigheten bör myndigheten föreslå regeringen hur den överskjutande delen bör disponeras.

6 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen gäller inte medel där dispositionsrätten reglerats eller beslutats särskilt av regeringen, till exempel avgifter, donationer och bidrag samt försäljningsinkomster enligt 5 kap. 1–5 §§ kapitalförsörjningsförordningen.

Tillfällig natur eller mindre omfattning – föreskrifter till 6 kap. 1 § förordningen

2 § Vid bedömning av om inkomsten är av mindre omfattning ska de sammanlagda inkomsterna som under budgetåret tas emot med stöd av 6 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) ställas mot myndighetens totala förvaltningskostnader under året. Om inkomsterna under en längre tid än två år överstiger ett belopp motsvarande fem procent av de totala förvaltningskostnaderna ska inkomsterna inte anses vara av mindre omfattning.

För inkomst av tillfällig natur finns ingen fastställd gräns för hur stor inkomsten får vara. Det är först när inkomsterna som tas emot med stöd av 6 kap. 1 §

kapitalförsörjningsförordningen totalt sett inte kan anses vara av mindre omfattning som myndigheten behöver undersöka om en del av dessa är av tillfällig natur. Om så är fallet ska myndigheten beräkna om inkomsterna, exklusive de inkomster som är av tillfällig natur, är av mindre omfattning.

Allmänna råd till 6 kap. 1 § förordningen

Inkomster är av tillfällig natur om ett avtal om sponsringssamarbete etc. bara gäller en enstaka händelse, till exempel en konferens.

Med myndighetens förvaltningskostnader avses normalt de kostnader som redovisas under avsnittet Verksamhetens kostnader i myndighetens resultaträkning.

Om inkomsterna som tas emot med stöd av 6 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) varken är av tillfällig natur eller mindre omfattning bör myndigheten begära att regeringen prövar om rätten att ta emot och disponera dessa inkomster bör regleras i särskild ordning.

Begränsningar för myndigheter att ta emot icke-statliga medel – föreskrifter till 6 kap. 1 § förordningen

3 § Med medel från statens budget avses anslag som tilldelats myndigheten, lån eller andra krediter i Riksgäldskontoret samt medel från statens budget som erhålls från en annan statlig myndighet. Sådana medel får endast användas för det ändamål och inom de ramar som regeringen har angivit.

En myndighet får inte ta emot medel med stöd av 6 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) om detta medför att befintliga resurser blir otillräckliga för att genomföra ordinarie verksamhet med den volym och kvalitet som regeringen bestämt.

Inkomster från sponsring – föreskrifter till 6 kap. 1 § förordningen

4 § En myndighet som överväger att ingå ett samarbete om sponsring av myndighetens verksamhet ska upprätta interna riktlinjer för sådana samarbeten.

Allmänna råd till 6 kap. 1 § förordningen

Med sponsring avses här en överenskommelse varigenom en sponsor tillhandahåller den sponsrade parten kontanta medel, varor eller tjänster i utbyte mot exponering av ett företagsnamn eller varumärke samt eventuellt andra förmåner.

En myndighet som avser att ingå ett samarbete om sponsring bör utveckla rutiner för uppföljning av verksamheten i syfte att avgöra om sponsringen utgör ett effektivt resurstillskott.

7 kap. Avkastningspliktigt kapital

1 § En myndighet som disponerar ett avkastningspliktigt kapital ska, sedan årsredovisningen färdigställts, betala in ett belopp som motsvarar statens avkastningskrav till statens centralkonto och redovisa beloppet mot inkomsttitel.

Om avkastningskravet inte kan tillgodoses, ska motsvarande belopp redovisas inom linjen i myndighetens balansräkning. Ett eventuellt ackumulerat belopp ska också redovisas.

I de belopp som avses i första och andra styckena ska ränta ingå, beräknad enligt statens avkastningsränta, från och med det nya räkenskapsårets början till dess betalning sker till statens centralkonto.

2 § Regeringen beslutar om reglering av kapitalförluster som kan kräva nedskrivning av ett avkastningspliktigt kapital. Sådana kapitalförluster ska anmälas till regeringen så snart som möjligt, dock senast den 1 mars året efter det budgetår som nedskrivningen avser.

Nedskrivning av avkastningspliktigt kapital – föreskrifter till 7 kap. 2 § förordningen

1 § En myndighets anmälan till regeringen ska innehålla en redovisning av de omständigheter som bidragit till att förlusten uppkommit, grunderna för beräkningen av kapitalförlusten och vilka bevaktionsåtgärder som vidtagits avseende utestående fordringar. Anmälan ska även innehålla förslag till reglering av förlusten samt förslag om eventuell ersättningsanskaffning och hur denna bör finansieras.

Allmänna råd till 7 kap. 2 § förordningen

Förluster i en avgiftsfinansierad verksamhet innebär normalt sett inte att statskapitalet behöver skrivas ned. Detsamma gäller om tillgångar som finansierats av ett avkastningspliktigt statskapital behöver skrivas ned till följd av stöld, brand och andra förluster. Sådana förluster täcks genom ersättning till följd av överenskommelser med Kammarkollegiet enligt förordningen (1995:1300) om statliga myndigheters riskhantering. Om sådan överenskommelse saknas täcks förlusten genom balanserade eller framtida överskott i den avgiftsfinansierade verksamheten. Därigenom får en myndighet samma grundläggande konkurrensmässiga förutsättningar som privata företag. Endast om en förlust är av en sådan omfattning att det inte är möjligt att ta ut sådana avgifter att förlusten kan täckas, bör en myndighet som har avkastningspliktigt statskapital föreslå regeringen att förlusten ska täckas genom nedskrivning av statskapital. En sådan nedskrivning förutsätter att det är angeläget att staten fortsätter att bedriva den berörda verksamheten.

8 kap. Verkställighetsföreskrifter

1 § Statskontoret får meddela de föreskrifter som behövs för verkställigheten av denna förordning. Föreskrifter för verkställigheten av 2 kap. 1 och 2 §§, 3 kap. 1, 3 och 4 §§ samt 4 kap. får dock meddelas först efter samråd med Riksgäldskontoret. Förordning (2025:1213).

Föreskrifter

Undantag

1 § Ekonomistyrningsverket kan i enskilda fall pröva och meddela undantag från dessa föreskrifter.

Övergångsbestämmelser till föreskrifter och allmänna råd

ESVFA 2022:4

1. Denna författning träder i kraft den 1 januari 2023.
2. Genom författningen upphävs Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd (ESV Cirkulär 2011:2) till kapitalförsörjningsförordningen

(2011:210) och Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd (ESV Cirkulär 1998:7) till kapitalförsörjningsförordningen (1996:1188).

Förordningen (2002:831) om myndigheters rätt till kompensation för ingående mervärdesskatt

Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd (ESVFA 2022:7) om myndigheters rätt till kompensation för ingående mervärdesskatt

Föreskrifter till förordningen

Inledning

1 § Denna författning innehåller föreskrifter och allmänna råd till förordningen (2002:831) myndigheters rätt till kompensation för ingående mervärdesskatt.

Tillämpningsområde

1 § Denna förordning gäller myndigheter under regeringen som ingår i den statliga redovisningsorganisationen, om inte Statskontoret beslutar annat enligt 2 §. Förordningen gäller dock inte affärsverken. Förordning (2025:1204).

Allmänna råd till 1 § förordningen

Vilka myndigheter som har rätt till kompensation för ingående mervärdesskatt framgår av det myndighetsregister som Ekonomistyrningsverket löpande upprättar över myndigheter inom den statliga redovisningsorganisationen.

2 § Statskontoret ska besluta att en myndighet inte ska omfattas av förordningen om Statskontoret bedömer att det är viktigare att det råder konkurrensneutralitet på en marknad där myndigheten bedriver verksamhet i konkurrens med en verksamhet som inte medför rätt till avdrag eller återbetalning av ingående skatt enligt mervärdesskattelagen (2023:200), än att myndigheten har kompensationsrätt enligt denna förordning.

Statskontoret ska samråda med Konkurrensverket innan beslut enligt denna bestämmelse fattas. Förordning (2025:1204).

Uppgiftsunderlag och Ekonomistyrningsverkets beslut – föreskrifter till 2 § förordningen

2 § En myndighet som ska inordnas i den statliga redovisningsorganisationen ska lämna sådant underlag som framgår av 3 § till Ekonomistyrningsverket inför Ekonomistyrningsverkets beslut enligt 2 § förordningen (2002:831) om myndigheters rätt till kompensation för ingående mervärdesskatt.

3 § Myndighetens underlag enligt 2 § ska bestå av en beskrivning av myndighetens planerade verksamhet, konkurrenssituation och en redogörelse för hur myndigheten kommer att finansieras.

4 § Ekonomistyrningsverkets beslut enligt 2 § förordningen (2002:831) om myndigheters rätt till kompensation för ingående mervärdesskatt gäller tills vidare.

5 § De myndigheter vars verksamhet kommer att förändras, till exempel genom ombildning, sammanslagning, utbrytning eller dylikt, ska lämna nya underlag till Ekonomistyrningsverket. Underlagen ska utöver de uppgifter som anges i 3 § även innehålla en redogörelse för hur myndigheten tidigare har finansierats.

Ekonomistyrningsverket omprövar därefter beslutet om myndigheten inte längre ska omfattas av förordningen (2002:831) om myndigheters rätt till kompensation för ingående mervärdesskatt.

Allmänna råd till 2 § förordningen

Regler om avdragsrätt, rätt till återbetalning av ingående mervärdesskatt och vilka varor och tjänster som är undantagna från skatteplikt finns i mervärdesskattelagen (2023:200). (ESVFA 2023:5).

3 § Har upphävts genom förordning (2008:1430).

Kompensation

4 § En myndighet som omfattas av denna förordning har rätt till kompensation för belopp, motsvarande ingående skatt enligt mervärdesskattelagen (2023:200), som hänförs till verksamheten.

Myndigheten har dock inte rätt till kompensation om den ingående skatten hänförs till utgifter för representation eller liknande ändamål. Myndigheten har inte heller rätt till kompensation om den ingående skatten omfattas av begränsningar i avdragsrätten enligt 13 kap. 16, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 26 eller 27 § mervärdesskattelagen. Förordning (2023:333).

Kompensation – föreskrifter till 4 § förordningen

6 § Den rätt till kompensation som en myndighet har enligt 4 § förordningen (2002:831) om myndigheters rätt till kompensation för ingående mervärdesskatt gäller för hela den verksamhet som myndigheten bedriver, oavsett hur verksamheten är finansierad eller i vilket avsnitt den redovisas i resultaträkningen. Detta gäller under förutsättning att regeringen inte har beslutat annat.

Kompensationsrätt föreligger endast för belopp motsvarande ingående mervärdesskatt som har debiterats eller vid omvänd betalningsskyldighet beräknats enligt mervärdesskattelagen (2023:200). (ESVFA 2023:5).

Allmänna råd till 4 § förordningen

Skatteverket publicerar information och rättslig vägledning om avdragsrätten för ingående mervärdesskatt enligt mervärdesskattereglerna.

Statliga myndigheter som inte är affärsverk räknas i mervärdesskattehänseende som ett enda skattesubjekt. Mervärdesskatt ska därför inte faktureras andra statliga myndigheter. Därmed kan ingen kompensationsrätt bli aktuell vid inköp från en annan myndighet.

Om flera myndigheter som omfattas av förordningen (2002:831) om myndigheters rätt till kompensation för ingående mervärdesskatt går ihop och gör gemensamma inköp, så kallade samköp, är det den myndighet som betalar skatten till leverantören (eller motsvarande) som har rätt till kompensation för belopp motsvarande ingående mervärdesskatt. (ESVFA 2023:5).

Kompensation – föreskrifter till 4 § förordningen

7 § I begreppet representation eller liknande ändamål ingår utgifter för måltider och liknande förtäring inklusive kringkostnader vid extern och intern representation samt utgifter för representationsgåvor.

Förfriskningar och annan enklare förtäring av mindre värde som ges till externa deltagare i samband med ett arbetsmöte ska inte ses som extern representation.

Allmänna råd till 4 § förordningen

Med förfriskningar och annan enklare förtäring av mindre värde avses till exempel alkoholfri dryck, bullar, frukt och en enklare smörgås som inte ersätter en måltid.

5 § Har upphävts genom förordning (2008:1430).

6 § Har upphävts genom förordning (2008:1430).

Rekvision och redovisning mot inkomsttitel

7 § En myndighet som en viss månad har bokfört belopp som anges i 4 § får påföljande månad rekvirera motsvarande belopp från Skatteverket. Förordning (2003:1040).

Rekvision och redovisning mot inkomsttitel – föreskrifter till 7 § förordningen

8 § En myndighet får rekvirera ett belopp motsvarande ingående mervärdesskatt den månad då det ackumulerade bokförda beloppet uppgår till minst 5 000 kronor. Rekvisition av belopp motsvarande ingående mervärdesskatt ska dock göras minst en gång per år. (ESVFA 2023:5).

Allmänna råd till 7 § förordningen

Vid rekvisition av belopp motsvarande ingående mervärdesskatt används den blankett som tillhandahålls av Skatteverket.

Anvisningar för hur blanketten ska fyllas i och andra anvisningar som rör betalning av belopp motsvarande ingående mervärdesskatt utfärdas av Skatteverket

Om myndigheten så begär fördelar Skatteverket utbetalningen på dels ett gironummer anslutet till räntekonto, dels ett gironummer som inte är anslutet till räntekonto. Myndigheten ska i så fall ange på sin rekvisition hur beloppet ska fördelas på respektive gironummer.

Rättelser

Rättelse av ett felaktigt rekvirerat belopp bör göras vid nästa rekvisitionstillfälle och normalt bara ske för det innevarande årets rekvisitioner.

Vid återbetalning av ett för högt rekviderat belopp minskar myndigheten månadens rekvisition av belopp motsvarande ingående mervärdesskatt i rekvisitionsblanketten med återbetalningsbeloppet inklusive eventuell ränta. Nettobeloppet betalar Skatteverket ut till myndighetens gironummer.

Om det belopp som myndigheten ska återbetala är högre än det belopp som ska rekvideras vid nästa rekvisitionstillfälle bör myndigheten vänta med att rekquirera tills beloppet för ingående mervärdesskatt överstiger 5 000 kronor.

8 § Skatteverket ska betala ut det rekviderade beloppet inom 10 dagar från det att rekvisitionen kommit in till myndigheten. Förordning (2011:225).

9 § Skatteverket ska redovisa det rekviderade beloppet mot inkomsttiteln Mervärdesskatt när verket betalar ut det till myndigheten. Förordning (2011:225).

10 § Har upphävts genom förordning (2008:1430).

Ränta

11 § Har en myndighet tillgodoförts ränta till följd av att myndigheten rekviderat ett för högt belopp vid tillämpningen av 4 §, ska myndigheten betala ett belopp motsvarande räntan till Skatteverket, om den tillgodoförda räntan inte är obetydlig. Förordning (2008:1430).

Ränta – föreskrifter till 11 § förordningen

9 § Vid återbetalning av ett för högt rekviderat belopp enligt 4 § förordningen (2002:831) om myndigheters rätt till kompensation för ingående mervärdesskatt beräknas räntan från den dag då myndigheten fick beloppet utbetalt till räntekontot till och med den dag då återbetalningen görs. Ränteberäkningen grundas på den ränta som motsvarar genomsnittsräntan på räntekontot under perioden.

En myndighet behöver endast beakta sådan ränta som vid återbetalningstillfället överstiger 100 kronor.

Tillämpningsföreskrifter

12 § Statskontoret får meddela de föreskrifter som behövs för tillämpningen av denna förordning. Förordning (2025:1204).

Föreskrifter

Undantag

10 § Ekonomistyrningsverket kan i enskilda fall pröva och meddela undantag från dessa föreskrifter.

Övergångsbestämmelser

2008:1430

1. Denna förordning träder i kraft den 1 februari 2009 och tillämpas för tid från och med den 1 januari 2009.
2. För bidrag som avses i den upphävda 3 § och som har mottagits före den 1 januari 2009 gäller de upphävda paragraferna samt 1 och 11 §§ i sin äldre lydelse.

2017:367

1. Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2017.
2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för utgifter för representation eller liknande ändamål som har uppstått före ikraftträdandet.

2023:333

1. Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2023.
2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

Övergångsbestämmelser till föreskrifter och allmänna råd

ESVFA 2022:7

1. Denna författning träder i kraft den 1 januari 2023.
2. Genom författningen upphävs Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd (ESV Cirkulär 2002:8) till förordningen (2002:831) om myndigheters rätt till kompensation för ingående mervärdesskatt och Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd (ESV Cirkulär 1998:9) till förordning (1993:529) om statliga myndigheters hantering av ingående mervärdesskatt.

ESVFA 2023:5

Denna författning träder i kraft den 1 januari 2024.

3 Redovisning

Förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring

Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd (ESVFA 2022:2) om myndigheters bokföring

Föreskrifter till förordningen

Inledning

1 § Denna författning innehåller föreskrifter och allmänna råd till förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring.

Inledande bestämmelser

Förordningens tillämpningsområde

1 § I denna förordning finns bestämmelser i anslutning till 10 kap. 2 § budgetlagen (2011:203).

I arkivlagen (1990:782) och arkivförordningen (1991:446) finns bestämmelser om arkivering av räkenskapsinformation. Förordning (2011:224).

Kretsen av bokföringsskyldiga

2 § Myndigheter som lyder omedelbart under regeringen är bokföringsskyldiga enligt denna förordning.

Kretsen av bokföringsskyldiga – föreskrifter till 2 § förordningen

2 § Bokföringsskyldigheten för en central myndighet omfattar även de underlydande eller ekonomiadministrativt underställda myndigheterna.

Allmänna råd till 2 § förordningen

De bokföringsskyldiga myndigheterna finns samlade i en särskild förteckning, "Myndigheter i den statliga redovisningsorganisationen", som tillhandahålls av Ekonomistyrningsverket.

Definitioner

3 § I denna förordning betyder

1. bokföringspost: varje enskild notering i bokföringen,
2. ekonomiska händelser: alla förändringar i storleken och sammansättningen av en myndighets tillgångar, skulder eller kapital som beror på myndighetens ekonomiska relationer med omvärlden, såsom in- och utbetalningar samt uppkomna fordringar och skulder,
3. verifikation: de uppgifter som dokumenterar en ekonomisk händelse eller en vidtagen justering i bokföringen,
4. räkenskapsinformation:
 - a) sådana sammanställningar av uppgifter som avses i
 - 8 § (grundbokföring och huvudbokföring),
 - 11 § (sidoordnad bokföring),
 - 13 § (verifikationer),
 - 14 § (handling m.m. som en verifikation hänvisar till),
 - 18 § (systemdokumentation och behandlingshistorik),
 - 19 § (årsredovisning),
 - 20 § (specifikation till årsredovisning),
 - 21 § (rapportering till statsredovisningen), samt
 - 8 kap. förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (delårsrapport),
 - b) avtal och andra handlingar av särskild betydelse för att belysa verksamhetens ekonomiska förhållanden, samt
 - c) sådana uppgifter i övrigt som är av betydelse för att det skall gå att följa och förstå de enskilda bokföringsposternas behandling i bokföringen.

Ekonomiska händelser – föreskrifter till 3 § förordningen

3 § Redovisning mot anslag och inkomsttitlar på statens budget samt redovisning av betalningar hänförliga till statens centralkonto är exempel på ekonomiska händelser.

Tidigare länkar i händelsekedjan, till exempel en beställning eller ett beslut om utbetalning av bidrag, utgör däremot inte en ekonomisk händelse. Inte heller regeringsbeslut om tilldelning av anslag eller myndighets beslut om fördelning av anslag är att betrakta som ekonomiska händelser.

Vidtagen justering i bokföringen – föreskrifter till 3 § förordningen

4 § Med vidtagen justering avses olika slag av bokslutstransaktioner samt omföringar och rättelser av bokföringsposter.

Räkenskapsår

4 § Räkenskapsåret skall utgöras av kalenderår.

Bokföringsskyldighetens innebörd

Allmänt om vad bokföringsskyldigheten innebär

5 § En myndighet skall

1. löpande bokföra alla ekonomiska händelser enligt bestämmelserna i 8-12 §§,
2. se till att det finns verifikationer enligt 13-16 §§ för alla bokföringsposter samt systemdokumentation och behandlingshistorik enligt 18 §,
3. avsluta den löpande bokföringen enligt bestämmelserna i 19 och 20 §§,
4. bevara all räkenskapsinformation och sådan utrustning och sådana system som behövs för att presentera räkenskapsinformationen i den form som anges i arkivlagen (1990:782) och arkivförordningen (1991:446).

Allmänna råd till 5 § förordningen

Bevara räkenskapsinformation

I Riksarkivets föreskrifter och allmänna råd (RA-FS 2018:10) om gallring och utlån av myndigheters räkenskapsinformation m.m. finns närmare bestämmelser om bevarande av räkenskapsinformation.

God redovisningssed

6 § Bokföringsskyldigheten ska fullgöras på ett sätt som överensstämmer med god redovisningssed. Härvid ska de särskilda bestämmelser för statlig verksamhet som regeringen och Statskontoret meddelar iakttas. Förordning (2025:1201).

Allmänna råd till 6 § förordningen

God redovisningssed

Lagar, förordningar, övriga regeringsbeslut samt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd som berör myndigheternas redovisning ger uttryck för god redovisningssed. En förutsättning för att regeringsbeslut kan anses uttrycka god redovisningssed är att dessa är generella och långsiktiga för myndigheterna.

Redovisningsreglerna är på vissa punkter allmänt hållna och myndigheten måste göra en utfyllande tolkning. En sådan utfyllande tolkning bör lämpligen ha en förankring i faktiskt förekommande redovisning och alltså ge uttryck för en redovisningssed hos myndigheterna. Denna redovisningssed bör vara förenlig med syftet med redovisningsreglerna och de grundläggande principer som kommer till uttryck främst i 2 kap. 7 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

I de fall det saknas redovisningsregler eller utfyllande tolkning av reglerna inom staten, kan vägledning hämtas från relevanta rekommendationer och uttalanden etc. från nationella och internationella normeringsorgan inom redovisningsområdet. (ESVFA 2024:3).

Bokföring för flera verksamheter

7 § Om en myndighet bedriver flera verksamheter, ska den ha en bokföring som omfattar samtliga verksamheter.

Statskontoret får medge undantag från bestämmelsen i första stycket. Förordning (2025:1201).

Bokföring för flera verksamheter – föreskrifter till 7 § förordningen

5 § Av 7 § förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring framgår att myndigheten ska ha en gemensam bokföring, även om den bedriver flera verksamheter.

Om det finns särskilda skäl och är förenligt med god redovisningssed får en myndighet som bedriver flera verksamheter ha en bokföring för varje enskild verksamhet. Myndigheten ska dock konsolidera bokföringen vid delårsrapport och årsredovisning. Myndigheten ska dessutom beakta de krav på ytterligare konsolidering som följer av bestämmelserna om rapportering till statsredovisningen enligt 21 § förordningen om myndigheters bokföring.

Löpande bokföring och verifikationer

Grundbokföring och huvudbokföring

8 § De ekonomiska händelserna skall bokföras så att de kan presenteras i registreringsordning (grundbokföring) och i systematisk ordning (huvudbokföring). Detta skall ske på ett sådant sätt att det är möjligt att kontrollera fullständigheten i bokföringsposterna och att överblicka verksamhetens förlopp, ställning och kapitalförändring.

Bokföring av valutatransaktioner – föreskrifter till 8 § förordningen

6 § Transaktioner på inomstatliga valutakonton ska bokföras till den kurs som Riksgäldskontoret har fastställt.

Allmänna råd till 8 § förordningen

Ekonomiska händelser i utländsk valuta, förutom transaktioner på inomstatliga valutakonton, bör bokföras enligt valutakursen per dagen för den ekonomiska händelsen. En genomsnittsväxelkurs för en viss period (exempelvis en månad) kan användas om detta inte leder till väsentliga avvikelser mot att bokföra enligt valutakursen per dagen för den ekonomiska händelsen. De valutakurser som bör användas framgår av Ekonomistyrningsverkets allmänna råd till 5 kap. 12 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (ESVFA 2022:1).

Tidpunkten för bokföring

9 § Kontanta in- och utbetalningar skall bokföras senast påföljande arbetsdag. Andra ekonomiska händelser skall bokföras så snart det kan ske.

Ekonomiska händelser får bokföras senare än som anges i första stycket, om det finns särskilda skäl och det är förenligt med god redovisningssed.

Tidpunkten för bokföring – föreskrifter till 9 § förordningen

7 § Begreppet kontanter innefattar även checkar och andra betalningsmedel som direkt kan omvandlas i sedlar och mynt. In- och utbetalningar över myndighetens giro- eller bankkonto betraktas som "andra ekonomiska händelser".

Anteckningar i journaler eller andra specifikationer, såsom kontantjournal, reskontror, är grundnoteringar. Tidpunkt för registrering och bearbetning i redovisningssystemet saknar då betydelse vad beträffar kravet på att in- och utbetalningar ska bokföras senast påföljande arbetsdag.

I fråga om fordringar och skulder gäller att de ska bokföras så snart det kan ske sedan fakturor eller andra handlingar, som innebär anspråk på betalning eller något annat vederlag, utfärdats eller mottagits eller sådana handlingar borde ha funnits enligt god affärssed.

8 § Om det endast förekommer ett mindre antal fakturor eller andra handlingar i verksamheten och fordringarna och skulderna enligt dessa inte uppgår till avsevärda belopp får myndigheten dröja med att bokföra de ekonomiska händelserna tills betalning sker (kontantmetoden), under förutsättning att detta är förenligt med god redovisningssed. Vid räkenskapsårets utgång ska dock samtliga då obetalda fordringar och skulder bokföras.

Allmänna råd till 9 § förordningen

En normal attestrunda inom myndigheten kan godtas innan bokföring sker. I dessa fall bör det dock finnas möjlighet till en samlad överblick och kontroll av vilka fakturor som inkommit till myndigheten. Det bör ske genom att de inkommande fakturorna ankomstregistreras. Där så är möjligt bör en sådan registrering ske genom en interimistisk bokföring av fakturorna. Om det rör sig om inkommande fakturor kan motkonto till skuldkontot vara antingen ett avstämningsskonto bland balanskontona eller ett interimistiskt kostnadskonto. När

den fullständiga konteringen blir känd sker en omföring från sistnämnda konton till slutliga konton.

Kontantmetoden bör kunna användas av myndigheter vars kostnadsomslutning normalt inte överstiger 20 basbelopp.

En förutsättning för användning av kontantmetoden är att verifikationer för obetalda fordringar och skulder ordnas och förvaras så att betryggande överblick fortlöpande finns över dem. Kravet innebär att fakturor ska hanteras enligt fastställda rutiner. Fakturorna förvaras därvid lämpligen ordnade efter fakturornas datering, efter verifikationsnummer eller i bokstavsordning. Betalda och obetalda fakturor ska ordnas var för sig. Det är av kontrollskäl lämpligt att utgående fakturor är numrerade i förväg.

Bokslutstransaktioner

10 § I samband med att den löpande bokföringen avslutas skall sådana poster som är nödvändiga för att bestämma räkenskapsårets intäkter och kostnader och den finansiella ställningen på balansdagen bokföras.

Bokslutstransaktioner – föreskrifter till 10 § förordningen

9 § Myndigheten ska tillämpa en så kallad brytdag då den löpande bokföringen för perioden ska avslutas. Brytdagen ska vara den 5 januari eller, om detta är en lördag eller söndag, närmast föregående vardag.

10 § Om varor eller tjänster erhållits före räkenskapsårets utgång, men fakturor eller motsvarande handlingar vid denna tidpunkt ännu inte mottagits, ska utgifterna för leveranserna upptas på skuldsidan i balansräkningen i samband med att den löpande bokföringen avslutas såvida det inte är fråga om oväsentliga värden.

I de fall fakturor erhållits senast brytdagen bokförs dessa på det gamla räkenskapsåret. Faktura mellan myndigheter, som den avsändande myndigheten tar upp i årsredovisningen bland poster för fordringar hos andra myndigheter, ska vara motparten tillhanda senast brytdagen.

Kostnader för leveranser för vilka faktura inte erhållits senast brytdagen ska bokföras som periodavgränsningsposter. Detta bör i första hand ske med ledning

av fakturor som erhållits efter brytdagen. Om sådana saknas får bokföringen istället ske med ledning av leveranssedlar eller motsvarande.

Allmänna råd till 10 § förordningen

Efter brytdagen tillförs räkenskaperna främst bokslutstransaktioner innefattande bland annat periodavgränsningsposter.

För att begränsa omfattningen av de periodavgränsningsposter som inte behöver stämmas av mellan myndigheter enligt 19–20 §§, bör en myndighet som ska fakturera en annan statlig myndighet för varor eller tjänster, eller som ska rekvirera bidrag från en annan statlig myndighet, i samband med årsskifte, översända fakturan eller bidragsrekvisitionen före den 15 december. Detta gäller dock inte om den verksamhet som ersättningen avser utförs främst i december eller om det leder till att väsentliga belopp måste periodiseras utöver fakturerat eller rekvirerat belopp.

En myndighet som i samband med utgången av ett år ska lämna bidrag till en annan statlig myndighet för verksamhet som bedrivits under året, bör betala bidraget före årsskiftet, förutsatt att detta kan göras utan att kraven på god intern styrning och kontroll åsidosätts.

Efter den 31 januari, då inrapportering av preliminärt utfall på anslag och inkomsttitlar ska göras enligt 21 §, bör främst rättelser och särskilda transaktioner som inte kunnat bokföras tidigare tillföras räkenskaperna.

Sidoordnad bokföring

11 § Vid bokföringen skall konton över tillgångar och skulder specificeras i en sidoordnad bokföring i den utsträckning det behövs för att ge en tillfredsställande kontroll och överblick.

Rättelse av bokföringspost

12 § Om en bokföringspost rättas, skall det anges när rättelsen har skett och vem som har gjort den. Sker rättelsen genom en särskild rättelsepost, skall det samtidigt säkerställas att det vid en granskning av den rättade bokföringsposten utan svårighet går att få kännedom om rättelsen.

Verifikationer

13 § För varje ekonomisk händelse skall det finnas en verifikation. Om myndigheten har tagit emot en uppgift om den ekonomiska händelsen, skall denna uppgift, i förekommande fall kompletterad med uppgifter enligt 14 och 15 §§, användas som verifikation.

Om det behövs med hänsyn till arten av den mottagna verifikationen, får bokföringen grundas på en särskilt upprättad hänvisningsverifikation.

Flera likartade ekonomiska händelser får dokumenteras genom en gemensam verifikation.

Gemensam verifikation – föreskrifter till 13 § förordningen

11 § Vid försäljning av varor och tjänster mot kontant betalning får inbetalningarna under en dags försäljning dokumenteras genom en gemensam verifikation, om det skulle vara förenat med svårigheter att upprätta verifikationer för de olika ekonomiska händelserna. Den gemensamma verifikationen får då utgöras av uppgifter från en kassaapparat, kassarapport eller annan uppgift som anger summan av mottagna betalningar.

Sammansatta poster – föreskrifter till 13 § förordningen

12 § Verifikationer som avser likartade ekonomiska händelser får bokföras i sammandrag i en post, om det utan svårighet kan klarläggas vilka ekonomiska händelser som ingår i en sådan post.

14 § Verifikationen skall innefatta uppgift om när den har sammanställts, när den ekonomiska händelsen har inträffat, vad denna avser, vilket belopp den gäller och vilken motpart den berör. I förekommande fall skall verifikationen även innefatta upplysning om handlingar eller andra uppgifter som har legat till grund för den ekonomiska händelsen samt var dessa finns tillgängliga.

I verifikationen skall det ingå ett verifikationsnummer eller annat identifieringstecken samt sådana övriga uppgifter som är nödvändiga för att sambandet mellan verifikationen och den bokförda ekonomiska händelsen utan svårighet skall kunna fastställas.

Verifikationsnummerserier – föreskrifter till 14 § förordningen

13 § En myndighet får använda sig av flera verifikationsnummerserier om de grundläggande kraven på ordning och reda samt överskådlighet är uppfyllda. Det ska även framgå av myndighetens systemdokumentation att man använder sig av flera verifikationsnummerserier.

15 § Uppgifter enligt 14 § första stycket får utelämnas, om det är förenat med svårigheter att låta uppgiften ingå i verifikationen och ett utelämnande är förenligt med god redovisningssed.

16 § Om en verifikation rättas, skall det anges när rättelsen har skett och vem som har gjort den.

Andra bokföringsposter än sådana som avser ekonomiska händelser

17 § Vad som föreskrivs i 8-16 §§ gäller även andra bokföringsposter än sådana som avser ekonomiska händelser.

Allmänna råd till 17 § förordningen

Andra bokföringsposter än sådana som avser ekonomiska händelser

Med andra bokföringsposter avses vidtagna justeringar. Vidtagna justeringar definieras i 4 §.

Systemdokumentation och behandlingshistorik

18 § Myndigheten skall upprätta sådana beskrivningar över bokföringssystemets organisation och uppbyggnad som behövs för att ge överblick över systemet (systemdokumentation). Myndigheten skall också upprätta sådana beskrivningar över genomförda bearbetningar inom systemet som gör det möjligt att utan svårighet följa och förstå de enskilda bokföringsposternas behandling (behandlingshistorik).

Allmänna råd till 18 § förordningen

Systemdokumentation och behandlingshistorik

Med systemdokumentation avses beskrivningar, instruktioner och annan dokumentation som gör det möjligt att förstå hur bokföringssystemet är uppbyggt. Dokumentationen kan bestå av en redovisningsplan och en beskrivning av bokföringssystemet vilka utvisar sambanden mellan bokföringssystemets olika delar.

Med behandlingshistorik avses information om hur enskilda bokföringsposter har behandlats och vilka behandlingsregler som därvid har gällt. Behandlingsregler utgörs av instruktioner som har skapats för beräkning av bokförda belopp, kontering, sammanställning av resultat- och balansposter i årsredovisningen eller rättelser m.m.

Hur den löpande bokföringen avslutas

Årsredovisning

19 § För varje räkenskapsår skall den löpande bokföringen avslutas med en årsredovisning. Årsredovisningen skall upprättas enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Specifikation till årsredovisning

20 § För varje sammandragen post i den balansräkning som skall ingå i årsredovisningen skall, om inte postens sammansättning klart framgår av bokföringen i övrigt, de belopp som ingår i posten specificeras i en särskild förteckning.

Specifikation till årsredovisning – föreskrifter till 20 § förordningen

14 § Specifikationerna till årsredovisningen är inte en del av årsredovisningen. Specifikationerna ska bevaras hos myndigheten.

Allmänna råd till 20 § förordningen

Det huvudsakliga syftet med specifikationerna till årsredovisningen är att härleda balansräkningens poster i årsredovisningen till bokföringens konton, att specificera bokföringens konton samt att verifiera värdering och avstämning av

konton. Specifikationerna säkerställer således att det finns en obruten verifieringskedja från verifikationerna till posterna i årsredovisningens balansräkning.

Rapportering till statsredovisningen

21 § Utöver vad som i övrigt följer av bestämmelserna i denna förordning ska bokföringen vara så ordnad att

1. redovisningen mot statsbudgetens anslag och inkomstitlar sker i enlighet med de bestämmelser som generellt reglerar sådan redovisning,
2. den tillgodoser de specifika krav på redovisningen som anges i regleringsbrev och övriga bestämmelser,
3. den tillgodoser av Statskontoret specificerade krav på dels finansstatistisk information, dels information för upprättande av årsredovisning för staten.

Rapportering till statsredovisningen ska ske i den omfattning som Statskontoret föreskriver. Förordning (2025:1201).

Rapportering till statsredovisningen – föreskrifter till 21 § förordningen

Allmänt om rapportering till statsredovisningen

15 § En myndighet som är bokföringsskyldig enligt 2 § förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring ska vara ansluten till den statliga redovisningsorganisationen och rapportera information till statsredovisningssystemet i enlighet med 15–25 §§. Den redovisningsinformation som rapporteras ska överensstämja med myndighetens egen redovisning. Kravet på att en myndighet ska vara ansluten till den statliga redovisningsorganisationen gäller om inte Statskontoret beslutat annat.

Myndigheten ska rapportera på de koder (nomenklatur) för indelning av statens budget som följer av regleringsbrev, annat beslut av regeringen eller beslut av Statskontoret samt de statliga inrapporteringskoder (S-koder) som beslutas särskilt av Statskontoret. För annan information än redovisningsinformation som ska rapporteras enligt dessa föreskrifter ska myndigheten använda de format och de benämningar som framgår av statsredovisningssystemet.

Ändringar av en myndighets redovisningsprinciper, som kan påverka den statsfinansiella information som myndigheten rapporterar enligt 15–25 §§, ska omgående anmälas skriftligt till Statskontoret.

Myndigheten ska rapportera till statsredovisningen de datum som Statskontoret har beslutat. Statskontoret kan besluta om ändring av tidigare beslutat datum för inrapportering. (ESVFA 2025:2).

Allmänna råd till 21 § förordningen

Statsredovisningssystemet är en del av statens informationssystem Hermes. I informationssystemet Hermes registrerar Regeringskansliet regleringsbrev och övriga beslut om tilldelning, omdisponering eller indragning av dispositionsrätt till anslag. Myndigheterna hämtar normalt information om tillgängliga anslag direkt ur systemet.

Om myndigheten beslutar att i årsredovisningen avvika från uppgifterna om tillgängliga medel i statsredovisningssystemet, kan detta vara ett förhållande av väsentlig betydelse som myndigheten ska lämna information om enligt 2 kap. 4 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Om de slutliga utfallsuppgifterna i statsredovisningssystemet för budgetåret avseende redovisning mot anslag och inkomstitlar eller betalningar inte överensstämmer med myndighetens beslutade årsredovisning, bör myndigheten så snart avvikelsen konstaterats anmäla detta till Statskontoret i särskild skrivelse. På samma sätt bör annan avvikelse anmälas om den är av väsentlig betydelse.

Statskontoret beslutar årligen datum för inrapportering till statsredovisning avseende bland annat följande:

1. Rapportering varje månad.
2. Rapportering varje kvartal.
3. Rapportering för helt år (bokslut och årsskifte).

Senast den 30 juni året före utfallsåret publicerar Statskontoret en sammanställning över alla inrapporteringsdatum på myndighetens webbplats. (ESVFA 2025:2).

Föreskrifter till 21 § förordningen

Tillgängliga anslag och ingående balanser

16 § Så snart årsredovisningen lämnats, dock senast i samband med utfallsrapportering för första kvartalet, ska myndigheten kontrollera att uppgifter om ingående balanser i statsredovisningssystemet överensstämmer med utgående värden för det föregående räkenskapsåret och vid behov rätta uppgifterna.

Myndigheten ska senast första arbetsdagen i maj månad, och därefter löpande, kontrollera att uppgifterna i statsredovisningssystemet om tilldelade medel och indragningar överensstämmer med regeringsbeslut samt att ingående överföringsbelopp för anslag stämmer med föregående års utgående överföringsbelopp. Myndigheten ska snarast informera ansvarigt departement och Ekonomistyrningsverket om en felaktighet konstateras.

Allmänna råd till 21 § förordningen

Med arbetsdag avses här helgfri måndag till fredag med undantag för midsommarafton, julafton och nyårsafton, oavsett om den aktuella dagen är arbetsdag enligt avtal eller inte.

Föreskrifter till 21 § förordningen

Rapportering varje månad

17 § Myndigheten ska efter utgången av varje månad rapportera utfallsinformation för uppföljning av statens budget.

Myndigheter som har särskild statsfinansiell betydelse kan behöva rapportera uppgifter om utfall mer än en gång per månad. Skriftliga direktiv om detta lämnas särskilt av Ekonomistyrningsverket.

Outredda differenser och andra felaktigheter ska åtgärdas fortlöpande.

Rapporteringen ska avse räkenskapsåret fram till och med den senast avslutade kalendermånaden och omfatta följande uppgifter:

1. Utfall som redovisats mot anslag: Strukturen på redovisningen av anslagsutfall ska följa utgiftssidan på statens budget. Anslagsposter och

delposter ska redovisas enligt regeringsbeslut.

2. Utfall som redovisats mot inkomstitel: Strukturen på inkomstitelredovisningen ska följa inkomstsidan på statens budget. Inkomstitlar ska delas upp på undertitlar och delundertitlar av de myndigheter som erhållit skriftliga direktiv om detta.
3. Betalningar: Olika typer av betalningar ska rapporteras i enlighet med inrapporteringskoderna.
4. Särskild information: En myndighet ska även rapportera andra uppgifter varje månad eller med annan frekvens om Ekonomistyrningsverket särskilt beslutar det.

Allmänna råd till 21 § förordningen

Bestämmelser om redovisning mot anslag och inkomstitlar på statens budget finns i anslagsförordningen (2011:223).

Ekonomistyrningsverket beslutar årligen om sista dag för inrapportering av uppgifter om månadsutfall. Datum sätts tidigast till sjätte arbetsdagen i månaden efter utfallsmånaden om det inte finns särskilda skäl.

Föreskrifter till 21 § förordningen

Rapportering varje kvartal

18 § Myndigheten ska efter utgången av varje kvartal rapportera finansstatistisk information för underlag till nationalräkenskaperna och för annan analys.

Kvartalsinformationen ska omfatta:

1. Realekonomiskt fördelat utfall för myndighetens hela verksamhet, inklusive uppbörd och transfereringar, vilket innefattar alla S-koder för utgifter, inkomster, periodiseringar och investeringar.
2. Realekonomiskt fördelat utfall på de anslag som myndigheten redovisat mot och på inkomstitlar om Ekonomistyrningsverket särskilt beslutar det.
3. Uppgifter om ställning på samtliga S-koder kopplade till balansposter.

Om viss finansstatistisk information avser ett annat kvartal än det aktuella och beloppet är väsentligt, ska myndigheten ange detta särskilt på det sätt som Ekonomistyrningsverket meddelar.

Utöver de periodiseringar som myndigheten gör varje månad ska myndigheten efter utgången av varje kvartal

1. säkerställa att redovisningen är i allt väsentligt fullständig, och
2. göra andra periodiseringar som bedöms påverka resultat- och balansräkningens poster väsentligt.

Myndigheten ska göra återföringar av periodiseringar på ett sådant sätt att utfallet för påföljande perioder inte blir missvisande.

Allmänna råd till 21 § förordningen

För periodiseringar, avstämningar och värdering vid rapportering per kvartal gäller lägre krav på exakthet än vid årsskifte. Vad som är väsentligt för en viss myndighet beror på verksamhetens art och omfattning. För rapporteringen till statsredovisningen per kvartal är enskilda transaktioner understigande 50 000 kronor generellt inte att betrakta som väsentliga. Myndigheten behöver inte periodisera förändring av semesterlöneskuld per kvartal.

Periodiseringar av utgifter för kontanta transfereringar, inkomster i uppbördsverksamhet samt bidragsinkomster behöver inte göras per kvartal enligt 18 §.

Efter fjärde kvartalet kan myndigheten komplettera eller rätta uppgifterna fram till den senaste dag som gäller vid rapportering för helt år enligt 24 §.

Föreskrifter till 21 § förordningen

Motpartsavstämning och rapportering för helt år

19 § I samband med årsredovisningen ska myndigheten i särskild ordning rapportera och stämma av de transaktioner, fordringar och skulder som har en annan statlig myndighet som motpart.

Senast i samband med första inrapportering av decemberutfallet ska myndigheten rapportera följande uppgifter specificerat per motpart:

1. Fordringar på respektive skulder till andra statliga myndigheter som sammanlagt per myndighet exklusive periodavgränsningsposter uppgår till 100 000 kronor eller mer.

2. Periodavgränsningsposter med andra statliga myndigheter som motparter som på fordringssidan respektive skuldsidan per myndighet uppgår till sammanlagt 100 000 kronor eller mer.
3. Intäkter av avgifter och andra ersättningar, intäkter av bidrag samt medel för finansiering av bidrag från andra statliga myndigheter som sammanlagt per myndighet uppgår till en (1) miljon kronor eller mer exklusive vad myndigheten rapporterat på koder för periodiseringar.
4. Kostnader för köp av varor eller tjänster från och lämnade bidrag till andra statliga myndigheter som sammanlagt per myndighet uppgår till en (1) miljon kronor eller mer exklusive vad myndigheten rapporterat på koder för periodiseringar.
5. Finansiella intäkter och kostnader där Riksgäldskontoret är den ena parten och som var för sig sammanlagt uppgår till 100 000 kronor eller mer exklusive vad myndigheten rapporterat på koder för periodiseringar.
6. Finansiella intäkter och kostnader med en annan statlig myndighet som motpart som var för sig sammanlagt uppgår till en (1) miljon kronor eller mer exklusive vad myndigheten rapporterat på koder för periodiseringar.
7. Intäkter respektive kostnader och särredovisat finansiella intäkter respektive kostnader med andra statliga myndigheter som motparter som myndigheten rapporterat på koder för periodiseringar, som var för sig sammanlagt uppgår till en (1) miljon kronor eller mer per myndighet.

20 § Myndigheten ska ha stämt av uppgifterna i 19 § med respektive motpart och rättat skillnader mellan parternas uppgifter. Båda parter har samma ansvar för avstämning och rättelse. Om det inte är möjligt att rätta skillnaderna, ska myndigheterna förklara dem. Skillnader som understiger de i 19 § angivna beloppsgränserna behöver inte rättas eller förklaras.

Periodavgränsningsposter i balansräkningen och de belopp som rapporterats på koder för periodiseringar i resultaträkningen behöver inte stämmas av.

Skulder och fordringar som avser skatter och arbetsgivaravgifter behöver inte stämmas av.

Om de lämnade uppgifterna behöver korrigeras efter avslutad avstämning ska myndigheten göra det snarast, dock senast dagen efter inlämningsdagen för årsredovisning. Dessförinnan ska myndigheten i förekommande fall ha stämt av korrigeringen direkt med motparten.

Myndigheten ska dokumentera avstämningarna.

Allmänna råd till 21 § förordningen

En myndighet som har många inomstatliga mellanhavanden bör förebygga avstämningsdifferenser vid årsskifte på lämpligt sätt. Lämpliga sätt kan till exempel innefatta att kontakta motparter i förväg eller att göra frivilliga avstämningar under året.

Inrapporteringskoder (S-koder) som avser skatter eller arbetsgivaravgifter ingår inte i motpartavstämningen och motpart behöver därmed inte anges.

Föreskrifter till 21 § förordningen

Preliminär rapportering för helt år

21 § Myndigheten ska rapportera ett preliminärt helårsutfall för anslag och inkomstitlar senast den 31 januari.

Allmänna råd till 21 § förordningen

Den preliminära inrapporteringen av helårsutfallet för anslag och inkomstitlar innefattar eventuella rättelser av den löpande redovisningen efter den första utfallsrapporteringen för december månad och de bokslutstransaktioner som myndigheten gjort fram till inrapporteringstillfället.

Föreskrifter till 21 § förordningen

Fullständig rapportering för helt år

22 § Myndigheten ska rapportera helårsutfallet för anslag och inkomstitlar samt utfall respektive ställning på samtliga statliga inrapporteringskoder (S-koder).

För de myndigheter som lämnar finansiellt utdrag enligt 2 kap. 3–4 §§ Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd (ESVFA 2022:1) om årsredovisning och budgetunderlag ska uppgifterna överensstämma med utdraget.

För övriga myndigheter ska uppgifterna vara slutliga om det inte finns särskilda skäl.

De myndigheter som Ekonomistyrningsverket bestämmer särskilt ska lämna särskilda förtydliganden och kompletteringar till det finansiella utdraget eller rapporteringen i övrigt.

Särskild information för helt år

23 § Myndigheten ska rapportera övriga uppgifter som behövs i samband med upprättandet av en årsredovisning för staten. Myndigheten ska rapportera den information som framgår av statsredovisningssystemet i Hermes, förutsatt att myndigheten berörs och enligt andra regler är skyldig att redovisa den aktuella informationen i sin årsredovisning.

Rättelser av rapportering för helt år efter lämnad årsredovisning

24 § Om de lämnade uppgifterna enligt 22–23 §§ inte överensstämmer med den årsredovisning som myndigheten lämnar till regeringen ska uppgifterna rättas senast dagen efter inlämningsdagen för årsredovisning.

Slutlig realekonomisk fördelning

25 § Myndigheten ska rapportera slutlig realekonomisk fördelning av utfallet för varje anslag senast dagen efter inlämningsdagen för årsredovisning.

26 § Har upphävts genom (ESVFA 2025:2).

Särskilda bestämmelser för affärsverk

27 § Bestämmelserna i 18 § om rapportering varje kvartal gäller inte för affärsverk. (ESVFA 2025:2).

21 a § Har upphävts genom förordning (2014:99).

21 b § Har upphävts genom förordning (2014:99).

21 c § Har upphävts genom förordning (2014:99).

21 d § Har upphävts genom förordning (2014:99).

21 e § Har upphävts genom förordning (2014:99).

Hantering av fakturor

21 f § En myndighet ska hantera inkommande och utgående fakturor elektroniskt.

Bestämmelser om elektroniska fakturor vid offentlig upphandling finns i lagen (2018:1277) om elektroniska fakturor till följd av offentlig upphandling. Förordning

(2018:1490).

Hantering av fakturor – föreskrifter till 21 f § förordningen

Fakturor

28 § Med faktura avses sådan handling som tas fram enligt 17 kap. mervärdesskattelagen (2023:200) vid leverans av varor och tillhandahållande av tjänster.

Vad som avses med elektronisk faktura framgår av 2 § lagen (2018:1277) om elektroniska fakturor till följd av offentlig upphandling. (ESVFA 2023:3).

Inkommande fakturor

29 § En myndighet ska registrera, attestera och godkänna en inkommande faktura för betalning i ett elektroniskt fakturahanteringssystem.

Om en faktura inkommer i pappersform från en utomstatlig fakturautställare och fakturan inte är från utlandet eller är en förenklad faktura ska myndigheten överföra och maskinellt tolka denna till elektronisk form samt hantera fakturan i ett it-system med funktionalitet för hantering av elektroniska fakturor.

Utgående fakturor

30 § Vid fakturering ska myndigheten upprätta en elektronisk faktura i sitt faktureringsystem.

En myndighet som endast upprättar ett fåtal fakturor får använda en så kallad leverantörsportal för att skapa en elektronisk faktura.

Fakturor från utlandet

31 § Fakturor från utlandet ska överföras till elektronisk form men behöver inte tolkas maskinellt.

Med faktura från utlandet avses handling som upprättas av utländsk näringsidkare vid leverans av varor och tillhandahållande av tjänster. (ESVFA 2023:3).

Allmänna råd till 21 f § förordningen

En kreditnota bör hanteras på motsvarande sätt som faktura.

En myndighet bör hantera förenklade fakturor, personliga utlägg och kortköp elektroniskt.

Med förenklad faktura avses sådan handling som regleras i 17 kap. 26–28 §§ mervärdesskattelagen (2023:200).

Rekvitioner av bidrag, deklarationshandlingar avseende skatter samt aviseringar av exempelvis hyror och räntor innefattas inte i definitionen av faktura och behöver inte hanteras elektroniskt. Myndigheten bör dock sträva efter att hantera också dessa handlingar elektroniskt.

Bestämmelser om överföring av fakturor och om elektroniska beställningar finns i 3 § förordningen (2003:770) om elektroniskt informationsutbyte och i Myndigheten för digital förvaltnings föreskrifter (MDFFS 2021:1) om hantering av beställningar och standarder vid elektroniskt informationsutbyte. (ESVFA 2023:3).

Övrigt

22 § Den bokföringsskyldige ansvarar för att organisation och rutiner utformas så att en tillförlitlig redovisning främjas och förvaltade tillgångar skyddas.

Organisation och rutiner – föreskrifter till 22 § förordningen

Behörighet att förfoga över myndighetens medel

32 § Myndigheten ska förordna de tjänstemän som får förfoga över myndighetens medel. Att vara förordnad innebär ett ansvar för att medlen används

1. inom ramen för myndighetens verksamhet,
2. inom ramen för de resurser som myndigheten disponerar, samt
3. i enlighet med gällande regler.

Behörigheten att förfoga över myndighetens medel ska fastställas av myndigheten och dokumenteras i en kontinuerligt uppdaterad förteckning eller motsvarande, i vilken behörighet och behörighetsområden anges. Förteckningen ska förses med namnteckningsprov eller motsvarande på de förordnade tjänstemännen.

En förordnad tjänsteman får inte besluta i ett ärende som medför betalning till eller på annat sätt gynnar sig själv eller närstående, fysisk eller juridisk, person.

Förfogande över myndighetens medel ska godkännas med namnteckning eller med elektronisk signatur.

Allmänna råd till 22 § förordningen

Med förfogande över myndighetens medel avses såväl beslut om utbetalning som alla beslut om att ingå ekonomiska förpliktelser för myndighetens räkning, exempelvis anställningsbeslut, beslut om uppdragsavtal och upphandlingsbeslut.

Med myndighetens medel avses förutom de statsmedel som ställts till myndighetens förfogande, även alla övriga medel, allmänna eller andra, som förvaltas av myndigheter, till exempel vissa medel för forskning och utbildning vid universiteten.

Föreskrifter till 22 § förordningen

Inventering

33 § Kontantkassor och värdepapper samt förråd, varulager, maskiner, inventarier och övriga tillgångar ska inventeras i den omfattning som bedöms erforderligt, oavsett om staten äger tillgångarna eller myndigheten disponerar dem på någon annan grund.

Inventeringsförrättaren ska vara förordnad av myndigheten. Denne får inte själv vara direkt ansvarig för tillgångarna ifråga. Inventeringsprotokoll ska upprättas. Dessa ska undertecknas av inventeringsförrättaren.

Inventarie- och anläggningsregister

34 § Myndigheten ska upprätta och föra register över sina inventarier och anläggningstillgångar. Av registret ska tidpunkt och belopp för samtliga förändringar i beståndet av tillgångar framgå (exempelvis anskaffning, avskrivning, avyttring). Registret ska innehålla uppgifter som gör det möjligt att identifiera tillgången.

Registret ska omfatta tillgångar vilkas anskaffningsvärde överstiger myndighetens beloppsgräns för mindre värde. Allmänna råd om mindre värde finns i Ekonomistyrningsverkets allmänna råd till 5 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (ESVFA 2022:1). Inventarier och anläggningstillgångar vilka bedöms vara stöldbegärliga eller för vilka registrering

av andra skäl bedöms vara erforderlig ska registreras även om anskaffningsvärdet understiger denna beloppsgräns.

Inventarier och anläggningstillgångar ska avregistreras när de inte längre innehas av myndigheten.

Avstämning av bokföringen

35 § Bokföringen ska hållas aktuell och löpande stämmas av efter vad som överensstämmer med god redovisningssed.

Avstämning av betalningar

36 § Kontoutdrag eller andra underlag avseende samtliga kassarörelser ska löpande stämmas av mot bokföringen.

Avstämningarna ska utföras av annan än den som utför eller registrerar betalningar. Avstämningarna ska dokumenteras. Eventuellt förekommande differenser ska utredas och åtgärdas.

Allmänna råd till 22 § förordningen

Dokumentation av avstämning av betalningar för hela räkenskapsåret utgör räkenskapsinformation enligt 3 § 4 a förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring. (ESVFA 2025:2).

Allmänna råd till 22 § förordningen

Utformning av organisation och rutiner

Fördelning av uppgifter och ansvar på organisatoriska enheter och tjänstemän bör organiseras så att ingen person ensam kan handlägga ett ärende med ekonomiska konsekvenser.

De tjänstemän som ansvarar för den fysiska vården eller förvaltningen av myndighetens tillgångar bör inte dessutom ansvara för redovisning av dessa tillgångar.

Tillämpningsföreskrifter

23 § Statskontoret får meddela de föreskrifter som behövs för tillämpningen av denna förordning. Förordning (2025:1201).

Föreskrifter

Undantag

37 § Ekonomistyrningsverket kan i enskilda fall pröva och meddela undantag från dessa föreskrifter.

Övergångsbestämmelser

2000:606

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2001 och tillämpas första gången för räkenskapsåret 2001.
2. Genom förordningen upphävs bokföringsförordningen (1979:1212).

Övergångsbestämmelser till föreskrifter och allmänna råd

ESVFA 2022:2

1. Denna författning träder i kraft den 1 januari 2023.
2. Genom författningen upphävs Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd (ESV Cirkulär 2000:3) till förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd (ESV Cirkulär 1998:10) till bokföringsförordningen (1979:1212).

ESVFA 2023:3

1. Denna författning träder i kraft den 1 januari 2024.
2. Bestämmelsen i 26 § tillämpas i dess äldre lydelse för räkenskapsåren 2023 och 2024.

ESVFA 2024:3

Dessa allmänna råd gäller från och med den 15 december 2024.

ESVFA 2025:2

Denna författning träder i kraft den 1 mars 2026.

Förordningen (2011:231) om underlag för årsredovisning för staten

Inledande bestämmelser

1 § I denna förordning finns bestämmelser om det underlag som regeringen behöver vid upprättandet av årsredovisning för staten enligt 10 kap. 2 och 5–10 §§ budgetlagen (2011:203).

2 § Statskontoret och Riksgäldskontoret ska senast den 15 mars varje år till regeringen lämna underlag till årsredovisningen för staten för det närmast föregående budgetåret.

Statskontoret ska senast den 25 mars varje år lämna kompletterande underlag till regeringen om hel- och delägda företag utifrån reviderade årsredovisningar. Förordning (2025:1215).

2 a § Kammarkollegiet ska senast den 1 mars och den 24 mars varje år lämna värderingsunderlag avseende statens hel- och delägda företag till Statskontoret.

Uppgifterna om värderingsunderlag ska lämnas efter samråd med Statskontoret. Förordning (2025:1215).

3 § Statskontorets underlag ska avse

1. en uppföljning av utfallet av utgiftstaket för staten,
2. utfallet på budgetens inkomstitlar och anslag samt av statens lånebehov,
3. en redovisning av hur bemyndiganden som regeringen fått med stöd av 6 kap. 1 § första stycket budgetlagen (2011:203) har utnyttjats,
4. en resultaträkning, en balansräkning, en finansieringsanalys och noter,
5. en redovisning av utvecklingen av statskulden, samt
6. en resultaträkning och en balansräkning avseende EU-medel samt en kassamässig redovisning av anslag och inkomstitlar avseende in- och utbetalningar till och från Europeiska unionen.

Uppgifterna enligt första stycket 5 ska lämnas efter samråd med Riksgäldskontoret. Förordning (2025:1215).

4 § Riksgäldskontorets underlag ska innehålla en redovisning av hur bemyndiganden som regeringen fått med stöd av 6 kap. 3 § budgetlagen (2011:203) har utnyttjats, samt upplysningar om förväntade förluster och väsentliga risker i

statens utlåning och garantier som utställts enligt 6 kap. 3 § budgetlagen.
Uppgifterna ska lämnas efter samråd med Statskontoret. Förordning (2025:1215).

5 § Redovisningen ska fullgöras på ett sätt som överensstämmer med god redovisningssed.

Redovisningen ska ge en rättvisande bild av verksamheten, det ekonomiska resultatet och ställningen samt förvaltningen av statens tillgångar.

Utfallet på statens budget

6 § Utöver utfallet på inkomstitlar och anslag samt statens lånebehov enligt 3 § första stycket 2 ska även utfallet för Riksgäldskontorets nettoutlåning och kassamässig korrigeringsredovisas.

7 § Redovisningen av utgifterna under utgiftstaket samt för inkomstitlar och anslag ska innehålla en jämförelse med de beräknade inkomsterna och de budgeterade utgifterna. Dessutom ska en jämförelse göras med utfallet föregående år. Väsentliga skillnader i förhållande till budgeterade och beräknade belopp samt i förhållande till utfallet för föregående år ska förklaras.

8 § Redovisningen av budgetens utfall enligt 3 § första stycket 2 ska innehålla en realekonomisk fördelning av utfallet på budgetens anslag.

9 § Redovisningen av bemyndiganden enligt 3 § första stycket 3 ska innehålla en redovisning av beslutade beställningsbemyndiganden och utfallet för dessa.

10 § Redovisningen av utlåning och garantier enligt 4 § ska innehålla uppgifter om

1. beslutade ramar,
2. utfärdade lån, garantier och utfästelser,
3. avsättningar för förväntade förluster,
4. tillgångar i garanti- och utlåningsverksamheten, samt
5. konstaterade förluster (infrianden).

Redovisningen ska även omfatta en analys av riskerna i statens samlade utlåning och utfärdade garantier.

Resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys

11 § Resultaträkningen, balansräkningen och finansieringsanalysen ska omfatta statens samtliga intäkter och kostnader, tillgångar och skulder samt betalningar som

påverkar statens nettoupplåning. Riksbankens grundfond ska i detta sammanhang anses utgöra en tillgång hos staten.

Redovisningen enligt första stycket ska utgöra en konsolidering av årsredovisningarna hos myndigheterna under riksdagen och regeringen. Underlaget får kompletteras med ekonomiska händelser som inte har redovisats av myndigheterna.

Intäkter och kostnader, tillgångar och skulder samt betalningar som redovisas av Riksbanken samt Första–Fjärde, Sjätte och Sjunde AP-fonden ska dock inte konsolideras. Inte heller ska premiepensionssystemets tillgångar och skulder i övrigt med dess avkastning ingå i konsolideringen.

12 § Vid upprättandet av resultaträkningen, balansräkningen och finansieringsanalysen ska

1. samma principer för värdering, klassificering och indelning av de olika posterna i årsredovisningen tillämpas från ett budgetår till ett annat,
2. värderingen av de olika posterna göras med rimlig försiktighet,
3. intäkter och kostnader som är hänförliga till budgetåret tas med oavsett tidpunkten för betalningen,
4. de olika beståndsdelar som balansräkningen består av värderas var för sig,
5. tillgångar och skulder eller intäkter och kostnader inte kvittas mot varandra, samt
6. den ingående balansen för ett budgetår överensstämmer med den utgående balansen för det närmast föregående budgetåret.

Om det finns skäl till det och det är förenligt med vad som föreskrivs i 5 §, får avvikelser göras från första stycket. I så fall ska upplysningar lämnas om skälen för avvikelserna och en bedömning av dess effekt på den ekonomiska ställningen och resultatet redovisas.

13 § Resultaträkningen ska ställas upp med följande rubriker och poster:

Intäkter

Skatteintäkter

Intäkter av avgifter och andra ersättningar

Intäkter av bidrag

Summa intäkter

Kostnader

Transfereringar m.m.

Transfereringar till hushåll

Transfereringar till företag

Transfereringar till kommuner

Transfereringar till utlandet

Nettoöverföring till ålderspensionssystemet

Avsättningar till/upplösning av fonder

Summa transfereringar m.m.

Statens egen verksamhet

Kostnader för personal

Kostnader för lokaler

Vissa garanti- och kreditkostnader

Övriga driftkostnader

Avskrivningar och nedskrivningar

Summa statens egen verksamhet

Summa kostnader

Saldo före resultat från andelar och finansiella poster

Resultat från andelar i hel- och delägda företag

Finansiella intäkter och kostnader

Nettokostnad för statsskulden

Övriga finansiella intäkter

Övriga finansiella kostnader

Summa finansiella poster

Årets över- eller underskott

14 § Balansräkningen ska ställas upp med följande rubriker och poster:

Tillgångar

Anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar

Balanserade utgifter för utveckling

Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar

Förskott avseende immateriella anläggningstillgångar

Summa immateriella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar

Statliga väganläggningar

Statliga järnvägsanläggningar

Byggnader, mark och annan fast egendom

Förbättringsutgifter på annans fastighet

Maskiner, inventarier, installationer m.m.

Pågående nyanläggningar

Beredskapstillgångar

Förskott avseende materiella anläggningstillgångar

Summa materiella anläggningstillgångar

Finansiella anläggningstillgångar

Andelar i hel- och delägda företag

Andra långfristiga värdepappersinnehav

Långfristiga fordringar

Summa finansiella anläggningstillgångar

Summa anläggningstillgångar

Utlåning

Varulager m.m.

Varulager och förråd

Pågående arbeten

Fastigheter

Förskott till leverantörer

Summa varulager m.m.

Fordringar

Kundfordringar

Övriga kortfristiga fordringar

Summa fordringar

Periodavgränsningsposter

Förutbetalda kostnader

Upplupna bidragsintäkter

Övriga upplupna intäkter

Summa periodavgränsningsposter

Kortfristiga placeringar

Värdepapper och andelar

Summa kortfristiga placeringar

Kassa och bank

Summa tillgångar

Kapital och skulder

Nettoförmögenhet

Fonder

Avsättningar

Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

Avsättningar för garantier

Avsättningar för avhjälpande av miljöskador

Övriga avsättningar

Summa avsättningar

Statsskulden

Lån i svenska kronor

Lån i utländsk valuta

Summa statsskulden

Skulder m.m.

Långfristiga skulder

Leverantörsskulder

Övriga kortfristiga skulder

Depositioner

Förskott från uppdragsgivare och kunder

Summa skulder m.m.

Periodavgränsningsposter

Upplupna kostnader

Oförbrukade bidrag

Övriga förutbetalda intäkter

Summa periodavgränsningsposter

Summa kapital och skulder

Garantiförbindelser

Övriga ansvarsförbindelser Förordning (2019:578).

15 § Finansieringsanalysen ska ställas upp med följande rubriker och poster:

Statens verksamhet

Skatter

Avgifter och andra ersättningar

Intäkter av bidrag

Summa justerade intäkter

Transfereringar

Statens egen verksamhet

Summa justerade kostnader Justeringar till betalningar

Saldo statens verksamhet Investeringar

Finansiella investeringar

Materiella investeringar

Immateriella investeringar

Summa investeringsutgifter

Försäljning av anläggningstillgångar

Summa investeringsverksamhet

Utlåning

Nyutlåning

Amorteringar

Summa utlåning

Finansiella aktiviteter

Finansiellt netto för statens upplåning

Övrigt finansiellt netto Justeringar till betalningar

Summa finansiella aktiviteter

Totalt

Statens nettoupplåning

Förändring av statsskulden

Orealiserade valutakursförändringar

Totalt

16 § För varje post i balansräkningen, resultaträkningen och finansieringsanalysen ska beloppet för det närmast föregående budgetåret anges.

Om principerna för värdering, klassificering eller indelning i poster ändrats, ska posterna för närmast föregående budgetår räknas om eller ändras på det sätt som behövs för att de ska kunna jämföras med budgetårets poster på ett meningsfullt sätt. Om det finns särskilda skäl, och det är förenligt med god redovisningssed, får Statskontoret avstå från omräkning av jämförelsetal. I så fall ska skälen för detta anges.

Benämningen på en post enligt 13–15 §§ (den lägsta nivån under respektive rubrik i de angivna uppställningsformerna) får ändras och en post får delas upp på flera poster om det är motiverat med hänsyn till informationens innehåll. Förordning (2025:1215).

17 § Vid värdering av tillgångar och skulder ska de principer som framgår av 5 kap. förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag tillämpas.

17 a § Vid värdering av aktier och andelar i hel- och delägda företag ska förenklad substansvärdering tillämpas.

Med delägt företag avses ett företag som staten äger minst 20 procent av aktierna eller andelarna i. Förordning (2019:578).

18 § Information om principerna för värdering av poster i balansräkningen och resultaträkningen, liksom annan väsentlig information som behövs för bedömningen av redovisningen, ska lämnas i tilläggsupplysningar.

19 § I anslutning till finansieringsanalysen ska information om sambandet mellan budgetens saldo och resultaträkningens över- eller underskott lämnas särskilt.

20 § Redovisningen av utvecklingen av statsskulden enligt 3 § första stycket 5 ska avse den konsoliderade statsskulden enligt balansräkningen. Den ska översiktligt beskriva utvecklingen av statsskulden och dess sammansättning, statsskuldens kostnader under de senaste fem åren samt de huvudsakliga skillnaderna mellan den konsoliderade och okonsoliderade statsskulden.

Sammanställning av EU-räkenskaper

21 § Sammanställningen av EU-räkenskaperna enligt 3 § första stycket 6 ska avse medel under gemensam förvaltning från och med den fleråriga budgetramen 2007–2013.

Övrig information

22 § Utöver informationen enligt 3 § ska Statskontoret i anslutning till att myndigheten lämnar sitt underlag till regeringen redovisa en översiktlig sammanställning av tillgångar och skulder för verksamheter som staten har ett väsentligt inflytande över. Sammanställningen ska utöver vad som anges i 11 § omfatta

1. bolag (inklusive banker och finansinstitut) där statens ägarandel uppgår till minst 20 procent,
2. AP-fonderna,
3. Riksbanken, och
4. Allmänna arvsfonden.

Förordning (2025:1215).

23 § Statskontoret och Riksgäldskontoret ska även lämna annan information som behövs för upprättandet av årsredovisningen för staten. Förordning (2025:1215).

Övergångsbestämmelser

2011:231

Denna förordning träder i kraft den 1 april 2011 och tillämpas första gången i fråga om årsredovisningen för staten för 2011.

2019:578

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.
2. Bestämmelsen i 17 a § tillämpas första gången i fråga om årsredovisningen för staten 2020.

Förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB)

Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd (ESVFA 2022:1) om årsredovisning och budgetunderlag

Föreskrifter till förordningen

1 kap. Inledande bestämmelser

1 § Denna författning innehåller föreskrifter och allmänna råd till förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. (ESVFA 2025:1).

1 kap. Inledande bestämmelser

Förordningens tillämpningsområde

1 § Förordningen gäller för myndigheter som lyder omedelbart under regeringen.

För affärsverken gäller 1 kap. 2 §, 2 kap. 3 och 5–8 §§, 4 kap., 5 kap. 1–6 och 8–14 §§, 7 kap. 2 och 3 §§, 8 kap. 1 § tredje stycket första och andra meningarna samt 10 kap. I de fall affärsverken disponerar anslag på statens budget gäller även 6 kap. 1 § och 9 kap. 3 §. Förordning (2018:1342).

2 § Förordningen skall tillämpas om något annat inte följer av lag eller förordning eller av ett särskilt beslut av regeringen.

Gemensamma bestämmelser om årsredovisning och budgetunderlag

3 § Myndigheten ska årligen upprätta och till regeringen lämna årsredovisning och budgetunderlag.

Handlingarna ska kortfattat ge underlag för regeringens uppföljning, prövning eller budgetering av myndighetens verksamhet. Förordning (2017:862).

4 § Årsredovisningen och budgetunderlaget ska avse all den verksamhet som myndigheten ansvarar för, oavsett hur verksamheten finansieras eller i vilken form verksamheten bedrivs. Förordning (2017:862).

Avgränsning av redovisningsområdet – föreskrifter till 1 kap. 4 § förordningen

2 § I årsredovisningens resultatredovisning och i budgetunderlaget ska myndigheten utöver den verksamhet som myndigheten bedriver även inkludera verksamhet som finansieras av myndigheten men bedrivs av annan för myndighetens räkning. (ESVFA 2025:1).

3 § I årsredovisningen ska myndigheten lämna information om ekonomiska eller andra för myndighetens verksamhet viktiga konsekvenser som uppstått eller väntas uppstå på grund av inflytande i juridisk person, exempelvis på grund av att myndigheten förvaltar aktier eller andelar i hel- och delägda företag. (ESVFA 2025:1).

2 kap. Allmänna bestämmelser om årsredovisning

Årsredovisningens avlämnande

1 § Myndigheten skall senast den 22 februari varje år lämna en årsredovisning till regeringen avseende det senast avslutade räkenskapsåret.

Årsredovisningens avlämnande – föreskrifter till 2 kap. 1 § förordningen

1 § Årsredovisningen ska lämnas till regeringen så snart som möjligt efter räkenskapsårets slut, dock senast den 22 februari.

Det är inte tillåtet att ändra eller komplettera årsredovisningen efter detta senaste datum.

Allmänna råd till 2 kap. 1 § förordningen

Om en myndighet efter den sista dagen för att lämna årsredovisning lämnar upplysning till regeringen, Riksrevisionen, Statskontoret och övriga mottagare av årsredovisningen om ett väsentligt fel eller en väsentlig brist i årsredovisningen är det inte att anse som en ändring eller komplettering av årsredovisningen utan som en separat handling. (ESVFA 2025:1).

Årsredovisningens avlämnande - föreskrifter till 2 kap. 1 § förordningen

1 a § Årsredovisningen som myndigheten lämnar till regeringen ska lämnas till det departement som myndigheten hör till.

Årsredovisningen ska lämnas med e-post som ett pdf-dokument. Innehållet i pdf-dokumentet ska kunna användas och hanteras i ursprungligt skick. Pdf-dokumentet ska inte vara lösenordsskyddat eller ha några andra användningsbegränsningar.

Om sekretesskäl förhindrar att årsredovisningen lämnas i elektronisk form får myndigheten i stället lämna den i pappersform. (ESVFA 2025:1).

Allmänna råd till 2 kap. 1 § förordningen

Årsredovisningen som myndigheten lämnar bör följa tillgänglighetskraven enligt lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service.

Innehållet i ett pdf-dokument kan användas och hanteras i ursprungligt skick om det är i formatet PDF/A-1a i enlighet med standarden SS-ISO 19005-1:2005. (ESVFA 2025:1).

Offentlig spridning av årsredovisningen – föreskrifter till 2 kap. 1 § förordningen

1 b § Om en myndighet sprider sin årsredovisning i dess helhet, ska årsredovisningen ha den form och den ordalydelse som beslutats av myndighetens ledning och som legat till grund för uttalandet i revisionsberättelsen. Förändringar av rent layoutmässig karaktär är tillåtna. Beteckningen årsredovisning får inte användas för andra handlingar. (ESVFA 2025:1).

2 § Myndigheten ska, samtidigt som den lämnar årsredovisningen till regeringen, lämna kopior av årsredovisningen till Riksrevisionen och Statskontoret. Förordning (2025:1200).

Lämna årsredovisningen till övriga mottagare – föreskrifter till 2 kap. 2 § förordningen

1 c § Samtidigt som myndigheten lämnar årsredovisningen till regeringen, Riksrevisionen och Statskontoret ska den även lämnas till

1. | Finansdepartementet, och
2. | Riksdagens utredningstjänst.

Om frågor om totalförsvaret behandlas ska årsredovisningen även lämnas till

1. | Försvarsdepartementet, och
2. | Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

Bestämmelserna i 2 kap. 1 a § med tillhörande allmänna råd om hur årsredovisningen ska lämnas gäller även för årsredovisningar som lämnas till Riksrevisionen, Statskontoret och övriga mottagare. (ESVFA 2025:1).

3 § Myndigheten ska senast den 15 februari varje år lämna det underlag Statskontoret behöver för årsredovisningen för staten. Förordning (2025:1200).

Underlag till Statskontoret – föreskrifter till 2 kap. 3 § förordningen

2 § Myndighetens underlag för årsredovisning för staten ska utgöras av de uppgifter myndigheten lämnar till statsredovisningen enligt 15–27 §§ Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd (ESVFA 2022:2) om myndigheters bokföring samt kompletterande uppgifter.

Finansiellt utdrag

3 § Som grund för uppgifterna till statsredovisningen ska de myndigheter som framgår av 4 § senast den 15 februari lämna ett finansiellt utdrag ur det förslag till årsredovisning som upprättats inom myndigheten inför beslut om årsredovisningen. Det finansiella utdraget ska lämnas till Statskontoret med e-post som ett pdf-dokument. Innehållet i pdf-dokumentet ska kunna användas och hanteras i ursprungligt skick. Pdf-dokumentet ska inte vara lösenordsskyddat eller ha några andra användningsbegränsningar.

Det finansiella utdraget ska bestå av balans- och resultaträkning, anslagsredovisning samt de noter som i förslaget till årsredovisning upprättats till balansräkning, resultaträkning och anslagsredovisning. Utdraget ska också innehålla en beskrivning av redovisningsprinciper, upplysning om avvikelser från generella ekonomiadministrativa regler och sammanställning av garanti- och utlåningsverksamhet. Utdraget ska vara utformad i enlighet med de bestämmelser som gäller för motsvarande uppgifter i årsredovisningen.

Myndighetens chef, eller den tjänsteman som chefen särskilt bestämmer, ska besluta om utdraget.

Om myndigheten har fattat beslut om årsredovisningen senast den 15 februari kan myndigheten lämna årsredovisningen till Statskontoret senast den 15 februari i stället för ett finansiellt utdrag. (ESVFA 2025:1).

Allmänna råd till 2 kap. 3 § förordningen

Beslut om finansiellt utdrag innebär att myndigheten tar ansvar för att till statsredovisningen lämnade uppgifter överensstämmer med det upprättade förslaget till årsredovisning.

Bestämmelser om inrapporteringen till statsredovisningen finns i 15–27 §§ Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd (ESVFA 2022:2) om myndigheters bokföring.

Underlag till Statskontoret – föreskrifter till 2 kap. 3 § förordningen

Myndigheter som ska lämna finansiellt utdrag

4 § Följande myndigheter ska senast den 15 februari lämna finansiellt utdrag till Statskontoret:

Affärsverket svenska kraftnät
Arbetsförmedlingen
Centrala studiestödsnämnden
Domstolsverket
Exportkreditnämnden
Fortifikationsverket
Försvarets materielverk

Försvarsmakten
Försäkringskassan
Göteborgs universitet
Kammarkollegiet
Karolinska institutet
Kriminalvården
Kungliga tekniska högskolan
Kärnavfallsfonden
Lantmäteriet
Luftfartsverket
Lunds universitet
Migrationsverket
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
Naturvårdsverket
Pensionsmyndigheten
Polismyndigheten
Regeringskansliet
Riksdagsförvaltningen
Riksgäldskontoret
Sjöfartsverket
Skatteverket
Statens fastighetsverk
Statens jordbruksverk
Statens tjänstepensionsverk
Statens skolverk
Stockholms universitet
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete
Sveriges lantbruksuniversitet
Tillväxtverket
Trafikverket
Transportstyrelsen
Tullverket
Uppsala universitet
(ESVFA 2025:1).

Årsredovisningens innehåll

4 § Årsredovisningen ska bestå av

- resultatredovisning,
- resultaträkning,
- balansräkning,
- anslagsredovisning, och
- noter.

För en myndighet som under vart och ett av de två senaste räkenskapsåren har haft både en balansomslutning och kostnader om minst en miljard kronor ska årsredovisningen även innehålla en finansieringsanalys.

Myndighetens årsredovisning ska även innehålla en sammanställning över väsentliga uppgifter från resultaträkning, balansräkning och anslagsredovisning. Sammanställningen ska även innehålla uppgifter om låneram, anslagskredit samt vissa nyckeltal.

Myndigheten ska i årsredovisningen även lämna information om andra förhållanden av väsentlig betydelse för regeringens uppföljning och prövning av verksamheten. Förordning (2007:1440).

Årsredovisningens innehåll – föreskrifter till 2 kap. 4 § förordningen

5 § Årsredovisningen ska sidnumreras och innehålla en innehållsförteckning där årsredovisningens obligatoriska delar enligt 2 kap. 4 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag anges.

Varje sida i årsredovisningen ska innehålla uppgift om myndighetens namn, benämningen årsredovisning och uppgift om vilket år årsredovisningen avser. Sådana uppgifter behöver inte finnas på pärmens insida eller andra sidor av tryckteknisk karaktär.

Allmänna råd till 2 kap. 4 § förordningen

Beloppen i årsredovisningen bör anges i tusental kronor (tkr). I en myndighet med en beloppsmässigt särskilt stor verksamhet kan miljoner kronor (mnkr) användas när det inte leder till att väsentlig information utelämnas.

Rapportperiod och måttenhet – föreskrifter till 2 kap. 4 § förordningen

6 § Myndigheten ska i finansiella rapporter och noter tydligt ange

1. datumet för rapportperiodens slut respektive för den period som de finansiella rapporterna och noterna avser, och
2. den enhet med vilken beloppen är angivna.

Allmänna råd till 2 kap. 4 § förordningen

I resultaträkningen, balansräkningen, finansieringsanalysen och noterna bör rapportperioden respektive datum för periodens slut (balansräkningsuppgifter) för räkenskapsåret och jämförelseåret anges överst i varje kolumn eller motsvarande.

I resultaträkningen och, i förekommande fall, finansieringsanalysen anges intäkter med positivt tecken (det vill säga inget tecken skrivs ut). Balansräkningen är uppställd i kontoform vilket gör att tecken normalt inte sätts ut. Undantag är de gånger då en post har ett från normal status avvikande tecken. Om exempelvis posten Avräkning med statsverket (som alltid står på debetsidan) utgörs av en skuld föregås posten av ett minustecken.

Jämförelsetal – föreskrifter till 2 kap. 4 § förordningen

7 § För varje post i balansräkningen, resultaträkningen och, i förekommande fall, finansieringsanalysen ska beloppet anges för motsvarande post för det närmast föregående räkenskapsåret.

Noter till balansräkningens, resultaträkningens och, i förekommande fall, finansieringsanalysens poster ska förses med jämförelsetal avseende föregående år. För övriga noter ska jämförelsetal lämnas där så är lämpligt. Om det finns särskilda skäl och det är förenligt med 2 kap. 5 och 6 §§ förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, får avvikelser från vad som föreskrivs i detta stycke göras. I så fall ska upplysning om skälen för avvikelserna anges i en not.

Allmänna råd till 2 kap. 4 § förordningen

Finansieringsanalys

Med kostnader avses i detta sammanhang samtliga kostnader i resultaträkningen som redovisas under rubrikerna Verksamhetens kostnader och Transfereringar (exklusive avsättningar till fonder).

Vid bedömning av om en myndighet nått beloppsgränserna avses med vart och ett av de senaste två räkenskapsåren de två räkenskapsår som närmast föregår det räkenskapsår som räkenskapshandlingarna avser.

En nybildad myndighet bör upprätta finansieringsanalys det första räkenskapsåret om sannolikheten är stor att myndigheten kommer att nå beloppsgränserna under den nya myndighetens två första räkenskapsår.

En myndighet kan upprätta en finansieringsanalys även om den inte når beloppsgränserna om den anser att en sådan redovisning är väsentlig.

Sammanställning över väsentliga uppgifter – föreskrifter till 2 kap. 4 § förordningen

8 § Av sammanställningen ska framgå

- låneram i Riksgäldskontoret uppdelad på beviljad låneram och utnyttjad låneram vid räkenskapsårets slut,
- beviljade och under året maximalt utnyttjade kontokrediter hos Riksgäldskontoret,
- räntekostnader och ränteintäkter på räntekonto,
- totala avgiftsintäkter (samt en jämförelse med beräknat belopp i regleringsbrevet),
- beviljad och utnyttjad anslagskredit,
- summa anslagssparande,
- summa åtaganden som gjorts med stöd av tilldelade beställningsbemyndiganden enligt 17 § första stycket anslagsförordningen (2011:223) och summa tilldelade beställningsbemyndiganden,
- antalet årsarbetskrafter och medelantalet anställda,
- driftkostnad per årsarbetskraft, samt

- årets kapitalförändring och balanserad kapitalförändring.

Uppgifterna i sammanställningen ska avse de fem senaste räkenskapsåren. Sammanställningen ska presenteras på en separat sida i årsredovisningen.

9 § Uppgiften om avgiftsintäkter ska omfatta myndighetens totala avgiftsintäkter och andra ersättningar uppdelat på avgiftsintäkter som myndigheten disponerar respektive inte disponerar.

Allmänna råd till 2 kap. 4 § förordningen

Åtagande

Med åtagande avses i detta sammanhang ett avtal eller en utfästelse som är bindande och som kommer att leda till utgifter under kommande räkenskapsår.

Årsarbetskrafter

Med årsarbetskrafter avses i detta sammanhang antal anställda personer omräknat till heltidsarbetande. Omräkningen innebär att deltidsanställd personal ingår i summa antal personer med den procentandel av en heltidstjänst som deras tjänstgöring utgör. En halvtidstjänstgörande person ingår således i summan som 0,5 årsarbetskrafter. Tjänstledigheter för till exempel studier, annan tjänst och föräldraledighet bör beaktas liksom nyanställda och avgångna. Däremot görs normalt inte korrigering för semester, kortare sjukdomsperioder, övertid och kompensationsledigheter.

Medelantalet anställda

Medelantalet anställda kan beräknas som ett genomsnitt av antalet anställda personer baserat på mätningar vid två eller flera tidpunkter under året. Korrigering bör göras för tjänstledigheter m.m.

Driftkostnader

Uppgift om årets driftkostnader hämtas från resultaträkningen genom att summera posterna Kostnader för personal, Kostnader för lokaler och Övriga driftkostnader.

Information av väsentlig betydelse för regeringens uppföljning och prövning – föreskrifter till 2 kap. 4 § förordningen

10 § Utöver vad som följer av övriga bestämmelser ska information lämnas om sådana förhållanden och händelser av väsentlig betydelse som har inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut.

Väsentlighetsprincipen – föreskrifter till 2 kap. 4 § förordningen

11 § Information är väsentlig om ett utelämnande eller en felaktighet kan påverka de beslut som användaren fattar på basis av informationen i årsredovisningen.

Överskådlighet och god redovisningssed

5 § Årsredovisningen skall upprättas på ett överskådligt sätt och i enlighet med god redovisningssed.

Krav på överskådlighet – föreskrifter till 2 kap. 5 § förordningen

12 § Kravet på överskådlighet innebär att informationen ska vara lättillgänglig. Informationen ska presenteras på ett relevant och systematiskt sätt, i former som ger möjlighet till överblick både vad avser myndigheten som helhet som dess olika delar.

Oväsentliga poster – föreskrifter till 2 kap. 5 § förordningen

13 § Reglerna om redovisningsprinciper, värdering och tilläggsupplysningar behöver inte tillämpas på oväsentliga poster.

Att en post bedöms som oväsentlig innebär inte att den kan utelämnas från redovisningen. Innebörden är i stället att posten inte behöver behandlas i full överensstämmelse med de principer som angivits i reglerna.

Allmänna råd till 2 kap. 5 § förordningen

Väsentlighetsbedömningar

Vid bedömningen av om en post är väsentlig kan beloppets relativa storlek i vissa fall ha avgörande betydelse. I andra fall kan andra bedömningsgrunder vara

avgörande. Avgörandet måste ske på basis av en professionell bedömning som i det enskilda fallet tar hänsyn till de aktuella förhållandena.

Exempel på information som är av betydelse med utgångspunkt från en annan bedömningsgrund än beloppets relativa storlek är uppgifter som krävs enligt förordning och föreskrifter, där det är uppenbart att beloppets storlek inte är av avgörande betydelse.

Väsentlighetsprincipen framgår av 11 §.

Allmänna råd till 2 kap. 5 § förordningen

God redovisningssed

Begreppet god redovisningssed behandlas i Ekonomistyrningsverkets allmänna råd till 6 § förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring (ESVFA 2022:2).

Rättvisande bild

6 § Årsredovisningens delar skall upprättas som en helhet och ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Helhetskravet – föreskrifter till 2 kap. 6 § förordningen

14 § Helhetskravet innebär att årsredovisningens olika delar ska utformas och offentliggöras som en sammanhållen enhet.

Kravet innebär även att

1. information som krävs för att förstå balansräkning, resultaträkning, anslagsredovisning och finansieringsanalys, det vill säga den finansiella delen av årsredovisningen, men inte lämnas där, måste lämnas i noter, och
2. kommentarer och annan redovisning avseende verksamhetens resultat enligt 3 kap. ska lämnas i resultatredovisningsdelen.

Rättvisande bild – föreskrifter till 2 kap. 6 § förordningen

15 § I normalfallet förutsätts att information som lämnas med tillämpning av god redovisningssed också ger en rättvisande bild. I speciella fall kan det behövas tilläggsupplysningar för att ge en rättvisande bild. Undantagsvis kan kravet på rättvisande bild innebära att myndigheten måste göra avsteg från Ekonomistyrningsverkets allmänna råd. I sådana fall måste myndigheten lämna upplysning om avvikelsen och skälen till denna.

Allmänna råd till 2 kap. 6 § förordningen

För affärsverken gäller att balansräkning och resultaträkning ska ge en rättvisande bild av affärsverkets och i förekommande fall affärsverkskoncernens ställning och resultat.

Andra grundläggande redovisningsprinciper

7 § När årsredovisningen upprättas skall följande iakttas:

1. Myndigheten skall förutsättas fortsätta sin verksamhet.
2. Samma principer för värdering, klassificering och indelning av de olika posterna i årsredovisningen skall konsekvent tillämpas från ett räkenskapsår till ett annat.
3. Värdering av de olika posterna skall göras med iakttagande av rimlig försiktighet.
4. Intäkter och kostnader som är hänförliga till räkenskapsåret skall tas med oavsett tidpunkten för betalningen.
5. De olika beståndsdelar som balansräkningens poster består av skall värderas var för sig.
6. Tillgångar och skulder får inte kvittas mot varandra. Inte heller får intäkter och kostnader kvittas mot varandra.
7. Den ingående balansen för ett räkenskapsår skall stämma överens med den utgående balansen för det närmast föregående räkenskapsåret.

Om det finns särskilda skäl och det är förenligt med 5 och 6 §§, får avvikelser göras från vad som föreskrivs i första stycket. I så fall skall upplysning om skälen för avvikelsen och en bedömning av dess effekt på verksamhetens resultat samt på kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning lämnas i en not.

Rimlig försiktighet – föreskrifter till 2 kap. 7 § förordningen

16 § Rimlig försiktighet innebär särskilt att

1. endast under räkenskapsåret konstaterade intäkter får tas med i resultaträkningen,
2. hänsyn ska tas till alla förutsebara och möjliga förluster och ekonomiska förpliktelser som är hänförliga till räkenskapsåret eller tidigare räkenskapsår, även om dessa förluster eller förpliktelser blir kända först efter räkenskapsårets utgång men före upprättandet av årsredovisningen, och
3. hänsyn ska tas till värdenedgångar oavsett om kapitalförändringen är positiv eller negativ.

Byte av redovisningsprinciper – föreskrifter till 2 kap. 7 § förordningen

17 § Byte av redovisningsprincip får som regel ske endast om bytet krävs för anpassning till av regeringen eller Ekonomistyrningsverket meddelade föreskrifter eller allmänna råd eller i övrigt kan anses leda till en klart mer rättvisande redovisning.

Om principerna för värdering, klassificering eller indelning i poster ändrats, ska posterna för det närmast föregående räkenskapsåret, såvida det är praktiskt genomförbart, räknas om eller ändras på det sätt som behövs för att de ska kunna jämföras med räkenskapsårets poster på ett meningsfullt sätt.

När myndigheten omklassificerar jämförelsetal ska myndigheten upplysa om omklassificeringens karaktär, beloppet för varje post för vilken jämförelsetalet ändrats samt anledningen till omklassificeringen. När omklassificering inte varit genomförbar, ska myndigheten upplysa om anledningen till att jämförelsetalen inte omklassificerats och om karaktären på de justeringar som skulle ha gjorts om jämförelsetalen hade omklassificerats.

Allmänna råd till 2 kap. 7 § förordningen

Det kan vara svårt att skilja mellan byte av redovisningsprincip och ändring som föranleds av en ändrad framtidsbedömning. Ett exempel på det senare är en

ändring av avskrivningstiden för anläggningstillgångar. I detta fall är det inte motiverat att göra en retroaktiv justering av redovisningen. Det måste förutsättas att avskrivningen för tidigare år baserades på vad som då var bästa tillgängliga bedömning av livslängden. Ändringen görs i stället för kommande år genom att anläggningens bokförda värde fördelas på antalet år som bedöms återstå efter det att nya omständigheter beaktats.

Rättelse av fel – föreskrifter till 2 kap. 7 § förordningen

18 § Rättelse av väsentliga fel i tidigare års räkenskaper ska redovisas på motsvarande sätt som byte av redovisningsprincip. Ett fel är väsentligt om de finansiella rapporterna inte längre kan anses vara tillförlitliga.

Allmänna råd till 2 kap. 7 § förordningen

Endast rättelse av väsentliga fel redovisas genom justering av tidigare års räkenskaper (jämförelsetal). I normalfallet redovisas därför rättelser i räkenskaperna för det år då de upptäcks.

Rättelser av fel är inte detsamma som ändringar i uppskattningar och bedömningar. Uppskattningar och bedömningar kan behöva revideras när ytterligare information blir känd, men leder då inte till att jämförelsetal ändras.

Händelser efter balansdagen – föreskrifter till 2 kap. 7 § förordningen

19 § Med händelser efter balansdagen avses händelser som inträffar under tiden mellan balansdagen och den dag då årsredovisningen ska lämnas till regeringen. Två typer av händelser kan förekomma:

1. Händelser som bekräftar förhållanden som förelåg på balansdagen. Dessa ska beaktas när balans- och resultaträkningen upprättas.
2. Händelser som indikerar att vissa förhållanden uppstått efter balansdagen. Dessa ska inte beaktas när balans- och resultaträkningen upprättas. I vissa fall ska upplysning dock lämnas i årsredovisningen av denna typ av händelser. Följande fall avses:

1. Information som myndigheten fått efter balansdagen om förhållanden som förelåg på balansdagen avseende de uppgifter som lämnas som tilläggsupplysningar i årsredovisningen.
2. Händelser som är så väsentliga att ett utelämnande av informationen skulle påverka möjligheterna att göra korrekta bedömningar och fatta välgrundade beslut.

Allmänna råd till 2 kap. 7 § förordningen

Följande är exempel på händelser efter balansdagen som ska beaktas när balans- och resultaträkningen upprättas:

1. Avgörande efter balansdagen av en domstolsprocess som bekräftar att myndigheten hade en befintlig förpliktelse på balansdagen.
2. En av myndighetens kunder går i konkurs efter balansdagen vilket normalt bekräftar att myndigheten redan på balansdagen hade gjort en förlust på en kundfordran. Kundfordran skrivs därför ner.
3. Fastställandet efter balansdagen av anskaffningskostnaden eller försäljningsintäkten för tillgångar som köpts respektive sålts före balansdagen.
4. Upptäckten av bedrägeri eller liknande som visar att balans- eller resultaträkningen är felaktig.

Följande är exempel på händelser efter balansdagen som inte ska beaktas när balans- och resultaträkningen upprättas, men där upplysning om dem ska lämnas i årsredovisningen:

1. Ett väsentligt förvärv eller en väsentlig avyttring efter balansdagen.
2. Offentliggörandet av en plan om att utveckla en verksamhet.
3. Förstörelsen av en större produktionsanläggning genom en eldsvåda efter balansdagen.
4. Meddelande om, eller påbörjande av, en större omstrukturering.
5. Onormalt stora förändringar efter balansdagen i priser på tillgångar eller i valutakurser.
6. Ingående av betydande åtaganden eller förpliktelser.

7. Påbörjande av större rättstvist enbart på grund av händelser som inträffat efter balansdagen.

Årsredovisningens undertecknande

8 § Årsredovisningen ska skrivas under av myndighetens ledning.

Underskriften innebär att ledningen intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat och av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning. Förordning (2023:566).

Årsredovisningens undertecknande – föreskrifter till 2 kap. 8 § förordningen

20 § Årsredovisningen ska skrivas under av den eller de personer som utgör myndighetens ledning vid den tidpunkt då årsredovisningen ska lämnas till regeringen.

Underskrifterna ska vara en del av handlingen årsredovisning.

Årsredovisningen ska i anslutning till underskrifterna innehålla uppgift om den dag då den beslutades.

Allmänna råd till 2 kap. 8 § förordningen

Myndighetens ledning

Begreppet myndighetens ledning definieras i 2 § myndighetsförordningen (2007:515).

Suppleant ersätter ordinarie ledamot

I det fall en suppleant ersätter en ordinarie ledamot som har giltigt förfall vid ovan nämnda tidpunkt, undertecknar suppleanten årsredovisningen i stället för den ordinarie ledamoten. Vistelse på annan ort är normalt inte att betrakta som giltigt förfall.

Årsredovisningens undertecknande

Undertecknandet sker i samband med att beslut fattas om årsredovisningen eller snarast efter det att beslutade justeringar genomförts. Om det inte är möjligt skrivs arkivexemplaret under senast vid den tidpunkt då

revisionsberättelse över granskningen av myndighetens årsredovisning ska lämnas.

Att underskrifterna ska vara en del av handlingen årsredovisning innebär att de inte får göras i en annan handling. Av Riksarkivets föreskrifter och allmänna råd (RA-FS 2018:10) om gallring och utlån av räkenskapsinformation framgår att myndigheten ska bevara årsredovisningen, och därmed även underskrifterna som en del av denna.

Avlämnad handling

Den handling som myndigheten lämnar till regeringen och övriga mottagare av årsredovisningen behöver endast innehålla namn i tryckstil på den eller de som utgör myndighetens ledning.

Myndighetens arkivexemplar

Om myndighetens arkivexemplar framställs på papper bör det vara signerat på varje sida av myndighetens chef. (ESVFA 2025:1).

Avvikande mening – föreskrifter till 2 kap. 8 § förordningen

21 § Har en avvikande mening antecknats till ledningens beslutsprotokoll, ska densamma återges i anslutning till underskrifterna i årsredovisningen.

Underskriftsmening – föreskrifter till 2 kap. 8 § förordningen

22 § En underskriftsmening med följande lydelse ska antecknas omedelbart före underskrifterna;

”Jag/Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning”.

Allmänna råd till 2 kap. 8 § förordningen

Ledningens intygande omfattar all verksamhet som myndigheten ansvarar för, oavsett finansieringsform, och inkluderar därför verksamhet som helt eller delvis finansieras med EU-medel.

Intern styrning och kontroll

9 § Ledningen vid en myndighet som omfattas av förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll ska i anslutning till underskriften i årsredovisningen lämna en bedömning av om den interna styrningen och kontrollen har varit betryggande under den period som årsredovisningen avser. Om ledningen bedömer att det har funnits väsentliga brister i den interna styrningen och kontrollen, ska dessa kortfattat redovisas.

Myndigheten ska i årsredovisningen lämna en redovisning av vad som legat till grund för ledningens bedömning. I redovisningen ska det även ingå en övergripande beskrivning av myndighetens arbete med intern styrning och kontroll. Förordning (2023:566).

Bedömning av intern styrning och kontroll – föreskrifter till 2 kap. 9 § förordningen

23 § Den bedömning av intern styrning och kontroll som myndighetens ledning lämnar enligt 2 kap. 9 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska placeras direkt före intygandet av rättvisande redovisning med en av följande meningar:

”Jag/Vi bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten har varit betryggande under den period som årsredovisningen avser.”

”Jag/Vi bedömer att det har funnits väsentliga brister i den interna styrningen och kontrollen under den period som årsredovisningen avser enligt följande.”

Om myndighetens ledning har bedömt att det har funnits väsentliga brister i den interna styrningen och kontrollen ska redovisningen av dessa och när de har förelegat lämnas i punktform i anslutning till bedömningen. (ESVFA 2023:6).

Allmänna råd till 2 kap. 9 § förordningen

Omfattning

Den bedömning som myndighetens ledning lämnar av den interna styrningen och kontrollen omfattar all verksamhet som myndigheten ansvarar för, oavsett finansieringsform, och inkluderar därmed även verksamhet som helt eller delvis finansieras med EU-medel.

Händelser efter räkenskapsårets slut

För händelser i myndighetens interna styrning och kontroll som inträffat efter räkenskapsårets slut gäller bestämmelserna i 2 kap. 4 § fjärde stycket förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Redovisning av den interna styrningen och kontrollen

Redovisningen enligt 2 kap. 9 § andra stycket förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag bör lämnas samlad i årsredovisningen under rubriken Intern styrning och kontroll.

Myndighetens övergripande beskrivning av arbetet med intern styrning och kontroll kan utgå från de områden som regleras i förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll.

Beskrivningen bör översiktligt omfatta hur myndigheten arbetar med att förebygga korruption, otillbörlig påverkan, bedrägeri och andra oegentligheter.

Om myndigheten redovisar väsentliga brister i sin interna styrning och kontroll bör myndigheten lämna information om genomförda eller planerade åtgärder för varje redovisad brist. (ESVFA 2023:6).

3 kap. Resultatredovisning

1 § Resultatredovisningen ska utformas så att den kan utgöra ett underlag för regeringens bedömning av myndighetens resultat och genomförande av verksamheten. Den ska utgå från de uppgifter som framgår av myndighetens instruktion samt de mål och krav som regeringen har angett i regleringsbrev eller något annat beslut. Redovisningen ska innehålla analyser och bedömningar av verksamhetens resultat och dess utveckling.

För ärendeslag som omfattar ett stort antal ärenden ska antalet och styckkostnaden för handläggningen av dessa ärenden redovisas.

Den individbaserade statistik som ingår i resultatredovisningen ska vara uppdelad efter kön, om det inte finns särskilda skäl mot detta. Förordning (2018:1342).

Resultatredovisningens innehåll – föreskrifter till 3 kap. 1 § förordningen

1 § Resultatredovisningen ska innehålla väsentlig information om vad myndigheten har presterat i förhållande till uppgifter och mål som regeringen har

beslutat för myndighetens verksamhet.

Myndigheten ska även ta fram resultatindikatorer och redovisa enligt dessa, om det inte medför kostnader som menligt påverkar verksamheten.

Allmänna råd till 3 kap. 1 § förordningen

Myndighetens analyser av verksamhetens resultat och utveckling bör innehålla rimliga förklaringar till redovisade förändringar, skillnader och tillstånd. Om förklaringarna utgår från studier som är publicerade i andra rapporter än årsredovisningen bör myndigheten hänvisa till dessa rapporter.

Myndighetens bedömningar av verksamhetens resultat och utveckling bör innehålla värdeomdömen i förhållande till redovisade förändringar, skillnader och tillstånd. Det bör framgå av redovisningen om myndigheten värderar den redovisade utvecklingen som positiv eller negativ, om den är i linje med målen eller inte och liknande omdömen. (ESVFA 2023:2).

Redovisning av antal ärenden och styckkostnader – föreskrifter till 3 kap. 1 § förordningen

2 § Myndigheten ska redovisa antal ärenden och styckkostnader för de ärendeslag som enligt myndighetens bedömning omfattar ett stort antal ärenden.

Allmänna råd till 3 kap. 1 § förordningen

De ärenden som myndigheten redovisar per ärendeslag är myndighetsbeslut som rör enskilda.

Ett ärendeslag i resultatredovisningen bör bestå av ärenden som är väsentliga att redovisa och som kan betraktas som verksamhetens prestationer.

Myndigheten bör beräkna styckkostnader per ärendeslag baserat på totala verksamhetskostnader (inklusive andel av gemensamma kostnader men exklusive transfereringar) i respektive ärendeslag.

Om det är möjligt och relevant bör information om handläggningstid och ärendebalanser ingå i resultatredovisningen. Även kvalitet bör redovisas, om myndigheten bedömer det som väsentlig information.

Individbaserad statistik – föreskrifter till 3 kap. 1 § förordningen

3 § Med individbaserad statistik avses statistik som direkt eller indirekt rör fysiska personer.

Särskilda skäl att inte dela upp individbaserad statistik efter kön är att myndigheten saknar underlag som möjliggör uppdelning efter kön, att en uppdelning efter kön riskerar röja individers identitet eller att redovisningen skulle kräva hantering av personuppgifter som myndigheten inte har rätt att behandla. Om myndigheten inte delar upp individbaserad statistik efter kön ska myndigheten motivera detta.

Allmänna råd till 3 kap. 1 § förordningen

Uppgift om kön kan samlas in på flera sätt. Vanligtvis görs det genom personnummer. I de fall uppgiften samlas in genom självskattning, det vill säga att individen får ange sin könsidentitet, och det finns fler alternativ till kön än kvinna eller man, bör myndigheten ange metoden för insamlingen.

Jämförbarhet – föreskrifter till 3 kap. 1 § förordningen

4 § Informationen om resultatet ska avse det senaste året och ska jämföras med motsvarande information från minst de två föregående åren. I de fall det inte är möjligt att ta fram jämförbara data för minst tre år i följd ska myndigheten kommentera detta.

Allmänna råd till 3 kap. 1 § förordningen

Om det är möjligt och relevant bör längre tidsserier än tre år redovisas.

Tillförlitlighet och transparens – föreskrifter till 3 kap. 1 § förordningen

5 § Informationen om resultatet ska baseras på verifierbara data och rimliga resonemang. Eventuella osäkerheter ska kommenteras i årsredovisningen.

Underlaget ska dokumenteras.

Allmänna råd till 3 kap. 1 § förordningen

Om det inte uppenbart framgår av sammanhanget bör metoderna för datainsamling, bearbetning och analys framgå av årsredovisningen.

2 § Resultatredovisningen ska lämnas enligt en indelning som myndigheten bestämmer, om inte regeringen har beslutat annat. Myndigheten ska fördela verksamhetens totala intäkter och kostnader enligt indelningen.

Om regeringen har beslutat en investeringsbudget eller en avgiftsbudget för verksamheten, ska myndigheten följa upp dessa och kommentera väsentliga avvikelser. Förordning (2018:1342).

Intäkter och kostnader per verksamhet och år – föreskrifter till 3 kap. 2 § förordningen

6 § Intäkter och kostnader ska redovisas för minst de tre senaste åren. Intäkterna ska specificeras på intäkter av anslag respektive övriga intäkter. Väsentliga förändringar ska kommenteras. I de fall det inte är möjligt att redovisa intäkter och kostnader för tre år i följd ska detta kommenteras.

Allmänna råd till 3 kap. 2 § förordningen

Verksamhetens intäkter och kostnader bör fördelas enligt en övergripande indelning i verksamhetsområden eller motsvarande.

En eventuell brist på överensstämmelse mellan verksamhetens totala intäkter och kostnader och årsredovisningens finansiella delar bör kommenteras och kunna förklaras.

Indelningsstrukturen bör hållas stabil över tiden. Om myndigheten har ändrat indelningsstruktur bör skälen till detta anges.

Investeringsbudget – föreskrifter till 3 kap. 2 § förordningen

7 § Uppföljning ska ske i samma struktur som den investeringsbudget som anges i regleringsbrevet. Utfallet ska ställas mot budgeterade värden.

Med väsentliga avvikelser avses både betydande förseningar och tidigareläggningar av planerade investeringar eller om det ekonomiska utfallet avviker betydligt från investeringsbudgeten.

Allmänna råd till 3 kap. 2 § förordningen

Utfallssiffror bör presenteras för det år årsredovisningen avser och för de två föregående åren.

Avgiftsbelagd verksamhet – föreskrifter till 3 kap. 2 § förordningen

8 § Myndigheten ska särredovisa verksamheten enligt den indelning och struktur som regeringen beslutat om i avgiftsbudgeten i myndighetens regleringsbrev. Redovisningen ska omfatta årets intäkter. För verksamheter med ett bestämt ekonomiskt mål ska redovisningen även omfatta årets kostnader, årets resultat och balanserade resultat om detta är förenligt med avgiftsbudgeten. Utfallen ska jämföras med budgeten. Om regeringen inte har beslutat om en budget för avgiftsbelagd verksamhet ska myndigheten särredovisa den avgiftsbelagda verksamheten enligt den indelning och struktur myndigheten finner lämplig.

Allmänna råd till 3 kap. 2 § förordningen

Med bestämt ekonomiskt mål avses att avgiftsinkomsterna helt eller till en bestämd del ska täcka utgifterna i en verksamhet.

Med årets resultat avses intäkter minus kostnader oavsett om avgiftsinkomsterna disponeras av myndigheten eller inte.

Kompetensförsörjning

3 § Myndigheten ska redovisa de åtgärder som har vidtagits i syfte att säkerställa att kompetens finns för att fullgöra de uppgifter som avses i 1 § första stycket. I redovisningen ska det ingå en bedömning av hur de vidtagna åtgärderna sammantaget har bidragit till fullgörandet av dessa uppgifter. Förordning (2008:747).

Kompetensförsörjning – föreskrifter till 3 kap. 3 § förordningen

9 § Innehållet i redovisningen av myndighetens kompetensförsörjning ska anpassas till myndighetens specifika förutsättningar och regeringens behov av information.

Allmänna råd till 3 kap. 3 § förordningen

Redovisningen bör avse de sammantagna åtgärder som vidtagits i förhållande till verksamhetens kompetensbehov på kort och lång sikt. Det kan till exempel avse åtgärder som vidtagits för att attrahera, rekrytera, utveckla, behålla, och avveckla kompetens samt åtgärder för kompetensöverföring.

4 kap. Resultaträkning och balansräkning

Föreskrifter till förordningen

Särskilda bestämmelser för affärsverk

1 § För affärsverken gäller endast 26 § om Finansiell leasing.

Resultaträkningens innehåll

1 § Resultaträkningen skall i sammandrag redovisa myndighetens samtliga intäkter och kostnader under räkenskapsåret.

Resultaträkningens innehåll – föreskrifter till 4 kap. 1 § förordningen

Uppställningsform för resultaträkning

2 § Resultaträkningen ska upprättas enligt den uppställningsform som anges i bilaga 1.

De rubriker och poster som anges i uppställningsformen ska tas upp var för sig i angiven ordningsföljd. Benämningen på rubrikerna får inte ändras. Myndigheten ska dock ta bort en rubrik eller en post om den saknar en sådan verksamhet. Posternas benämning får anpassas till den egna verksamheten och nya poster får tillföras under respektive rubrik. En förutsättning är dock att nya poster kan

inrapporteras till statsredovisningen i enlighet med 15–27 §§ Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd (ESVFA 2022:2) om myndigheters bokföring.

Allmänna råd till 4 kap. 1 § förordningen

Resultaträkningens innebörd

Resultaträkningen hos en förvaltningsmyndighet är främst till för att

1. som intäkter redovisa medel som tillförts verksamheten,
2. redovisa kostnaderna för denna verksamhet, samt
3. redovisa förändringen av myndighetskapitalet.

Allmänna råd till 4 kap. 1 § förordningen

Intäkter av anslag

Periodiseringar påverkar normalt redovisningen mot anslag. Detta gäller dock inte ifråga om transfereringar i kontant form och avskrivningar på tillgångar som finansierats direkt med anslag. Bestämmelser om redovisning mot anslag och inkomsttitlar finns i 12–16 §§ anslagsförordningen (2011:223) och i Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd ESVFA (2022:3) om anslag och inkomsttitlar.

Resultaträkningens innehåll – föreskrifter till 4 kap. 1 § förordningen

Överskridna anslag m.m.

3 § Anslag som tagits i anspråk under året bokförs normalt löpande som intäkt av anslag. Det kan därvid hända att begränsade anslag eller anslagsposter överskrids utan att regeringen har medgivit detta eller med ett större belopp än vad regeringen har medgivit. När det gäller ett överskridande som regeringen inte har medgivit ska den intäkt av anslag som svarar häremot överföras till påföljande års räkenskaper genom att den i balansräkningen tas upp som en periodavgränsningspost (Förutbetald intäkt). Posten Avräkning med statsverket kommer sålunda att inkludera det belopp med vilket anslaget/anslagsposten överskridits medan posten Intäkter av anslag inte inkluderar detta belopp.

Intäkter av bidrag

4 § Bidrag ska redovisas som intäkt av bidrag vid mottagandet om avsikten med bidraget är att det ska förbrukas hos myndigheten. Oförbrukade bidrag ska senast vid räkenskapsperiodens slut periodiseras för att täcka framtida kostnader.

Avgörande för om ett bidrag ska intäktsföras eller skuldföras vid mottagandet är villkoren för bidraget. Är avsikten att bidraget ska förbrukas hos myndigheten intäktsförs bidraget i sin helhet om det inte finns något krav på återbetalningsskyldighet eller om sannolikheten för återbetalningsskyldighet är liten. Även bidrag som är förenat med återbetalningsskyldighet ska intäktsföras om sådan skyldighet endast uppkommer i de fall myndigheten inte iakttar villkor och föreskrifter för bidraget i fråga eller om något oväntat inträffar som rubbar förutsättningarna för bidraget.

Finansiella intäkter och kostnader

5 § Finansiella intäkter som disponeras i verksamheten ska redovisas som post under rubriken Verksamhetens intäkter. Finansiella intäkter som erhållits för finansiering av bidrag ska redovisas i transfereringsavsnittet under posten Finansiella intäkter. Finansiella intäkter som ska redovisas mot inkomsttitel, ska redovisas i uppbördsavsnittet under posten Intäkter av avgifter m.m. samt andra intäkter som inte disponeras av myndigheten.

Finansiella kostnader som avser verksamheten ska redovisas som Finansiella kostnader under rubriken Verksamhetens kostnader. Finansiella kostnader som är hänförliga till transfereringar ska redovisas som Finansiella kostnader i transfereringsavsnittet.

Allmänna råd till 4 kap. 1 § förordningen

Uppbördsverksamhet

Med uppbörd avses skatteuppbörd och liknande ekonomiska händelser som består av betalningar där myndigheten endast uppbär och redovisar medlen för statens räkning. Som uppbörd räknas sålunda inbetalningar som bokförs som skatter och böter m.m. Vidare räknas som uppbörd sådana inkomster som inte har något direkt samband med myndighetens produktion av varor och tjänster. Uppbörd ingår som en intäktspost i uppbördsavsnittet i resultaträkningen.

Under rubriken Uppbördsverksamhet redovisas också sådana inkomster som visserligen har ett direkt samband med myndighetens (någon gång flera

myndigheters) produktion av varor och tjänster men som inte får disponeras av myndigheten. Myndigheten ska redovisa sådana inkomster mot en inkomsttitel.

Det är vanligt att en uppbördsinkomst inte motsvaras av någon motprestation som motsvarar myndighetens resursförbrukning. Intäkten bör då redovisas när den ekonomiska händelse inträffar som uppbörden avser. Om ingen annan entydig ekonomisk händelse än betalningen kan fastställas, bör intäkten redovisas vid betalningstillfället. Böter och sanktionsavgifter är exempel på intäkter när det ofta är lämpligt att redovisa den ekonomiska händelsen när betalning sker.

En avgift som betalas i samband med en ansökan och som sannolikt inte kommer att betalas tillbaka bör redovisas som intäkt det år ansökningsavgiften betalas till myndigheten.

Resultaträkningens innehåll – föreskrifter till 4 kap. 1 § förordningen

Icke disponibla avgifter

6 § Intäkter av avgifter och andra ersättningar, som myndigheten inte får disponera på grund av att de ska redovisas mot inkomsttitel, ska redovisas som en särskild post under rubriken Uppbördsverksamhet.

Allmänna råd till 4 kap. 1 § förordningen

Transfereringar

Med transfereringar avses ekonomiska händelser där myndighetens uppgift i huvudsak begränsas till att för statens räkning, i form av bidragsutbetalningar, förmedla pengar från statens budget till olika mottagare. Bidragen kännetecknas av att den eller de myndigheter som är engagerade i transfereringsverksamheten inte erhåller någon egentlig motprestation från bidragsmottagaren. Med motprestation avses i detta sammanhang att ett ekonomiskt värde överförs som motsvarar resursupoffringen. Transfereringar kan exempelvis vara förenade med villkor utan att för den skull någon motprestation har lämnats.

Bidragsmottagarna återfinns som regel utanför staten, men även myndigheter kan vara mottagare. Myndigheterna kan ha olika roller i transfereringsprocessen. I det enklaste fallet betalar myndigheten ut bidrag till en bidragsmottagare och finansierar detta från statens budget. I andra fall finansieras den

bidragsutbetalande myndighetens utbetalningar från en annan myndighet (som svarar för redovisningen mot statens budget). I åter andra fall kan bidraget finansieras från ett statligt organ som inte är myndighet enligt förordningen (2000:605) årsredovisning och budgetunderlag eller direkt med obligatoriska eller frivilliga avgifter.

Det kan ibland vara oklart om vissa kostnader ska klassificeras som verksamhetskostnad eller transferering. I sådana gränsdragningsfall är nationalräkenskapernas informationsbehov vägledande. Ekonomistyrningsverket besvarar frågor om klassificering i redovisningen.

Kostnader för transfereringar redovisas när den ekonomiska händelse inträffar som transfereringen avser. Om ingen annan entydig ekonomisk händelse än betalningen kan fastställas redovisas kostnaden vid betalningstillfället.

Normalt redovisas inga skulder löpande under året hänförliga till transfereringar. Vid bokslut bör dock en skuld redovisas om samtliga nedanstående rekvisit är uppfyllda.

1. Det finns ett avtal eller motsvarande som reglerar att myndigheten är skyldig att betala ut ett bidrag.
2. Det finns en prestation eller ett uppfyllt villkor som är tydligt hänförligt till perioden.
3. Myndigheten har ingen annan möjlighet än att reglera åtagandet genom ett utflöde av resurser.
4. Åtagandet uppgår till ett väsentligt belopp.

Redovisning av lämnade bidrag som inte finansieras med statliga medel

Bidrag som finansieras på annat sätt än vad som nämnts ovan, exempelvis av kommuner eller andra icke-statliga organisationer, redovisas över balanskonton (avräkningskonton) om betalningsmottagaren inte är en statlig myndighet samt om myndighetens hantering av utbetalningen begränsas till en ren vidareförmedling. På sådana konton bokförs såväl erhållna medel som utbetalade bidrag. Eventuella saldon tas i årsredovisningen lämpligen upp som en särskild post bland skulderna (eller under fordringar om det rör sig om ett debetsaldo).

Redovisning av tillförda anslagsmedel i en garantiverksamhet

En garantiavgift som subventioneras från anslag bör redovisas som ett lämnat bidrag till garantitagaren. Motsvarande belopp redovisas samtidigt som en intäkt

från garantitagaren.

Tillförda anslagsmedel för att finansiera tidigare års underskott bör redovisas som ett kapitaltillskott under Myndighetskapital.

Resultaträkningens innehåll – föreskrifter till 4 kap. 1 § förordningen

Avsättning till eller upplösning av fonder

7 § I de fall inkomster och utgifter i de statliga transfereringssystemen redovisas över en fond (se 17 §) ska nettot av de till fonden hänförliga transaktionerna redovisas som en avsättning till eller upplösning av fonden. En avsättning ses i detta sammanhang som en minskning av tillförda medel och en upplösning som en ökning av tillförda medel.

Operationell leasing

8 § Ett operationellt leasingavtal är ett leasingavtal som inte är ett finansiellt leasingavtal enligt 26 §.

Avgifter för objekt som innehas enligt ett operationellt leasingavtal kostnadsförs över leasingperioden.

Allmänna råd till 4 kap. 1 § förordningen

Leasingavgiften bör kostnadsföras linjärt över leasingperioden såvida inte något annat systematiskt sätt bättre avspeglar användarens nytta över tiden.

Allmänna råd till 4 kap. 1 § förordningen

Årets kapitalförändring

Årets kapitalförändring är benämningen på resultaträkningens slutsaldo. För vissa myndigheter som huvudsakligen är avgiftsfinansierade får denna benämning ersättas med Årets överskott (underskott).

Balansräkningens innehåll

2 § Balansräkningen skall i sammandrag redovisa myndighetens samtliga tillgångar och skulder samt kapital på balansdagen. Ställda panter och ansvarsförbindelser skall tas upp inom linjen.

Balansräkningens innehåll – föreskrifter till 4 kap. 2 § förordningen

Uppställningsform för balansräkning

9 § Balansräkningen ska upprättas enligt den uppställningsform som anges i bilaga 2.

De rubriker och poster som anges i uppställningsformen ska tas upp var för sig i angiven ordningsföljd. Rubriker är numrerade med romerska siffror. Poster är numrerade med arabiska siffror. Benämningen på rubrikerna får inte ändras. Myndigheten ska dock ta bort en rubrik eller en post om den saknar en sådan verksamhet. Posternas benämning får anpassas till den egna verksamheten och nya poster får tillföras under respektive rubrik. En förutsättning är dock att nya poster kan inrapporteras till statsredovisningen i enlighet med 15–27 §§ Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd (ESVFA 2022:2) om myndigheters bokföring.

Beredskapstillgångar

10 § En myndighet som har en uppgift inom totalförsvaret som medför att den anskaffar tillgångar för att stärka samhällets beredskap eller för att genomföra uppgifter vid fredstida krissituationer, höjd beredskap eller ytterst i krig, ska redovisa dessa tillgångar bland materiella anläggningstillgångar, under posten Beredskapstillgångar.

Tillgångar som en myndighet anskaffar för att tillhandahålla till kommuner, regioner eller andra sektorer för att stärka samhällets beredskap ska redovisas som beredskapstillgångar, oberoende av om tillgångarna anskaffas för stadigvarande bruk eller ska omsättas under året. (ESVFA 2025:1).

Allmänna råd till 4 kap. 2 § förordningen

Inom det civila försvaret bör endast de myndigheter som är beredskapsmyndigheter enligt förordningen (2022:524) om statliga myndigheters beredskap redovisa tillgångar som beredskapstillgångar.

Tillgångar som en myndighet anskaffar för att stärka samhällets beredskap och som är samhällsinvesteringar enligt definitionen i 9 kap. 8 § bör redovisas som beredskapstillgångar.

Tillgångar som en myndighet anskaffar för att stärka beredskapen för att genomföra uppgifter i den egna verksamheten bör inte redovisas som beredskapstillgångar. (ESVFA 2025:1).

Balansräkningens innehåll – föreskrifter till 4 kap. 2 § förordningen

Utlåning

11 § Under rubriken Utlåning ska myndigheten redovisa lånefordringar som uppstår i utlåningsverksamhet samt fordringar hänförliga till finansiella leasingavtal där myndigheten är leasegivare.

Med en lånefordran avses en finansiell tillgång som uppstår när en långivare överlämnar kontanter eller andra tillgångar till en låntagare som är skyldig att återbetala dessa, antingen på en angiven dag, på angivna dagar eller vid anfordran. En lånefordran löper vanligtvis med ränta.

Allmänna råd till 4 kap. 2 § förordningen

Återkrav av bidrag

Bidrag ska normalt sett inte återbetalas. Återbetalning kan dock förekomma om mottagaren inte iakttar villkor och föreskrifter för bidraget i fråga eller om någonting oväntat inträffar som rubbar förutsättningarna för bidraget. Ett sådant återkrav av bidrag redovisas under balansposten Övriga kortfristiga fordringar.

Balansräkningens innehåll – föreskrifter till 4 kap. 2 § förordningen

Avräkning med statsverket

12 § Under rubriken Avräkning med statsverket ska myndigheten redovisa inkomster och utgifter mot inkomsttitel och anslag samt betalningar till och från statens centralkonto. Redovisningen mot anslag ska delas upp på anslag i räntebärande och anslag i icke räntebärande flöde. Om det följer av regeringsbeslut ska myndigheten därutöver redovisa övriga fordringar och skulder

till staten som inte är hänförliga till redovisningen mot anslag och inkomstitlar eller betalningar under budgetåret.

Allmänna råd till 4 kap. 2 § förordningen

Om regeringen beslutat att överskott i avgiftsfinansierad verksamhet eller andra liknande inkomster som är hänförliga till året eller tidigare år ska redovisas mot inkomstitel under ett senare budgetår bör myndigheten redovisa en skuld till staten under Avräkning med statsverket.

Balansräkningens innehåll – föreskrifter till 4 kap. 2 § förordningen

Myndighetskapital

13 § Om regeringen har beslutat att via statens budget täcka under tidigare år uppkomna underskott i avgifts- eller bidragsfinansierad verksamhet ska dessa medel redovisas direkt i balansräkningen under berörd post under rubriken Myndighetskapital.

Statskapital

14 § Under posten Statskapital ska myndigheten redovisa

1. anslagsmedel som myndigheten använt för att finansiera anläggningstillgångar,
2. särskilt tilldelade anslagsmedel som myndigheten använt för att finansiera rörelsekapital.

Allmänna råd till 4 kap. 2 § förordningen

Statskapital kan antingen vara avkastningspliktigt eller icke avkastningspliktigt. Bestämmelser om avkastningspliktigt statskapital finns i 7 kap. kapitalförsörjningsförordningen (2011:210).

Balansräkningens innehåll – föreskrifter till 4 kap. 2 § förordningen

Donationskapital

15 § Under posten Donationskapital ska redovisas mottagna donationer som inte uppfyller stiftelselagens (1994:1220) kriterier för stiftelse och där givaren/donatören ställt krav på att donationen inte får förbrukas.

Allmänna råd till 4 kap. 2 § förordningen

Donationer används här i samma betydelse som i 2 och 3 §§ donationsförordningen (1998:140).

Sådan avkastning som enligt donationsurkunden inte får förbrukas redovisas under donationskapital medan avkastning som får förbrukas redovisas under balanserad kapitalförändring.

Balansräkningens innehåll – föreskrifter till 4 kap. 2 § förordningen

Kapitalförändring enligt resultaträkningen samt Balanserad kapitalförändring

16 § Till posten Kapitalförändring enligt resultaträkningen ska föras det saldo mellan intäkter och kostnader som redovisats i årets resultaträkning. Detta belopp ska nästföljande år överföras till posten Balanserad kapitalförändring eller i förekommande fall, annan kapitalpost.

Fonder

17 § Vissa myndigheter, som hanterar statliga transfereringar, redovisar i sina balansräkningar poster som i huvudsak utgör saldon mellan ackumulerade inbetalningar och utbetalningar avseende transfereringar som inte finansieras med anslag. Denna typ av poster utgör inte en förpliktelse så som sådana definieras i 18–20 §§ och ska därför inte redovisas som en skuld eller en avsättning. De ska i stället redovisas under rubriken Fonder.

Redovisning av skulder och avsättningar

18 § Myndigheten ska på balansräkningens passivsida redovisa förpliktelser som är hänförliga till händelser som inträffat under räkenskapsåret eller tidigare räkenskapsår, som är säkra eller sannolika till sin förekomst och som kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Sådana förpliktelser redovisas som skulder eller som avsättningar.

Definition av skulder

19 § En skuld ska redovisas när det finns en förpliktelse och det är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen. Såväl belopp som tidpunkt för när förpliktelsen ska regleras ska vara säkra.

Allmänna råd till 4 kap. 2 § förordningen

Med utflöde av resurser menas att myndigheten kommer att lämna ifrån sig något utan att få tillbaka motsvarande ekonomiska fördelar eller servicepotential. Om myndigheten får en likvärdig motprestation ska någon avsättning inte redovisas.

Balansräkningens innehåll – föreskrifter till 4 kap. 2 § förordningen

Definition av avsättningar

20 § En avsättning definieras som en skuld som är oviss till belopp och/eller till den tidpunkt då den kommer att regleras. En avsättning ska redovisas i balansräkningen när

1. myndigheten har en förpliktelse (legal eller informell) som en följd av en inträffad händelse,
2. det är sannolikt att ett utflöde av resurser krävs för att reglera förpliktelsen, och
3. en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

Allmänna råd till 4 kap. 2 § förordningen

Vid kontrakt som verkställs längre fram får myndigheten en motprestation och ett sådant kontrakt tas inte upp som en avsättning. Exempel på kontrakt som verkställs längre fram är ett hyresavtal eller ett anställningskontrakt.

Balansräkningens innehåll – föreskrifter till 4 kap. 2 § förordningen

Avsättningar för pensioner

21 § En myndighet ska i sin balansräkning som avsättning för pensioner redovisa sådana pensionsförpliktelser som myndigheten själv svarar för. Avsättningar ska redovisas till det försäkringstekniska värdet av alla avtalsenliga och frivilliga pensionsåtaganden beräknade med ledning av de försäkringstekniska grunder som Statens tjänstepensionsverk använder. Pensionsförpliktelser för vilka premier betalas till Statens tjänstepensionsverk, redovisas av Statens tjänstepensionsverk.

Så kallade antastbara pensionsförpliktelser ska tas upp som avsättning till den del det bedöms sannolikt att myndigheten kommer att stå för förpliktelsen. Sådana förpliktelser kan avse exempelvis pensionsförpliktelser som enligt tidigare träffade avtal kan komma att infrias innan den anställde fyller 65 år.

I de fall en myndighet gör avsättning för pensionsförpliktelser ska myndigheten även göra avsättning för särskild löneskatt baserat på pensionsförpliktelsens storlek. Avsättning för särskild löneskatt på pensionsförpliktelser ska redovisas under posten Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser och särredovisas i bokföringen.

En myndighet som redovisar avsättningar för pensionsförpliktelser som avser förmåner efter avslutad anställning för egna anställda ska redovisa effekten av försäkringstekniska omvärderingar för denna avsättning, inklusive särskild löneskatt som beräknas på omvärderingen, direkt mot Myndighetskapital, såvida omvärderingen inte avser pensionsersättning.

Allmänna råd till 4 kap. 2 § förordningen

Med pensionsersättning avses pensionsersättning enligt Trygghetsavtalet eller enligt övergångsreglerna i Avtal om omställning. Förändringen av avsättningar för sådana pensionsersättningar redovisas i resultaträkningen.

Balansräkningens innehåll – föreskrifter till 4 kap. 2 § förordningen

Avsättningar för garantier

22 § Under posten Avsättningar för garantier ska reserveringar för garantiförluster i finansiella garantiavtal redovisas.

Ett finansiellt garantiavtal är ett finansiellt instrument enligt vilket utställaren av garantin ska ersätta innehavaren av garantin för en förlust som denne ådrar sig

på grund av att en viss gäldenär inte fullgör betalning vid förfall enligt de ursprungliga eller ändrade villkoren för en finansiell skuld.

Avsättningar för avhjälpande av miljöskador

23 § Under posten Avsättningar för avhjälpande av miljöskador ska reserveringar för avhjälpande av miljöskador redovisas.

Avsättningar för avhjälpande av miljöskador avser framtida utgifter för avhjälpande av en föroreningskada eller en allvarlig miljöskada enligt miljöbalken. Framtida utgifter för nedmontering och bortforsling av anläggningstillgångar ska inte redovisas under avsättningar för avhjälpande av miljöskador.

Övriga avsättningar

24 § Under posten Övriga avsättningar redovisas främst följande:

1. Avsättningar avseende omstruktureringskostnader enligt 25 §.
2. Avsättningar hänförliga till nedmontering och bortforsling av anläggningstillgångar enligt Ekonomistyrningsverkets allmänna råd till 5 kap. 3 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (ESVFA 2022:1).
3. Försäkringstekniska avsättningar hänförliga till försäkringar där avgifterna är försäkringsmatematiskt beräknade eller beräknade på annat sätt som syftar till en riskspridning. En förutsättning för att avsättningarna ska kunna betraktas som försäkringstekniska är att dessa vid varje tidpunkt är så stora att myndigheten kan uppfylla alla de åtaganden som kan förutses uppkomma med anledning av de ingångna avtalen.
4. Avsättningar hänförliga till avgifter som mottas av en myndighet, som svarar för förvaltning av avgifterna samt för att utbetalningar sker för ändamål och enligt bestämmelser som fastställts av statsmakterna. Premiereserven i det allmänna pensionssystemet är en sådan avsättning.

Avsättningar avseende omstruktureringskostnader

25 § En omstrukturering kan avse försäljning, avveckling eller omlokalisering av en verksamhet, förändringar i ledningsstruktur eller genomgripande omorganisation. En avsättning för omstrukturering ska endast göras när kriterierna för att redovisa avsättningar är uppfyllda och

1. ett beslut om nedläggning har fattats av regeringen, eller

2. myndigheten har skapat en förpliktelse om att omstrukturera.

För att skapa en förpliktelse om att omstrukturera ska följande förhållanden vara uppfyllda:

1. Myndigheten har en fastställd, detaljerad omstruktureringsplan där det framgår:
 1. vilka verksamheter som omfattas av de beslutade åtgärderna,
 2. vilka anläggningar som berörs,
 3. vilka platser och funktioner planen avser och vilket ungefärligt antal anställda personer som kommer att få uppsägningslön,
 4. vilka utgifter åtgärderna kommer att medföra, och
 5. under vilken tidsperiod åtgärderna ska genomföras.
2. Myndigheten har, genom att påbörja genomförandet av planen eller tillkännage dess huvuddrag, skapat en välgrundad förväntan hos dem som berörs att omstrukturen kommer att genomföras.

En avsättning för omstrukturering ska enbart omfatta de direkta utgifter som uppstår vid omstrukturen, det vill säga sådana utgifter som är betingade av omstrukturen och saknar samband med myndighetens pågående verksamheter. Avsättning får därför inte göras för till exempel utgifter för omskolning eller omplacering av den personal som stannar kvar i myndigheten eller för investeringar i nya system.

Vid omstrukturering på grund av försäljning av verksamhet uppkommer ingen förpliktelse förrän det finns ett bindande försäljningsavtal.

Finansiell leasing

26 § Ett finansiellt leasingavtal är ett leasingavtal där de ekonomiska risker och fördelar som förknippas med ägandet av ett objekt i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren. Äganderätten kan men behöver inte slutligen övergå till leasetagaren.

Anläggningstillgångar som innehas enligt ett finansiellt leasingavtal ska redovisas hos myndigheten som anläggningstillgång och förpliktelsen att i framtiden betala leasingavgifter ska redovisas som skuld. Tillgångarna och skulderna tas upp under aktuella poster i balansräkningen.

Bestämmelserna om finansiella leasingavtal ska inte tillämpas på avtal för sådan lokalförsörjning som avses i 3 § förordningen (1993:528) om statliga myndigheters

lokalförsörjning.

Leasingavtal där motparten är en myndighet som ingår i den statliga redovisningsorganisationen ska redovisas enligt bestämmelserna om operationell leasing enligt 8 §. (ESVFA 2024:1).

Allmänna råd till 4 kap. 2 § förordningen

Följande är exempel på situationer eller villkor som är karaktäristiska för ett finansiellt leasingavtal:

1. Leasingobjektet övergår i leasetagarens ägo vid slutet av leasingperioden.
2. Leasetagaren äger rätt att köpa leasingobjektet till ett pris som understiger förväntat verkligt värde så mycket att det vid leasingavtalets början framstår som rimligt säkert att rätten kommer utnyttjas. Med verkligt värde avses det belopp till vilket en tillgång skulle kunna överlåtas mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har intresse av att transaktionen genomförs.
3. Leasingperioden täcker huvuddelen av leasingobjektets ekonomiska livslängd.
4. Nuvärdet av minimileaseavgifterna vid leasingavtalets början är i det närmaste lika stort som leasingobjektets verkliga värde. Med minimileaseavgifter avses betalningar, exklusive variabla avgifter, serviceavgifter och skatter, som ska betalas av leasetagaren till leasegivaren under leasingperioden.
5. Leasingobjektet är av en så speciell karaktär att endast leasetagaren kan använda objektet utan väsentliga modifieringar.
6. Leasingobjektet kan inte enkelt bytas ut mot ett annat objekt.
7. Om leasetagaren enligt avtalet kan säga upp avtalet i förtid får leasetagaren bära de förluster leasegivaren åsamkas på grund av uppsägningen.
8. Vinst och förluster som hänför sig till förändringar av det verkliga värdet av objektets restvärde tillfaller leasetagaren.
9. Leasetagaren har möjlighet att förlänga avtalet mot en avgift som är väsentligt lägre än en marknadsmässig avgift.

Balansräkningens innehåll – föreskrifter till 4 kap. 2 § förordningen

Periodavgränsningsposter

27 § Som upplupna bidragsintäkter ska redovisas bidragsinkomster som ännu inte erhållits och beloppsmässigt motsvaras av periodens kostnader. Upplupna bidragsintäkter får endast redovisas när det finns skriftligt avtal.

Som oförbrukade bidrag ska redovisas erhållna bidragsinkomster som periodiseras för att täcka framtida kostnader.

Ansvarsförbindelser

28 § Som ansvarsförbindelser ska redovisas:

1. Möjliga förpliktelser, som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av att en eller flera osäkra framtida händelser, som inte helt ligger inom myndighetens kontroll, inträffar eller uteblir.
2. Förpliktelser som härrör från inträffade händelser men som inte redovisas som skuld eller avsättning på grund av att det inte är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen.
3. Förpliktelser som härrör från inträffade händelser men som inte redovisas som skuld eller avsättning på grund av att förpliktelsens storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet.

Redovisningen av ansvarsförbindelser ska avse en uppskattning av ett belopp för varje sammanslagen post inom linjen.

Under posten Ansvarsförbindelser för statliga garantier redovisas ansvarsförbindelser för bundna garantiutfästelser som inte förväntas kunna finansieras med framtida garantiavgifter.

Under posten Ansvarsförbindelser för avhjälpande av miljöskador redovisas ansvarsförbindelser för framtida utgifter för avhjälpande av en föroreningskada eller en allvarlig miljöskada enligt miljöbalken. Framtida utgifter för nedmontering och bortforsling av anläggningstillgångar redovisas inte under ansvarsförbindelser.

Andra ansvarsförbindelser redovisas under posten Övriga ansvarsförbindelser.

Allmänna råd till 4 kap. 2 § förordningen

Exempel på förpliktelser som tas upp som ansvarsförbindelse är förpliktelser där tvist föreligger, till exempel rörande huruvida en skuld bör belasta myndigheten eller inte.

Att ansvarsförbindelser uppkommer till följd av att förpliktelsens storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet är ytterst ovanligt.

Sambandet mellan skulder, avsättningar och ansvarsförbindelser

Graden av sannolikhet för infriande är avgörande för om en förpliktelse ska redovisas i balansräkningen, som skuld eller avsättning, eller inom linjen, som ansvarsförbindelse. Skulder och avsättningar har en klart högre grad av sannolikhet för infriande än ansvarsförbindelser.

Om ett utflöde av resurser blivit sannolikt för en förpliktelse som tidigare redovisats som ansvarsförbindelse, görs en omklassificering till avsättning eller skuld då bedömningen ändrats. Detta gäller inte i de ytterst sällsynta fall en tillförlitlig uppskattning inte kan göras.

5 kap. Värderingsregler

Vad som är anläggningstillgångar och omsättningstillgångar

1 § Med anläggningstillgång förstås en tillgång som är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav. Med omsättningstillgång förstås annan tillgång.

Anläggningstillgångar och omsättningstillgångar – föreskrifter till 5 kap. 1 § förordningen

Definition av en tillgång

1 § En tillgång är en resurs som kontrolleras av en myndighet till följd av inträffade händelser och som förväntas ge myndigheten ekonomiska fördelar eller servicepotential i framtiden.

Allmänna råd till 5 kap. 1 § förordningen

Normalt sett kontrolleras en tillgång av en myndighet när den förvaltas av denna för statens räkning. Kontroll över tillgången uppstår när tillgången överförs från leverantören till myndigheten genom att myndigheten erhåller en prestation. Detta kan ske antingen vid tidpunkten för leverans av en färdigställd tillgång eller löpande under den tid som tillgången uppförs av leverantören.

När nedanstående kriterier är uppfyllda indikerar det att kontrollen överförs löpande i takt med att tillgången uppförs.

1. Produkten är beställd med väsentlig kundanpassning, enligt kravspecifikation, eller integrering av varor och tjänster.
2. Risker och förmåner som är förknippade med tillgången överförs löpande till myndigheten.
3. Avtalet ger leverantören rätt till ersättning för den andel av uppdraget som är färdigställt.

Framtida ekonomiska fördelar är en tillgångs kapacitet att, ensam eller i kombination med andra tillgångar, bidra direkt eller indirekt till att skapa intäkter eller kostnadsbesparingar för en myndighet.

Servicepotential är en tillgångs kapacitet att, ensam eller i kombination med andra tillgångar, bidra direkt eller indirekt till att de mål som fastlagts för en myndighet uppnås.

Anläggningstillgångar och omsättningstillgångar – föreskrifter till 5 kap. 1 § förordningen

Tillgångar som ska redovisas i balansräkningen

2 § En tillgång ska redovisas i balansräkningen när det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar eller den servicepotential som är förknippade med innehavet kommer att tillföras myndigheten och när dess värde enligt 5 kap. 3 eller 8 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Allmänna råd till 5 kap. 1 § förordningen

Maskiner, inventarier m.m. av mindre värde eller kortare ekonomisk livslängd

Mindre värde

Myndigheten får vid anskaffningstillfället redovisa maskiner, inventarier m.m. av mindre värde som kostnad.

Gränsen för mindre värde bör sättas med utgångspunkt i ett anskaffningsvärde exklusive mervärdesskatt som understiger ett halvt prisbasbelopp enligt socialförsäkringsbalken.

Tillgångar som består av flera separata enheter med ett naturligt samband bör anses vara av mindre värde bara om det sammanlagda värdet understiger gränsen för mindre värde.

Större anskaffningar av likartade tillgångar bör redovisas som anläggningstillgångar även om respektive tillgång är av mindre värde.

Myndigheten bör ta fram interna riktlinjer för hur regler om mindre värde ska tillämpas.

Kortare ekonomisk livslängd

Myndigheten får vid anskaffningstillfället redovisa maskiner, inventarier m.m. som kan antas ha en ekonomisk livslängd understigande tre år som kostnad (treårsregeln). En förutsättning för denna tillämpning är att kostnadsfördelningen över tid inte påverkas väsentligt.

Myndigheten bör ta fram interna riktlinjer för hur regler om kortare ekonomisk livslängd ska tillämpas.

Anläggningstillgångar och omsättningstillgångar – föreskrifter till 5 kap. 1 § förordningen

Vad som klassificeras som anläggningstillgång

3 § Det är avsikten med innehavet som är avgörande för hur en tillgång ska klassificeras.

Anläggningstillgångar kan vara immateriella, materiella eller finansiella. Som anläggningstillgångar betraktas huvudsakligen

1. aktier, andelar, obligationer och andra värdepapper,
2. fordringar med en återstående löptid överstigande ett år,

3. beredskapstillgångar, det vill säga tillgångar som har anskaffats för att stärka samhällets beredskap eller för att genomföra uppgifter vid fredstida krissituationer, höjd beredskap eller ytterst i krig,
4. förråds- och lagertillgångar som ingår i anläggningar under uppförande eller som är avskilda för sådant ändamål, med undantag för sådana tillgångar som ingår i anläggningsarbeten för utomstående vilka ska tas upp som omsättningstillgång,
5. tekniska anläggningar, maskiner, transportmedel och inventarier,
6. förbättringsutgifter på annans fastighet,
7. mark, markanläggningar, byggnader och fast egendom i övrigt, samt
8. it-system, licenser och liknande rättigheter.

(ESVFA 2025:1).

4 § Som anläggningstillgångar klassificeras inte sådana tillgångar som realiserar, förbrukas eller säljs som en del av myndighetens normala verksamhetscykel, såsom kundfordringar, varulager, uppbördsfordringar, avgiftsfordringar eller återkravsfordringar i transfereringsverksamhet. Det gäller även när dessa inte förväntas realiserar inom tolv månader från balansdagen. Inte heller tillgångar som innehas för handelsändamål klassificeras som anläggningstillgångar. Den del av en långfristig fordran som förfaller till betalning inom tolv månader klassificeras som kortfristig.

Fordringar som redovisas under posten Utlåning behöver inte delas upp på lång- och kortfristig del.

Ännu inte fakturerade garantiavgifter ska redovisas under balansposten Andra långfristiga fordringar. Det gäller oberoende av när fordringarna förväntas bli fakturerade och reglerade.

Allmänna råd till 5 kap. 1 § förordningen

Stadigvarande bruk eller innehav

Med stadigvarande bruk eller innehav avses tillgångar som innehas i mer än ett år.

Anläggningstillgångar och omsättningstillgångar – föreskrifter till 5 kap. 1 § förordningen

Uppdelning i komponenter

5 § Förväntas skillnaden i förbrukningen av betydande komponenter hos en anläggningstillgång vara väsentlig, ska tillgången delas upp på dessa och avskrivning göras enligt 5 kap. 4 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag för varje komponent för sig.

Allmänna råd till 5 kap. 1 § förordningen

Avgörande faktorer för att bedöma om en anläggningstillgång behöver delas upp i komponenter är dels komponenternas nyttjandeperioder, dels deras respektive anskaffningsvärde och andel av tillgångens totala anskaffningsvärde. En komponent som inte har en betydande skillnad i förbrukningen kan hänföras till en huvudkomponent.

Ett exempel på en anläggningstillgång som har betydande komponenter som förbrukas väsentligt olika är en bebyggd fastighet. I en fastighet med tillhörande byggnad, är mark en sådan komponent som bör särskiljas. Även byggnaden har flera betydande komponenter såsom stomme, stammar, fasad, tak och liknande. Dessa komponenter har vanligtvis väsentligt olika nyttjandeperioder och byts därför ut med olika tidsintervall i takt med sin förbrukning. Även tillgångsslag som fartyg, flygplan och större maskin-, forsknings-, och markanläggningar kan behöva delas upp i komponenter.

Infrastrukturella kommunikationssystem kan bestå av komponenter som är geografiskt utsträckta och där delar som tillkommer, byts ut och avvecklas inte är identiska över tid. Sådana komponenter kan behandlas samlat i kategorier som uppfyller de grundläggande kriterierna för att redovisas som komponenter.

Anläggningstillgångar och omsättningstillgångar – föreskrifter till 5 kap. 1 § förordningen

6 § Det bokförda värdet på de anläggningstillgångar som finns i myndighetens balansräkning per den 31 december 2015 behöver inte delas upp på komponenter om det medför väsentliga kostnader i förhållande till mervärdet av

tillämpningen. Det bokförda värdet kan i dessa fall hänföras till huvudkomponenten.

Redovisning av fastigheter

7 § Fastighet som vid anskaffningen inte är avsedd att stadigvarande brukas eller innehas ska redovisas som en omsättningstillgång.

Köp och försäljning av fastigheter ska redovisas per tillträdesdagen.

Förbättringsutgifter på annans fastighet

8 § Som förbättringsutgift redovisas ny-, till- och ombyggnationer på annans fastighet. Om reparations- och underhållskostnader uppgår till betydande belopp ska de redovisas som förbättringsutgift på annans fastighet. Reparations- och underhållskostnader som inte är en följd av normal förslitning utan av skada eller brand ska dock inte redovisas som tillgång.

Mark- och byggnadsinventarier samt installationer på annans fastighet som myndigheten inte avser att ta med vid en flyttning ska också redovisas som förbättringsutgift på annans fastighet.

Klassificering som lång- eller kortfristig skuld

9 § En myndighet ska, på motsvarande sätt som för anläggningstillgångar, klassificera en skuld som långfristig när den förfaller till betalning efter mer än tolv månader från balansdagen. Dock ska skulder som regleras som en del av en myndighets normala verksamhetscykel, som leverantörsskulder, upplupna personalkostnader och andra upplupna förvaltningskostnader samt skulder avseende ännu inte utbetalda transfereringar, klassificeras som kortfristiga. Det gäller även om de förfaller till betalning efter mer än tolv månader. Den del av en långfristig skuld som förfaller till betalning inom tolv månader klassificeras som kortfristig.

Skulder som redovisas under posten Övriga lån behöver inte delas upp på lång- och kortfristig del.

10 § Mark, byggnader och fast egendom som främst har ett kulturhistoriskt värde och museiföremål som normalt inte omsätts på en marknad och som inte har redovisats per den 31 december 2002 är undantagna från kravet på att redovisas som tillgång i balansräkningen.

2 § Utgifter för utveckling som är av väsentligt värde för myndighetens verksamhet under kommande år skall tas upp som immateriell anläggningstillgång. Detsamma gäller utgifter för koncessioner, patent, licenser och liknande rättigheter. Utgifter för forskning får inte tas upp som anläggningstillgång. Förordning (2001:722).

Immateriella anläggningstillgångar – föreskrifter till 5 kap. 2 § förordningen

Definition av immateriell anläggningstillgång

11 § En immateriell anläggningstillgång är en identifierbar, icke monetär tillgång utan fysisk substans som används för produktion eller tillhandahållande av varor eller tjänster eller för administrativa ändamål.

Kriterier för att redovisa utveckling som immateriell anläggningstillgång

12 § Utgifter för utveckling ska tas upp som immateriell anläggningstillgång om myndigheten kan visa att samtliga nedanstående förhållanden föreligger:

1. Det är tekniskt möjligt att färdigställa den immateriella anläggningstillgången så att den kan användas.
2. Myndighetens avsikt är att färdigställa den immateriella anläggningstillgången och använda den.
3. Myndigheten har förutsättningar att använda den immateriella anläggningstillgången.
4. Den immateriella anläggningstillgången medför att framtida ekonomiska fördelar eller servicepotential för myndigheten sannolikt ökar och detta kan påvisas med hög grad av säkerhet.
5. Det finns erforderliga och adekvata tekniska, finansiella och andra resurser för att fullfölja utvecklingen och för att använda den immateriella anläggningstillgången.
6. Myndigheten kan på ett tillförlitligt sätt beräkna de utgifter som kan hänföras till den immateriella anläggningstillgången.

De utgifter för utveckling som myndigheten har innan samtliga ovanstående förhållanden föreligger ingår inte i anskaffningsvärdet.

13 § Om myndigheten inte kan särskilja utgifter för utveckling från utgifter för forskning, anses utgifterna tillhöra forskningen och kostnadsförs då de

uppkommer.

Om myndigheten inte kan särskilja utgifter för utveckling från den löpande verksamheten, anses utgifterna tillhöra den löpande verksamheten och kostnadsförs då de uppkommer.

Utgifter för utbildning av egen personal och utgifter för omlokalisering och omorganisation av delar av eller hela myndigheten, kostnadsförs då de uppkommer.

Allmänna råd till 5 kap. 2 § förordningen

Utveckling

Med utveckling avses att tillämpa forskningsresultat eller annan kunskap för att åstadkomma nya eller väsentligt förbättrade system, processer, material, konstruktioner, produkter eller tjänster innan produktion eller användning påbörjas. Exempel på utveckling är

1. utformning, konstruktion och provning av ett valt alternativ för nya eller förbättrade system, processer, material, produkter eller tjänster,
2. utformning, konstruktion och provning av prototyper, samt
3. formgivning, konstruktion och skötsel av pilotanläggning.

Forskning

Med forskning avses planerat och systematiskt sökande som kan ge ny vetenskaplig eller teknisk kunskap och insikt. Exempel på forskning är

1. verksamhet som syftar till att få fram ny kunskap,
2. sökande efter, utvärdering av och slutligt urval av tillämpningar av forskningsresultat eller annan kunskap,
3. sökande efter alternativa system, processer, material, produkter eller tjänster, samt
4. formulering, utformning, utvärdering och slutligt urval av möjliga alternativ till nya eller förbättrade system, processer, material, produkter eller tjänster.

Anskaffningsvärde för anläggningstillgångar

3 § Anläggningstillgångar ska tas upp till belopp motsvarande utgifterna för tillgångens förvärv eller tillverkning (anskaffningsvärdet), om inte annat följer av andra och tredje styckena, 4, 5, 6, 7, 11 eller 13 §.

En anläggningstillgång som tas emot utan ersättning, eller till en ersättning som väsentligt understiger tillgångens marknadsvärde, ska vid förvärvstidpunkten tas upp till marknadsvärdet.

Vid överföring av anläggningstillgångar mellan myndigheter får Statskontoret föreskriva vilka värderingsprinciper som ska gälla vid tidpunkten för överföringen. Förordning (2025:1200).

Anskaffningsvärde för anläggningstillgångar – föreskrifter till 5 kap. 3 § förordningen

Fastställande av anskaffningsvärde

14 § I anskaffningsvärdet för en förvärvad tillgång ska räknas in kostnader som är direkt hänförliga till förvärvet, det vill säga för att bringa tillgången på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen.

I anskaffningsvärdet för en egentillverkad tillgång ska räknas in, utöver sådana kostnader som direkt kan hänföras till produktionen av tillgången, en skälig andel av indirekta tillverkningskostnader.

Vid löpande överföring av kontroll över tillgången ska anskaffningsvärdet fastställas med utgångspunkt från färdigställandegraden. Utgifter som myndigheten har en skyldighet att ersätta och som är hänförliga till den del av tillgången som är färdigställd ska ingå. Förskott ingår inte.

Allmänna råd till 5 kap. 3 § förordningen

Exempel på kostnader som är direkt hänförliga till förvärvet är kostnader för

1. iordningställande av plats eller område för installation eller uppförande av tillgången,
2. tullavgifter,
3. punktskatter,
4. leverans och hantering,
5. installation,

6. konsulttjänster,
7. lagfart, samt
8. nedmontering och bortforsling av tillgången och återställande av plats eller område där tillgången varit installerad respektive uppförd till den del sådana beräknade kostnader uppfyller kriterierna för när en avsättning ska redovisas i balansräkningen.

Kostnader för provkörning eller intrimning av större anläggningar inräknas i anskaffningsvärdet om de ingår som ett led i att skapa en produktionsfärdig tillgång. Reparations- och underhållskostnader i samband med förvärv inräknas i anskaffningsvärdet förutsatt att de uppgår till väsentliga belopp i förhållande till anläggningstillgångens inköpspris och medför att tillgången är i bättre skick än vid förvärvet och därmed också ökat i värde.

Planerings- och projekteringskostnader för egentillverkade tillgångar inräknas i anskaffningsvärdet om de ingår som ett led i att skapa en produktionsfärdig tillgång.

Anskaffningsvärde för anläggningstillgångar – föreskrifter till 5 kap. 3 § förordningen

Tillgångar som är under uppförande och beredskapsinvesteringar

15 § Byggnader, tekniska anläggningar och maskiner som är under uppförande på balansdagen ska redovisas som pågående nyanläggning i balansräkningen. Fördelningen av anskaffningsutgiften på byggnader, inventarier etc. ska göras senast i samband med att anläggningen tas i bruk.

Beredskapsinvesteringar och åtgärder i hyrda lokaler, som är anläggningstillgångar och som är under uppförande på balansdagen, ska redovisas under posterna Beredskapstillgångar respektive Förbättringsutgifter på annans fastighet.

Tillkommande utgifter efter anskaffningstillfället

16 § Tillkommande utgifter avseende en anskaffad eller egentillverkad materiell anläggningstillgång ska läggas till anskaffningsvärdet för tillgången i fråga till den del tillgångens prestanda förbättras i förhållande till den nivå som gällde då den ursprungligen anskaffades.

Har en anläggningstillgång delats upp i komponenter enligt 5 § ska utgifter för utbyte av en sådan komponent redovisas som anskaffning av anläggningstillgång och eventuellt kvarvarande bokfört värde på den utbytta komponenten skrivs ned.

Andra utgifter för reparation och underhåll av en befintlig tillgång ska redovisas som kostnader i den period de uppkommer även om de syftar till att vidmakthålla tillgångens egenskaper. För förbättringsutgifter på annans fastighet gäller dock särskilda bestämmelser enligt 8 §.

Finansiell leasing

17 § Vid finansiell leasing tas tillgång och skuld upp till ett värde som motsvarar anskaffningsvärdet för leasingobjektet.

Överföring av anläggningstillgångar

18 § Om en anläggningstillgång inte överförs genom ett köp- och försäljningsförfarande, ska tillgången hos den mottagande myndigheten tas upp till det bokförda värde som redovisats hos den avlämnande myndigheten.

Vid överföring av en anläggningstillgång till följd av ett regeringsbeslut ska tillgången hos den mottagande myndigheten alltid tas upp till det bokförda värde som redovisats hos den avlämnande myndigheten, om inte annat följer av regeringens beslut.

Försäljning och utrangering av anläggningstillgångar

19 § Vid försäljning och utrangering ska såväl anskaffningsvärde som ackumulerade avskrivningar enligt plan som är hänförliga till tillgången bortföras. En tillgång får anses utrangerad först då den inte längre innehas av myndigheten.

Värdering av beredskapsvaror

20 § Anskaffningsvärdet för beredskapsvaror ska fastställas enligt någon av de principer som får tillämpas för varulager enligt 5 kap. 10 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Beredskapsvaror ska inte skrivas av. I de fall det finns en indikation på att nyttjandevärdet är väsentligt lägre än det bokförda värdet ska beredskapsvaror skrivas ned till återanskaffningsvärdet. (ESVFA 2025:1).

Allmänna råd till 5 kap. 3 § förordningen

Avgörande för om beredskapstillgångar ska redovisas som beredskapsvaror eller beredskapsinventarier är hur myndigheten planerar att använda tillgången. Beredskapstillgångar som förväntas att omsättas bör redovisas som beredskapsvaror.

Nyttjandevärde definieras i 5 kap. 23 § och återanskaffningsvärde definieras i 5 kap. 29 §. (ESVFA 2025:1).

Avskrivning av anläggningstillgångar

4 § Anläggningstillgångar med begränsad nyttjandeperiod ska skrivas av systematiskt över denna period.

Nyttjandeperioden för en immateriell anläggningstillgång som avses i 2 § ska anses uppgå till högst fem år, om inte en annan längre tid med rimlig grad av säkerhet kan fastställas. Om en sådan längre avskrivningstid tillämpas, ska upplysning om och skälen för detta lämnas i en not.

Avskrivningar ska redovisas i resultaträkningen. Förordning (2014:1322).

Avskrivningar av anläggningstillgångar – föreskrifter till 5 kap. 4 § förordningen

Fastställande av avskrivningsplan och nyttjandeperiod

21 § Avskrivning ska ske med belopp som svarar mot lämplig avskrivningsplan. Planen ska vara knuten till anskaffningsvärdet, med beaktande av ett eventuellt beräknat restvärde, och ange på vilket sätt och under hur lång tid detta ska fördelas på olika redovisningsperioder. För större objekt bör individuella avskrivningsplaner upprättas.

Har en tillgång delats upp på olika komponenter enligt 5 § ska respektive komponent skrivas av separat över dess nyttjandeperiod. I annat fall ska tillgången skrivas av som en helhet över nyttjandeperioden.

22 § Med nyttjandeperiod avses den tidsperiod en anläggningstillgång förväntas bli använd för sitt ändamål av myndigheten. Faktorer som ska beaktas när myndigheten bedömer nyttjandeperioden är förväntad användning av tillgången, till exempel utifrån tillgångens förväntade kapacitet eller produktion. Andra faktorer som ska beaktas är förväntat slitage och legala eller liknande begränsningar för tillgångens användande.

I undantagsfall kan nyttjandeperioden vara kortare än den ekonomiska livslängden för en tillgång. Då kan ett restvärde uppstå. Med restvärde avses det belopp myndigheten förväntas få för en tillgång efter nyttjandeperiodens slut, efter avdrag för kostnader i samband med avyttringen. Om det är sannolikt att restvärdet uppgår till ett betydande belopp ska det uppskattas vid anskaffningstillfället i då rådande prisnivå. Avskrivningarna ska sedan beräknas utifrån anskaffningsvärdet med avdrag för beräknat restvärde och fördelas över tillgångens nyttjandeperiod.

Avskrivningstid för förbättringsutgifter på annans fastighet ska fastställas med utgångspunkt från beräknad nyttjandeperiod.

Avskrivning på mark är inte tillåten. Eventuell värdeminskning redovisas som nedskrivning av marken.

Allmänna råd till 5 kap. 4 § förordningen

Om det inte finns särskilda skäl bör linjär avskrivningsmetod tillämpas i avskrivningsplanerna. Denna metod innebär att samma andel av anskaffningsvärdet skrivs av varje år.

Avskrivning bör i princip göras från och med den tidpunkt (månad) då tillgången kan tas i bruk för avsedd verksamhet. Om tillgången utgörs av delar som levereras separat bör avskrivning påbörjas i samband med delleverans förutsatt att tillgången då kan brukas i verksamheten.

En mer approximativ redovisning kan dock tillåtas förutsatt att kravet på en rättvisande redovisning av myndighetens kostnader därigenom inte eftersätts.

Normalt bör man utgå från att avskrivningstiderna ligger i intervallet 3–7 år för datorer och 5–10 år för maskiner, transportmedel och inventarier. Byggnader och markanläggningar delas normalt upp på komponenter där avskrivningstiden anpassas till respektive komponents nyttjandeperiod.

Den fastställda nyttjandeperioden för tillgångar bör prövas löpande. Om en ny bedömning väsentligt avviker från tidigare bedömningar justeras avskrivningsbeloppen för innevarande och för framtida perioder.

Nedskrivning av anläggningstillgångar

5 § Har en anläggningstillgång på balansdagen ett lägre värde än det värde som följer av 3 § och 4 § första stycket eller 7 §, ska tillgången skrivas ned till detta lägre värde, om det kan antas att värdenedgången är bestående.

En finansiell anläggningstillgång får skrivas ned till det lägre värde som tillgången har på balansdagen även om det inte kan antas att värdenedgången är bestående.

En nedskrivning enligt första eller andra stycket ska återföras, om det inte längre finns skäl för den.

Nedskrivningar och återföringar som avses i första-tredje styckena ska redovisas i resultaträkningen. Förordning (2014:1322).

Nedskrivningar av anläggningstillgångar – föreskrifter till 5 kap. 5 § förordningen

23 § En myndighet ska vid bokslut bedöma om det finns indikationer på att någon tillgång kan ha minskat väsentligt i värde. Om så är fallet ska myndigheten beräkna tillgångens återvinningsvärde.

Återvinningsvärdet är det högre av nyttjandevärdet och tillgångens nettoförsäljningsvärde.

Med nyttjandevärde avses kostnaden för att anskaffa en tillgång med återstående servicepotential. I fall där tillgången ska ge framtida ekonomiska fördelar är nyttjandevärdet tillgångens framtida kassaflöde.

Med nettoförsäljningsvärde avses marknadsvärdet med avdrag för beräknade försäljningskostnader.

Om återvinningsvärdet är lägre än det bokförda värdet ska tillgången skrivas ned.

Allmänna råd till 5 kap. 5 § förordningen

Materiella och immateriella anläggningstillgångar

Indikationer på att en materiell eller immateriell anläggningstillgång kan ha minskat i värde är exempelvis:

1. Tillgångens användning upphör eller minskar väsentligt i omfattning.
2. Tillgången används till ett annat ändamål än vad som ursprungligen har planerats.

3. Beslut om att en tillgång under uppförande inte ska färdigställas.
4. Tillgången har fått en fysisk skada som medför att den inte har samma prestanda.

Nedskrivningar kan bli aktuella dels beträffande tillgångar som inte är föremål för planmässiga avskrivningar (så kallade värdebeständiga tillgångar, som exempelvis mark), dels beträffande övriga tillgångar om de bokförda värdena överstiger tillgångarnas återvinningsvärde.

Att tillgångens användning upphör eller minskar väsentligt i omfattning kan gälla både till följd av att statsmakterna beslutar om ändrad inriktning för eller nedläggning av en verksamhet och att efterfrågan väsentligt minskar i en avgiftsfinansierad verksamhet.

Avser värdeminskningen en tillgång som är föremål för planmässiga avskrivningar bör en oförutsedd värdeminskning dock i första hand leda till en jämkning av avskrivningsplanen.

En anläggningstillgång kan innehas både för att ge framtida servicepotential och ekonomiska fördelar, till exempel om en tillgång används både i en anslagsfinansierad och i en avgiftsfinansierad verksamhet. Återvinningsvärdet är i dessa fall kostnaden för att anskaffa en tillgång med återstående servicepotential inklusive ekonomiska fördelar i den avgiftsfinansierade verksamheten.

Finansiella anläggningstillgångar

Indikationer på att finansiella anläggningstillgångar kan ha minskat i värde är exempelvis:

1. Betydande finansiella svårigheter hos motparten.
2. Avtalsbrott såsom uteblivna eller försenade betalningar av räntor, amorteringar eller slutbetalningar.
3. Marknadsvärdet har minskat på en tillgång som handlas på en aktiv marknad.

För finansiella anläggningstillgångar som värderas till upplupet anskaffningsvärde enligt 5 kap. 14 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag bör nedskrivningen beräknas som skillnaden mellan tillgångens bokförda värde och nuvärdet av myndighetens uppskattning av de framtida kassaflödena diskonterade med tillgångens ursprungliga effektivränta.

För finansiella anläggningstillgångar som handlas på en aktiv marknad bör nedskrivningen beräknas som skillnaden mellan tillgångens bokförda värde och dess verkliga värde med avdrag för beräknade försäljningskostnader.

Med aktiv marknad avses en marknad där det regelbundet anges priser för ett finansiellt instrument och där dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på affärsmässiga villkor.

Uppskrivning av anläggningstillgångar

6 § Materiella eller finansiella anläggningstillgångar som har ett tillförlitligt och bestående värde som väsentligt överstiger bokfört värde enligt 3 §, 4 § första stycket, 5 § första-tredje styckena eller 11 § får skrivas upp till högst detta värde.

Det belopp med vilket uppskrivning sker ska redovisas under myndighetskapital. Förordning (2014:1322).

Uppskrivning av anläggningstillgångar – föreskrifter till 5 kap. 6 § förordningen

24 § För att uppskrivning ska få ske krävs att värdeökningen är väsentlig. Som riktpunkt för vad som ska anses vara väsentligt kan anges att det verkliga värdet bör överstiga det bokförda värdet med minst 20 procent. Det uppskrivna värdet ska också vara bestående. Uppskrivningen får därför inte baseras på tillfälligt höga priser. Vidare ska det högre värdet dokumenteras på ett tillförlitligt sätt. Myndigheter som väljer att värdera upp anläggningstillgångar ska göra detta på ett systematiskt sätt i enlighet med en i myndigheten fastlagd redovisningsprincip.

Uppskrivning får heller inte ske om den återstående livslängden understiger 10 år. En uppskrivning kan därför knappast bli aktuell för maskiner och inventarier. En uppskrivning torde därmed komma i fråga huvudsakligen beträffande mark och vissa andra värdebeständiga tillgångar samt byggnader.

Uppskrivna belopp ska avskrivas över tillgångens återstående livslängd. Sådana avskrivningar ska inräknas i avskrivningar enligt plan. Nedskrivningar enligt 5 kap. 5 § förordningen (2000:205) om årsredovisning och budgetunderlag av en tillgång som har skrivits upp ska beräknas med utgångspunkt i det uppskrivna värdet.

Uppskrivning av immateriella tillgångar är inte tillåten.

Uppskrivningar som myndigheten beslutar ska redovisas under balansposten Uppskrivningskapital.

Aktier och andelar i hel- eller delägda företag

7 § Vid värdering av aktier och andelar i hel- och delägda företag ska 3-5 §§ tillämpas (anskaffningsvärdemetoden).

Med delägt företag avses ett företag som staten äger minst 20 procent av aktierna eller andelarna i. Förordning (2019:577).

Aktier och andelar i hel- och delägda företag – föreskrifter till 5 kap. 7 § förordningen

25 § Om en myndighet innehar aktier eller andra ägarandelar som ger ett direkt eller indirekt inflytande med 20 procent eller mer av röstandelen i ett företag ska ägarandelen värderas enligt anskaffningsvärdemetoden.

Allmänna råd till 5 kap. 7 § förordningen

Enligt anskaffningsvärdemetoden redovisas en investering till sitt anskaffningsvärde. En nedskrivning av anskaffningsvärdet kan bland annat bli aktuellt om tillfört kapital har förbrukats.

Värdering av omsättningstillgångar

8 § Omsättningstillgångar ska, om inte annat följer av fjärde och femte styckena, 7, 9, 11 eller 13 §, tas upp till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen.

Med anskaffningsvärde förstås, om inte annat följer av 10 §, utgifterna för tillgångens förvärv eller tillverkning.

Med nettoförsäljningsvärde avses försäljningsvärdet efter avdrag för beräknad försäljningskostnad. Om en omsättningstillgång inte innehåser för att ge ekonomiska fördelar, får återanskaffningsvärdet eller något annat värde som är förenligt med 2 kap. 5 och 6 §§ användas i stället för nettoförsäljningsvärdet.

En omsättningstillgång som tas emot utan ersättning, eller till en ersättning som väsentligt understiger tillgångens nettoförsäljningsvärde, ska vid förvärvstidpunkten tas upp till nettoförsäljningsvärdet.

Vid överföring av omsättningstillgångar mellan myndigheter får Statskontoret föreskriva vilka värderingsprinciper som ska gälla vid tidpunkten för överföringen. Förordning (2025:1200).

Värdering av omsättningstillgångar – föreskrifter till 5 kap. 8 § förordningen

Kollektiv värdering och inkurans

26 § Kollektiv värdering är tillåten för homogena varugrupper och grupper av fordringar, som framstår som en enhet. Olika varugrupper eller fordringsslag får däremot inte föras ihop i värderingen. Ett sänkt värde på en varugrupp eller ett fordringsslag får inte kvittas mot ett höjt värde på en annan grupp eller fordringsslag.

Värdering av omsättningstillgångar ska ske med beaktande av inkurans.

Fastställande av anskaffningsvärde

27 § I anskaffningsvärdet för en förvärvad tillgång ska räknas in kostnader som är direkt hänförliga till dess förvärv, det vill säga för att bringa omsättningstillgången till dess tillstånd och plats på balansdagen.

I anskaffningsvärdet för en egentillverkad tillgång ska räknas in, utöver sådana kostnader som direkt kan hänföras till produktionen av tillgången, en skälig andel av indirekta tillverkningskostnader.

I anskaffningsvärdet för tillgångar som är avsedda att säljas ska ränta räknas in under tillverkningstiden om det är fråga om väsentliga belopp.

Nettoförsäljningsvärde och återanskaffningsvärde

28 § Med nettoförsäljningsvärde avses marknadsvärdet med avdrag för beräknade försäljningskostnader. Försäljningskostnader inkluderar även uppskattade kostnader som är nödvändiga för att åstadkomma en försäljning.

29 § En tillgång som inte ger ekonomiska fördelar ska tas upp till det lägsta av anskaffningsvärdet och återanskaffningsvärdet.

Med återanskaffningsvärde avses det belopp som motsvarar den utgift för anskaffandet som myndigheten skulle ha haft, om tillgången anskaffats på balansdagen.

Tillgångar som förvärvas utan ersättning

30 § Vid bedömning av det bokförda värdet på balansdagen enligt 5 kap. 8 § första stycket förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag för tillgångar som förvärvas utan ersättning ska nettoförsäljningsvärdet som åsatts tillgången vid förvärvstidpunkten användas i stället för ett anskaffningsvärde.

Överföring av omsättningstillgångar

31 § Om en omsättningstillgång inte överförs genom ett köp- och försäljningsförfarande, ska tillgången hos den mottagande myndigheten tas upp till det bokförda värde som redovisats hos den avlämnande myndigheten.

Vid överföring av en omsättningstillgång till följd av ett regeringsbeslut ska tillgången hos den mottagande myndigheten alltid tas upp till det bokförda värde som redovisats hos den avlämnande myndigheten, om inte annat följer av regeringens beslut.

Allmänna råd till 5 kap. 8 § förordningen

Lägsta värdets princip och tillgångar som används i olika verksamheter

Lägsta värdets princip

Den värderingsprincip som regleras i 5 kap. 8 § första stycket förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag brukar benämnas lägsta värdets princip. Grundtanken bakom denna princip är att förhindra redovisning av vinster som ännu inte realiserats (anskaffningsvärdet understiger ett beräknat försäljningsvärde), samtidigt som hänsyn tas på förhand till sannolika förluster även om dessa ännu inte blivit realiserade (det verkliga värdet understiger anskaffningsvärdet).

Värdering av tillgångar som används i olika verksamheter

En omsättningstillgång kan innehas både för att ge ekonomiska fördelar och servicepotential, till exempel om en tillgång används både i en anslagsfinansierad och i en avgiftsfinansierad verksamhet. Det värde som tillgången tas upp i redovisningen är i dessa fall det lägsta av anskaffningsvärdet och värdet av återstående servicepotential inklusive ekonomiska fördelar i den avgiftsfinansierade verksamheten.

Värdering av pågående arbeten

9 § Pågående arbeten för någon annans räkning får värderas till belopp som överstiger anskaffningsvärdet, om det finns särskilda skäl och det står i överensstämmelse med 2 kap. 5 och 6 §§.

Värdering av pågående arbete – föreskrifter till 5 kap. 9 § förordningen

31 § Pågående arbeten och andra tjänsteuppdrag i avgiftsbelagd verksamhet ska intäktsavräknas löpande om uppdragets slutliga resultat kan förutsägas med rimlig säkerhet. Vid uppdrag till fast pris ska följande villkor vara uppfyllda:

1. intäktssumman för uppdraget ska vara känd eller kunna uppskattas med rimlig säkerhet,
2. återstående kostnader liksom färdigställandegrad vid rapporteringstillfället ska kunna uppskattas med rimlig säkerhet, och
3. de med uppdraget förknippade kostnaderna ska kunna identifieras så att faktiska kostnader kan jämföras med kalkylerade.

Vid uppdrag på löpande räkning ska följande villkor vara uppfyllda:

1. de med uppdraget förknippade kostnaderna ska kunna identifieras, och
2. övriga kostnader än sådana som uttryckligen kommer att gottgöras enligt avtal ska kunna uppskattas med rimlig säkerhet.

Kända och befarade förluster ska beaktas. Detta gäller även om förlustens storlek skulle överstiga kostnaderna för hittills nedlagt arbete.

Varulagrets anskaffningsvärde

10 § Anskaffningsvärdet för varulager av likartade tillgångar får beräknas enligt först-in-först-ut-principen, enligt vägda genomsnittspriser eller enligt någon annan liknande princip. Sist-in-först-ut-principen får inte tillämpas.

Varulagrets anskaffningsvärde – föreskrifter till 5 kap. 10 § förordningen

33 § För varor som anskaffas eller tillverkas vid olika tidpunkter ska anskaffningsvärdet eller det verkliga värdet beräknas enligt först-in-först-ut-principen (FIFU). Värdet ska avse de senast inköpta eller producerade partierna. Då praktiska svårigheter föreligger att tillämpa FIFU-metoden kan en väg

genomsnittsbereäkning användas när denna ger en god approximation till FIFO-metoden.

Allmänna råd till 5 kap. 10 § förordningen

Exempel på kostnader direkt hänförliga till förvärvade och egentillverkade varor (råvaror, halv- och helfabrikat) är, förutom inköpspris, importavgifter, tull, transport- och andra hanteringskostnader.

Redovisning till bestämd mängd och fast värde

11 § Materiella anläggningstillgångar, råvaror och förnödenheter som omsätts och vilkas sammantagna värde är av underordnad betydelse för myndigheten får tas upp till en bestämd mängd och ett fast värde, om deras kvantitet, värde och sammansättning inte varierar väsentligt.

Allmänna råd till 5 kap. 11 § förordningen

Redovisning till bestämd mängd och fast värde

Bestämmelsen i 5 kap. 11 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag utgör ett undantag från huvudregeln om värdering till anskaffningsvärdet och kravet på att tillgångsposternas enskilda beståndsdelar ska värderas var för sig. Denna alternativa värderingsmodell kan tillämpas för tillgångar som successivt förbrukas och förnyas och därför kvantitativt håller sig på en jämn nivå.

En kostnad som direkt kan hänföras till en bestämd vara eller order är inte att anse som en förnödenhet.

Omräkning av fordringar och skulder i utländsk valuta

12 § Fordringar och skulder i utländsk valuta skall omräknas enligt växelkursen på balansdagen, om detta står i överensstämmelse med 2 kap. 5 och 6 §§.

Omräkning av fordringar och skulder i utländsk valuta – föreskrifter till 5 kap. 12 § förordningen

34 § Monetära fordringar och skulder i utländsk valuta ska räknas om till balansdagens kurs.

Monetära fordringar och skulder som är terminssäkrade ska redovisas med utgångspunkt från den terminssäkrade kursen.

Icke-monetära fordringar och skulder redovisas till kursen vid anskaffningstidpunkten.

Omvärdering av icke-monetära poster i utländsk valuta redovisas till den valutakurs som råder den dag då omvärderingen sker.

Kursdifferenser ska redovisas i resultaträkningen det räkenskapsår de uppkommer. Valutakursvinster redovisas som finansiella intäkter och valutakursförluster som finansiella kostnader under den rubrik där differensen uppkommit.

Behållningar på inomstatliga valutakonton ska redovisas till den kurs som Riksgäldskontoret fastställer för balansdagen.

Allmänna råd till 5 kap. 12 § förordningen

Att terminssäkrade fordringar och skulder samt icke-monetära fordringar och skulder inte ska omräknas till balansdagens kurs, följer av bestämmelserna om god redovisningssed och rättvisande bild i 2 kap. 5 och 6 §§ förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

En terminssäkrad fordran eller skuld värderas till terminskurs. Är skillnaden mellan terminskurs och dagskurs (avistakurs) väsentlig när ett terminsavtal ingås (terminspremie), bör fordran eller skulden istället värderas till dagskursen som rådde vid terminsavtalets ingång och terminspremien periodiseras över terminsavtalets löptid. Periodiserad terminspremie redovisas som ränteintäkt respektive räntekostnad.

Monetära poster är till exempel kassa- och banktillgodohavanden, obligationer, certifikat och liknande placeringar, kundfordringar, depositioner som ska återbetalas, upplupna intäkter, fordran och skuld avseende finansiella leasingkontrakt, banklån, leverantörsskulder samt upplupna kostnader. Även pensionsavsättningar är normalt monetära poster.

Icke-monetära tillgångs- och skuldposter är till exempel aktier och andelar, materiella anläggningstillgångar, immateriella anläggningstillgångar, varulager,

förskott från kunder, förutbetalda kostnader samt förutbetalda intäkter.

De valutakurser som bör användas är de som publiceras på Riksbankens webbplats och som är ett beräknat medelvärde av olika bankers köp- och säljkurser.

Värdering av vissa finansiella instrument

13 § Finansiella instrument som primärt innehas för att generera avkastning eller värdestegringar ska värderas till verkligt värde, om inte annat följer av 14 §.

Värdeförändringen sedan föregående balansdag ska redovisas i resultaträkningen. Förordning (2014:1322).

Definition av finansiellt instrument, finansiell tillgång och finansiell skuld – föreskrifter till 5 kap. 13 § förordningen

35 § Ett finansiellt instrument är varje form av avtal som ger upphov till en finansiell tillgång hos en part och en finansiell skuld eller ett egetkapitalinstrument hos en annan part.

En finansiell tillgång är en tillgång i form av

1. kontanter,
2. en avtalsenlig rätt att erhålla kontanter eller en annan finansiell tillgång från en annan part,
3. en avtalsenlig rätt att byta finansiella instrument med en annan part enligt villkor som kan komma att visa sig förmånliga, eller
4. egetkapitalinstrument utgivet av ett företag.

En finansiell skuld är en skuld som innebär en avtalsenlig skyldighet att

1. överföra kontanter eller en annan finansiell tillgång till en annan part, eller
2. byta finansiella instrument med en annan part enligt villkor som kan komma att visa sig oförmånliga.

Tidpunkt för redovisning av finansiella instrument – föreskrifter till 5 kap. 13 § förordningen

36 § En finansiell tillgång eller en finansiell skuld ska redovisas i balansräkningen när myndigheten blir part i det finansiella instrumentets avtalsenliga villkor, oberoende av hur instrumentet värderas. Köp eller försäljning ska redovisas per affärsdag.

Affärsdag är den dag då myndigheten ingår ett bindande avtal om att köpa eller sälja ett finansiellt instrument. Har endast ett avtal tecknats om köp eller försäljning för framtida leverans där de finansiella villkoren fastställs på likviddagen behöver dock inte någon tillgång eller skuld redovisas på affärsdagen.

Fastställande av verkligt värde – föreskrifter till 5 kap. 13 § förordningen

37 § Det verkliga värdet ska bestämmas på grundval av instrumentets marknadsvärde.

Om något marknadsvärde inte kan bestämmas för ett instrument, men däremot för dess beståndsdelar eller för ett likartat instrument, ska det verkliga värdet bestämmas på grundval av beståndsdelarnas eller det likartade instrumentets marknadsvärde. Om inte heller en sådan värdering är möjlig, ska det verkliga värdet bestämmas med hjälp av allmänt accepterade värderingsmodeller och värderingsmetoder som ger en rimlig uppskattning av marknadsvärdet.

Allmänna råd till 5 kap. 13 § förordningen

Vilka finansiella instrument som värderas till verkligt värde

Finansiella instrument som värderas till verkligt värde är huvudsakligen medel i fonder, placeringstillgångar i försäkrings- och garantiverksamhet, donationsmedel samt vissa avgiftsmedel i övrigt som myndigheten disponerar och som får placeras i aktier, obligationer samt aktie- och räntekonsortier. Obligationer eller andra värdepapper som förväntas innehas till förfall ska dock enligt 5 kap. 14 § förordningen (2000:605) årsredovisning och budgetunderlag inte värderas till verkligt värde.

Klassificering av finansiella instrument – föreskrifter till 5 kap. 13 § förordningen

38 § Klassificeringen av finansiella instrument är beroende av syftet med innehavet. Av 5 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag framgår att om syftet med innehavet av en finansiell tillgång är att den ska innehas eller brukas stadigvarande ska den klassificeras som en anläggningstillgång, i annat fall som en omsättningstillgång. Finansiella skulder delas in i långfristiga respektive kortfristiga skulder.

14 § Följande finansiella instrument får inte värderas enligt 13 §:

1. finansiella instrument som hålls till förfall,
2. lånefordringar och andra fordringar som härrör från verksamheten och som inte innehas för handelsändamål,
3. aktier och andelar i hel- eller delägda företag enligt 7 §, samt
4. skulder, med undantag för skulder som ingår som en del i en handelsportfölj.

Värdering enligt 13 § får inte heller göras om en sådan värdering inte skulle ge ett tillförlitligt värde på det finansiella instrumentet. Förordning (2014:1322).

Finansiella instrument som inte ska värderas till verkligt värde – föreskrifter till 5 kap. 14 § förordningen

39 § Finansiella instrument som hålls till förfall är finansiella tillgångar och finansiella skulder som har fastställda eller fastställbara betalningar och fastställd löptid och som myndigheten har för avsikt att behålla fram till förfalldagen.

Lånefordringar och andra fordringar är finansiella tillgångar som har fastställda eller fastställbara betalningar men som inte är derivatinstrument.

40 § Avtal om framtida inköp av rå- och stapelvaror ska inte värderas enligt 5 kap. 13 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, om instrumentet ingicks för att tillgodose myndighetens behov av inköp, försäljning eller egen förbrukning av rå- och stapelvaror och om det förväntas regleras genom leverans av varan.

41 § Finansiella instrument som inte omfattas av 5 kap. 13 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska redovisas till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden, med undantag för andelar i hel- och delägda företag, finansiella garantiavtal samt leasingavtal.

Beräkning av upplupet anskaffningsvärde

42 § Upplupet anskaffningsvärde är det belopp till vilket en finansiell tillgång eller finansiell skuld redovisas efter anskaffningstillfället med beaktande av:

1. periodisering av upplupen ränta enligt effektivräntemetoden,
2. återbetalning av kapitalbelopp, och
3. eventuella nedskrivningar.

Effektivräntemetoden är en metod för att beräkna det upplupna anskaffningsvärdet för en finansiell tillgång eller finansiell skuld och för fördelning av ränteintäkter och räntekostnader över den relevanta tidsperioden.

Effektivränta är den ränta som diskonterar de uppskattade framtida in- och utbetalningarna under löptiden för en finansiell tillgång eller en finansiell skuld till tillgångens eller skuldens redovisade värde vid anskaffningstillfället.

Periodisering av räntor, rabatter och transaktionsutgifter

43 § Periodisering av kapitalrabatter, kapitalpremier och direkta transaktionsutgifter ska ske över fordringens eller skuldens löptid. Periodisering behöver endast göras om beloppen är väsentliga.

Allmänna råd till 5 kap. 14 § förordningen

Vissa räntebärande fordringar och skulder kan förvärfvas eller emitteras till över- eller underkurs (exempelvis nollkupongobligationer). Vidare kan förvärfv eller emission av skuldebrev ge upphov till kostnader. För sådana fordringar och skulder gäller att både över- eller underkursen och kostnaderna fördelas över löptiden så att den effektiva räntan blir konstant.

Finansiella instrument som inte ska värderas till verkligt värde – föreskrifter till 5 kap. 14 § förordningen

Finansiella instrument som redovisas som omsättningstillgångar och kortfristiga skulder

44 § Räntebärande finansiella instrument som redovisas som omsättningstillgångar respektive kortfristiga skulder behöver inte redovisas till upplupet anskaffningsvärde. En schablonmässig metod får användas vid

värdering av dessa finansiella instrument om det är svårt att få fram korrekta uppgifter eller om en mer exakt värdering inte kan motiveras av kostnadsskäl. En förutsättning är dock att metoden ger en rättvisande redovisning och används konsekvent.

Allmänna råd till 5 kap. 14 § förordningen

En myndighet som tidigare har valt att redovisa finansiella instrument till upplupet anskaffningsvärde bör fortsätta att göra detta, även om instrumentet klassificeras som omsättningstillgångar eller kortfristiga skulder.

Finansiella instrument som inte ska värderas till verkligt värde – föreskrifter till 5 kap. 14 § förordningen

Initial redovisning av finansiella garantiavtal

45 § När ett garantiåtagande uppstår ska de framtida garantiavgifter och reserveringar för förväntade garantiförluster som åtagandet väntas leda till redovisas som en fordran och en avsättning för den utfärdade garantin.

Ett garantiåtagande är ett finansiellt garantiavtal där de finansiella villkoren för garantin regleras i avtalet.

En bunden garantiutfästelse är ett avtal där ansvarighet för garantin inträder efterföljande år eller där de finansiella villkoren fastställs vid ett senare tillfälle.

Allmänna råd till 5 kap. 14 § förordningen

Om garantiavgifter tas ut för förväntade garantiförluster uppstår ingen resultateffekt vid den tidpunkt då ett garantiåtagande uppkommer.

Finansiella instrument som inte ska värderas till verkligt värde – föreskrifter till 5 kap. 14 § förordningen

Redovisning av finansiella garantiavtal vid bokslut

46 § Avsättningen för garantier ska motsvara det belopp som krävs för att myndigheten ska kunna uppfylla alla åtaganden som skäligen kan förväntas uppkomma med anledning av det ingångna garantiavtalet.

När avsättningen beräknas ska myndigheten uppskatta de förväntade förlusterna för skador under garantiernas återstående löptid. Vid beräkning av förväntade förluster ska eventuella säkerheter beaktas.

Utöver förväntade förluster för skador i ingångna garantiåtaganden ska en avsättning tas upp för förväntade förluster för sådana bundna garantiutfästelser som inte förväntas kunna finansieras av framtida garantiavgifter.

För ett flerårigt garantiåtagande där garantiavgifterna betalas årsvis ska vid beräkningen av avsättningen också ansvarighet för åtagandet under den återstående löptiden som ligger efter balansdagen räknas med.

För garantiåtaganden med flerårsbetald garantiavgift ska det vid beräkningen av avsättningen göras en uppskattning baserat dels på myndighetens ansvarighet för löpande avtal, dels för det förväntade betalningsmönstret.

Allmänna råd till 5 kap. 14 § förordningen

För en garantiavgift som aviseras och/eller förfaller till betalning först efter räkenskapsårets utgång avgörs frågan om ansvarighet för garantiåtagande av om avgiften avser ett nytt garantiåtagande eller en delbetalning för ett befintligt åtagande. Om myndigheten enligt avtalet har en möjlighet att ändra villkoren för garantin bör avtalet för avgiften normalt betraktas som ett nytt garantiåtagande.

Garantiavgifter som betalas in under räkenskapsåret men vars förfallodag inträffar och vars garantiperiod inleds efter räkenskapsårets utgång bör betraktas som förskott och redovisas som skuld till garantitagaren.

Om det finns återförsäkringsavtal avseende garantier som myndigheten utfärdat bör återförsäkrarens andel av avsättningar redovisas på egen post upp till belopp som motsvarar återförsäkrarens ansvar enligt avtalet.

Redovisning av förändringar av risker i garantiverksamhet

Förändringar i avsättningar för risker för garantiåtaganden bör redovisas under en post för intäkter i resultaträkningen.

Skadeersättningar bör redovisas under en post för kostnader i resultaträkningen.

Förändring av kvardröjande risker som är väsentliga bör redovisas under en post för kostnader. Förändringar är väsentliga om riskerna har förändrats på ett sådant sätt att det inte är sannolikt att garantin skulle utfärdats om informationen funnits tillgänglig när garantin utfärdades.

Finansiella instrument som inte ska värderas till verkligt värde – föreskrifter till 5 kap. 14 § förordningen

Uppdelning av avsättning för finansiella garantiavtal

47 § Avsättning för finansiella garantiavtal ska i redovisningen delas upp på:

1. risker som kan finansieras av garantiavgifter,
2. kvardröjande risker, och
3. oreglerade skador.

Förändring av risker i ett garantiåtagande som förväntas finansieras av garantiavgifter ska redovisas under Risker som kan finansieras av garantiavgifter.

Om myndigheten bedömer att avgiftsnivån är otillräcklig för att finansiera risker i ett garantiåtagande ska avsättningen redovisas under Kvardröjande risker.

Avsättningar för oreglerade skador ska uppgå till myndighetens uppskattade kostnad för att tillgodose alla krav som beror på händelser som inträffat före räkenskapsårets utgång, oavsett om dessa krav har anmälts eller inte.

Beräkningen av avsättningar för risker som kan finansieras av garantiavgifter respektive kvardröjande risker får göras gemensamt för homogena grupper av garantier.

Redovisning av lånefordringar

48 § Utlånat belopp som låntagaren är skyldig att återbetala ska vid utlåningstillfället redovisas under Utlåning i balansräkningen. Senast vid bokslut ska myndigheten bedöma om det finns ett nedskrivningsbehov.

Ett nedskrivningsbehov ska bedömas enskilt för respektive lånefordran. Om en myndighet inledningsvis bedömer att det finns förväntade förluster i en grupp av lånefordringar, men där det inte är möjligt att värdera fordringarna enskilt, ska myndigheten göra en gruppvis reservering. Med en grupp av lånefordringar menas fordringar som har samma identifierbara kännetecken. Så snart det finns

tillräcklig information för att identifiera låneförluster på enskilda lånefordringar, ska den gruppvisa reserveringen ersättas av en specifik reservering eller avskrivning av lån.

Avskrivning av lån (konstaterade förluster) ska göras när det inte finns några realistiska möjligheter till återvinning. En avskrivning reducerar utlånat belopp och den eventuella specifika reservering som tidigare gjorts för låneförluster.

Allmänna råd till 5 kap. 14 § förordningen

Ett lånelöfte är normalt ingen ekonomisk händelse som påverkar den löpande bokföringen. En lånefordran eller låneskuld redovisas normalt när lånet betalas ut till låntagaren. Hur lånefordringar klassificeras framgår av 4 kap. 11 §.

Finansiella instrument som inte ska värderas till verkligt värde – föreskrifter till 5 kap. 14 § förordningen

Redovisning av säkringsinstrument

49 § Derivatinstrument som används i myndighetens verksamhet för pris-, ränte- eller valutasäkring (säkringsinstrument) ska inte värderas till verkligt värde. Någon omvärdering ska inte ske av en säkrad tillgång eller skuld om värdeförändringen motsvarar en motsatt förändring på säkringsinstrumentet.

En premie som betalas eller erhålls när ett säkringsinstrument anskaffas ska periodiseras över säkringsinstrumentets löptid.

Myndigheten ska vid varje bokslut bedöma om säkringsförhållandet kvarstår och om säkringen fortfarande är effektiv utifrån myndighetens riskhanteringsstrategi.

Om en säkring upphör ska derivatinstrumentet och den säkrade posten värderas enligt 5 kap. 3, 5 och 8 §§ förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Instrumentens anskaffningsvärde är i dessa fall det aktuella marknadsvärdet då säkringen upphörde.

Om ett derivatinstrument har ett negativt marknadsvärde efter att en säkring upphört ska en reservering göras för förväntade förluster. Utgifter för att lösa ett derivatinstrument som inte längre behövs för säkring ska redovisas som kostnad under den period då säkringen avbryts.

Allmänna råd till 5 kap. 14 § förordningen

Derivatinstrument

Derivatinstrument är ett finansiellt instrument som uppfyller följande kriterier:

1. Värdet på instrumentet ändras till följd av ändringar i en särskild angiven räntesats, valutakurs, råvarupris, pris på ett finansiellt instrument eller annan variabel som inte är specifikt för någon av avtalsparterna.
2. Det krävs normalt ingen initial nettoinvestering.
3. Instrumentet regleras vid en framtida tidpunkt.

Terminer, optioner och swappar är exempel på finansiella instrument som utgör derivat enligt ovanstående definition.

Med derivatinstrument som används i myndighetens verksamhet för pris-, ränte- eller valutasäkring (säkringsinstrument) avses såväl säkring av befintliga tillgångar och skulder som säkring av framtida behov av ta upp lån eller att anskaffa varor till verksamheten.

En myndighet behöver normalt inte redovisa ett derivatinstrument mellan den tidpunkt avtal tecknas (affärsdagen) och likviddagen.

Nuvärdesberäkning av fordringar

Lånefordringar och andra fordringar som har en kredittid överstigande ett år och där myndigheten inte tar ut en ränta som motsvarar statens kostnader bör värderas till nuvärdet av förväntade framtida kassaflöden.

Med en ränta som motsvarar statens kostnader avses den ränta som motsvarar statens finansieringskostnad för upplåning med motsvarande löptid, med ett räntepåslag som motsvarar kostnaden för förväntade förluster.

Nuvärdet av förväntade framtida kassaflöden beräknas med en diskonteringsränta.

Om en ränta inte tas ut som motsvarar statens kostnader bör utgångspunkten för att fastställa diskonteringsräntan vara de räntesatser som finns på Riksgäldskontorets finansiella instrument med olika löptider.

Förväntade framtida kassaflöden bör uppskattas baserat på rimliga antaganden och prognoser.

Om bedömningen av vilka belopp som myndigheten kommer att få in förändras mellan två bedömningstillfällen, bör denna förändring redovisas som en låneförlust eller återvinning.

Leasingavtal och finansiella instrument i utländsk valuta

Hur leasingavtal redovisas framgår av 4 kap. 8 och 26 §§ med tillhörande allmänna råd.

Finansiella instrument i utländsk valuta där det inte finns något säkringsinstrument ska enligt 5 kap. 12 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag omräknas till valutakursen på balansdagen.

6 kap. Anslagsredovisning och finansieringsanalys

Anslagsredovisning

1 § I anslagsredovisningen ska myndigheten redovisa utfallet på de anslag myndigheten disponerar och de inkomstitlar som myndigheten redovisar mot i enlighet med den indelning som framgår av regleringsbrev eller något annat beslut av regeringen. Utfallet ska ställas mot tilldelade belopp per anslag eller anslagspost respektive beräknade belopp per inkomstitel. Avvikelser ska analyseras.

Av anslagsredovisningen ska det även framgå i vilken utsträckning myndigheten med stöd av ett sådant bemyndigande som avses i 17 § första stycket anslagsförordningen (2011:223) beställt varor eller tjänster eller beslutat om bidrag, ersättning, lån eller liknande som medför utgifter under följande budgetår. Anslagsredovisningen ska också omfatta utestående åtaganden av detta slag som ingåtts med stöd av bemyndiganden som beslutats tidigare år.

Av anslagsredovisningen ska det också framgå hur myndigheten har uppfyllt andra finansiella villkor som regeringen har angett. Förordning (2018:1342).

Uppställningsform för anslagsredovisning – föreskrifter till 6 kap. 1 § förordningen

1 § Anslagsredovisningens olika avsnitt ska upprättas enligt de uppställningsformer som anges i bilaga 3.

Myndigheten ska enbart ta med de avsnitt som är aktuella för myndighetens verksamhet. Kolumner i respektive uppställningsform som inte är aktuella för myndigheten får tas bort. (ESVFA 2024:1).

Redovisning mot anslag – föreskrifter till 6 kap. 1 § förordningen

1 a § Avsnittet Redovisning mot anslag ska upprättas enligt den indelning i anslagsposter och delposter som myndigheten har fått anslag tilldelat av regeringen. (ESVFA 2024:1).

Allmänna råd till 6 kap. 1 § förordningen

Bestämmelser om redovisning mot anslag finns i anslagsförordningen (2011:223). (ESVFA 2024:1).

Bruttoredovisning av inkomster och utgifter – föreskrifter till 6 kap. 1 § förordningen

2 § Inkomster och utgifter ska redovisas brutto mot anslaget endast i de fall regeringen har föreskrivit att så ska ske. I annat fall utgör inkomster redovisade mot utgiftsanslag endast en återföring av anslagsmedel, varför beloppen tas upp netto i anslagsredovisningen. Är inkomster, som enligt regeringens beslut ska redovisas mot anslaget, av betydande omfattning ska de specificeras i en not.

3 § Har upphävts genom (ESVFA 2024:1).

Kommentarer till anslagsutfall – föreskrifter till 6 kap. 1 § förordningen

4 § Myndigheten ska i not till anslagsredovisningen kommentera väsentliga avvikelser från tilldelade belopp. Överskridande av det belopp som disponeras enligt 6 § anslagsförordningen (2011:223) ska alltid förklaras i not.

Om regeringen medgivit ett överskridande ska myndigheten hänvisa till regeringsbeslutet. (ESVFA 2024:1).

Allmänna råd till 6 kap. 1 § förordningen

Orsaken till avvikelser från tilldelade belopp kan många gånger direkt eller indirekt framgå av myndighetens resultatredovisning. Det innebär inte undantag från kravet på kommentar i not som bör vara kortfattad, i någon eller några få meningar, och sammanfatta de viktigaste orsakerna till varför utfallet avviker mot

tilldelat belopp. I de fall myndigheten under året fått ökat utrymme genom tilläggsbeslut från regeringen, bör bakgrunden anges. En myndighet som har flera anslag bör göra en not för varje anslag där det behövs en kommentar. Om flera anslagsposter med väsentliga avvikelser och med olika förklaringar till utfallet finns, bör kommentaren delas upp.

Vad som är väsentliga avvikelser avgörs av omständigheterna i det enskilda fallet, men en avvikelse på 10 procent från årets tilldelning enligt regleringsbrev bör ses som väsentlig, liksom en avvikelse på minst 100 miljoner kronor även om den understiger 10 procent. En myndighet som har många anslag där regeringen eller en annan myndighet beslutar om utbetalningarna kan ange detta och därmed inte behöva kommentera utfallet ytterligare.

Redovisning mot inkomstitlar – föreskrifter till 6 kap. 1 § förordningen

5 § Myndigheten ska i anslagsredovisningen per inkomstittel uppge de inkomster som myndigheten redovisat mot inkomstitlar på statens budget. I de fall en inkomstittel har underindelats ska redovisningen ske enligt denna underindelning. Om det i regleringsbrev eller motsvarande har angivits ett beräknat belopp för inkomsterna ska detta belopp anges. Om redovisade inkomster avviker väsentligt från beräknade inkomster ska då så är möjligt skälen härför redovisas i en not.

Allmänna råd till 6 kap. 1 § förordningen

Bestämmelser om redovisning mot inkomstitlar finns i anslagsförordningen (2011:223).

Redovisning av beställningsbemyndigande – föreskrifter till 6 kap. 1 § förordningen

6 § Avsnittet Redovisning av beställningsbemyndigande ska upprättas enligt den indelning i anslagsposter och delposter som bemyndigandet har beslutats av regeringen.

Har en myndighet fått ett beställningsbemyndigande ska myndigheten redovisa samtliga ekonomiska åtaganden vid budgetårets slut som medför utgifter under ett följande budgetår mot bemyndigandet.

En myndighet som har gjort ekonomiska åtaganden med stöd av 17 § andra stycket anslagsförordningen (2011:223) ska lämna information om detta i not till anslagsredovisningen. (ESVFA 2024:1).

Allmänna råd till 6 kap. 1 § förordningen

När myndigheten lämnar uppgift om det anslag som utgifter ska redovisas mot under ett följande budgetår får, samma anslagsbeteckning användas som gäller det år redovisningen avser. (ESVFA 2024:1).

Kommentarer till redovisning av beställningsbemyndiganden – föreskrifter till 6 kap. 1 § förordningen

7 § Myndigheten ska i not till anslagsredovisningen kommentera väsentliga skillnader mellan det av regeringen beslutade beställningsbemyndigandet och ekonomiska åtaganden vid årets slut. Överskridande av ett beställningsbemyndigande ska alltid förklaras. (ESVFA 2024:1).

Allmänna råd till 6 kap. 1 § förordningen

Om ekonomiska åtaganden vid årets slut uppgår till mindre än 75 procent av beställningsbemyndigandet bör skillnaden anses vara väsentlig. Ett överskridande kan avse både att beställningsbemyndigandet överskridits till sitt belopp och i fråga om sluttidpunkt. (ESVFA 2024:1).

Redovisning av äldre beställningsbemyndigande – föreskrifter till 6 kap. 1 § förordningen

8 § I avsnittet Redovisning av äldre beställningsbemyndigande ska myndigheten redovisa ekonomiska åtaganden vid årets slut som gjorts med stöd av tidigare års beställningsbemyndiganden och där bemyndigandet inte längre finns kvar.

Avsnittet Redovisning av äldre beställningsbemyndigande ska upprättas enligt den indelning i anslagsposter och delposter som bemyndigandet har beslutats av regeringen. (ESVFA 2024:1).

Kommentarer till redovisning av äldre beställningsbemyndiganden – föreskrifter till 6 kap. 1 § förordningen

9 § Myndigheten ska i not till anslagsredovisningen kommentera väsentliga förändringar från tidigare år av ekonomiska åtaganden vid årets slut mot äldre beställningsbemyndiganden. (ESVFA 2023:2).

Andra finansiella villkor – föreskrifter till 6 kap. 1 § förordningen

9 a § I avsnittet Andra finansiella villkor ska myndigheten redovisa hur finansiella villkor i regleringsbrev eller andra regeringsbeslut som berör anslag eller inkomsttitlar har uppfyllts. (ESVFA 2024:1).

Finansieringsanalys

2 § Finansieringsanalysen skall visa myndighetens betalningar fördelade på drift, investeringar, uppbörd och transfereringar. Av analysen skall framgå hur dessa verksamheter har finansierats och hur myndighetens likvida ställning har förändrats. I anslutning till finansieringsanalysen skall myndigheten lämna de kommentarer och förklaringar som är nödvändiga för att bedöma finansieringsanalysen.

Finansieringsanalys – föreskrifter till 6 kap. 2 § förordningen

10 § Finansieringsanalysen ska upprättas enligt den uppställningsform som anges i bilaga 4.

De avsnitt och poster som anges i uppställningsformen ska tas upp var för sig i angiven ordningsföljd. Benämningen på avsnitten får inte ändras. Myndigheten ska dock ta bort ett avsnitt eller en post om den saknar sådan verksamhet. Poster får benämnas och tillföras på ett sådant sätt att deras innebörd blir tydligare.

För varje avsnitt redovisas dels utgifterna och hur dessa har finansierats, dels hur verksamheten i fråga påverkat myndighetens likvida ställning. Nettokassaflödet från respektive till varje avsnitt summeras till slutraden Förändring av likvida medel.

De likvida medel som ingår i analysens slutrad omfattar följande balansposter: Kassa, bank, tillgång eller skuld på räntekontot hos Riksgäldskontoret samt de fordringar eller skulder avseende statens budget och övriga fordringar eller skulder på statens centralkonto som i balansräkningen redovisas under posten Avräkning med statsverket.

Allmänna råd till 6 kap. 2 § förordningen

Ett antal poster har benämnts "Ökning(+)/minskning(-)" eller omvänt. Endast det i sammanhanget aktuella uttrycket för postens förändring under det aktuella räkenskapsåret bör anges (med tecken).

En myndighet får redovisa hela eller delar av finansieringsanalysen enligt en direkt metod, det vill säga i betalningsströmmar, förutsatt att myndigheten upplyser om detta och att det inte strider mot de grundläggande reglerna för upprättande av finansieringsanalysen.

Undantagsvis kan poster behöva införas i finansieringsanalysen som inte kan hänföras till något av de avsnitt som omnämns i föreskrifterna. Det kan då vara lämpligt att föra in sådana poster under ett avsnitt med rubriken "Övrigt" omedelbart före summeraden.

7 kap. Tilläggsupplysningar

1 § Utöver vad som följer av övriga bestämmelser i denna förordning ska årsredovisningen innehålla de tilläggsupplysningar som Statskontoret föreskriver. Förordning (2025:1200).

Allmänna råd till 7 kap. 1 § förordningen

Allmänt om tilläggsupplysningar

Tilläggsupplysningar bör presenteras som noter till årsredovisningshandlingarna. En tilläggsupplysning avser inte alltid en speciell post i någon av dessa handlingar. Vissa upplysningar är av mer allmän karaktär. Dessa lämnas lämpligen som noter i notavsnittets inledning. De noter av allmän karaktär som kan krävas är:

- beskrivning av redovisningsprinciper (1 §),
- upplysning om avvikelser från generella ekonomiadministrativa regler, vilka beslutats av regeringen eller föreskrivande myndighet (2 §),

- redogörelse för och motivering av avvikelse från allmänna råd m.m. (2 kap. 15 §),
- förklaringar till bristande överensstämmelse mellan uppgifter i resultatredovisningen och årsredovisningen i övrigt (Ekonomistyrningsverkets allmänna råd till 3 kap. 2 § förordningen [2000:605] om årsredovisning och budgetunderlag [ESVFA 2022:1]), samt
- ersättning m.m. till styrelseledamöter och ledande befattningshavare (7 kap. 2 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag).

Beskrivning av redovisningsprinciper – föreskrifter till 7 kap. 1 § förordningen

1 § I årsredovisningen ska ingå en beskrivning av tillämpade redovisnings- och värderingsprinciper.

Upplysning om avvikelser från generella ekonomiadministrativa regler – föreskrifter till 7 kap. 1 § förordningen

2 § Myndigheten ska i årsredovisningen lämna uppgift om alla, av regeringen eller föreskrivande myndighet fattade beslut, som innebär avsteg från generella ekonomiadministrativa regler. Uppgiften lämnas lämpligen i anslutning till myndighetens beskrivning av tillämpade redovisningsprinciper.

Sammanställning av garantiverksamhet och sammanställning av utlåningsverksamhet – föreskrifter till 7 kap. 1 § förordningen

3 § En myndighet som har ett bemyndigande att utfärda garantier ska redovisa en sammanställning av garantiverksamheten uppdelad på garantier där en avgift tas ut för förväntade förluster och övriga garantier. Information i sammanställningen ska specificeras på

1. garantiram, utfärdade garantier och bundna garantiutfästelser,
2. tillgångar, skulder och avsättningar, och hur dessa har förändrats under året, och
3. hur verksamheten har påverkat anslag och inkomstitlar på statens budget.

Med bundna utfästelser avses finansiella garantiavtal där

1. ansvarighet för garantin inträder efter bokslut,
2. de finansiella villkoren regleras vid ett senare tillfälle, eller
3. det finns bundna offerter.

4 § En myndighet som har ett bemyndigande att betala ut lån ska redovisa en sammanställning av låneverksamheten uppdelad på anslagsfinansierad respektive lånefinansierad utlåning.

Information i sammanställningen ska specificeras på

1. låneram, utlånat belopp och lånelöften,
2. lånefordringar och hur dessa har förändrats under året, och
3. hur verksamheten har påverkat anslag och inkomstitlar på statens budget.

Allmänna råd till 7 kap. 1 § förordningen

En myndighet som bedriver garanti- och/eller utlåningsverksamhet bör i not redovisa sammanställningen av verksamheten i en matris som ställs upp på det sätt som anges i bilaga 9.

Sammanställningens uppgifter om övriga garantier bör i förekommande fall anpassas till regeringens beslut om undantag från den garantimodell som regleras i förordningen (2011:211) om utlåning och garantier.

Resultaträkningen – föreskrifter till 7 kap. 1 § förordningen

5 § Bestämmelser om vilka tilläggsupplysningar som ska lämnas till resultaträkningen finns i 6–16 §§.

Reavinster och reaförluster

6 § Upplýsning om över- eller underskott som uppstår vid försäljning av egendom ska lämnas i en not. Om överskott eller underskott, inte nettot mellan dessa, är obetydliga behöver upplýsning inte lämnas.

Vid köp och försäljning av fastighet efter räkenskapsårets utgång ska myndigheten lämna upplýsning om aktuellt objekt, motpart, överenskommen köpeskilling samt

beräknad reavinst eller-förlust. I förekommande fall ska hänvisning även göras till regeringsbeslut om köp eller försäljning.

Intäkter av avgifter och andra ersättningar

7 § Myndigheten ska i not till posten Intäkter av avgifter och andra ersättningar särredovisa

1. avgiftsintäkter enligt 4 § avgiftsförordningen (1992:191),
2. avgiftsintäkter från tjänsteexport, och
3. icke-statliga medel enligt definitionen i 6 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen (2011:210).

Kravet på särredovisning av tjänsteexport gäller oavsett om den bedrivs med stöd av 4 § 10 avgiftsförordningen eller ett särskilt bemyndigande och oavsett vilket ekonomiskt mål som gäller för tjänsteexporten.

Garantiavgifter hänförliga till finansiella garantiavtal

8 § Under posten Intäkter av avgifter och andra ersättningar ska garantiavgifter för finansiella garantiavtal särredovisas i not och delas upp på

1. avgiftsinkomster för nya garantiåtaganden, och
2. förändring av risker som kan finansieras av garantiavgifter och kvardröjande risker.

Om det finns återförsäkringsavtal ska avgift för avgiven återförsäkring och återförsäkrarens andel av risker som kan finansieras av garantiavgifter och kvardröjande risker specificeras i not.

Allmänna råd till 7 kap. 1 § förordningen

Finansiella intäkter och kostnader

Ränteintäkter och kostnader som härrör från räntekonto hos Riksgäldskontoret bör särredovisas i en not. I förekommande fall särredovisas även räntor avseende lån i Riksgäldskontoret. Kravet på särredovisning gäller även andra ränteintäkter och kostnader samt övriga finansiella intäkter och kostnader som uppgår till väsentliga belopp.

Resultaträkningen – föreskrifter till 7 kap. 1 § förordningen

Kostnader för personal

9 § Uppllysning ska lämnas i en not om lönekostnader, exklusive arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal. Detta är summan av utfallet på S-koderna 4111–4119. I noten anges hur stor andel av lönesumman som avser arvoden till styrelse, kommittéer eller ej anställd personal (uppdragstagare). Detta är summan av utfallet på S-koderna 4112 och 4118.

Skadeersättningar hänförliga till finansiella garantiavtal

10 § Skadeersättningar hänförliga till finansiella garantiavtal ska specificeras i not.

Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras

11 § Väsentliga delbelopp ska specificeras i not. Intäkter av bidrag från EU ska särredovisas i not, med uppgift om vilka av EU:s fonder medlen avser. Även offentligrättsliga avgifter ska särredovisas i noten med uppdelning på avgifter med bestämt ekonomiskt mål och andra offentligrättsliga avgifter enligt den indelning som regeringen har beslutat om i budget för avgiftsbelagd verksamhet i myndighetens regleringsbrev.

För offentligrättsliga avgifter med bestämt ekonomiskt mål ska myndigheten i noten dessutom särredovisa de kostnader som myndigheten har för de verksamheter som intäkterna avser.

Allmänna råd till 7 kap. 1 § förordningen

Utöver vad som framgår av föreskrifterna kan lämplig uppdelning vara till exempel försäljningsintäkter, andra ersättningar (typ av ersättning) och finansiella intäkter (typ av intäkt) om det inte i allt väsentligt är tydligt utifrån informationen i övrigt. Med intäkter av bidrag från EU avses sådana inkomster som myndigheten ska redovisa under inkomsttyp 6000 på statens budget.

Av noten bör även framgå hur eventuella nedskrivningar och avskrivningar av fordringar samt kursvinster och kursförluster påverkat intäkterna.

Resultaträkningen – föreskrifter till 7 kap. 1 § förordningen

Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag

12 § Sammansättningen av posten Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag ska specificeras i not.

Allmänna råd till 7 kap. 1 § förordningen

Lämplig uppdelning kan vara typ av finansiär (till exempel kommuner, företag, hushåll, AP-fonder) och vad medlen i huvudsak finansierat.

Resultaträkningen – föreskrifter till 7 kap. 1 § förordningen

Lämnade bidrag

13 § En myndighet som har flera olika typer av lämnade bidrag ska i not göra en uppdelning på postens väsentligaste beståndsdelar. En myndighet som redovisar lämnade bidrag finansierade med anslag som finansieras från EU-budgeten ska särskilt ange den del av kostnaden som avser sådana bidrag med uppgift om vilka av EU:s fonder medlen avser.

Allmänna råd till 7 kap. 1 § förordningen

Lämplig uppdelning kan vara verksamhetsgrenar, utgiftsområden, mottagarkategori eller annan liknande uppdelning. Om postens sammansättning är tydlig genom underindelning i resultaträkningen eller utifrån anslagsredovisningen behövs ingen uppdelning i not.

Resultaträkningen – föreskrifter till 7 kap. 1 § förordningen

Årets kapitalförändring

14 § Årets kapitalförändring ska specificeras i not. I noten ska de sammanlagda beloppen för respektive anslagsfinansierad verksamhet, över- eller underskott i

avgifts- eller bidragsfinansierade verksamheter samt övriga orsaker anges såvida beloppen inte är obetydliga. En övrig orsak kan till exempel gälla kostnader som uppstått på grund av att en avsättning för avhjälpande av miljöskador inte har redovisats mot anslag. Om kapitalförändringen är noll för både räkenskapsåret och jämförelseåret kan noten utelämnas.

Avsättningar till och upplösningar av fonder m.m. för transfereringsändamål

15 § Upplysning om hur årets avsättningar och upplösningar fördelar sig mellan fonder och eventuella avsättningar för transfereringsändamål ska lämnas i en not. Om inte närmare upplysningar om fonderna och avsättningarna lämnas till regeringen i särskild ordning, ska dessutom fondernas och avsättningarnas kostnader och intäkter redovisas på ett överskådligt sätt i en not.

Allmänna råd till 7 kap. 1 § förordningen

Nettoförändringen genom avsättning till eller upplösning av fonder under året, liksom kostnader och intäkter, redovisas normalt per fond. En myndighet som har ett stort antal fonder kan slå samman uppgifter för flera fonder, förutsatt att information som är väsentlig för bedömningen av uppgifterna inte utelämnas.

Upplysningar om fondernas intäkter och kostnader under året redovisas i not om inte uppgifterna lämnas till regeringen i särskild årsredovisning för fondförvaltningsverksamheten eller på annat liknande sätt.

Det belopp som redovisas under denna post bör stämmas av mot förändringen av posten Fonder i balansräkningen.

Resultaträkningen – föreskrifter till 7 kap. 1 § förordningen

Upplysningar för jämförelseändamål

16 § Myndigheten ska i not(er) lämna tilläggsupplysningar om sådana händelser och transaktioner, samt effekten av dessa, som kan försvåra en bedömning av myndighetens finansiella resultat eller försvåra rättvisande jämförelser, exempelvis med tidigare år. Exempel på sådana händelser och transaktioner är nedskrivningar, försäljning av betydande anläggningstillgångar, överlåtelse eller nedläggning av verksamhet eller liknande omstruktureringar, arbetskonflikter,

ändringar i uppskattningar och bedömningar och rättelse av fel i tidigare års räkenskaper.

Balansräkningen – föreskrifter till 7 kap. 1 § förordningen

17 § Bestämmelser om vilka tilläggsupplysningar som ska lämnas till balansräkningen finns i 18–46 §§.

Immateriella anläggningstillgångar

18 § I de fall en längre avskrivningstid än fem år tillämpas ska det i en not lämnas upplysning om detta. I noten ska i så fall också anges skälen för den längre avskrivningstiden.

Materiella anläggningstillgångar

19 § För varje post ska uppgift lämnas om

1. tillgångarnas anskaffningsvärde,
2. tillkommande och avgående tillgångar,
3. överföringar,
4. årets avskrivningar,
5. årets nedskrivningar,
6. årets uppskrivningar,
7. ackumulerade avskrivningar,
8. ackumulerade nedskrivningar,
9. ackumulerade uppskrivningar, samt
10. korrigeringar av tidigare års avskrivningar, nedskrivningar och uppskrivningar.

I de fall taxeringsvärde finns ska detta anges. I noten anges också avskrivningstider för skilda tillgångsslag om detta inte framgår av avsnittet om värderingsprinciper.

Beredskapstillgångar

19 a § Posten Beredskapstillgångar ska i not delas upp i

1. beredskapsvaror,

2. | beredskapsinventarier, och
3. | immateriella beredskapstillgångar.

(ESVFA 2025:1).

Nedskrivning

20 § I samband med en väsentlig nedskrivning ska de överväganden som ledde fram till beslutet presenteras i årsredovisningen.

Uppskrivning

21 § I samband med en uppskrivning ska de överväganden som ledde fram till beslutet presenteras i årsredovisningen. Därvid ska information lämnas om uppskrivningsbelopp och under vilken post på balansräkningens passivsida som uppskrivningsbeloppet redovisats.

Finansiell leasing

22 § Anläggningstillgångar som innehas enligt ett finansiellt leasingavtal ska särredovisas i not till aktuell tillgångspost.

Andelar i hel- och delägda företag

23 § Med andelar avses aktier och andelar i juridiska personer. I not ska anges vilka företag som bildats genom avknoppning från myndigheten och i vilka företag myndigheten medverkat vid bildandet. För vart och ett av företagen ska upplysning lämnas om dels hur många andelar som myndigheten innehar, dels andelarnas anskaffningsvärde, nominella värde, bokförda värde och eventuella börsvärde på bokslutsdagen. I noten ska även annan information av väsentlig betydelse lämnas.

Andra långfristiga värdepappersinnehav

24 § Posten Andra långfristiga värdepappersinnehav ska specificeras i not, varvid uppgift om det bokförda värdet och marknadsvärdet eller motsvarande ska anges per tillgångsslag.

Allmänna råd till 7 kap. 1 § förordningen

Med tillgångsslag avses t ex aktier, statsskuldväxlar, statsobligationer och andelar i värdepappersfonder.

Balansräkningen – föreskrifter till 7 kap. 1 § förordningen

Långfristiga fordringar

25 § Långfristiga fordringar ska specificeras i not.

Ännu inte fakturerade garantiavgifter i garantiverksamhet som avser nästföljande år ska specificeras i not.

Finansiella instrument

26 § Information ska lämnas i anslutning till beskrivningen av tillämpade redovisningsprinciper om och på vilket sätt derivatinstrument används för pris-, ränte- eller valutasäkring av finansiella instrument.

De instrument som värderas till verkligt värde enligt 5 kap. 13 § förordningen (2000:205) om årsredovisning och budgetunderlag ska specificeras i not för respektive post. Detta gäller både för finansiella tillgångar och eventuella finansiella skulder. Av noten ska även framgå orealiserade värdeförändringar under året uppdelade per typ av instrument. För statsobligationer och statsskuldväxlar utgivna av Riksgäldskontoret ska även det nominella värdet framgå av noten.

Utlåning

27 § Balansposten ska i not delas upp i

1. lånefordringar,
2. lånefordringar med villkorad återbetalningsskyldighet, och
3. utvecklingskapital eller royalty.

För respektive grupp av lån ska upplysning lämnas om

1. lånefordringar uppdelat på ingående balans, nyutlåning, amorteringar och avskrivna lån, samt
2. reserveringar för låneförluster uppdelat på förluster där låntagaren inte förväntas att uppfylla lånevillkoren och förluster hänförliga till statliga subventioner.

Information ska även lämnas om återstående löptider för respektive grupp av lån som myndigheten redovisar.

För respektive grupp av lån ska upplysning lämnas om ingående balans, nyutlåning, amorteringar samt avskrivna lån. Om olika huvudtyper av lån förekommer är det lämpligt att uppgifterna specificeras på huvudtyp av lån. Information ska även lämnas om återstående löptider för de respektive huvudtyper av lån som myndigheten redovisar.

I de fall myndigheten är leasegivare ska fordringar hänförliga till finansiella leasingavtal särredovisas.

Allmänna råd till 7 kap. 1 § förordningen

När det gäller lånefordringar med villkorad återbetalningsskyldighet och utvecklingskapital eller royalty framgår det av lånevillkoren att låntagaren, under vissa förutsättningar, är skyldig att återbetala medlen. Återbetalningsskyldigheten kan exempelvis baseras på intäkter, vinster och kostnadsbesparingar hos mottagaren. För lånefordringar med villkorad återbetalningsskyldighet är återbetalningen begränsad till utbetalt belopp, plus eventuell ränta, medan för utvecklingskapital eller royalty kan betalningen uppgå till ett belopp som överstiger det utbetalda beloppet.

Reserveringar för statliga subventioner är förluster som är hänförliga till att låntagaren inte behöver återbetala lån eller betala en ränta motsvarande statens kostnader.

Informationen om löptider bör lämnas i form av att lånestocken per huvudtyp grupperas på intervall för återstående löptider. Detta kan kompletteras med uppgifter om särskilda omständigheter som belyser de faktiskt förväntade amorteringstidpunkterna. För lån till andra statliga myndigheter behöver lånestocken inte fördelas på löptider.

Allmänna råd till 7 kap. 1 § förordningen

Varulager

Om posten Varulager är väsentlig bör dess sammansättning i form av typer av varor specificeras i not.

Balansräkningen – föreskrifter till 7 kap. 1 § förordningen

Övriga kortfristiga fordringar

28 § Sammansättningen av posten Övriga kortfristiga fordringar ska redovisas i en not.

Allmänna råd till 7 kap. 1 § förordningen

Lämplig uppdelning kan vara fordringar avseende verksamhetens kostnader och intäkter med angivande av respektive typ av verksamhet, fordringar i uppbördsverksamhet samt fordringar i transfereringsverksamhet, med särredovisning av eventuella återkravsfordringar.

Balansräkningen – föreskrifter till 7 kap. 1 § förordningen

Periodavgränsningsposter på tillgångssidan

29 § Större delbelopp som ingår i periodavgränsningsposterna på balansräkningens tillgångssida ska specificeras i not.

Allmänna råd till 7 kap. 1 § förordningen

Bland förutbetalda kostnader bör den andel som avser förutbetalda hyror för lokaler framgå i not.

Upplupna intäkter bör för delar som är väsentliga delas upp på upplupna räntor, upplupna avgifter, vid behov uppdelade på olika typer, samt andra ersättningar med angivande av typ av intäkt.

Balansräkningen – föreskrifter till 7 kap. 1 § förordningen

Avräkning med statsverket

30 § Sammansättningen av posten Avräkning med statsverket ska redovisas i en not.

Allmänna råd till 7 kap. 1 § förordningen

Sammanställningen av posten Avräkning med statsverket bör i noten delas upp i

1. uppbörd,
2. anslag i icke räntebärande flöde,
3. anslag i räntebärande flöde,
4. fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag, och
5. övriga fordringar/skulder på statens centralkonto.

Delarna bör specificeras på följande sätt.

UPPBÖRD

Ingående balans

- Redovisat mot inkomstitel (-)
- Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde (+)
- Medel från räntekonto som tillförts inkomstitel (+)

Fordringar/Skulder avseende Uppbörd

ANSLAG I ICKE RÄNTEBÄRANDE FLÖDE

Ingående balans

- Redovisat mot anslag (+)
- Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde (-)

Fordringar/Skulder avseende anslag i icke räntebärande flöde

ANSLAG I RÄNTEBÄRANDE FLÖDE

Ingående balans

- Redovisat mot anslag (+)
- Anslagsmedel som tillförts räntekonto (-)
- Återbetalning av anslagsmedel (+)

Fordringar/Skulder avseende anslag i räntebärande flöde

FORDRAN AVSEENDE SEMESTERLÖNESKULD SOM INTE HAR REDOVISATS MOT ANSLAG

Ingående balans

- Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln

Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag

ÖVRIGA FORDRINGAR/SKULDER PÅ STATENS CENTRALKONTO

Ingående balans

- Inbetalningar i icke räntebärande flöde (+)
- Utbetalningar i icke räntebärande flöde (-)
- Betalningar hänförliga till anslag och inkomsttitlar (+/-)

Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto

Beräkning av postens fem delar kan vanligen göras genom att i första hand balansräkningens poster på bokslutsdagen analyseras utifrån påverkan på Avräkning med statsverket. Det innebär att främst fordringar och skulder hänförliga till icke räntebärande flöde delas upp på uppbörd, anslag i icke räntebärande flöde samt övriga fordringar och skulder på statens centralkonto. Betalningsflödena för respektive delavsnitt kan därefter beräknas som skillnaden mellan saldo och vad som faktiskt har redovisats mot anslag och inkomsttitlar. I en komplicerad verksamhet kan det vara naturligt att använda schabloner vid fördelningar mellan avsnitt. Samtidigt gäller 2 kap. 11 och 13 §§ om väsentlighet för specifikationerna. Om det visar sig att saldo för respektive delområde inte är korrekt analyseras betalningar under året eller tidigare år.

På raden Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag bör myndigheten redovisa ackumulerad semesterlöneskuld per den 31 december 2008 hänförlig till anslagsfinansierad verksamhet som ännu inte har redovisats mot anslag.

Balansräkningen – föreskrifter till 7 kap. 1 § förordningen

Värdepapper och andelar

31 § Posten Värdepapper och andelar ska specificeras i not, varvid uppgift om det bokförda värdet och marknadsvärdet eller motsvarande ska anges per tillgångsslag.

Myndighetskapital

32 § Förändringar av myndighetskapitalet under räkenskapsåret ska specificeras i en not. Specifikationen ska visa varje slag av förändring för varje post och delpost i myndighetskapitalet.

Förändringen ska delas upp på förändringar av

1. balanserad kapitalförändring
2. kapitalförändring enligt resultaträkningen,
3. statskapital, och
4. donationskapital.

För balanserad kapitalförändring ska de sammanslagna beloppen för respektive anslagsfinansierad verksamhet, över- eller underskott i avgifts- och bidragsfinansierade verksamheter samt övriga orsaker vara angivna var för sig, såvida beloppen inte är obetydliga. Det kan till exempel gälla kostnader som uppstått på grund av att avsättning för avhjälpande av miljöskador inte har redovisats mot anslag.

Om föregående års kapitalförändring enligt resultaträkningen inte i sin helhet har förts till posten Balanserad kapitalförändring, ska det framgå av noten hur kapitalförändringen har disponerats. Om en viss del av kapitalet har förändrats direkt i balansräkningen ska detta anges och det ska framgå varför det har skett.

Allmänna råd till 7 kap. 1 § förordningen

Förändringen av myndighetskapitalet bör specificeras i en matris som ställs upp på det sätt som anges i bilaga 8.

Om regeringen för en viss myndighet har föreskrivit en annan typ av specifikation av myndighetskapitalet och detta gör att kraven på specifikation enligt föreskrifterna svårligen kan uppfyllas, får myndigheten begränsa redovisningen till den specifikation som regeringen har föreskrivit. Detta bör i så fall kommenteras i noten och dessutom bör en bedömning av kapitalets fördelning på anslags-, avgifts- och bidragsfinansierad samt eventuellt annan verksamhet anges.

Balansräkningen – föreskrifter till 7 kap. 1 § förordningen

Statskapital

33 § För posten Statskapital ska i förekommande fall en uppdelning göras på statskapital med respektive utan avkastningskrav.

34 § En myndighet som har statskapital med avkastningskrav ska ange den beräknade avkastningen. Om avkastningskravet inte kunnat tillgodoses under föregående räkenskapsår ska enligt 7 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) skillnaden mellan begärd avkastning och den avkastning som myndigheten inbetalat redovisas inom linjen i balansräkningen, varvid även ackumulerade belopp redovisas.

Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

35 § Av myndigheten redovisad pensionsavsättning ska specificeras på följande sätt i en not:

Ingående avsättning

+ Årets pensionskostnad (+)

- Årets pensionsutbetalningar (-)

= *Utgående avsättning*

Avsättningar för garantier (finansiella garantiavtal)

36 § Avsättningar för garantier ska specificeras på

1. risker som kan finansieras av garantiavgifter,
2. kvardröjande risker, och
3. oreglerade skador.

Avsättningar för avhjälpande av miljöskador

37 § Avsättningar för avhjälpande av miljöskador ska specificeras enligt följande:

1. Vilka miljöskadeobjekt som avses, vid behov grupperade eller sammanfattade på lämpligt sätt. Uppgift ska också lämnas om hur dessa är tänkta att finansieras.
2. Totalt belopp som ännu inte har redovisats mot anslag och när i tiden anslagsbelastningen beräknas ske.
3. Hur stor del av avsättningar för avhjälpande av miljöskador som har redovisats mot anslag enligt övergångsbestämmelserna till anslagsförordningen (2011:223).

Övriga avsättningar

38 § Övriga avsättningar ska specificeras i not, och uppgift om syftet med avsättningen, årets förändring och utgående balans ska lämnas för varje enskild avsättning. Specifikation eller andra upplysningar ska även lämnas för den del av en avsättning som myndigheten bedömer kommer att regleras under det närmast följande räkenskapsåret (kortfristig del). Denna del förs inte om i redovisningen.

Lån i Riksgäldskontoret

39 § I not ska anges beviljad låneram samt ingående balans, under året nyupptagna lån och årets amorteringar.

Andra långfristiga skulder

40 § Sammansättningen av posten Andra långfristiga skulder ska redovisas i not.

Räntekontokredit i Riksgäldskontoret

41 § I not ska beviljad kreditram anges.

Övriga kortfristiga skulder

42 § Sammansättningen av posten Övriga kortfristiga skulder ska redovisas i not.

Allmänna råd till 7 kap. 1 § förordningen

Posten bör delas upp på innehållen skatt för egen personal och för transfereringar, skulder i (viss typ av) uppbördsverksamhet, skulder i (viss typ av) transfereringsverksamhet, väsentliga andra verksamhetsspecifika skulder samt övriga kortfristiga skulder i verksamheten, andra än skatt.

Balansräkningen – föreskrifter till 7 kap. 1 § förordningen

Depositioner

43 § Den del av posten Depositioner som myndigheten bedömer ska regleras efter mer än tolv månader, ska i förekommande fall anges i not.

Periodavgränsningsposter på skuldsidan

44 § Posten Oförbrukade bidrag ska specificeras i not uppdelade på bidrag från annan statlig myndighet och bidrag från icke statliga organisationer eller privatpersoner. Om det i posten ingår oförbrukade donationer ska även dessa anges.

För bidrag från annan statlig myndighet ska upplysning även lämnas om hur stor del av posten Oförbrukade bidrag som förväntas tas i anspråk inom följande tidsintervall:

1. inom tre månader,
2. mer än tre månader till ett år,
3. mer än ett år till tre, samt
4. mer än tre år.

Allmänna råd till 7 kap. 1 § förordningen

Begreppet donationer används här i samma betydelse som i 2 och 3 §§ donationsförordningen (1998:140). Krav på notupplysningar i årsredovisningen finns också i 18–20 §§ donationsförordningen.

Balansräkningen – föreskrifter till 7 kap. 1 § förordningen

45 § För andra periodavgränsningsposter än Oförbrukade bidrag ska större belopp specificeras i not.

Allmänna råd till 7 kap. 1 § förordningen

För upplupna kostnader bör det framgå av noten hur stor del som avser semesterlöneskuld och annan löneskuld, upplupna kostnader i transfereringsverksamhet samt andra större poster.

Allmänna råd till 7 kap. 1 § förordningen

Särredovisning av EU-medel

En myndighet som redovisar fordrings- eller skuldposter, även periodavgränsningsposter, avseende kostnader som finansieras med anslag som finansieras från EU-budgeten eller intäkter av bidrag m.m. från EU som redovisas mot inkomsttitel under inkomsttyp 6000, bör specificera dessa medel i not för respektive balanspost med angivande av vilka av EU:s fonder medlen avser.

Balansräkningen – föreskrifter till 7 kap. 1 § förordningen

Redovisning inom linjen

46 § Till varje sammanslagen post inom linjen ska det finnas en not som visar vilka olika typer av ansvarsförbindelser som finns.

Följande upplysningar ska lämnas för varje typ av ansvarsförbindelse:

1. En beskrivning av vad ansvarsförbindelserna avser.
2. Beloppet.
3. En beskrivning av osäkerheter beträffande belopp eller tidpunkt för utflöden.

Allmänna råd till 7 kap. 1 § förordningen

Övriga poster i resultaträkningen och balansräkningen m.m.

Av 2 kap. 14 § följer att även andra poster än de som angivits ovan måste specificeras i not om det krävs för att förstå bland annat resultaträkningen och balansräkningen.

Finansieringsanalysen – föreskrifter till 7 kap. 1 § förordningen

Justerade poster

47 § Skillnaden mellan poster i resultaträkningen och motsvarande poster i finansieringsanalysen ska redovisas i not.

Allmänna råd till 7 kap. 1 § förordningen

Allmänt om specifikation av poster i noter

En specifikation kan innehålla en del som benämns Övrigt eller liknande, men denna del bör inte överstiga 25 procent av postens totala belopp.

Av 2 kap. 13 § framgår att reglerna om bland annat tilläggsupplysningar inte behöver tillämpas på oväsentliga poster.

2 § Myndigheten skall i årsredovisningen redovisa de skattepliktiga ersättningar och andra förmåner som betalats ut under räkenskapsåret samt de framtida åtaganden som avtalats för var och en av

1. ledamöterna i myndighetens styrelse,
2. de ledamöter i myndighetens råd som utsetts av regeringen, och
3. de ledande befattningshavare vid myndigheten som utsetts av regeringen.

För dessa personer skall myndigheten också uppge uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter samt uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag.

Ersättningar m.m. till styrelseledamöter och ledande befattningshavare – föreskrifter till 7 kap. 2 § förordningen

48 § Med ledamöterna i myndighetens styrelse avses ordinarie ledamöter och suppleanter.

49 § Med myndighetens råd avses råd som finns istället för styrelse och som har samma organisatoriska inplacering som en styrelse i annat fall skulle ha haft.

50 § Med ledande befattningshavare avses myndighetens chef och ledande befattningshavare direkt under denne som utsetts av regeringen.

51 § Med aktiebolag avses såväl svenska aktiebolag som utländska motsvarigheter.

Allmänna råd till 7 kap. 2 § förordningen

Till grund för redovisningen av ersättningar och andra förmåner kan läggas summan av de värden som återfinns på kontrolluppgift för befattningshavaren ifråga.

Upplysning om erhållna förmåner avser även andra förmåner som lämnats under året även om de inte medfört någon faktisk utbetalning.

Med framtida åtaganden avses här uppgifter om förmåner som framgår av ingångna avtal om pension och avgångsvederlag i den utsträckning dessa avviker från allmänna avtal. Endast de väsentligaste villkoren behöver redovisas.

Enligt personalföreträdarförordningen (1987:1101) är personalföreträdare vid affärsverken ledamöter i styrelsen. Personalföreträdare, vid andra myndigheter, som enligt förordningen endast har närvaro- och yttranderätt vid styrelsens sammanträden, är inte styrelseledamöter.

Uppgiftsskyldigheten enligt i 7 kap. 2 § andra stycket förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag omfattar inte ersättningens storlek eller förmånens värde.

Uppgifter enligt 7 kap. 2 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag redovisas i en not.

3 § Uppgift skall lämnas om de anställdas frånvaro på grund av sjukdom under räkenskapsåret. Den totala sjukfrånvaron skall anges i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid.

Uppgift skall också lämnas om

1. den andel av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer,
2. sjukfrånvaron för kvinnor respektive män samt
3. sjukfrånvaron för anställda i åldrarna 29 år eller yngre, 30-49 år och 50 år eller äldre.

Sjukfrånvaron för varje grupp som avses i andra stycket 2 och 3 skall anges i procent av gruppens sammanlagda ordinarie arbetstid. Sådan uppgift skall inte lämnas om antalet anställda i gruppen är högst tio eller om uppgiften kan hänföras till en enskild individ.

Bestämmelserna i första-tredje styckena gäller inte myndigheter och affärsverk i vilka antalet anställda under de senaste två räkenskapsåren i medeltal uppgått till högst tio. Förordning (2002:1061).

Allmänna råd till 7 kap. 3 § förordningen

Sjukfrånvaro

Med frånvaro på grund av sjukdom avses frånvaro under tid den anställde har rätt till:

1. sjuklön från arbetsgivaren,
2. sjukpenning från Försäkringskassan,
3. tidsbegränsad sjukersättning från Försäkringskassan,
4. aktivitetsersättning från Försäkringskassan, eller
5. rehabiliteringsersättning från Försäkringskassan.

Karensdagen inräknas i sjukfrånvaron. Sjukdom som infaller under tid då den anställde normalt skulle varit ledig räknas inte som sjukfrånvaro. Sjukfrånvaro räknas oavsett sjukfrånvarons omfattning, det vill säga även sjukfrånvaro under del av arbetsdag ska inräknas motsvarande sjukfrånvarons omfattning. Till exempel räknas en halv dags sjukfrånvaro om arbetstagaren är frånvarande från sin tjänst under en halv dag.

Ordinarie arbetstid

Med ordinarie arbetstid avses tillgänglig arbetstid. Den tillgängliga arbetstiden omfattar möjliga arbetsdagar och beräknas dels utifrån den del av året som arbetstagaren varit anställd, dels utifrån anställningens aktuella omfattning.

I den tillgängliga arbetstiden ingår inte tjänstledighet på hel- eller deltid utan lön från arbetsgivaren, med anledning av till exempel studier, små barn, delpension eller sjukersättning som inte är tidsbegränsad. I den tillgängliga arbetstiden ingår till exempel semester, föräldraledighet och sjukfrånvaro enligt definitionen ovan.

Den tillgängliga arbetstiden utgörs av den anställdes aktuella normaltjänstgöringstid och därför ska ingen korrigerings göras för vare sig intjänad eller uttagen kompensationsledighet, mertid, övertid etc. Inte heller tid när den anställde normalt skulle vara ledig till exempel lördagar eller helgdagar räknas in i den tillgängliga arbetstiden.

Det är samtliga anställdas tillgängliga arbetstid som ska summeras. Det innebär att i normalfallet summeras arbetstiden för både tillsvidareanställda och visstidsanställda. En förutsättning är att arbetstagaren har en på förhand fastställd arbetstid.

Långtidssjukfrånvaro

60-dagarsperioden börjar räknas från första anmälda sjukdag.

Med frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer avses 60 sammanhängande kalenderdagar oavsett sjukfrånvarons omfattning under varje kalenderdag. Perioden räknas inte som sammanhängande om den avbryts av att den anställde återinträder i tjänst. Med återinträde i tjänst avses att den anställde arbetar under en hel dag eller ett helt arbetspass och att inget löneavdrag på grund av sjukfrånvaro, helt eller delvis, görs den dagen eller det arbetspasset.

Vid fastställande av om sjukfrånvaron i det enskilda fallet pågått i 60 kalenderdagar eller mer ska sjukdagar som infaller före redovisningsperioden medräknas. I sådant fall redovisas dock endast den del av sjukfrånvaron som faller inom räkenskapsåret. Däremot räknas inte sjukdagar efter redovisningsperiodens utgång.

Grupprelaterad sjukfrånvaro

Med antal menas medelantalet anställda i gruppen under året.

Om någon av följande förutsättningar är uppfyllda måste en myndighet göra ytterligare beräkningar för sjukfrånvaron i respektive grupp:

1. när antalet män och/eller antalet kvinnor är fler än tio, eller
2. när antalet i någon eller några av åldersgrupperna 29 år eller yngre, 30–49 år och 50 år eller äldre är fler än tio.

Sjukfrånvaron anges för respektive grupp, till exempel sätts kvinnors sjukfrånvaro i relation till den tillgängliga arbetstiden för kvinnor.

Av 7 kap. 3 § tredje stycket förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag framgår att uppgifter som kan hänföras till enskild individ inte ska lämnas. Det måste avgöras från fall till fall om omständigheterna är sådana att en uppgift kan hänföras till någon enskild individ. En tumregel är att det bör finnas minst tre individer med sjukfrånvaro i en grupp för att uppgift om sjukfrånvaro för gruppen ska kunna lämnas. Vid tveksamhet bör myndigheten avstå. Risken för motsatstolkningar bör vägas in vid bedömningen av om uppgiften får lämnas eller inte.

Myndigheten får själv, på ett konsekvent sätt, bestämma när brytpunkten för respektive ålder infaller.

Tillgänglig arbetstid för en grupp utgörs av den vid årets slut ackumulerade tillgängliga arbetstiden för gruppen.

Jämförelsetal

Jämförelsetal ska lämnas för det närmast föregående räkenskapsåret.

8 kap. Delårsrapport

1 § Regeringen kan besluta att en myndighet ska lämna en delårsrapport. En sådan rapport ska lämnas till regeringen senast sex veckor efter utgången av den period som rapporten ska avse.

Delårsrapporten ska bestå av

- resultaträkning,
- balansräkning, och
- anslagsredovisning enligt 6 kap. 1 § första och tredje styckena.

Delårsrapporten ska skrivas under av myndighetens ledning. Underskriften innebär att ledningen intygar att delårsrapporten ger en rättvisande bild av verksamhetens kostnader och intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Bestämmelserna om årsredovisningen i 1 kap. 4 §, 2 kap. 2 §, 4 § fjärde stycket och 5–7 §§ ska tillämpas när delårsrapporten upprättas. Förordning (2017:862).

Föreskrifter

Särskilda bestämmelser för affärsverk

1 § Bestämmelserna i 5 och 6 §§ gäller inte för affärsverk.

Allmänt – föreskrifter till 8 kap. 1 § förordningen

2 § Då delårsrapporten upprättas ska tillämpliga delar av bestämmelserna i 4–6 kap. följas.

Allmänna råd till 8 kap. 1 § förordningen

Dessa allmänna råd riktar sig inte till affärsverk.

Det ställs inte samma krav på precision när delårsrapporten upprättas som när årsredovisningen upprättas. Detta innebär att myndigheten exempelvis inte behöver göra inventeringar i samma omfattning som vid upprättandet av årsredovisningen eller vara lika noggrann med periodiseringarna. Uppgifterna kan i större utsträckning bygga på uppskattningar. Detta avkall på noggrannhet

innebär dock inte ett minskat krav på underlag och dokumentation av beräkningar och uppskattningar.

Information av väsentlig betydelse som avses i 2 kap. 4 § fjärde stycket förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag lämnas lämpligen i inledningen till delårsrapporten.

Jämförelsetal – föreskrifter till 8 kap. 1 § förordningen

3 § Jämförelsetal ska på samma sätt som enligt 2 kap. 7 § anges för samma rapportperiod under närmast föregående räkenskapsår.

Utfall och prognoser – föreskrifter till 8 kap. 1 § förordningen

4 § Prognos över verksamhetens kostnader och intäkter ska omfatta resultaträkningens samtliga poster och följa uppställningsformen för resultaträkningen.

Utfall och prognoser ska kommenteras främst med avseende på väsentliga avvikelser.

Kommentarer till utfall – föreskrifter till 8 kap. 1 § förordningen

5 § Utfallet ska kommenteras främst med avseende på väsentliga förändringar jämfört med föregående år. För anslagsutfall ska myndigheten främst kommentera väsentliga avvikelser från den andel av årets tilldelade medel som motsvarar delårsrapportens andel av räkenskapsåret.

Finansiella villkor – föreskrifter till 8 kap. 1 § förordningen

6 § Uppgift i anslagsredovisningen avseende andra finansiella villkor ska lämnas endast i de fall regeringen särskilt beslutat om detta.

Delårsrapportens undertecknande – föreskrifter till 8 kap. 1 § förordningen

7 § Delårsrapporten ska skrivas under av den eller de personer som utgör myndighetens ledning vid den tidpunkt då delårsrapporten ska lämnas till regeringen.

Delårsrapporten ska innehålla uppgift om den dag då den undertecknades.

Allmänna råd till 8 kap. 1 § förordningen

Undertecknandet sker i samband med att beslut fattas om delårsrapporten eller snarast efter det att beslutade justeringar genomförts. Om detta inte är möjligt skrivs arkivexemplaret under senast vid den tidpunkt då revisorsintyg över granskningen av myndighetens delårsrapport ska avges.

Avvikande mening – föreskrifter till 8 kap. 1 § förordningen

8 § Har en avvikande mening antecknats till ledningens beslutsprotokoll, ska densamma återges i anslutning till underskrifterna i delårsrapporten.

Underskriftsmening – föreskrifter till 8 kap. 1 § förordningen

9 § En underskriftsmening med följande lydelse ska antecknas omedelbart före underskrifterna;

”Jag/Vi intygar att delårsrapporten ger en rättvisande bild av verksamhetens kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning”.

Avlämnad handling – föreskrifter till 8 kap. 1 § förordningen

10 § I fråga om avlämnande av en delårsrapport ska det som gäller för årsredovisning enligt 2 kap. 1 a–1 c §§ tillämpas. (ESVFA 2025:1).

Allmänna råd till 8 kap. 1 § förordningen

Den handling som myndigheten lämnar till regeringen och övriga mottagare av delårsrapporten behöver endast innehålla namn i tryckstil på den eller de som utgör myndighetens ledning. (ESVFA 2025:1).

9 kap. Budgetunderlag och underlag för fördjupad prövning

Gemensamma bestämmelser om budgetunderlag och underlag för fördjupad prövning

1 § Myndigheten skall, om förslag lämnas som beräknas leda till ökade kostnader eller minskade intäkter, redovisa förslag till åtgärder inom den egna verksamheten som leder till motsvarande minskning av kostnaderna. Om det finns särskilda skäl får förslagen även avse andra verksamheter.

Gemensamma bestämmelser om budgetunderlag och underlag för fördjupad prövning – föreskrifter till 9 kap. 1 § förordningen

1 § Förslag som beräknas leda till ökade kostnader eller minskade intäkter ska i normalfallet kompletteras med förslag till åtgärder inom myndighetens verksamhet som leder till motsvarande minskningar i kostnaderna eller ökningsar i intäkterna.

Förslag till åtgärder som rör andra verksamheter än myndighetens egen verksamhet får lämnas endast i de fall de dels är direkt kopplade till myndighetens egen verksamhet, dels leder till omedelbara och lätt-prognosticerbara kostnadsminskningar eller intäktsökningar.

2 § Myndigheten skall pröva ändamålsenligheten i de regler som styr verksamheten. Om myndighetens förslag förutsätter ändringar i en författning skall förslag till ändring redovisas. Författningsförslag skall utformas enligt principerna för författningsskrivning.

Budgetunderlag

3 § Myndigheten ska senast den 1 mars varje år lämna ett budgetunderlag till regeringen. Budgetunderlaget ska innehålla myndighetens förslag till finansiering av verksamheten de tre närmast följande budgetåren. Underlaget ska även innehålla

uppgifter om myndighetens investeringar och dess avgiftsbelagda verksamhet samt de förslag till bemyndiganden enligt 17 § första stycket anslagsförordningen (2011:223) som myndigheten behöver för att få göra åtaganden som medför utgifter under följande budgetår.

Myndigheten ska när den begär ett bemyndigande enligt första stycket ange under vilka år det ekonomiska åtagandet beräknas medföra utgifter.

Myndighetens budgetunderlag ska utgå från regeringens beslut om verksamheten. Förordning (2015:383).

Budgetunderlag – föreskrifter till 9 kap. 3 § förordningen

2 § Med År 0 avses året före det budgetår (räkenskapsår) som budgetunderlaget avser.

Budgetunderlaget ska lämnas till regeringen senast den 1 mars År 0. Budgetunderlaget ska anges i prisnivå År 0. Beräkningsförutsättningar ska redovisas och kommenteras.

För information där det finns en uppställningsform i informationssystemet Hermes ska samma uppställningsform användas i budgetunderlaget.

2 a § Budgetunderlaget som myndigheten lämnar till regeringen ska lämnas till det departement som myndigheten hör till.

Budgetunderlaget ska samtidigt även lämnas till

1. | Finansdepartementet,
2. | Riksdagens utredningstjänst,
3. | Riksrevisionen, och
4. | Statskontoret.

Om frågor om totalförsvaret behandlas ska budgetunderlaget även lämnas till

1. | Försvarsdepartementet, och
2. | Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

(ESVFA 2025:1).

2 b § Budgetunderlaget ska lämnas med e-post som ett pdf-dokument. Innehållet i pdf-dokumentet ska kunna användas och hanteras i ursprungligt skick. Pdf-dokumentet ska inte vara lösenordsskyddat eller ha några andra användningsbegränsningar.

Om sekretesskäl förhindrar att budgetunderlaget lämnas i elektronisk form får myndigheten i stället lämna det i pappersform. (ESVFA 2025:1).

Allmänna råd till 9 kap. 3 § förordningen

Budgetunderlaget som myndigheten lämnar bör följa tillgänglighetskraven enligt lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service.

Innehållet i ett pdf-dokument kan användas och hanteras i ursprungligt skick om det är i formatet PDF/A-1a i enlighet med standarden SS-ISO 19005-1:2005. (ESVFA 2025:1).

Verksamhetens finansiering – föreskrifter till 9 kap. 3 § förordningen

3 § Myndigheten ska lämna en översikt över verksamhetens finansiering (tkr). Redogörelsen ska lämnas enligt strukturen i tabell 1.

Tabell 1 Översikt över verksamhetens finansiering (tkr)

	År -1 Utfall	År 0 Prognos	År 1 Beräkn.	År 2 Beräkn.	År 3 Beräkn.
Anslag					
Utgiftsområde xx, anslag x1 (1)					
Utgiftsområde xx, anslag y1					
Avgiftsintäkter som disponeras, enligt den indelning regeringen beslutat					

Övriga intäkter som disponeras (2)					
Summa					
Avgiftsintäkter som redovisas mot inkomsttitel, enligt den indelning regeringen beslutat					

(1) Är anslaget underindelad i poster ska uppgifterna lämnas per anslagspost som myndigheten disponerar.

(2) Intäkterna ska specificeras på bidrag, donationer, finansiella intäkter etc. om beloppen är betydande.

Räntekonto med kredit och annan kredit i Riksgäldskontoret – föreskrifter till 9 kap. 3 § förordningen

4 § Myndigheten ska lämna förslag till och motivera behov av kreditutrymme på räntekonto respektive eventuellt annat kreditutrymme under de år budgetunderlaget avser.

Anslagskredit på ramanslag – föreskrifter till 9 kap. 3 § förordningen

5 § Myndigheten ska lämna förslag till och motivera anslagskreditens storlek under de år budgetunderlaget avser.

Avgiftsbelagd verksamhet – föreskrifter till 9 kap. 3 § förordningen

6 § En särskild redogörelse för avgiftsbelagd verksamhet ska lämnas. Redogörelsen ska utgå från den indelning och struktur som anges i budgeten för avgiftsbelagd verksamhet i myndighetens regleringsbrev avseende År 0. För att redogörelsen ska bli fullständig ska även hänsyn tas till eventuella verksamheter som förutses tillkomma respektive avvecklas.

Allmänna råd till 9 kap. 3 § förordningen

Om behov finns för annan indelning av verksamheten än den som anges i budgeten för avgiftsbelagd verksamhet i myndighetens regleringsbrev bör myndigheten lämna förslag till sådan.

Beställningsbemyndiganden – föreskrifter till 9 kap. 3 § förordningen

7 § Om myndigheten behöver ett beställningsbemyndigande för att kunna göra ekonomiska åtaganden enligt 17 § första stycket anslagsförordningen (2011:223) som medför utgifter efter det budgetår som budgetunderlaget avser ska myndigheten i budgetunderlaget för varje slag av ekonomiskt åtagande och ändamål ange det begärda bemyndigandebeloppet. Myndigheten ska även ange ett slutår för när utgifter till följd av de ekonomiska åtagandena senast förväntas redovisas mot anslag.

Myndigheten ska i budgetunderlaget lämna uppgifter om ekonomiska åtaganden som myndigheten har gjort eller förväntas göra med stöd av redan beslutade beställningsbemyndiganden och som medför utgifter år 0 eller senare. (ESVFA 2024:1).

Allmänna råd till 9 kap. 3 § förordningen

Med stöd av 17 § tredje stycket anslagsförordningen (2011:223) får myndigheten göra vissa ekonomiska åtaganden som är nödvändiga för att den löpande verksamheten ska fungera tillfredsställande. Andra slag av ekonomiska åtaganden som leder till utgifter under ett följande budgetår får endast göras med stöd av ett beställningsbemyndigande enligt 17 § första stycket anslagsförordningen eller, om myndigheten saknar ett beställningsbemyndigande, med stöd av 17 § andra stycket anslagsförordningen.

Ändamålet för ett beställningsbemyndigande kan vara identiskt med ändamålet för ett visst anslag eller en del av ett anslag, men det kan även behöva anges särskilt.

För ekonomiska åtaganden som en myndighet planerar att göra ett visst budgetår och som i sin helhet förväntas redovisas mot anslag under samma budgetår behövs inte ett beställningsbemyndigande. (ESVFA 2024:1).

Beställningsbemyndiganden – föreskrifter till 9 kap. 3 § förordningen

7 a § Har upphävts genom (ESVFA 2024:1).

3 a § Ny beteckning 5 § genom förordning (2014:1433).

4 § Uppgifter om investeringar enligt 3 § ska innefatta förslag till en investeringsplan för investeringar som avser samhällsändamål samt information om planerade investeringar i anläggningstillgångar i en myndighets verksamhet (verksamhetsinvesteringar).

Investeringsplanen ska vara uppdelad på objekt eller objektgrupper och omfatta såväl nya investeringar som åtgärder för vidmakthållande av befintliga investeringar. I planen ska det anges hur stor del av investeringarna som beräknas komma att redovisas som anläggningstillgångar. Av planen ska det även framgå hur investeringarna avses finansieras.

Informationen om verksamhetsinvesteringar ska vara uppdelad på tillgångsslag. Om investeringsutgifterna för ett objekt överstiger 20 miljoner kronor, ska dessa specificeras. Det ska även framgå hur verksamhetsinvesteringarna avses finansieras. Förordning (2018:1342).

Uppgifter om investeringar – föreskrifter till 9 kap. 4 § förordningen

Definitioner av investeringar

8 § Med investeringar för samhällsändamål (samhällsinvesteringar) avses i detta sammanhang investeringar som huvudsakligen finansieras med anslag enligt 2 kap. 4 eller 6 § kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) eller med lån i Riksgäldskontoret.

Med verksamhetsinvesteringar avses investeringar i anläggningstillgångar som används i myndighetens verksamhet och som finansieras med lån i Riksgäldskontoret, bidrag eller finansiellt leasingavtal enligt 2 kap. 1, 3 eller 5 §

kapitalförsörjningsförordningen. Med verksamhetsinvesteringar avses även investeringar i anläggningstillgångar som används i verksamheten och för vilka regeringen i särskild ordning har beslutat att de ska finansieras med anslag.

Allmänna råd till 9 kap. 4 § förordningen

Regler om hur investeringar i anläggningstillgångar finansieras finns i 2 kap. kapitalförsörjningsförordningen (2011:210).

Uppgifter om investeringar – föreskrifter till 9 kap. 4 § förordningen

Information om investeringar

9 § Uppgifter om investeringar ska delas upp enligt följande:

1. Förslag till investeringsplan för samhällsinvesteringar.
2. Planerade verksamhetsinvesteringar.
3. Särskild information om planerade verksamhetsinvesteringar överstigande 20 miljoner kronor per objekt.
4. Beräknad låneram för verksamhetsinvesteringar.
5. Beräknad låneram för samhällsinvesteringar.

Information om investeringar ska anges i tusentals kronor (exklusive moms).

En kort redogörelse ska lämnas i anslutning till respektive tabell över vilken verksamhet som ska tillgodoses genom investeringarna. Om väsentliga ändringar har gjorts från tidigare års beräkningar ska detta kommenteras.

Förslag till investeringsplan

10 § Samtliga utgifter för samhällsinvesteringar som beräknas kunna redovisas som anläggningstillgång ska ingå i förslaget till investeringsplan. Även investeringsrelaterade utgifter som inte beräknas redovisas som anläggningstillgång ska ingå.

Investeringar i anläggningstillgångar ska för År -1 stämma överens med redovisningen av årets anskaffning av samhällsinvesteringar i myndighetens årsredovisning.

Som vidmakthållande av befintliga investeringar redovisas åtgärder för vidmakthållande som bibehåller investeringarnas långsiktiga kapacitet, till exempel reinvesteringar och andra underhållsåtgärder som är väsentliga. Löpande drift och mindre underhållsåtgärder ska inte redovisas i förslaget till investeringsplanen.

Investeringar i pågående nyanläggningar ska hänföras till den post där de slutligt kommer att redovisas när tillgångarna är färdigställda.

Om utgifter för anskaffning och utveckling av nya investeringar samt vidmakthållande av befintliga investeringar finansieras från flera anslagposter eller delposter ska en uppdelning göras per post.

Allmänna råd till 9 kap. 4 § förordningen

Myndigheten får bestämma indelningen i objekt eller objektgrupper i förslaget till investeringsplan, om inte regeringen har beslutat annat.

Utgifter för vidmakthållande av befintliga investeringar bör redovisas i samma struktur som anskaffning och utveckling av nya investeringar.

Fastighetsförvaltande myndigheter ska även beakta de krav som finns i 8–9 §§ förordningen (1993:527) om förvaltning av statliga fastigheter när information om investeringar lämnas i budgetunderlaget.

Uppgifter om investeringar – föreskrifter till 9 kap. 4 § förordningen

Planerade verksamhetsinvesteringar

11 § Verksamhetsinvesteringarna ska för År -1 stämma överens med redovisningen av årets anskaffning av verksamhetsinvesteringar i myndighetens årsredovisning.

Investeringar i pågående nyanläggningar ska hänföras till den post där de slutligt kommer att redovisas när tillgångarna är färdigställda.

Särskild information om verksamhetsinvesteringar

12 § Särskild information om verksamhetsinvesteringar ska lämnas för investeringar som antingen

1. har påbörjats men ännu inte färdigställts, eller
2. är planerade att påbörjas innevarande eller nästföljande budgetår.

Allmänna råd till 9 kap. 4 § förordningen

Gränsvärdet 20 miljoner kronor per objekt avser anläggningstillgångens bedömda totala anskaffningsvärde. Därutöver bör uppgifter lämnas om väsentliga utgifter som hänför sig till objektet men som inte redovisas som anläggningstillgång.

Uppgifter om ett objekt bör lämnas i budgetunderlaget för tiden fram till det att investeringen är färdigställd.

Uppgifter om investeringar – föreskrifter till 9 kap. 4 § förordningen

Låneram för verksamhetsinvesteringar

13 § Myndigheten ska lämna information om lån för verksamhetsinvesteringar i Riksgäldskontoret, räntor och låneram.

Låneram för samhällsinvesteringar

14 § Om samhällsinvesteringar finansieras med lån i Riksgäldskontoret ska myndigheten lämna information om räntor och låneram.

Om det finns flera låneramar för samhällsinvesteringar ska myndigheten lämna informationen för respektive låneram.

5 § Uppgifterna om avgiftsbelagd verksamhet enligt 3 § ska omfatta information om både frivilliga avgifter i uppdragsverksamhet och belastande avgifter i offentligt rättslig verksamhet, oavsett om myndigheten disponerar avgiftsintäkterna eller inte. Uppgifterna ska lämnas enligt den indelning som regeringen har beslutat.

Uppgifterna om den avgiftsbelagda verksamheten ska även omfatta information om över- eller underskott respektive över- eller underuttag i avgiftsbelagd verksamhet enligt 25 a och 25 b §§ avgiftsförordningen (1992:191). Förordning (2015:383).

6 § Myndigheten ska i budgetunderlaget lämna uppgifter om förväntade större förändringar i sitt behov av lokaler. Uppgifterna ska omfatta de tre närmast följande räkenskapsåren. Förordning (2015:383).

6 a § Myndigheten ska i informationssystemet Hermes rapportera uppgifter om finansiella befogenheter. Förordning (2019:577).

Uppgifter om finansiella befogenheter– föreskrifter till 9 kap. 6 a § förordningen

15 § De uppgifter som myndigheten rapporterar i informationssystemet Hermes ska stämma överens med motsvarande uppgifter i det budgetunderlag som lämnas enligt 9 kap. 3 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Allmänna råd till 9 kap. 6 a § förordningen

Vilka uppgifter om finansiella befogenheter som myndigheten ska rapportera framgår av Hermes Budgetunderlag.

Underlag för fördjupad prövning

7 § Regeringen beslutar varje år vilka verksamheter som ska genomgå fördjupad prövning.

Myndighetens underlag för regeringens fördjupade prövning ska lämnas i en särskild rapport senast den 15 januari det år regeringen bestämmer. Förordning (2015:383).

8 § Myndighetens underlag för fördjupad prövning ska innehålla en sammanfattande resultatanalys och förslag till inriktning och finansiering av verksamheten för det eller de budgetår underlaget avser. I resultatanalysen ska verksamheten utvärderas och redovisas i förhållande till de mål för verksamheten som regeringen fastställt.

Underlaget ska även innehålla en sammanfattande omvärldsanalys och resursanalys. Förordning (2015:383).

Underlag för fördjupad prövning – föreskrifter till 9 kap. 8 § förordningen

16 § De analyser som ingår i underlaget för fördjupad prövning ska vara väsentliga och relevanta utifrån regeringens perspektiv. Härutöver ställs inga krav på att myndigheten ska ta fram någon sammanhållen dokumentation över det analysarbete den utfört.

Myndighetens överväganden och förslag till verksamhetsinriktning ska kunna härledas ur de resultat-, omvärlds- och resursanalyser som presenteras i underlaget för fördjupad prövning. Förslag till verksamhetsinriktning ska i huvudsak innehålla en genomgång av

1. vilka delar av verksamheten som bör ges ökad respektive minskad vikt eller kan avvecklas,
2. vilka förändringar som är påkallade i fråga om verksamhetens mål och indelning för återrapportering till regeringen, samt
3. finansieringsformernas ändamålsenlighet, till exempel i fråga om förutsättningarna för avgiftsfinansiering.

Förslag till ändrad inriktning av verksamheten kan formuleras såsom förslag till nya eller ändrade uppgifter eller mål för myndigheten.

Förslag till finansiering av verksamheten ska innehålla en redovisning av den totala finansieringen fördelad på olika finansieringskällor. Uppgifterna ska vara jämförbara med den anslagsredovisning och den finansieringsanalys som myndigheten lämnar i årsredovisningen.

Resultatanalysen ska vanligen vara inriktad på de yttre effekterna av myndighetens verksamhet. Analysens närmare inriktning bestäms av regeringens krav på underlagets inriktning och omfattning. I speciella fall kan även tillgången på information från andra kunskapsproducenter påverka vad myndigheten bör inkludera i resultatanalysen. Om inte regeringen genom särskilda direktiv angett vilka delar av myndighetens verksamhet som ska prioriteras i utvärderingsarbetet, ska myndigheten efter samråd med berört fackdepartement göra en sådan prioritering.

Omvärldsanalys och resursanalys – föreskrifter till 9 kap. 8 § förordningen

17 § I omvärldsanalysen ska myndigheten urskilja vilka möjligheter och hinder för verksamheten som kan väntas uppträda under de närmaste åren i myndighetens omvärld.

Resursanalysen ska inriktas på frågor som rör vilka styrkor och svagheter myndigheten har i förhållande till de uppgifter den har att utföra och de omvärldsfaktorer som kan förväntas föreligga.

10 kap. Särskilda bestämmelser för affärsverken

Årsredovisning för affärsverken

1 § Affärsverket ska senast den 22 februari varje år till regeringen lämna en av Riksrevisionen granskad årsredovisning avseende det senast avslutade räkenskapsåret. Årsredovisningen ska omfatta affärsverket och, i förekommande fall, affärsverkskoncernen. Årsredovisningen ska bestå av

- förvaltningsberättelse,
- resultaträkning, balansräkning,
- finansieringsanalys, och
- noter. Förordning (2007:1440).

Allmänt om årsredovisning för affärsverk – föreskrifter till 10 kap. 1 § förordningen

1 § Årsredovisningen ska lämnas till regeringen så snart som möjligt efter räkenskapsårets slut, dock senast den 22 februari.

Det är inte tillåtet att ändra eller komplettera årsredovisningen efter detta senaste datum.

1 a § Årsredovisningen som affärsverket lämnar till regeringen ska lämnas till det departement som affärsverket hör till.

Årsredovisningen ska samtidigt även lämnas till

1. | Finansdepartementet,
2. | Riksdagens utredningstjänst,
3. | Riksrevisionen, och
4. | Statskontoret.

Om frågor om totalförsvaret behandlas ska årsredovisningen även lämnas till

1. | Försvarsdepartementet, och
2. | Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

(ESVFA 2025:1).

1 b § Årsredovisningen ska lämnas med e-post som ett pdf-dokument. Innehållet i pdf-dokumentet ska kunna användas och hanteras i ursprungligt skick. Pdf-dokumentet ska inte vara lösenordsskyddat eller ha några andra användningsbegränsningar.

Om sekretesskäl förhindrar att årsredovisningen lämnas i elektronisk form får affärsverket i stället lämna den i pappersform. (ESVFA 2025:1).

Allmänna råd till 10 kap. 1 § förordningen

Årsredovisningen som affärsverket lämnar bör följa tillgänglighetskraven enligt lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service.

Innehållet i ett pdf-dokument kan användas och hanteras i ursprungligt skick om det är i formatet PDF/A-1a i enlighet med standarden SS-ISO 19005-1:2005. (ESVFA 2025:1).

Tilläggsupplysningar – föreskrifter till 10 kap. 1 § förordningen

2 § Förutom de tilläggsupplysningar till resultaträkning och balansräkning som krävs i detta kapitel ska tilläggsupplysningar enligt 7 kap. 1–47 §§ lämnas förutsatt att de är tillämpliga på affärsverk eller affärsverkskoncerner.

Förvaltningsberättelse – föreskrifter till 10 kap. 1 § förordningen

Förvaltningsberättelsens innehåll

3 § I förvaltningsberättelsen ska ingå en översikt över årets verksamhet. Kommentarer ska lämnas till väsentliga förändringar i balans- och resultatposter jämfört med föregående år om dessa inte förklaras på annan plats.

Särskilda upplysningar ska lämnas om sådana förhållanden som inte ska redovisas i balansräkningen, resultaträkningen eller noterna, men som är viktiga för bedömningen av affärsverkets eller affärsverkskoncernens ställning och resultat. Upplysning ska även lämnas avseende riskbild samt forskning och utveckling.

Händelser efter räkenskapsårets utgång

4 § I förvaltningsberättelsen ska också information lämnas om händelser av väsentlig betydelse för affärsverket/affärsverkskoncernen som inträffat efter räkenskapsårets utgång.

Måluppfyllelse

5 § De krav som statsmakterna ställer på affärsverken avseende exempelvis servicegrad och särskilda regionala och sociala hänsynstaganden ska redovisas. Affärsverk ska också kommentera graden av måluppfyllelse.

Rörelsegrensrapportering

6 § För koncerner med verksamhet inom mer än ett område ska uppgifter lämnas för rörelsegrenar. Uppdelning på rörelsegrenar redovisas på koncernnivå och affärsverksnivå.

För varje rörelsegren ska information lämnas om

1. resultat före finansiella poster,
2. sysselsatt kapital,
3. omsättning,
4. investeringar, samt
5. antal sysselsatta.

I en tabell ska en summering göras av lämnade uppgifter för enskilda rörelsegrenar och jämföras med respektive koncerntotaler.

Allmänna råd till 10 kap. 1 § förordningen

Definition av rörelsegren

En rörelsegren är en del av verksamheten som skiljer sig från andra delar vad gäller affärsidé, efterfråge- och produktionsstruktur, risknivå eller dylikt. Rörelsegrenar ska vara fristående i bemärkelsen att de har i huvudsak externa kunder eller marknadsliknande relationer till andra enheter vid internleveranser.

Det är inte möjligt att generellt föreskriva om uppdelning i rörelsegrenar. Det naturliga är att redovisningen anpassas till koncernens struktur. Därigenom vinner man också den fördelen att den externa rapporteringen kan användas för avstämning av de resultatrapporter som användes internt i koncernen.

Antalet rörelsegrenar bör inte vara för stort. Med alltför många rörelsegrenar förlorar man i praktiken möjlighet att överblicka väsentligheter.

I de fall en koncern omfattar ett stort antal juridiska enheter förekommer att fullständiga resultat- och balansräkningar lämnas för var och en av dessa i moderföretagets årsredovisning. Skulle så vara fallet bör därutöver en sammanställning av närbesläktade enheter göras.

För att en rörelsegren ska särredovisas bör den svara för mer än 10 procent av hela koncernens omsättning eller sysselsatta kapital. Svarar en rörelsegren för mer än 90 procent av hela koncernen räcker det med om detta anges.

Syftet med rörelsegrensrapportering

Syftet med rörelsegrensrapporteringen är att ge läsarna av affärsverkens årsredovisningar bättre möjligheter att analysera affärsverkens resultat och göra prognoser för framtiden. Det som är av betydelse här är att få information om rörelsegrenar för vilka verksamhetsförutsättningar och framtidsutsikter skiljer sig väsentligen åt. Sådana skillnader kan uppkomma på grund av olikheter i marknadstillväxten, osäkerhet om framtiden, beroende av underleverantörer, konkurrenssituationen etc.

Uppgifter om rörelsegrenar

För varje rörelsegren lämnas sådana uppgifter som behövs för att bedöma rörelsegrenens betydelse för hela koncernen. Viktigast är ett resultatmått och ett kapitalmått. I stället för kapitalmått är det tillåtet att ange ett avkastningsmått. Kapitalet i en rörelsegren utgörs normalt av sysselsatt kapital eller totalt kapital. Resultatmättet bör i dessa fall utgöras av resultat före räntekostnader och avkastningsmättet av räntabilitet på sysselsatt kapital. Skulle det vara förenat med särskilda svårigheter att beräkna räntabilitet på sysselsatt kapital får räntabilitet på totalt kapital användas i stället.

I undantagsfall har rörelsegrenar ansvar också för den finansiella strukturen. I dessa fall är eget kapital, resultat efter skatt respektive räntabilitet på eget kapital de lämpligaste måtten att redovisa.

Tilläggsupplysningar – föreskrifter till 10 kap. 1 § förordningen

Nyckeltal och flerårsöversikt

7 § Nyckeltal samt resultat- och balansräkningar i sammandrag ska redovisas i en flerårsöversikt för åtminstone de senaste fem åren. För att uppnå jämförbarhet ska siffrorna för samtliga år baseras på enhetliga principer och klassificeringar om inte detta är förenat med stora svårigheter.

Allmänna råd till 10 kap. 1 § förordningen

Det är önskvärt att översikten av årets verksamhet i förvaltningsberättelsen görs i anslutning till en uppsättning nyckeltal. Flerårsöversikten bör baseras på de redovisningsprinciper som använts i koncernen för det senaste räkenskapsåret. Om så inte skett lämnas förklaring i not.

Bland de nyckeltal som är särskilt värdefulla kan nämnas

- räntabilitet på sysselsatt kapital,
- räntabilitet på eget kapital,
- räntetäckningsgrad,
- skuldsättningsgrad,
- vinstmarginal,
- kapitalets omsättningshastighet,
- arbetsproduktivitet, samt
- personalomsättning.

Anslagsredovisning – föreskrifter till 10 kap. 1 § förordningen

8 § Affärsverk ska lämna en anslagsredovisning varvid 6 kap. gäller i tillämpliga delar. Om anslagsredovisningen är av begränsad omfattning (exempelvis om den enbart innehåller en eller ett par poster som redovisats mot inkomsttitel på statens budget), kan den lämnas i not.

Resultaträkning – föreskrifter till 10 kap. 1 § förordningen

Uppställningsform

9 § Resultaträkningen ska upprättas enligt den uppställningsform som anges i bilaga 5 med de avvikelser som betingas av rörelsens art och omfattning.

Rörelsens intäkter

10 § Om övriga intäkter uppgår till ett väsentligt belopp ska en specifikation lämnas i not.

Statliga stöd

11 § Stöd utan återbetalningsskyldighet ska intäktsföras. Om stödet avser att täcka kostnader under mer än ett år ska en periodisering göras av stödet. Stöd med återbetalningsskyldighet ska intäktsföras om det finns en hög sannolikhet för att återbetalning inte kommer att ske.

Rörelsens kostnader

12 § I resultaträkningen ska en uppdelning av rörelsens kostnader göras.

Allmänna råd till 10 kap. 1 § förordningen

Rörelsens kostnader kan enligt årsredovisningslagen (1995:1554) delas upp på kostnadsslag eller på funktioner (försäljning, administration, tillverkning osv.). Enligt Ekonomistyrningsverkets bedömning ger en kostnadsslagsuppdelning den bästa informationen till läsarna. Dessutom underlättar den i hög grad sammanställning av koncernredovisning för staten.

Vilka kostnadsslag som ska rapporteras är beroende av verksamhetens art. Det går därför inte att föreskriva en viss mall. Verksamheten förutsätts dock redovisa alla betydande kostnadsslag, exempelvis kostnader för personal, avskrivningar, lokaler, transporter, energi m.m. Det förekommer att vissa kostnadsposter är av tillfällig natur. Ett exempel kan vara kostnader i samband med omstruktureringar. Beträffande sådana poster hänvisas till 7 kap. 16 § om så kallade jämförelsestörande poster.

Allmänna råd till 10 kap. 1 § förordningen

Andel i intresseföretags resultat

Om andelen av intresseföretags resultat svarar för en väsentlig del av koncernens vinst bör en uppdelning av resultatandelen göras så att andel i rörelseresultat,

andel i finansiella poster etc. anges var för sig. Särskilt viktigt är att ange andel i eventuella tillfälliga intäkter och kostnader.

Resultaträkning – föreskrifter till 10 kap. 1 § förordningen

Skatt på årets resultat

13 § Så kallad skattemotsvarighet ska redovisas om regeringen beslutat detta. I koncernredovisningen ska den beräknade skatt som är hänförlig till årets dispositioner ingå som en del av årets skattekostnad tillsammans med årets skattemotsvarighet och eventuell betald skatt. Fastighetsskatt och andra liknande skatter ska redovisas bland rörelsens kostnader.

Allmänna råd till 10 kap. 1 § förordningen

Regeringen kan föreskriva att affärsverk ska påföras en motsvarighet till företagens skatt. Som skatt redovisas i affärsverket årets skattemotsvarighet plus uppskjuten skatt till följd av tänkta dispositioner beräknad på årets inkomst. I koncernen redovisas därutöver skatt i dotterföretag. Fastighetsskatter och andra objektsskatter m.m. redovisas som rörelsekostnader.

I not anges varför den effektiva skattesatsen (årets skattemotsvarighet i procent av vinst före skatt) avviker från den nominella skattesatsen. Anledningen kan vara att företag redovisar vinst i utlandet som beskattas med en annan skattesats, avsättning till periodiseringsreserv, förekomsten av icke-skattepliktiga intäkter m.m. I noten anges också viktigare faktorer som kan påverka framtida skattebetalningar såsom utnyttjade förlustavdrag m.m.

Det är inte ovanligt att den skattepliktiga vinsten är högre än den redovisade. Vanliga orsaker är förekomsten av internvinster eller att ett företag redovisar en förlust. I dessa fall får företaget redovisa en latent skattefordran. Om skattefordran är hänförlig till ett förlustavdrag krävs att det finns en hög sannolikhet för att förlustavdraget ska kunna utnyttjas under de närmaste åren. Har företaget redovisat en latent skattefordran ska detta kommenteras i not.

Balansräkning – föreskrifter till 10 kap. 1 § förordningen

Uppställningsform

14 § Balansräkningen ska upprättas enligt den uppställningsform som anges i bilaga 6 med de avvikelser som betingas av rörelsens art och omfattning. En annan uppställningsform kan tills vidare tillåtas förutsatt att den ger en likvärdig överblick över rörelsens ställning.

Kassa och bank

15 § Som alternativ rubrik kan användas Likvida medel. I detta fall ska, i en not, redogörelse lämnas över sammansättningen.

Finansiell leasing

16 § För finansiell leasing gäller 4 kap. 26 §.

Avsättningar för pensioner

17 § Pensionsförpliktelser redovisas som en avsättning i affärsverkets balansräkning om verket ska svara för den aktuella pensionen. Avsättningen ska, förutom när det gäller avsättning för kompletterande ålderspension (KÅPAN), redovisas till det försäkringstekniska värdet av alla avtalsenliga och frivilliga pensionsåtaganden beräknade med ledning av de försäkringstekniska grunder som Statens tjänstepensionsverk använder.

Så kallade antastbara pensionsförpliktelser tas upp som avsättning till den del det bedöms sannolikt att affärsverket kommer att stå för förpliktelsen.

I de fall ett affärsverk gör avsättning för pensionsförpliktelser ska affärsverket även göra avsättning för särskild löneskatt baserat på pensionsförpliktelsens storlek. Avsättning för särskild löneskatt på pensionsförpliktelser ska redovisas under posten Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser och särredovisas i bokföringen.

Ett affärsverk som redovisar avsättningar för pensionsförpliktelser som avser förmåner efter avslutad anställning för egna anställda, ska redovisa effekten av försäkringstekniska omvärderingar för denna avsättning, inklusive särskild löneskatt som beräknas på omvärderingen, direkt mot Fritt eget kapital.

Eget kapital

18 § För affärsverken används benämningen Eget kapital istället för Myndighetskapital.

Finansieringsanalys – föreskrifter till 10 kap. 1 § förordningen

Finansieringsanalysens innehåll

19 § Finansieringsanalys ska upprättas såväl för affärsverkskoncernen som för affärsverket. Av analysen ska framgå rörelsens inbetalningsöverskott och årets investeringar samt hur investeringarna finansierats. På slutraden visas förändringen av likvida medel och eventuella kortfristiga placeringar såsom dessa redovisas i balansräkningen.

Finansieringsanalysen ska delas in i tre delar, av vilka den första ska visa in- och utbetalningar hänförliga till den löpande rörelsen inklusive förändringar av rörelsekapitalet, den andra investeringarna och den tredje finansieringen.

Allmänna råd till 10 kap. 1 § förordningen

Uppställningsform

Finansieringsanalysen bör i huvudsak upprättas enligt den uppställningsform som anges i bilaga 7.

Uppdelning av finansieringsanalysen

Uppställningen av finansieringsanalysen bygger på att alla in- och utbetalningar kan klassificeras

som delar av den löpande rörelsen, investeringar eller finansiering. Vissa poster kan falla inom flera kategorier. Mot bakgrund av internationell praxis behandlas erhållna utdelnings- samt ränteinkomster liksom ränteutgifter som en del av rörelsen. Lämnad utdelning är däremot en finansiell post. Skatter är också en del av rörelsen. Om möjligt bör en uppdelning av skatterna göras på den del som faller på den egentliga rörelsen och den del som är hänförlig till exempelvis försäljningar av anläggningar, det vill säga investeringsaktiviteter. Vissa kortfristiga fordringar och skulder kan orsakas av exempelvis investeringsaktiviteter. Om möjligt ska förändringar i dessa då hänföras till investeringsavsnittet.

Behandling av finansiell leasing m.m.

Ibland kan det vara oklart om en post överhuvudtaget ska tas med. Ett exempel gäller investeringar finansierade genom finansiell leasing. I sådana fall bör ändå investeringen och finansieringen redovisas brutto. Storleken av årets totala

investeringar i förhållande till rörelsens inbetalningsöverskott är nämligen ett viktigt finansiellt mått.

Finansieringsanalys – föreskrifter till 10 kap. 1 § förordningen

Avstämning

20 § I anslutning till finansieringsanalysen ska en avstämning göras mellan rörelsens inbetalningsöverskott och årets resultat om detta inte framgår direkt av finansieringsanalysen.

Allmänna råd till 10 kap. 1 § förordningen

Direkt eller indirekt metod

För att komma fram till rörelsens inbetalningsöverskott kan man utgå från den redovisade nettovinsten och justera för alla resultatposter som inte motsvaras av betalningar. En metod som ger en betydligt klarare bild av betalningsströmmarna utgår i stället från kontantflödet från kunderna och kontantflödet (det vill säga betalningar) till leverantörer osv. Den senare metoden brukar kallas för den direkta jämfört med den indirekta som hittills torde ha varit den vanligaste.

Allmänna råd till 10 kap. 1 § förordningen

Definition av likvida medel

Det naturliga är att skillnaden mellan in- och utbetalningar motsvarar förändringen av affärsverkets/koncernens likvida medel alternativt kassa. Skulle det i affärsverket/koncernen finnas ytterligare rent finansiella, kortfristiga, tillgångar bör dessa också inräknas. Oavsett hur den post definierats som finansieringsanalysen förklarar förändringen av, ska den gå att lätt stämma av mot balansräkningen.

Koncernredovisning – föreskrifter till 10 kap. 1 § förordningen

Omfattning

21 § Koncernredovisningen ska omfatta affärsverket samt alla juridiska personer över vilka affärsverket direkt eller indirekt förfogar över mer än hälften av rösterna för samtliga andelar eller på annat sätt utövar ett bestämmande inflytande i enlighet med bestämmelserna i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554). Årsredovisningslagen gäller inte för statliga myndigheter. I affärsverkskoncerner ska dock lagens koncerndefinition tillämpas också på affärsverk. Om koncernens sammansättning ändrats, exempelvis genom förvärv eller avyttring, ska upplysning om detta lämnas i en not.

Allmänna råd till 10 kap. 1 § förordningen

Definition av koncernföretag

Som dotterföretag räknas också företag som ägs till mindre än 50 procent om moderföretaget (affärsverket) kan utöva ett bestämmande inflytande över dess verksamhet i enlighet med 1 kap. 4 § första stycket 2–4 årsredovisningslagen (1995:1554). Dotterföretag över vilka moderföretaget inte kan utöva kontroll redovisas som en vanlig aktieinvestering. Bolag som förvärvats i avsikt att vidareförsäljas inom ett år redovisas som en vanlig aktieinvestering. Det är inte tillåtet att utelämna ett dotterbolag i koncernsammanställningen med hänvisning till att verksamheten är så avvikande att sammanställningen inte blir meningsfull.

Koncernredovisning – föreskrifter till 10 kap. 1 § förordningen

Förvärv av företag

22 § Koncernredovisningen ska baseras på förvärvsmetoden. Skillnaden mellan förvärvspriset och marknadsvärdet vid förvärvstidpunkten för de tillgångar som förvärvats och de skulder som övertagits, utgör positiv eller negativ goodwill.

Allmänna råd till 10 kap. 1 § förordningen

Förvärvsmetoden

Vid förvärv av företag används förvärvsmetoden när koncernredovisning upprättas. Vid förvärvet upprättas en förvärvsbalans där alla identifierbara poster åsätts marknadsvärden. Vid fastställande av beräknade marknadsvärden för

förvärvade tillgångar och övertagna skulder ska med tillämpning av väsentlighetskriteriet följande riktlinjer gälla:

1. Varulager och pågående arbeten värderas till nettoförsäljningsvärde med avdrag för i branschen normal vinst. Råvarulager värderas dock till beräknat återanskaffningsvärde.
2. Värdepappersinnehav värderas till beräknat nettoförsäljningsvärde.
3. Fordringar och skulder som löper med lägre ränta än marknadsmässig värderas till nuvärde.
4. Materiella anläggningstillgångar såsom maskiner och inventarier, byggnader och mark värderas till uppskattat marknadsvärde eller bruksnyttovärde.
5. Immateriella anläggningstillgångar såsom patent, förlags- och hyresrätter eller liknande upptas till beräknade nettoförsäljningsvärden om sådana finns. Kan inte försäljningsvärden fastställas med rimlig säkerhet inkluderas värdet av de immateriella tillgångarna i goodwillvärdet.

På skillnaden mellan marknadsvärdet och bokfört värde beräknas latent skatteskuld, vilken redovisas under rubriken Latenta skatteskulder.

Marknadsvärdet fastställs genom oberoende värderingar eller genom andra väldokumenterade överväganden. Underlaget för värderingen bevaras som en redovisningsverifikation och specificeras så att det vid senare försäljningar eller uttrangeringar av tillgångar är möjligt att redovisa ett korrekt resultat.

Vid interna aktieöverlåtelser behöver en omvärdering av tillgångar inte ske.

Koncernredovisning – föreskrifter till 10 kap. 1 § förordningen

Omstruktureringsreserver

23 § Det kan i mycket speciella fall finnas skäl att i samband med förvärvet göra avsättning för vissa utgifter. Avsättningen ska avse förhållanden per förvärvstidpunkten och återspegla sådana med förvärvet förknippade utgifter som har karaktär av åtagande och som beaktas av köparen vid förvärvet. För att en avsättning till omstruktureringsreserv ska anses motiverad krävs en detaljerad plan och hög sannolikhet att planen kommer att genomföras. En reservering är inte möjlig för befarade framtida förluster.

Goodwill

24 § Goodwill ska redovisas som immateriell tillgång och skrivs av enligt plan under en period som motsvarar ekonomisk livslängd. Om livslängden överstiger fem år ska särskild motivering lämnas. Livslängden får aldrig överstiga 20 år. Denna begränsning gäller även sådana immateriella tillgångar som identifieras i förvärvsbalansen.

Allmänna råd till 10 kap. 1 § förordningen

Goodwill definieras som förvärvspriset minus justerat eget kapital efter det att alla tillgångar värderats till marknadsvärde.

Koncernredovisning – föreskrifter till 10 kap. 1 § förordningen

Negativ goodwill

25 § Då anskaffningsvärdet för aktier i ett dotterföretag understiger storleken av det redovisade egna kapitalet kan tillgångarna i företaget anses ha förvärvats till ett reducerat pris. För att inte tillgångarna ska redovisas till ett högre belopp än anskaffningsvärdet reduceras värdet på de icke-monetära tillgångarna så att de sammantaget motsvarar prisreduktionen. I de fall en del av prisreduktionen kvarstår efter att värdet på samtliga icke-monetära tillgångar redovisats till noll, ska det kvarstående beloppet klassificeras som negativ goodwill. Negativ goodwill redovisas som en avsättning i koncernbalansräkningen. Avsättningen ska lösas upp över resultaträkningen enligt en fastställd plan.

Allmänna råd till 10 kap. 1 § förordningen

Har negativ goodwill redovisats löses denna upp under den tid för vilken man förutser ett sämre resultat än normalt i det köpta företaget.

Negativ goodwill är inte synonymt med omstruktureringsreserver. Med omstruktureringsreserv avses en avsättning för framtida utgifter (utgifter i samband med beslutade personalinskränkningar etc.) som är en direkt följd av förvärvet. En sådan reservering ska göras innan beloppet av eventuell goodwill eller negativ goodwill fastställs.

Koncernredovisning – föreskrifter till 10 kap. 1 § förordningen

Redovisning av resultat i köpta och sålda dotterföretag

26 § Resultat i köpta företag ska ingå i koncernens resultat från förvärvstidpunkten. På motsvarande sätt ska, som huvudregel, resultatet i sålda företag ingå i koncernresultatet till försäljningstidpunkten. Alternativt kan de sålda företagen behandlas som utomstående hela året.

Allmänna råd till 10 kap. 1 § förordningen

Vid köp av företag medräknas resultatet i det köpta företaget i koncernens resultat från förvärvstidpunkten. Det är därför logiskt att vid försäljning av företag ingår resultatet i koncernens resultat till försäljningstidpunkten. Om detta inte kan urskiljas (därför att ett periodbokslut inte upprättats) eller när resultatet är litet kan resultatet ingå i vinsten eller förlusten på försäljningen.

Om resultatet i det sålda företaget har varit väsentligt bör det särredovisas för att underlätta för läsaren att göra prognoser över den kvarvarande rörelsens resultat.

Koncernredovisning – föreskrifter till 10 kap. 1 § förordningen

Elimineringar

27 § Koncerninterna fordringar och skulder samt transaktioner mellan företag i koncernen liksom därmed sammanhängande orealiserade vinster ska elimineras i sin helhet.

Minoritetsandel

28 § Minoritetens andel i eget kapital beräknas med utgångspunkt i det bokförda värdet på det egna kapitalet i dotterföretaget och ska inkludera eget-kapitalandel av obeskattade reserver. I resultaträkningen anges minoritetens andel av resultatet efter skatt omedelbart före Årets resultat.

Allmänna råd till 10 kap. 1 § förordningen

Minoritetens andel inkluderar eget-kapitalandel av obeskattade reserver om sådana redovisas. Minoritetens andel i balansräkningen redovisas lämpligen under egen rubrik närmast efter eget kapital.

Koncernredovisning – föreskrifter till 10 kap. 1 § förordningen

Omräkning av balansräkningar i utländska dotterföretag

29 § Självständiga dotterföretag räknas om med balansdagskurs. Omräkningsdifferenser förs till eget kapital.

Osjälvständiga dotterföretag samt dotterföretag i höginflationsländer räknas om enligt den monetära-icke monetära metoden. Omräkningsdifferenser redovisas över resultaträkningen bland finansiella poster.

Allmänna råd till 10 kap. 1 § förordningen

Med självständiga dotterföretag avses företag vars verksamhet bedrivs i stort sett oberoende från moderföretaget. Kostnader och intäkter anges huvudsakligen i den lokala valutan.

Med osjälvständiga eller integrerade dotterföretag avses företag som är nära knutna till moderföretaget genom exempelvis varuleveranser eller finansiering.

Koncernredovisning – föreskrifter till 10 kap. 1 § förordningen

Omräkning av resultaträkningar i utländska dotterföretag

30 § Omräkning sker efter årets genomsnittskurs med undantag för de poster som enligt den monetära-icke monetära metoden ska räknas om med historisk kurs. För självständiga dotterföretag förs differensen mellan genomsnittskurs och balansdagskurs till eget kapital. För osjälvständiga dotterföretag redovisas differensen i resultaträkningen tillsammans med övriga omräkningsdifferenser.

Intresseföretag

31 § Innehav av aktier och andelar i företag som inte är dotterföretag men där röstandelen uppgår till minst 20 procent och där affärsverket eller moderbolaget

utövar ett betydande inflytande ska i koncernredovisningen värderas enligt kapitalandelsmetoden.

För intressebolag som utgör så kallade joint-ventures (vanligen ägda till 50 procent vardera av två bolag) får i koncernens balansräkning medräknas en så stor andel av intressebolagets tillgångar och skulder som belöper på moderbolagets ägarandel (klyvningsmetoden). Detsamma gäller för koncernens resultaträkning. Klyvningsmetoden ska användas i de fall staten direkt eller indirekt äger 100 procent av aktiekapitalet.

Andel i intresseföretags resultat ska normalt avse andel i resultat efter finansiella poster. Andel i extraordinära poster m.m. redovisas i koncernen tillsammans med övriga extraordinära poster. Om det i intressebolagets resultat ingår större poster av tillfällig natur ska detta anges.

Allmänna råd till 10 kap. 1 § förordningen

Intresseföretag

Intresseföretag är företag i vilket aktieinnehavet är så stort att det är missvisande att tala om en tillfällig kapitalplacering. Normalt anses ett innehav på 20 procent av rösterna medföra att en placering övergår från att vara kapitalplacering till att bli intresseföretag. En lägre (eller högre) gräns kan dock godtas om särskilda omständigheter motiverar det. Detta motsvarar definitionen av intresseföretag i 1 kap. 5 § årsredovisningslagen (1995:1554) som bör tillämpas också i affärsverk.

I koncernen redovisas andelar i intresseföretag enligt den så kallade kapitalandelsmetoden. I korthet innebär detta att det bokförda värdet av aktier i intresseföretaget ökas (minskas) med ägarföretagets andel i intresseföretagets vinst (förlust) efter avdrag för lämnad utdelning. Härigenom kommer en andel av intresseföretagets resultat att ingå i koncernens resultat.

Andel i intresseföretags resultat kan helt eller delvis motsvaras av utdelning. Utdelning från intresseföretag bör därvid redovisas särskilt. Den bör alltså inte ingå i övriga utdelningsintäkter.

Om inte intresseföretagen är helt obetydliga bör i en not anges

1. aktieinnehavets storlek,
2. andel av justerat eget kapital,
3. bokfört värde på aktieinnehavet,

4. andel i resultat efter finansnetto och skatt, samt

5. mottagen utdelning.

Om förvärvspriset för aktier i intresseföretag överstiger andelen i det justerade egna kapitalet hanteras detta på samma sätt som beskrivits i anslutning till förvärvsmetoden i 22 § med tillhörande allmänna råd.

Redovisning av joint-ventures

Vissa intresseföretag kan betecknas som joint-ventures. Härmed avses företag där två eller flera ägare gått samman för att bedriva viss verksamhet. Den vanligaste konstruktionen är att två ägare vardera äger 50 procent av aktierna och ingen av dem kan ensam utöva bestämmande inflytande. Ofta finns ett avtal upprättat mellan ägarna som reglerar hur viktigare beslut ska fattas. I dessa fall ger i allmänhet kapitalandelsmetoden otillräcklig information. Om investeringen i ett joint-venture är av väsentlig betydelse bör i stället den så kallade klyvningsmetoden användas. Härmed avses att moderföretaget tar upp "sin" andel (exempelvis 50 procent) av alla enskilda resultat- och balansposter. I stället för vad som brukar kallas för en radkonsolidering kommer andelen i ett joint-venture att ingå i varje rad.

Den viktigaste effekten av detta är att bilden av koncernens skuldsättning blir mer rättvisande. I stället för att bara ta upp en andel av nettotillgångarna i ett joint-venture medför klyvningsmetoden att man redovisar andelar i både tillgångar och skulder. Om den andre delägaren också utgörs av ett statligt företag utgör joint-venture-företaget ett dotterföretag sett ur statens synvinkel. För att återspegla detta förhållande ska klyvningsmetoden användas i detta fall.

Delårsrapport för affärsverken

2 § Affärsverket ska senast den 31 augusti och den 30 november varje år till regeringen lämna delårsrapport för affärsverket eller, i förekommande fall, affärsverkskoncernen. Rapporterna ska avse sex respektive nio månader av det pågående räkenskapsåret.

Delårsrapporten ska innehålla en resultaträkning och en prognos för helåret över resultaträkningens poster samt en balansräkning i sammandrag. Resultaträkningen ska utformas på samma sätt som i årsredovisningen och baseras på samma principer. Utvecklingen av omsättning, resultat, m.m. ska kommenteras, liksom under perioden inträffade händelser av väsentlig betydelse för affärsverket eller affärsverkskoncernen.

Den delårsrapport som ska lämnas senast den 30 november ska vara granskad av Riksrevisionen. Förordning (2007:1440).

Verksamhetsplan för affärsverken

3 § Affärsverket ska senast den 1 mars varje år till regeringen lämna förslag till verksamhetsplan för de tre följande räkenskapsåren. I verksamhetsplanen ska verket beskriva sin verksamhet och redogöra för vilka strategier verket beslutat för att uppnå de verksamhetsmål och ekonomiska mål som har lagts fast för verket. Verksamhetsplanen ska också innehålla en investeringsplan samt, i de fall verket disponerar anslag på statens budget, anslagsredovisning och budgetunderlag.

Investeringsplanen ska vara uppdelad på objekt eller objektgrupper och omfatta såväl nya investeringar som åtgärder för vidmakthållande av befintliga investeringar. I planen ska det anges hur stor del av investeringarna som beräknas komma att redovisas som anläggningstillgångar. Det ska även framgå hur investeringarna avses finansieras. Förordning (2018:1342).

Verksamhetsplan för affärsverken – föreskrifter till 10 kap. 3 § förordningen

31 a § Verksamhetsplanen som affärsverket lämnar till regeringen ska lämnas till det departement som affärsverket hör till.

Verksamhetsplanen ska samtidigt även lämnas till

1. | Finansdepartementet,
2. | Riksdagens utredningstjänst,
3. | Riksrevisionen, och
4. | Statskontoret.

Om frågor om totalförsvaret behandlas ska verksamhetsplanen även lämnas till

1. | Försvarsdepartementet, och
2. | Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

(ESVFA 2025:1).

31 b § Verksamhetsplanen ska lämnas med e-post som ett pdf-dokument. Innehållet i pdf-dokumentet ska kunna användas och hanteras i ursprungligt skick. Pdf-dokumentet ska inte vara lösenordsskyddat eller ha några andra användningsbegränsningar.

Om sekretesskäl förhindrar att verksamhetsplanen lämnas i elektronisk form får affärsverket i stället lämna den i pappersform. (ESVFA 2025:1).

Allmänna råd till 10 kap. 3 § förordningen

Verksamhetsplanen som affärsverket lämnar bör följa tillgänglighetskraven enligt lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service.

Innehållet i ett pdf-dokument kan användas och hanteras i ursprungligt skick om det är i formatet PDF/A-1a i enlighet med standarden SS-ISO 19005-1:2005. (ESVFA 2025:1).

Verksamhetsplan för affärsverken – föreskrifter till 10 kap. 3 § förordningen

Uppställningsformer

32 § För information där det finns en uppställningsform i informationssystemet Hermes ska samma uppställningsform användas i verksamhetsplanen.

Förslag till investeringsplan

33 § Information om investeringar ska anges i tusentals kronor (exklusive moms). En kort redogörelse ska lämnas i anslutning till respektive tabell över vilken verksamhet som ska tillgodoses genom investeringarna. Om väsentliga ändringar har gjorts från tidigare års beräkningar ska detta kommenteras.

Samtliga utgifter som beräknas kunna redovisas som anläggningstillgång ska ingå i förslaget till investeringsplan. Även investeringsrelaterade utgifter som inte beräknas redovisas som anläggningstillgång ska ingå.

Investeringar i anläggningstillgångar ska för År -1 stämma överens med redovisningen av årets anskaffning av motsvarande anläggningstillgångar i affärsverkets årsredovisning.

Som vidmakthållande av befintliga investeringar redovisas åtgärder för vidmakthållande som bibehåller investeringarnas långsiktiga kapacitet, till exempel reinvesteringar och andra underhållsåtgärder som är väsentliga. Löpande drift och underhåll ska inte finnas med i förslaget till investeringsplan.

Investeringar i pågående nyanläggningar ska hänföras till den post där de slutligt kommer att redovisas när tillgångarna är färdigställda.

Om utgifter för anskaffning och utveckling av nya investeringar samt vidmakthållande av befintliga investeringar finansieras från flera anslagposter eller delposter ska en uppdelning göras per post.

Allmänna råd till 10 kap. 3 § förordningen

Affärsverket får bestämma indelningen i objekt eller objektgrupper i förslaget till investeringsplan, om inte regeringen har beslutat annat.

Utgifter för vidmakthållande av befintliga investeringar bör delas in i samma struktur som Anskaffning och utveckling av nya investeringar.

Verksamhetsplan för affärsverken – föreskrifter till 10 kap. 3 § förordningen

Låneram för investeringar

34 § Om investeringar finansieras med lån ska information lämnas om räntor och låneram.

Om det finns flera låneramar för investeringar ska affärsverket lämna informationen för respektive låneram.

Övrig kreditram för investeringar

35 § Om investeringar finansieras med en särskild kredit i Riksgäldskontoret (övrig kreditram) ska information lämnas om denna kredit, räntor och kreditram.

Om det finns flera kreditramar för samhällsinvesteringar ska affärsverket lämna informationen för respektive kredit.

4 § Affärsverket ska i informationssystemet Hermes rapportera uppgifter om finansiella befogenheter. Förordning (2019:577).

Uppgifter om finansiella befogenheter – föreskrifter till 10 kap. 4 § förordningen

36 § De uppgifter som affärsverket rapporterar i informationssystemet Hermes ska stämma överens med motsvarande uppgifter i den verksamhetsplan som lämnas enligt 10 kap. 3 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Allmänna råd till 10 kap. 4 § förordningen

Vilka uppgifter om finansiella befogenheter som affärsverket ska rapportera framgår av Hermes Budgetunderlag.

11 kap. Tillämpningsföreskrifter

1 § Statskontoret får meddela de föreskrifter som behövs för tillämpningen av denna förordning. Förordning (2025:1200).

Föreskrifter

11 kap. Undantag

1 § Ekonomistyrningsverket kan i enskilda fall pröva och meddela undantag från dessa föreskrifter.

Övergångsbestämmelser

2000:605

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2001, då förordningen (1996:882) om myndigheters årsredovisning m.m. skall upphöra att gälla.
2. I fråga om årsredovisningen för räkenskapsåret 2000 gäller 3 och 4 §§, 5 § andra och tredje styckena och 6-13 §§ förordningen (1996:882) om myndigheters årsredovisning m.m. samt 2 kap. 1 och 3 §§ och 10 kap. 1 § denna förordning.

2002:1061

1. Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2003 och tillämpas första gången för räkenskapsåret 2003.

2. För räkenskapsåret 2003 skall uppgift om sjukfrånvaron avse tiden efter den 30 juni 2003.

2006:1310

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2007 och tillämpas första gången för det räkenskapsår som börjar närmast efter den 31 december 2006.

2007:4

Denna förordning träder i kraft den 1 mars 2007 och tillämpas första gången för räkenskapsåret 2006.

2007:604

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2008 och tillämpas första gången för räkenskapsåret 2008.

2007:1440

Denna förordning träder i kraft den 1 februari 2008 och tillämpas första gången för räkenskapsåret 2008. För en myndighet som inte uppfyller de förutsättningar som anges i 2 kap. 4 § andra stycket i sin nya lydelse behöver årsredovisningen för räkenskapsåret 2007 inte innehålla en finansieringsanalys.

2008:747

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2009 och tillämpas första gången för räkenskapsåret 2009.

2014:1322

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2015.
2. Förordningen tillämpas första gången i fråga om det räkenskapsår som inleds den 1 januari 2015.

2014:1433

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2015.
2. Bestämmelsen i 3 kap. 2 § andra stycket tillämpas första gången i fråga om årsredovisningen för 2015.

2015:383

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2016.

2. Bestämmelsen om investeringsbudget i 3 kap. 2 § andra stycket tillämpas första gången i fråga om årsredovisningen för 2016.

2017:25

1. Denna förordning träder i kraft den 1 mars 2017.
2. Förordningen ska tillämpas första gången i fråga om årsredovisningen för 2017.

2018:1342

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2019.
2. Bestämmelserna i 3 kap. i den nya lydelsen tillämpas första gången i fråga om årsredovisningen för 2019.

2019:577

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.
2. Bestämmelsen i 5 kap. 7 § i den nya lydelsen tillämpas första gången i fråga om årsredovisningen för 2020.

2023:566

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2024.
2. Förordningen tillämpas första gången i fråga om årsredovisningen för 2024.

Övergångsbestämmelser till föreskrifter och allmänna råd

ESVFA 2022:1

1. Denna författning träder i kraft den 1 januari 2023.
2. Genom författningen upphävs Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd (ESV Cirkulär 2000:2) till förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag och Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd (ESV Cirkulär 1998:5) till förordning (1996:882) om myndigheters årsredovisning m.m.

ESVFA 2023:2

1. Denna författning träder i kraft den 1 januari 2024.
2. Bestämmelserna i 6 kap. 6–9 §§ och bilaga 3 i den nya lydelsen tillämpas första gången i fråga om årsredovisningen för 2024.

3. De allmänna råden närmast efter 3 kap. 1 § och 6 kap. 7 § tillämpas första gången i fråga om årsredovisningen för 2024.
4. De allmänna råden närmast efter 1 kap. 3 § tillämpas första gången i fråga om årsredovisningen för 2024 och budgetunderlaget för 2026–2028.

ESVFA 2023:6

1. Denna författning träder i kraft den 1 januari 2024.
2. Författningen tillämpas första gången i fråga om årsredovisningen för 2024.

ESVFA 2024:1

Denna författning träder i kraft den 15 december 2024.

ESVFA 2025:1

1. Denna författning träder i kraft den 1 januari 2026.
2. Bestämmelserna i 4 kap. 10 § och 5 kap. 3 och 20 §§ i den äldre lydelsen får tillämpas för årsredovisningen för 2025.
3. De upphävda allmänna råden närmast efter 7 kap. 19 § får tillämpas i stället för 7 kap. 19 a § för årsredovisningen för 2025.

Bilagor till föreskrifterna

Bilaga 1

[Uppställningsform för resultaträkning.\(pdf\)](#)

Bilaga 2

[Uppställningsform för balansräkning.\(pdf\)](#)

Bilaga 3

[Uppställningsform för anslagsredovisning.\(pdf\)](#)

Bilaga 4

[Uppställningsform för finansieringsanalys \(pdf\).](#)

Bilaga 5

[Uppställningsform för resultaträkning - affärsverk/affärsverkskoncerner \(pdf\)](#)

Bilaga 6

[Uppställningsform för balansräkning – affärsverk/affärsverkskoncerner \(pdf\)](#)

Bilaga 7

[Uppställningsform för finansieringsanalys affärsverk/affärsverkskoncerner \(pdf\)](#)

Bilaga 8

[Förändring av myndighetskapitalet \(pdf\)](#)

Bilaga 9

[Sammanställning av garanti- och utlåningsverksamhet \(pdf\)](#)

4 Revision

Internrevisionsförordningen (2006:1228)

Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd (ESVFA 2022:9) om internrevision

Föreskrifter till förordningen

Inledning

1 § Denna författning innehåller föreskrifter och allmänna råd till internrevisionsförordningen (2006:1228).

Tillämpningsområde

1 § Denna förordning gäller för förvaltningsmyndigheter under regeringen i den omfattning som regeringen föreskriver i myndighetens instruktion eller i någon annan förordning eller beslutar särskilt.

Organisering

2 § Vid myndigheten skall det finnas en internrevision.

Internrevisionen skall ledas av en chef som skall vara anställd i myndigheten.

Organisering – föreskrifter till 2 § förordningen

2 § Internrevisionen ska inrättas direkt under myndighetens ledning och är självständig i förhållande till den granskade verksamheten.

2 a § Statens ansvarsnämnd beslutar i frågor om disciplinansvar, åtalsanmälan, avstängning och avskedande, när det gäller chefen för internrevisionen. Förordning (2025:1033).

Uppgifter

Allmänna uppgifter

3 § Internrevisionen ska granska och lämna förslag till förbättringar av myndighetens process för intern styrning och kontroll. Förordning (2007:1283).

Granskningens inriktning

4 § Internrevisionen ska utifrån en analys av verksamhetens risker självständigt granska om ledningens interna styrning och kontroll är utformad så att myndigheten med rimlig säkerhet fullgör sina uppgifter, uppnår verksamhetens mål och uppfyller kraven i 3 § myndighetsförordningen (2007:515). Förordning (2018:1344).

Analys av verksamhetens risker – föreskrifter till 4 § förordningen

3 § I analysen av verksamhetens risker ingår att bedöma risken för korrupcion, otillbörlig påverkan, bedrägeri och andra oegentligheter.

Råd och stöd

5 § Internrevisionen skall ge råd och stöd till styrelsen och chefen för myndigheten.

Allmänna råd till 5 § förordningen

Råd och stöd

Råd och stöd kan lämnas till andra än styrelsen och chefen för myndigheten om detta framgår av riktlinjerna för internrevisionen.

Omfattning

6 § Internrevisionen skall omfatta den verksamhet som myndigheten bedriver eller ansvarar för.

Bedrivande

7 § Internrevision skall bedrivas enligt såväl god internrevisionsssed som god internrevisorssed.

Allmänna råd till 7 § förordningen

Bedrivande

För utfyllande tolkning av god internrevisionsssed och god internrevisorssed kan vägledning hämtas från allmänt accepterade riktlinjer för internrevision.

Samordning

8 § En myndighet får samordna sin internrevision med en annan myndighet.

Allmänna råd till 8 § förordningen

Samordning

När internrevisionen är samordnad med annan myndighet kan myndigheten använda internrevisorer som är anställda vid eller arbetar på uppdrag för annan myndighet för att utföra internrevisionsuppdrag.

Rapportering

9 § Resultatet av internrevisionens granskning skall redovisas i form av iakttagelser och rekommendationer. Dessa skall rapporteras till styrelsen.

Allmänna råd till 9 § förordningen

Rapportering

För att iakttagelser och rekommendationer ska medföra förbättringar av processen för intern styrning och kontroll bör rapportering ske efter varje avslutad granskning.

Internrevisionens uppdragsgivare

10 § Myndighetens styrelse skall besluta om

1. riktlinjer för internrevisionen,
2. revisionsplan för internrevisionen, och
3. åtgärder med anledning av internrevisionens iakttagelser och rekommendationer.

Allmänna råd till 10 § förordningen

Riktlinjer för internrevisionen

Riktlinjer för internrevisionen är de närmare föreskrifter som behövs för myndighetens internrevision och som beskriver hur myndigheten försäkras om att internrevisionen följer god sed.

Tillgång till uppgifter

11 § Styrelsen skall, i den utsträckning det inte möter hinder på grund av bestämmelse om sekretess, se till att internrevisionen får tillgång till de uppgifter och upplysningar som den behöver för att fullgöra sitt uppdrag.

Övriga bestämmelser

12 § Om myndigheten saknar styrelse, skall det som anges i 9-11 §§ om styrelsen i stället gälla chefen för myndigheten.

Tillämpningsföreskrifter

13 § Statskontoret får meddela de föreskrifter som behövs för tillämpningen av denna förordning. Förordning (2025:1208).

Föreskrifter

Undantag

4 § Ekonomistyrningsverket kan i enskilda fall pröva och meddela undantag från dessa föreskrifter.

2009:1321

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2010.
2. För ärenden som har påbörjats före ikraftträdandet ska äldre bestämmelser gälla.

Övergångsbestämmelser till föreskrifter och allmänna råd

ESVFA 2022:9

1. Denna författning träder i kraft den 1 januari 2023.
2. Genom författningen upphävs Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd (ESV Cirkulär 2007:1) till internrevisionsförordning (2006:1228).

Relaterade regler inom ekonomiadministration

Utöver de förordningar som Statskontoret presenterar finns andra författningar som kan vara relevanta för dig som arbetar vid en statlig myndighet eller på annat sätt kommer i kontakt med ekonomiadministrativa regler som berör statliga myndigheter. Här finns länkar till ett urval av dem:

Lagar

[Arkivlagen \(1990:782\)](#)

[Budgetlagen \(2011:203\)](#)

[Förvaltningslagen \(2017:900\)](#)

[Regeringsformen 9 kap.](#)

Förordningar

[Arkivförordningen \(1991:446\)](#)

[Förvaltning av statliga fastigheter \(1993:527\)](#)

[Hantering av statliga fordringar \(1993:1138\)](#)

[Konsekvensutredningar \(2024:183\)](#)

[Myndigheters betalningar och medelsförvaltning \(2017:170\)](#)

[Myndigheters elektroniska informationsutbyte \(2003:770\)](#)

[Myndighetsförordningen \(2007:515\)](#)

[Utlåning och garantier \(2011:211\)](#)

[Överlåtelse av statens fasta egendom \(1996:1190\)](#)

Andra myndigheters föreskrifter

[Kammarkollegiets föreskrifter \(KAMFS 2006:1\)](#) om hantering av statliga fordringar.

[Myndigheten för digital förvaltnings föreskrifter \(MDFFS 2021:1\)](#) om hantering av beställningar och standarder vid elektroniskt informationsutbyte.

[Riksarkivets föreskrifter och allmänna råd \(RA-FS 2009:1\)](#) om elektroniska handlingar (upptagningar för automatiserad behandling).

[Riksarkivets föreskrifter och allmänna råd \(RA-FS 2009:2\)](#) om tekniska krav för elektroniska handlingar (upptagningar för automatiserad behandling).

[Riksarkivets föreskrifter och allmänna råd \(RA-FS 2018:10\)](#) om gallring och utlån av räkenskapsinformation m.m.

[Riksgäldskontorets föreskrifter och allmänna råd \(RGKFS 2006:1\)](#) till förordningen (2017:170) om statliga myndigheters betalningar och medelsförvaltning.